26-7. N 242.

H-21-111

54-5

Prologus.

¶ Prologus ſubſequẽtis operis ſũmo libra/
mine compacti:aſſumpti laboris finis:ꝯten/
toꝝq̃ in eo decẽter obſeruati ordo.expꝛeſſiuus.

PRedeceſſorum
patrum noſtroꝝ ſtudia inde/
feſſa id auſpicatius effecere:vt
ſalubria documẽta:ꝛ ſancte ſe/
dis apoſtolice munimẽta : tri/
plicem beatiſſimi patris nr̃i ac ſeraphici Fran
ciſci ordinem concernentia:nulla tempoꝝ ve/
tuſtate exoleſcerent : ſed ab obliuionis iniuria
prorſus vindicarentur:eaq̃(poſteroꝝ vtilitati
conſulẽtes)tranſmittenda curarẽt. Idẽtidem
nos(donante deo)properãter imitari dignum
ſumus arbitrati:atq̃ preſens volumen (cui ti/
tulus Firmamenta trium ordinum beatiſſimi
patris noſtri Franciſci inditus eſt) ex varijs ꝛ
diuerſis actoribus mira perquiſitionis indagi/
ne compactum:noſtroꝝ fratruꝫ pio ac ſalubri
ſtudio adijcere:vt qui iaꝫ mole depoſita terre/
noꝝ ad ſuperna expediti ꝯſcendunt:qui edu/
ctis de laqueis ſeculi pedibus : liberis ſurſum
greſſibus ꝑgunt:qui mundanis illecebris om/
nino deſpectis confidenter ad celeſtes delitias
inhiant)ſpeculum quo ſe videãt ꝑpendiculuꝫ
quo ſe regulent : ꝛ munimen quo ſe ꝓtegant:
habeant. Hec ſiquidem tria ſunt precipue in/
tenta huius p̃ſentis operis:in ternas diſtincti
partes capitales:ſuccedaneo ſibi atq̃ decentiſ/
ſimo ordine cõſitas. Nam dum diuinam ora/
tionẽ nobis:primum nr̃m triphariẽ huius re/
ligionis patrem ſcimus ſũmopere cõmendaſſe
quippe qui(vt vir ſanctiſſimus nouerat:quos
in ſe fructus:quas vires:quaſq̃ voluptates di
gnas ꝛ admirabiles orandi vſus hẽret) Cuius
mirabili auſpicio(Moyſe precante) a malachi
ta deuicto:iſrael ſuperior eſt:manu quoq̃ femi
ne Olophernis ſupbiſſimi amputatum eſt ca/
put. Et rex Ezechias ꝯ̃ Sẽnacherib graui hie
roſolymam bello premẽte:hoſtibus ceſis:tulit
triumphum:deniq̃ (q̃ȯ ſũmum eſt) ſolum in/
uictũ prepotẽtemq̃ deum mediatrix ipſa ora/
tio ad baratra pene demerſis miſeris cogit cõ/
miſereri) Itaq̃ ꝯgruentiſſimũ fore cenſemus:
ab illa huius prime partis ſumere exordiuꝫ:ſi/
ne qua nullum rite firmatur elogium. Sed q̃ꝛ
(Barbato teſte Hiero.)oratiõi lectio:lectioni
ſuccedere debet oratio:quã modo preuiaꝫ mo/
do comitem fore cõuenit:hic in hac ipa parte:
prelibate orationi lectio erit addenda:non oi/
ſaria quidem.i. non que laqueis diſceptatio/
num:aut diſerte ornateq̃ eloquentie amenita/
te lectorem teneat irretitum:ſed que ſpirituali
dũtaxat animum dulcedine paſcat illuſtret ꝛ
incendat inſequenda.vꝫ.regula beatiſſimo pa/
tri noſtro Frãciſco diuinitus inſpirata:eiuſdeꝫ
quoq̃ ꝑpauca:ſꝫ profecto ſalutaria monita:ac
tandem quedam ſingularia ordinis memora/
lia:ſcitu nõ indigna. Propoſitum ſiqdem no/
bis eſt:nõ de mirabilibus rerum naturaliuꝫ:ſꝫ
de correptione moꝝum noſtroꝝ ꝛ ꝯſumatione
vite perfecte(ſicuti cõperimus) nõnulla diſſe/
rere. Que ſi ipſi neq̃ attingere : neq̃ ſenſu no/
ſtro guſtare poſſemus:mirari tamen debemus
etiam cum in alijs eas cernimus extitiſſe:que
ꝛ longe nobis ſcimus deeſſe. Nemo etenim ſa/
ne mẽtis non intelligit(vniuerſos quos anti/
quitas illa pene primeua florentes habuit pa/
tres conſiderãs)quãto ex pfectionis apice de/
ciderimus. ¶ Orationibus itaq̃ ꝛ exemplis
ſic fundata ꝛ roborata priſcoꝝ patrum etas:cũ
per diuerſa orbis climata:varijs hic triplex or/
do cepiſſet ſignis ꝛ doctrinis clareſcere : mox
aduerſus eum(inimici procurante ſeuitia)pra/
uoꝝ inuidia cepit ſugillare:ꝛ aperto ore:liuido
dente:caninaq̃ rabie inſilire : ſed apoſtolice ſe/
dis enſe:firmiſſimis.vꝫ. ꝛ ampliſſimis muni/
mẽtis in ſc̃da huius operis parte ꝯgrue pſecu/
tis:validiſſime repreſſi:ꝯtutatus triplex hic or
do ſoliduſq̃ pſeuerat. Ut tñ ratio tpis habere/
tur:ꝛ ne rerum vbertas:lectionis modum ex/
cederet:paucula veluti ex infinito quodã acer/
uo de ipſis priuilegijs iuxta ſũmorum pontifi/
cum ordinem alphabeticuꝫ premiſſa huiuſce/
modi parti tabula conſtituimus recenſere.
¶ Uerum q̃ꝛ recidiui extat periculuꝫ:ꝛ in re/
ligione poſſe proficere:ſi vitia pullulantia pa/
ternarũ conſtitutionum antiquaꝝ:necnõ mo
dernarum obſeruãtiarum ſarculo reſecare de/
ſtiterit:Ea propter huiuſmodi conſtitutiones
tot temporum ꝛ numeroſitas ſanctorum Pa/
trum ꝛ Pariſieñ. Magiſtrorum doctiſſimoꝝ
pfeſſionẽ ſuã ſũme zelantium concordi diffini
tione propagauit tertiam parteꝫ occupabunt.
¶ Ceterum vt cuiq̃ virtuti ſuos fines demus

UNIVERSIDAD Y PROVA BIBLIOTECA DE ZARAGOZA
N. 21.L.53

maiores noſtri ſūma auctoritate viriqꝫ ſanctiſ-
ſimi: quattuor ſpirituales exercitij gradus pu-
tauerūt: lectionemqꝫ ingreret: meditationem
que qſita guſtaret: orōnēqꝫ deguſtata peteret:
contemplationeꝫ que petita reciperet: quoruꝫ
gaudio ab his ſenſibus craſſioribuſqꝫ cōtagijs
abductus animus atqꝫ ſublatus: co niſigaretur
mirabiliter deo. Non igitur (vt pretulimus)
litteris tantum aſſidue incumbendum: ſed ex
ipſa mox lectione deducenda erit meditatio.
Ut enim lectio eorum que eligenda: queve ſu
gienda ſunt: eſt indagatrix (iuxta illud prophe
ticum. Declaratio ſermonum tuoꝝ illuminat)
ſic meditatio queſita inueſtigataqꝫ deprehēdit
atqꝫ deguſtat: ita vt intra ſe cor nōnunqꝫ con-
caleſcat. Sed quoniam huiuſmodi lectioni ac
meditationi crebre ambiguitatis nubilum im
portune ſe imiſcet: ſerenas etiam lectorum con
ſcientias ſepenumero inquietās (maxime vbi
circa huiuſmodi que cuiuſqꝫ ſalutem concer-
nunt improbe verſatur) Non abs re decreui-
mus: tertia parte dilucidatoria queqꝫ: apoſto-
lice ſedis ſancte decreta: ceterorumqꝫ doctoruꝫ
perfectionis eminentia prefulgentium ſeriatiꝫ
ſcripta (multis friuolis ꝛ implicatis reſectis ac
dudum impreſſioni datis) ſubinferre. ¶ Inter
alia nōnulle Sūmorum Pontificum atqꝫ ſan
ctorum Patrum ordinis ꝛ moderne obſeruā-
tie ꝛ expoſitiones ꝛ cōſtitutiones (que in Gal-
lica vel Hiſpalenſi impreſſione deſunt) charita
tiue ad patrum ꝛ fratrum vtilitatem conſola-
tionemqꝫ ſunt addite. Et quidem non parum
vtiles ꝛ efficaces ad fratrum pauperum con-
ſcientias exonerandas: ꝛ profeſſionem Regu-
le ſue euāgelice plenius dilucidandam: videlꝫ:
Conſtitutiones Bñdicti. xij. Pontificis Ro
mani. Cōſtitutiones Guilelmi Farinerij Mi-
niſtri Ge. Ordinationes. B. Joannis de Ca-
piſtrano primi Uicarij. G. Familie ciſmonta-
ne fratrum Minorum. Necnon Regule expo
ſitiones ſolēnes Joannis Gualenſis: ꝛ Petri
Joannis inter alias ſūme vtiles ꝛ neceſſarie: ꝛ
pro veris obſeruantibus tandem eſt. Addita
Appollogia Reuereñ. P. F. Ludouici a Tur-
re. U. G. familie Ciſmontane valde proficua
pro fratrum pauperum contra emulos ꝛ laxā-
tes vtilis ꝛ neceſſaria. Et in calce inter ꝺcreta
ꝛ reuerendos Theologos adduntur quattuor
libelli Minoricarum Bartholi famoſiſſimi le
gum interpretis: De capacitate teſtamentoruꝫ
ſiue hereditatum vel legatorum fratrum Mi-
norum, Regulam ꝛ declarationes Pontificū
obſeruare volentium. ¶ Demum diuerſas re-
gulas atqꝫ cōſtitutiones: necnō laudabiles ri-
tus obſeruandos: ſcōm ꝛ tertium ordines con
cernentes breuiter abſoluendo fineꝫ operi im-
ponemus. ¶ His itaqꝫ vniuſcuiuſqꝫ corrobo-
randus eſt animus: ꝛ eiuſmodi lectionum ſe-
quelis contra omnia diaboli iacula firmādus:
ne ſi ocio torpentem inuenerit Chriſti militeꝫ:
ſi rudē: ſi nō ſolicituꝫ: ac toto corde vigilātem:
circūueniat neſcium: fallat incautum: decipiat
imperitum. Et cum nō querat quos iam ſub-
egit: aut geſtit euertere: quos iam ſuos fecit:
eoſqꝫ potiſſimum pergat laceſcere: in quibus
Chriſtum cernit habitare: dominicis eſt prece
ptis ꝛ emiſſis deo votis firmiter adherenduꝫ:
que reuera preſens opus explananda pollicet.
¶ Agant igitur caterue trium ordinū gratias
dei filio: cui ſua ineffabili (cuncta moderante)
prouidentia placuit: tantam tamqꝫ ſanctaꝫ re-
ligionem non ſolum vexillifero ſuo Franciſco
illuſtrare: heroiciſqꝫ viris ꝛ ſacris armare do-
ctoribus: verūetiam firmiſſimis Aplicis apici-
bus (quibus tuta ꝛ ſecura conquieſcat) exorna-
re: vnde ꝛ fidelibus in toto terrarum orbe cō-
ſtitutis multiplex felicium aurora ſucceſſiuum
illuxit. Atqꝫ fauſti valeant cuncti: qui noſtris
elucubrationibus non inuidentes indefinēter
viciſſitudines referent gratiaruꝫ: qui ꝛ muni-
tiſſima trium ordinum firmamenta efflagita-
bunt lectitabuntqꝫ: inde non tam vtilia qꝫ ſa-
luti neceſſaria documenta tandeꝫ reportaturi.
¶ Explicit prologus.

¶ Breuis ꝯtentorum ordo huius libri.

In prima parte Prologus to tius operis.

¶ Cōtēplatio ſeu orō magrī Nicolai de lyra
ordi. minorū ad honoreꝫ. B. F. iuxta. 10. litte-
ras nominis Franciſcus principalia vite ꝛ ge-
ſtorum eius breuiter complectens. carte. 7
¶ Epithaphiū ipſius Nicolai: ꝛ irrefragabi-
lis Alexandri de halis. car. 14
¶ Regula pma bti Frā. ab Innocētio tertio
cōfirmata ſine bulla aporobata. 14
¶ Qualr alia rła frm̄ mi. qꝫ tenēt ꝛ ſuare te-
neť fuit diuinitꝰ reuellata a xp̄o: i mōte pmul-
gata: ꝛ btō Franciſco tradita. 18
¶ Qualis ꝛ quante pfectionis ꝛ firmitatis ſit
regula frm̄ minoꝝ ꝛ a quātis approbata. 19
¶ Rła frm̄ mi. quā ſuare debēt ab Hono. iij.
pap. cū bulla ꝯfirmata ꝛ ab originali excta. 20
¶ Teſtamētum. B. P. nr̄i Frāciſci. 21
¶ Uerba. B. F. q̄ fribꝰ ſuis dicē ſolebat: ꝛ lau-
des rłe ꝛ teſtamēti ſui ꝓlata ab ipſo. 21
¶ De ſeueritate. B. F. ꝯ relaxatores rłe: ꝛ frēs
ſcādaloſos: ꝛ ꝺ gaudio ꝛ bñdcōe erga bonos. 22
¶ Sex rōnes notabiles ad quid frēs minores
ſunt dati huic mundo a domino. 22
¶ Singłaria puilegia. B. F. repromiſſa a xp̄o
ꝓ ordine ſuo: ꝛ eū diligētibꝰ adeo collata. 22
¶ Oratio ſeu expoſitio ſuper pr̄ nr̄. B. F. quā
dicebat ad omnes horas. 23
¶ Laudes domini: ꝛ orationes ad. B. Uirgi-
nem compoſite a bea. F. 23
¶ Uerba ſacre admōitōis. b. F. ad frēs ſuos. 23
¶ Perfectiones quedam. B. F. in exēplū no
ſtrū: quas reliquiſſe dicit fratri Junipero. 25
¶ Epła. B. F. ad ſacerdotes ſui ordis: ꝺ reue
rentia eis habēda: ꝛ cum quāta deuotione cele
brare miſſam debeant. 25
¶ Qualr. B. F. veram letitiaꝫ ponebat ꝛ po-
ni volebat ſolum in deum: in abnegatione ſui-
ipſius: ꝛ patientia propter deum. 26
¶ Uerba. B. F. ad humilitatē: obiam: deuo-
tionem ꝛ patientiā inducentia. 26
¶ De p̊ capło gn̄ali qꝺ dr̄ capłꝫ ſtorioꝝ: apud
ſanctā Mariam de Angelis celebratum. 26
¶ Epła. S. Bonauenture qn̄ erat. M. G. ad
totū ordinē: de multis impfectionibꝰ que offu-
ſcant ordinem fratrum minorum. 26
¶ Epła eiuſdē ad miſtros ꝓuiciales ordis: ꝓ-
hibēs frm̄ frequētē diſcurſū: iportunitatē que-
ſtuū: p̄dicare ꝯ p̄latos ecclie: ſepulturarū ꝛ te-
ſtamentoꝝ auidam inuaſionem. 27
¶ Epła. F. Bonagrē. xj. G. M. ad totū ordi-
nē directa de noua expōne: ꝛ declaratione rłe a
Nicolao tertio miſtris deſtinata: ne ignorātia
eius ſit mā delinquendi fribus ſuis. 28
¶ Alia epła. F. Joānis de muro. G. M. 15.
pro obſuantia pauptatis profeſſe miſtris ꝛ cu-
ſtodibus deſtinata. 28
¶ Alia epła cuiuſdā. G. M. ꝓ ſcā pauptate ꝛ
alijs neceſſarijs diligentius ſeruādis: miniſtris
puincialibus ꝛ fribus ordinis directa. 29
¶ Quedā diffōnes nōbiles fcē i capło. G. p̄ſi
dēte. S. Bonauētura: ꝓ rła diligētiꝰ ſuāda. 29
¶ Quedā ordiatōes nōbiles p. F. Gōdiſaluū
xvij. G. M. diffinitoribꝰ ꝛ miſtris deſtinate: ꝓ
rłe obſuātia in capło. G. Padue celebrato. 30
¶ Cōcluſio declaratoria p̄cedētiū ꝛ hmōi ātiquaꝝ
ordis ꝯſtōnū: p̄cipue quoad vſum reruꝫ
eccleſiaſticaꝝ ad diuinum cultum. 30
¶ Memoriale ordis frm̄ minoꝝ: precipue re-
ctoꝝ ipſiꝰ. G. M. ſcōꝝ ac patrū illuſtriſſimoꝝ
vſqꝫ ad ānū. 1443. Incipiēdo a. B. F. vbi de
perfectione ſui ꝛ ſociorum ſuorum. 31
¶ Inſtitutio Uicarij gn̄alis p ſūmū pōtificeꝫ
Eugeniū. iiij. q auctē oimodā ſic miſter gn̄alis
hret: ſup oēs frēs ordis mi. ꝺ obſuātia. 1443 q
fuit fr̄ Jo. ꝺ Maubto ſcia ꝛ hōeſtate dotatꝰ. 37
¶ Qualr duo Re. Uicarij gn̄ales ſūt iſtituti
ab Eugenio p̄fato ſr̄ frēs obſuātes ordis. b. F.
ſicut fuerat ſtatutū in ꝯcilio ꝯſtātienſi. ſ p̄fatuꝫ
F. Joānē Uicariū. G. vltramōtanū ꝛ. F. Joā-
nem de capiſtrano. U. G. citramontanum om
ni virtute ꝛ ſanctitate decoratum. 37
¶ Succeſſores Uicarij ge. cū ſuis ꝯſtōnibꝰ vl
tramōtes ꝺſcribūť vſqꝫ ad h̄ tpa ꝑꝫ noia ſua. 38
¶ Infine ponit breue Julij ſcꝺi: ꝺterminās ꝛ
ꝯfirmās vicarios gn̄ales ꝺ obſuantia frm̄ mi-
norum: ꝛ ꝓhibens ſub cēſuris ꝛ penis p̄ter cō-
uentuales ꝛ frēs de familia vel obſeruantes in
ordine fratrum minorum ſectas quaſcūqꝫ. 45
¶ Tabula ſecūde ptis primi tractatus.

Secūda pars ꝯtinet duos tractatꝰ pui legioꝝ triū ordinū diui Frā.

¶ Primo breuis annotatio ꝛ declaratio atqꝫ
ſūmariū idulgētiaꝝ ꝛ grāꝝ ſpūaliū q̄ ſūt in ec-
cleſijs ꝛ bñfactoribꝰ frm̄ mioꝝ a diuerſis ſūmis

pōtificib⁹ ꝯceſſaꝝ:que extēduntur ad eccleſias
ꝛ bñfactores ordinis ſancte Clare ꝛ tertij ordi/
nis ꝑ bullā aureā Sixti q̄rti vt īfra. carte. 1.
¶ Sūma idulgētiaꝝ oium feſtoꝝ ſupradicto/
ruꝫ ſm̄ aliquos eſt ānoꝝ.548.ꝛ dieꝝ.260. Et
in dieb⁹ quadrageſime ānoꝝ.3850.dies.207.
¶ Indulgentie fratrum predicatorum.
¶ Scd̄o ſequunt̄ itelligētie ꝛ gr̄e eccl̄iaꝝ oiuꝫ
mendicātium ordinum conceſſe per Sixtum
tribus ordinibus infra carte.85. 3
¶ Gratie viue vocis oraculo conceſſe.
¶ Tertio ſequunt̄ indulgentie ꝛ gr̄e viue vo/
cis oraculo conceſſe tribus ordinib⁹.B.F.pre
cipue de familia vel obſeruantia. 3
¶ Itē frib⁹ de familia ſororib⁹ ſcē Clare eiſdeꝫ
ſubditis:ꝛ frib⁹ ꝛ ſororib⁹ tertij ordis idulgētiā
ſcē Marie de Angelis a xp̄o ꝛ ſūmis pōtificib⁹
approbatā Sixtus quart⁹ conceſſit. 4
¶ Idē Sixt⁹ eiſdē ꝯceſſit oēs idulgētias Ur/
bis Rome tā plenarias q̄ꝫ nō plenarias:ꝛ ſta/
tionū:eo tp̄e viſitādo ſuas eccleſias in q̄b⁹ ſtant
vel ſe reperit:dicēdo.v.Pr̄ nr̄ ꝛ Aue maria.4
¶ Idem ꝯceſſit p̄dictas idulgētias confeſſori
bus monialium ꝛ ſocijs eorum qñ non ſunt in
eccleſijs ſuis ſed ad ſeruitiuꝫ monialium. 4
¶ Itē.1486.Innoc.viij.cōceſſit ad ſupplica/
tionē Ueñ.F.Bernardini ō feltro p̄dcās gr̄as
frib⁹ p̄dicātib⁹ ꝑ obiaꝫ ex̄ loca ſua:ſil̄r ifirmis fri
bus in ſuis ifirmarijs cum pr̄ nr̄ vt ſupra. 4
¶ Itē Inno.viij.eaſdē idulgētias ꝯceſſit ꝓcu
ratorib⁹ ꝛ ſindicis.p̄p̄.ꝑ idigētia frm̄ ō obſuā/
tia deputatis ꝛ eoꝝ ſubſtitutis:ac eoꝝ parētib⁹
fribus ſororibus ꝛ vxorib⁹ quas habent frēs in
locis ſuis vel eccleſijs:cū pr̄ nr̄ vt ſupra. 4
¶ 4° idulgētie plēarie Urbis Ro.trib⁹ p̄dcis
ordib⁹ a Sixto Inno.ꝛ Julio ꝯceſſe ponūt̄. 4
¶ Sūma idulgentiaꝝ tribus p̄dictis ordini/
bus vrbis Rome ꝯceſſarum. 7
¶ 5° oraculo viue vocis ꝑ diuerſos ſūmos pō/
tifices diuerſis veñ.prib⁹ ꝛ diuerſis tp̄ib⁹ notāt̄
pl̄es gr̄e ꝛ decl̄atōes ꝯceſſe trib⁹ ordib⁹.b.F.7
¶ 6° Ueñ.P.F.Angelo de Clauaſio ab In/
nocētio.viij.gr̄e circa ꝯfeſſiōes audiendas fri/
bus de familia ꝛ obſeruantia ꝯceduntur. 9
¶ Sixt⁹.iiij.declarauit ꝙ nō itēdit ꝑꝑ aliquā
bullā vel breue fcm̄ vl̄ faciēdū ēt ꝓuate gr̄e ſeu
idulgētie ꝯceſſe frib⁹ ꝛ locis ſuſpēſe aut reuoca
te ſint vel ſuſpēdāt̄ vl̄ reuocēt̄ ifutuꝝ:niſi fiat
expſſa mētio ō idultis h⁹i ꝛ ordie:cū tales gr̄e
ꝛ idulgētie in nullo derogent ſedi apl̄ice. 9
¶ Littere vicarij.G.de ſtationibus ꝛ idulgē/
tijs ordinis multis. 141 A
¶ Copia bullaꝝ hic nō auctēticaꝝ.ꝛ ēt au/
ctēticataꝝ ꝑ ꝯſuatores ordis:quaꝝ oiuꝫ i diuer
ſis locis indubie ſunt originalia:tribus ordini/
bus conceſſarum:per Alphabetū ponuntur.
Alexāder q̄rt⁹ mādat vniuerſis p̄lat̄ꝫ
frēs benigne recipi:ac ſuis
obſeruantijs libere vti:ꝛ litteris apl̄icis:eiſqꝫ
ꝯcedant que ſunt ad ſalutem neceſſaria. 13
¶ Idem cōmendat mōtem Aluerne:ꝛ ſꝑ fra/
tres aliquos ibi habitare mandat. 13
¶ Idē ꝯcedit non poſſe compelli frēs ad reci
piendum curā monaſterioꝝ ſcē Clare. 13
¶ Idē ꝯceſſit in miſſis ſolēnibus ō ſpūſſcō ꝛ
b.v̄gie ꝙ fratres poſſint cātare gloria in excel
ſis:ꝛ ſequentias ſiue proſas. 14
¶ Idē ꝯceſſit frēs i ep̄os electos ñ poſſe ꝯſen
tire electioni:abſqꝫ ſuoꝝ p̄latoꝝ licētia. 14
¶ Idē ꝯceſſit frēs ad dignitates electos:bōa
ſuo vſui donata ordini reſignare debere. 14
¶ Idē ꝯceſſit frēs poſſe diſpēſare incerta ſub
certo mō:ac relicta ad pios vſus recipere. 14
¶ Idē ſcripſit teſtōꝝ executorib⁹ ꝯcedēs qō
ſuꝑ de certis ꝛ ad pios vſus relictis ꝯcedit̄.14
¶ Idē regi frācoꝝ dat remiſſionē pctōꝝ:vt
manū fortē exhibeat ep̄o pariſieñ.ꝑ executōe
ſtatutoꝝ papaliū:ꝛ ꝯ̄ rebelles ꝛ ꝓcaces q ꝑtur
babant mēdicantes frēs: rogās eum vt dictos
fratres protegat ꝛ defendat. 15
¶ Itē mādat Guilelmo de ſcō amore ſub pēa
excōis late ſnīe ac ꝑpetue ꝓuatōis ab offō ꝛ bñ
ficijs:q̄tenus nullo vnq̄ꝫ tp̄e regnum Francie
intrare p̄ſumat:nihilominus eum priuans do
cendi ac predicandi auctoritate. 15
¶ Idē ad ſupplicationē regis frācoꝝ Guilel.
de ſcō amore a regno frācoꝝ ꝓpellit:eidē regi
frēs p̄dicatores ꝛ minores cōmēdās:vt ab in/
iurijs moleſtijs ꝛ exceſſib⁹ maloꝝ protegat. 15
¶ Idē mādat ep̄o pꝛiſieñ.q̄ten⁹ Guilelmū de
ſcō amore p̄dicatiōe ac docendi auc̄te regnoqꝫ
Frācie denūcient publice pariſi⁹ ꝑpetuo eē pri
uatum:ꝑꝑ graues offenſas:ꝛ ſpecial̄r ꝑꝑ libruꝫ
deteſtabilem ab eo compoſitum. 15
¶ Itē ad iſtātiā frm̄ abſoluit ab excōe mgr̄os
ꝛ ſcolares pꝛiſieñ.ꝓtextu cuiuſdā diſcordie ꝛ oc/
caſione
caſiōe detētiōis libelli ipſi⁹ Guilelmi ab eo dā/
nati:dūmodo ſtatuta ab eodē pro ꝯſeruatione
ſtudij Pariſieñ edita ſeruauerint:ꝛ dictum li/
bellum in toto cōbuſſerint ꝛ deleuerint. 16
¶ Idē allegādo q̄l̄r magr̄ Odo de duaco do/
ctor pꝛiſieñ.ꝛ xp̄ian⁹ canonic⁹ Beluacē.apō ſe/
dē apl̄icā ꝯſtituti corā mlt̄is cardinalib⁹ ꝛ nota
rio:ſe retractauerūt iurādo idē facer̄ pꝛiſi⁹ ꝛ re/
integrare ꝯuēt⁹ minoꝝ ꝛ p̄dicatoꝝ:ꝛ ſp̄al̄r frēs
Thomā de Aqno ordis p̄dicatoꝝ:ꝛ Bonauē
turā ordis mioꝝ ſocietati magiſtroꝝ pariſieñ.
interſerit iſtrumentum notarij. 16
¶ Idem ſcribit ep̄o pꝛiſieñ.ne occaſiōe magr̄i
Guilel.ō ſcō amore obſtiati in malitia ꝛ ꝓuati
nedū regno bñficio ꝛ p̄dicatōe:ſed ēt gradu ꝛ
magiſterio:magr̄i ꝛ ſcolares pariſieñ.religioſos
predicatoꝝ ꝛ minoꝝ ꝑturbare p̄ſumant. 16
¶ Idē ihibet ſb̄ pena excōis late ſnīe a q̄ nll̄s
poſſit abſolui niſi ō mādato ſedis apl̄ice:vt nul
lus mittat nūcios vel l̄ras ad.M.Guilelmuꝫ
de ſcō amore:nec miſſos aut miſſas ab eo nun/
cios vel litteras recipiant. 17
¶ Idē ep̄o pꝛiſieñ.vt iniuriaꝫ factā fri Thome
ō Aqno actu p̄dicāti pꝛiſi⁹ dñica i ramis palma
rū a Guidoto bedello natōis picardoꝝ acriter
pūiat ꝛ ꝓuet:ꝙqꝫ libellū Guilelmi ō ſcō amor̄
ꝯ̄ mēdicātes ꝛ alios publice cremari faciat. 17
¶ Idē ꝯcedit ep̄o pꝛiſieñ.auc̄teꝫ abſoluēdi ſeu
ēt ad tp̄s ſuſpēdēdi oēs illos q libellos famoſos
a M.G.ō ſcō amore editos ꝛ a ſede apl̄ica re/
probatos:ꝯ̄ ordies p̄dicatoꝝ ꝛ minoꝝ publica
uerant aut retinuerāt:data prius cautiōe ꝙ li/
bellos tales decetero non tenebunt. 17
¶ Idē ſcribit vniuerſis xp̄i fidelib⁹ ꝛ ſtatuit
ſtigmata bti Franciſci in magna veneratione
haberi:ꝛ cauere ab aſſertiōe cōtraria. 18
¶ Idē ſtigmata.B.F.hr̄i i magna veneratōe
mandat:eaqꝫ impreſſa non eſſe aſſerētes excō/
municatos denunciat. 18
¶ Idē ibiꝫ ꝯfitētes frib⁹ abſqꝫ ſuoꝝ pochia/
liū lr̄ia a q̄q̄ꝫ moleſtari:ꝯfirmādo aliā maiorē
ꝯceſſionē ab eo ō h̄ factā q̄ pōit̄ ſub Cle.iiij.18
¶ Idē ꝯuētiōes ꝛ pacta a guardia. vl̄ alijs fri
b⁹ i preiudiciū ordis facta abſqꝫ ſuoꝝ ꝓuincia/
lium licentia in iuſta eſſe decernit. 19
¶ Idē quēdā frēm p̄dicatorē.b.Claraꝫ nō eē
in celo collocatā publice p̄dicātem erraſſe: re/
tractare ꝛ publica p̄dicatione ꝛ cōparere coraꝫ
ſūmo pontifice precipit. 19
¶ Idē Alex.iiij.ihibet p̄latis eccl̄iaꝝ obiam a
fribus minoribus exigere poſſe. 20
¶ Idē ꝯcedit p̄latis ordis i expulſos vel ꝓꝓo
motu egreſſos frēs p̄dicantes ꝛ ꝯfeſſiones au/
dientes poſſe ſnīam excōis promulgare. 20
¶ Idē ꝯcedit p̄latꝫ ordis poſſe q̄buſcūqꝫ ep̄is
ordinandos frēs preſentare. 20
¶ Idē ſi frēs ad loca iterdicta vadūt(iuris ſo
lēnitate ſuata)pñt dina celebrare. Idem ꝯceſ/
ſit Clemēs in eodem tenore. 20
¶ Itē ihibet ciſtercienſib⁹ frēs minores in ſuo
ordine recipe ſub pena excōicationis. 20
¶ Idē mandat eccl̄iaꝝ p̄latis eligētib⁹ apud
frēs ſepulturā ſacr̄a eccleſiaſtica miniſtrare. 21
¶ Idē reuocauit l̄ras ꝯ̄ pochiales moleſtātes
frēs de ꝯfeſſionib⁹ audiēdis ꝛ p̄dicatōib⁹ ꝛ ad/
mittēdis ad diuina:cōmendant̄ ordo. 26
¶ Idē ꝙ frēs ſe trāſſerētes ō vno loco ad aliū
poſſint ſecū trāſſerre māꝫ edificioꝝ libros cali/
ces ꝛ paramenta ꝛc.exceptis eccleſijs. 26
¶ Idem confirmat priuilegia ordinis minoꝝ
a Gregorio.ix.ꝛ Innocē.iiij. 27
¶ Alex.vj.ſeq̄ndo bullā ſubrepticiā Alex.v.
ꝯceſſam ꝯuētui de Cāberiaco ꝓ recipiēdis pe/
cunijs el̄is exigēdis ꝛ tāgēdis ꝑ ꝓcuratores:ꝛ
poſtea ꝯceſſaꝫ toti ꝓuicie ſcē Bonauēture ſur/
repticie extēdit ad ꝓuiciā frācie:a frib⁹ ō obſuā
tia ꝓuicie.S.Bonauēture repudiatā eē di. 66
¶ Alex.6.breuia Six.iterſit ꝛ ꝯcedit.G.M.
nō ſuare bullas ꝯcordie ex quo frēs de familia
nō ſuauerūt:ſꝫ libere poſſit recipe ꝯuēt⁹ ꝛ loca
de familia:ſed poſtea confirmauit ipſas bullas
concordie infra.59. 58
¶ Idē ꝯfirmat bullā Sixti ꝛ iterſerit illaꝫ q̄
diſponit ō ꝯceptōe.b.v̄gis Marie:ꝓhibuitqꝫ
ne incurrat hereſim qui eam tenet. 58
¶ Idē ꝑ breue mādat vicario gñali ꝯuētualiū
in capl̄o gñali iterāne:vt ſe ꝛ ꝯuēt⁹ reforment
ſuꝑ quoꝝ deformitate ꝛ relaxatiōe ex diuerſis
mūdi ptib⁹ ad ſedē apl̄icā q̄rele erāt. 59
¶ Idē mādat dcō capl̄o vel reformatōi ordis
ꝛ ſcē Clare ſtudioſi⁹ itēdāt deputādo reforma/
tores idoneos:ꝛ alia ꝑl̄a ad hec ordinādo. 59
¶ Idē mādat bullā ꝯcōdie ꝑ breue ſuū quoad
ia obſuari:nec fuit ſua itētio vnq̄ꝫ miſtro ge/
nerali al̄r ꝯceſſiſſe.ſ.ꝙ ꝯuētuales nō poſſint lo
ca accipe frūm de obſeruātia vel de familia:nec

ecōtra.hāc bullaꝫ ꝯcordie Pauli ſcd̄i ⁊ Sixti quarti ꝯfirmat Julius ſcd̄s āno ſuo ꝑmo. 59
¶ Alex.iiij.ꝯcedit ꝑlatꝫ ordis mioꝝ frēs ſuos in ſocios epiſ p Se.Apo.deputatos poſſe corrigere ⁊ ad ordinem reuocare: ſi mētionem de hoc littere non fecerint. 136
¶ Ideꝫ ꝯcedit fribus nō teneri ad exhibēdā canonicā portionem reꝝ ſibi ꝯceſſarum. 136
¶ Idē dedit ꝑlatis ordis formā licētiādi frēs ad alium ordinem trāſire volentes. 136
¶ Alex 6.ꝯceſſit d̄cetero electū i Ui.ge.nr̄e familie vltramōtane ordis mi.ſoluto ca.i quo eſt electus:ſtatim auc̄te ap̄lica regere poſſe familiā:ſicut ſuus ꝑceſſor:tn̄ tenet mittere qꝫcitiꝰ poterit pro confirmatione. 142
¶ Tabula ſcd̄i tractatꝰ ſcd̄e ptis de priuilegijs auctēticatis ab eoꝝ ꝯſeruatoribus.
¶ Alex.vj.miſtro.G.ꝯceſſit breue ſub titulo reformatiōis ꝯfirmatoriū ꝯſtōnū ordis. 76
¶ Alex.4.ꝙ pochiāi ñ ipediāt ppl'ꝫ venire ad dina officia i loco frm̄:⁊ reuocat lr̄as i ꝯꝛ̄ū.79
¶ Idē famuli opatores ⁊ ꝓcuratores frm̄ poſſint audire dina officia tpe iterdicti: 79
¶ Alex.vj.p breue ꝯcedit oia ꝓuilegia triū ordinū mēdicātium fribꝰ minoribꝰ de obſuātia: ⁊ etiam remittit quartā canonicam. 87
¶ Alexā iiij.ꝯcedit frēs ꝙ poſſint eccl'iaſtica ſacra ſuis familiaribꝰ miſtrare ac eos ſepelire. Sil'r conceſſit Urbanus.iiij. 91
¶ Idē ꝑlatꝫ laudat ⁊ extollit.B.F.⁊ ſua ſtigmata:fidē eis exhibēs:ꝑcipiēs ppl'is denūciari magnalia que deꝰ fecit circa ipm ſcm̄. 94
¶ Alex.6.ꝯfirmauit bullas Pauli.ij.⁊ Sixti q̄rti cū cēſuris:ne frēs ꝯuētuales ⁊ de obſuātia inuicē ꝓcurēt vel recipiant monaſteria:⁊ ꝯtra dantes eis auxiliū ꝯſilium vel fauorem:ſpecialiter pro prouincia francie. 102
¶ Alex.4.exꝑimit mlt'a ḡuamia ab epiſ fribꝰ ſcā:ꝑcipiēs abſtinē allegādo pōtificū approbationem ordis eximēdo frēs a talibus. 110
¶ Idē ſcribit regi frācoꝝ ꝯ pſecutores:frm̄ ꝑdicatoꝝ ⁊ mioꝝ:dicēs eos poſſe ꝑdicare:ꝯfeſſiones audire de lnia legatoꝝ Se.Apo.abſqꝫ lnia iferioꝝ ꝑlatoꝝ dānās ꝯdicētes:ponēs exequutores. 110
¶ Idē mādat epo piſieñ.ꝙ pturbatores frm̄ mi.⁊ alioꝝ religioſoꝝ ⁊ ſcl'ariū ꝓuet būficijs:⁊ de pace habēda in ſtudio illo:nō ob.appel.⁊ priuilegijs ⁊ lr̄is apoſtolicis:niſi de hoc fecerint mētionem. 111
¶ Idē regi francie ſcribit ꝯ pturbatores frm̄ minoꝝ ⁊ ꝑdicatoꝝ:ꝙ illos detineat i carcere vſqꝫ ad būplacitū ipſiꝰ pape:in exēplum aliorū aliꝫ bāniant de toto ſuo regno. 111
¶ Idē ꝯdēnat librū.G.de ſan.amore ꝯ frēs ꝑdicatores ⁊ minores:q: ꝯtra deū. Regiōis ingreſſum:⁊ elargitionē elemoſynarum mendicantibus dari impediebat. 112
¶ Idem cōmittit iudicibus vt publicent reprobationem illius libri. 112
¶ Idē regratiat regi frācie d̄ amore ipēſo fribus minoribꝰ ⁊ ꝑdicatoribꝰ:ipſos affectuoſe cōmēdāſ:⁊ d̄ libello ſceleſto dānato ſibi miſſo.113
¶ Idē cōmēdat piſieñ.vniuerſitatē:tāgēs diffamatiōeꝫ ordinū ꝑdicatoꝝ ⁊ minoꝝ:excōem ponens ꝯtra libellum execrabilem. 113
¶ Alexā.vi.ꝓhibuit frēs de familia obſuātie Jtalicos trāſire ad ꝯuētuales:approbās lr̄as ſup hoc diſponētes.ſ.Pij:Pauli:⁊ Sixti. 122
¶ Alex.vj.ꝓhibet frēs de obſuātia trāſire ad conuentuales vel al'ſ recedere ab obia familie: ſub quocūqꝫ pretextu vel colore artioris vite:⁊ eſt ſingulariſſima in ſua materia. 122
¶ Idem p breue mādat bullā ꝯcordie Pauli ſecūdi p oia obſuari:reuocās breue a.M.G.impetratū recipe frēs obſuātie ſine licētia ꝑlatoꝝ ſuoꝝ in ꝑiudiciuꝫ familie:ideo ſtatim eſt reuocatum vt hic patet. 126
¶ Idē ſtatuit nullū ꝓfeſſorē familie obſuātie minoꝝ ex illa egrediētē poſſe ſuccedē in bonis parētū iure hereditario:ſic Sixtꝰ ⁊ Juliꝰ. 127
¶ Alex.vj.ꝯfirmat bullā Pij ſecūdi vicarios obſuātie eē veros miſtros ſicut voluit.B.F. alia addens.Et dedit executores ſup hoc. 127
¶ Alex.iiij.ꝓhibet fribꝰ ꝑdicatoribꝰ poſſe frēs minores profeſſos recipere. 132
¶ Idē ꝯcedit ꝑlatis ordis apoſtataſ cape:incarcerare in quocūqꝫ habitu inueniant. 132
¶ Idē ꝓhibet ꝑlatis frēm in ſociū vel ꝓ ſuis negocijs aſſumere ſine licētia miſtri:⁊ tn̄ eiꝰ diſcipline ⁊ correctioni ſubiacere. 132
¶ Idē in die.S.F.⁊ Antonij viſitātibꝰ eccleſias ⁊ p octauas.40.dies concedit. 132
¶ Idē ꝯcedit ꝑlatos poſſe abſoluere frēs a q̄cūqꝫ irregularitate ⁊ excōicatione. 132
¶ Idē ꝯcedit nō cōpelli frēs ad exequēdum ſniaſ vel lr̄as:ꝯtra aliquos a quocūqꝫ. 132
Idem ꝯcedit

¶ Idem ꝯcedit ꝑlatis ordinis poſſe abſolui a qualꝫ excōe p ꝯfeſſores ab eis electos. 133
¶ Idē ꝯcedit.M.ꝓuicialibꝰ i ſuis capl'is cuꝫ diffinitoribus frēs examinare ⁊ approbare ⁊ officium ꝑdicationis cōmittere poſſe. 133
¶ Alex.vj.mādauit epis qbuſdā reuocare oēs grās ⁊ exēptiōes.F.Joāni de guadalupe ⁊ ſocijs:⁊ mandari ad obedientias a qbꝰ exierunt: ⁊ plura alia. 134

B

Bonifaciꝰ viij.ꝯcedit exēptionē ordis ſedi ap̄lice eū ſubmittēs:recipiēdo ꝓꝑetatē ius ⁊ dn̄ium oium rerū mobilium ⁊ imobiliū ordini conceſſaꝝ. 22
¶ Idem ꝯcedit libeꝝ ꝓceſſuꝫ in correctiōibꝰ ⁊ punitionibꝰ frm̄ prelatis ordis:apicibꝰ iuris atqꝫ appellatiōibꝰ poſtpoſitis ſm̄ conſuetudines ⁊ ſtatuta ordinis. 29
¶ Bn̄dictꝰ.xj.ꝯcedit exēptionē copioſaꝫ ordini vt Bonifacius.viij.⁊ Nicolaus.iiij. 27
¶ Baſilieñ ꝯcliū determinat beatā Mariaꝫ nunq̄ꝫ actualiter originali peccato ſubiacuiſſe. ⁊ oſtenditur bulla. 33
¶ Auctētica p ꝯſeruatorem ꝓuilegioꝝ.
¶ Bn̄dictus.xj.reuocat bullaꝫ Bonifacij ⁊ Calixti:⁊ ꝯcedit ꝑdicatiōes ⁊ ꝯfeſſiones fribꝰ: ⁊ eximit a ſolutiōe portioris canonice. 115
¶ Ideꝫ Bn̄dictꝰ ꝯſeruatores eiꝰ iſtituit. 116

C

Clemens iiij.ꝯcedit nullū legatū (niſi de latere) delegatum vel ſubdelegatuꝫ:qualꝫ ſniaſ ꝯtra frēs ꝓmulgare poſſe:niſi in lr̄is ſpālis mētio de hoc indulto ⁊ de ordine fiat. 21
¶ Ideꝫ declarat ꝓhibitionē factā fribꝰ ꝑdicatoribꝰ ⁊ minoribꝰ de ſeinuiceꝫ nō recipiendis intelligitur de iam profeſſis. 21
¶ Idē inhibet ꝑlatis eccleſiaſticis ꝓuilegia vl' indulgētias frm̄ ꝑdicatoꝝ vl' minoꝝ dubia vl' obſcura poſſe iterpretari:decetero ſibi reſeruāſ interpretationem. 21
¶ Idē mādat ſpaciū.300.cānaꝝ qd̄ debat in pauptate fūdatoꝝ edificari reſtrigi ad.140. 21
¶ Idē ꝯcedit nl'luꝫ mōaſteriū ifra ſpaciū.300 cānaꝝ a frm̄ monaſterijs edificari poſſe. 22
¶ Idē dat idulgētiā viſitātibꝰ eccl'iaſ ordis in feſtis eoꝝ:btē Marie ⁊ ſcōꝝ i quoꝝ honore altaria maiora i eccleſijs ſūt ꝯſtructa:⁊ in dedicationibꝰ eaꝝ:⁊ p.8.dies ſequentes.100.dieꝝ.29
¶ Calixtꝰ reponit frēs d̄ obſuātia ſub ꝯuētualibꝰ:ſꝫ nūq̄ꝫ fuit ſuatū:vt pꝫ i piana.j.40. 39.
¶ Cōſtātieñ.ꝯcilij decretum ſeparās frēs de obſeruantia a ꝯuentualibus. 30
¶ Tabula ſcd̄i tractatꝰ ſcd̄e ptis ſup priuilegia triū ordinū p ꝯſuatorē eoꝝ auctēticata.
¶ Clemēs.iiij.ꝑcipit tacite ꝓfeſſos nouicios ad ſeculū reuertētes cōpelli ſuā vl' aliā religionē itrare p cenſuram eccleſiaſticam. 74
¶ Idē ꝯfrigētes vl' violātes loca frm̄:ipſo ſcō ſunt excōicati:nec pn̄t abſolui niſi a ſe.apo.vel eorum conſeruatore. 80
¶ Idē ꝯcedit frēs ꝑdicatores ⁊ minores ꝯuētuales poſſe ſuccedere i bonis parētū:ꝯtra eorū regulā male informatꝰ.Jō Sixtꝰ d̄clarauit non habere locum in fribus familie obſeruantie.89.Sil'r Alex.vj.infra. 88
¶ Calixtus.iij.ꝯfirmat bullas Eugenij.iiij.⁊ Nicolai qnti ſup ꝯſtōnes Boni.viij.d̄ ꝯfeſſiōibus audiēdis:mēdicātes ꝯfirmando. 89
¶ Clemēs.4.ꝯcedit vti ptāte ꝯceſſā ſup abſolutiōibꝰ a dioceſanis ſi ꝯtigerit mori:donec fuerit de paſtore ꝓuiſum. 92
¶ Calixtꝰ.iij.ꝯfirmat Nicolaū.v.ſub cēſuriſ: ne frēs ꝯuētuales ⁊ obſuātes iuicē loca ⁊ monialiū mōaſteria accipiāt:vt Six.⁊ Alex.6.103
¶ Cle.4.ſub pena excōicationis ꝑlatis eccleſiaꝝ mādat vt apoſtataſ frm̄ reſtituant. 109
¶ Clemēs.4.de lnia Se.Apo.irreq̄ſitis curatis ꝑlatis inferioribus:pn̄t fratreſ ꝑdicare ⁊ cōfeſſiones audire. 114
¶ Calixtꝰ poſuit ꝯſeruatores ſup bullas ſuper modificatōeꝫ lr̄aꝝ Eugenij circa obſuātia.133

E

Eugenius iiij.lr̄as Martini q̄rti ⁊ qnti d̄ ꝓcuratore ⁊ ſindico iſtituendo fratribꝰ minoribꝰ:ſue bulle munimine corroborauit. 25
¶ Idē mādat fribꝰ de obſuātia Uicario gn̄ali citramōtano de familia ⁊ obſuātia obedire. ſ.btō Joāni de Capiſtrano. 33
¶ Idē Eugeniꝰ mādat.Mi.Ge.F.Joānē de Maubto ſuū cōmiſſariū iſtituē ſup frēs d̄ obſuātia:q Joā.fuit Ui.ge.de familia vltramōtana. 33
¶ Idē Ui.G.vltramōtano d̄ obſuātia:in fine ſui officij ad alterius Ui.G.electionem capl'm ꝯgregare mandat. 34
¶ Idē iuxta ꝯciliū ꝯſtātieñ.ꝓ fribꝰ de familia

Idē circa interdictū ... Martij 5 fol. 117

mādat ipſos de obſuātia nūcupari:⁊ ipſos regi p Ui.ge.⁊ ꝓuiciales cū oi exēptōe a ꝯuētualibꝰ:excepta pēna viſitatōe.M.G.ſi voluerit.35
¶ Idē mādat oibꝰ fribꝰ vltramōtanis de obſuātia vt ſubmittāt ſe ⁊ mōaſteria frm̄ ſub obia Ui.ge.de obſuātia vel de familia:⁊ tūc ſcā fuit totalis diſio ⁊ exēptio frm̄ de obſ.vel familia a ꝯuētualibꝰ ⁊ ceterꝫ dcis obſuātibꝰ ſub ḡuibꝰ cē(ſuris.36
¶ Idē ꝓ mōialibꝰ ſan.Clare ſub cura vicarioꝝ gn̄aliū ⁊ ꝓuicialium:diſtiguit iter frēs de obſeruātia ⁊ ꝯuentuales. 36
¶ Idē ꝯfirmat bullas Marti.v.frēs de obſeruantia ſub concilio conſtātie ponendo. 139
¶ Idē Eugeniꝰ mādauit ſtrictiſſime ſub cenſuris oibꝰ fribꝰ de obſuātia ordis mi.vt obediāt ſuis vicarijs ꝓuicialibus:⁊ tam ipſi vicarij q̄z ſui ſubditi obediant vicarijs gn̄alibus. 139
¶ Tabula ſcōi tractatꝰ ſcōe ptis ſup ꝓuilegia auctēticata per ꝯſeruatorem eorum.
¶ Eugenius.iiij.reponit frēs quorūdam cōuētuū q dicebāt ō cōpe ſtudij eē:ex ꝯceſſis ꝓuilegijs ſub obia miſtroꝝ ſe retrahē conabāt. 75
¶ Idē ꝯcedit auctē.G.miſtro ſr igſitores.76
¶ Idem ꝯfirmat bullā Mar.q̄rti ⁊ q̄nti ꝯtra magros per ſaltum ꝓmotos. 77
¶ Idē declarat cōicātes a dn̄ica palmaꝝ vſq̄z ad octauā paſche ſatiſfaciāt ꝓcepto ⁊ iuri. 92
¶ Idē ꝯcedit duplicē idulgētiā i feſto corpis xp̄i:⁊ ꝯfirmat ꝯceſſas ab Urbano.4.⁊ Marti no q̄nto:⁊ tpe interdicti excluſis excōicatis cū ſolēnitate celebretur. 117
¶ Idē ꝯcedit.U.G.vltramontano cū caplo faciendi ſtatuta:⁊ reuocauit oēs cēſuras i ſtatutis antiquis ordinis ⁊ ordinate in breui ꝯſtitutiones Barchinonen̄. 125

G

Gregorius nonꝰ fribꝰ minoribꝰ cōcedit ꝓficiſcētibꝰ i terris ꝓgianoꝝ ⁊ paganoꝝ:poſſe cōicare cū excōmunicatis ⁊ audire ꝯfeſſiōes ⁊ diſpenſare cum fribꝰ in leui irregularitate. 12
¶ Idē ꝯcedit poſſe baptizare ⁊ clericos facē:⁊ ſciſmaticos reconciliare apoſtatas in terrā ſaracenorum euntibus fribus. 12
¶ Itē mādat vniuerſis p̄latis eccl'ie:vt charitatiue ⁊ benigne in ſuis dioceſibꝰ recipiant fratres minores. 12
¶ Idē ꝯcedit nouitios ab ordīe egreſos ⁊ in alijs ꝓfeſſos ibibi manere debere. 12
¶ Itē fribꝰ p̄dicatoribꝰ ꝯ quēdā frēꝫ p̄dicatorē q cōtra.B.F.⁊ eiꝰ ſtigmata p̄dicabat:⁊ grauiter redarguit ipſum. 12
¶ Idē ꝯcedit frēs nō poſſe ꝯueniri p l'ras apoſtolicas nō faciētes de hͦ ꝓuilegio mētionē. 19
¶ Idē ꝯcedit vt nl'lus p̄latus obialē manualem a fribus exigere valeat. 19
¶ Idē ꝯcedit p̄latis ordis poſſe tā igredietes ad ordinē quā ꝓfeſſos ab excōis viculo abſoluere:⁊ cū eoꝝ irregularitatibꝰ diſpēſare ꝓuia ſatiſfactione:niſi delictuꝫ adeo graue ſit ꝙ eſſent ad ap'licam ſedem deſtinandi. 19
¶ Greg.x.ꝯfirmat oia ꝓuilegia ordis:⁊ libertates ⁊ imunitates aliorum. 29
¶ Grego.xj.ꝯcedit frēs i pape capellanos aſſumptos in obia p̄latoꝝ ordis ꝑmanere. 24
¶ Idē renouat ⁊ auctēticat Urbani.v.l'ras ⁊ diſtrictiꝰ inhibet ne in receptiōibꝰ frm̄ vl' ſororꝝ quorūcūq̄z ordinū:paſtꝰ prādia vel cene vel donatōes fiāt:ne taliū occaſiōe paupes ab igreſſu retrahāt:⁊ vt ſymonie picl'ꝫ euitet:⁊ hͦ ſb̄ pēa excōes late ſn̄ie:tā dātes q̄z recipientes nō pn̄t abſolui niſi a Ro.pōtifi.niſi i mortꝫ articl'o.14
¶ Tabula ſcōi tractatꝰ ſcōe ptis priuilegiorum per ꝯſeruatores auctēticatorum.
¶ Gre.ix.epis ⁊ p̄latꝫ mādat vt bēigne recipiant frēs ad p̄dicādū ppl'is:⁊ cōmēdēt:necītatibꝰ ſuis aſſiſtāt:nō ipediāt eis ꝯfiteri volētes:⁊ frēs ad pecūias ſe ꝯuertētes:vt falſarios capiāt ⁊ cō(dēnēt. 80
¶ Idē Greg.ix.Quēdā epꝫ icrepat:q ꝯ.b.F.⁊ ſua ſtigmata maledixerit ⁊ dubitauerit.93
¶ Idē ꝯcedit ipſis fribꝰ minoribꝰ ſepulturam liberā ꝓ ſeipſis tm̄. 105
¶ Idem cathalogo ſcōꝝ aſcribit.B.F.eiꝰ feſtū merito eſſe colendum dicit. 105
¶ Idē ihibet ne qs deferat hitū minoꝝ neq̄z ei ſilēꝫ:niſi fuerit eiuſdē ordis:abſq̄z ſe.apo.l'nia:ꝯtrafaciētes p dioceſanū ad deponēdum compelli debere cum cenſuris ⁊c. 105
¶ Idē.S.Antoniū ō Padua aſcribit cathalogo ſcōꝝ:⁊ ꝯcedit viſitātibꝰ eiꝰ ſepulchꝛū ⁊ per octauas eiꝰ feſti vnū ānū de indulgētia. 107
¶ Idē ꝙ frēs ſint ꝯtēti diuo offō Ro.eccl'ie:excepto pſalterio.Et q iterfuerit diuo offō nō teneantur iterum dicere. 107
¶ Idē ꝯceſſit.M.ꝓuicialibꝰ i ſuis capl'is cuꝫ diffinitoribꝰ iſtituere p̄dicatores. 107
Idē Grego.
¶ Idē Grego.ꝯceſſit fribꝰ ab archiep̄is ⁊ epiſ ſue dioceſis bn̄ficiuꝫ abſol'onis ⁊ diſpēſationis cum oportuerit poſſe obtinere. 131
¶ Idē ꝯcedit fribus tpe iterdicti poſſe diuina celebrare:ſeruata iuris ſolēnitate. 131
¶ Idē ꝯcedit frēs non teneri cōmiſſiōes cāꝝ recipe:niſi fecerit de hoc mētionem. 131
¶ Idē ihibet ne recipiat aliqs ad ꝓfeſſionem:niſi elapſo anno. 131
¶ Idem mādat frēs nō teneri ad cōmiſſiōes cauſarum recipiendas abſq̄z eoꝝ volūtate. 131

H

Honorius tertiꝰ mādat p̄latis eccleſiaꝝ frēs minores vt fideles recipere. 11
¶ Idem approbat ordinem minoruꝫ:⁊ p̄latis cōmendat fratres. 11
¶ Idem concedit fribus:in locis ſuis cum altari viatico celebrare. 11
¶ Idem inhibet prelatis:ne excōem inferant in frēs minores ⁊ eorum hoſpites. 11
¶ Tabula de ꝓuilegijs p ꝯſeruatorē auctēticatis triū ordinū ſup 2° tractatu ſcōe ptis.
¶ Honoriꝰ.iij.ꝓhibꝫ ne fr̄ fiat ꝓfeſſus an̄ annū ꝓbōnis cōpletū:⁊ poſt nulli fri liceat ab ordie exire:exeūtē nemīnē liceat retinē cū cēſuris.73
¶ Hono.4.ōcernit irrita pacta a fribꝰ cū p̄latis eccl'iaꝝ in ꝑiudiciū ordis locorū ⁊ frm̄ ſcā:ſine miſtri.G.vel capl'i.G.aſſenſu.77
¶ Idē frēs a ppl'is vocati vbiq̄z eccl'ia ⁊ loca ꝓ ſuo vſu r̄cipe ⁊ fabricar̄ pn̄t:⁊ p q̄ſcūq̄z epos poſſe oratoria ſua dioceſan̄.negātibꝰ facē bn̄dici.80
¶ Honoriꝰ.iij.ꝯ ōtrahētes fribꝰ ꝙ nō poſſent in locis ſuis cū altari viatico celebrare ſine l'nia epi:mādat epis hanc publicari. 105

I

Innocētius q̄rtꝰ ihibꝫ fribꝰ ciſtertien̄.nr̄i ordis profeſſos aliquo mō recipere. 13
¶ Idē mādat epis hic poſitꝫ frēs regi caſtelle a qbꝰcūq̄z:ꝯ ſua ꝓuilegia moleſtari n̄ ꝑmittē.13
¶ Idē ihibꝫ ſub pēa excōis nullū an̄ ānū ꝓbōnis cōpletū ad ꝓfeſſionez recipi:quo minus ad aliam trāſeat religionez impediri:ꝓfeſſionem declarat eſſe nullam. 19
¶ Idem ꝯcedit frēs hactenꝰ nō deputatos in in monaſterijs icluſaꝝ.S.Damiani nec deinceps teneri etiam p l'ras ap'licas. 20
¶ Idē euntibꝰ fribus ad loca iterdicta ꝯcedit poſſe celebrare ianuis clauſis ⁊c.niſi eis fuerit ſpecialiter interdictum. 27
¶ Idem ꝓhibet ne frēs electos ab ordine vel egreſſos trāſire ad ordies.B.Aug.⁊ tēplarioꝝ ⁊ alioꝝ religioſoꝝ arma portātium. 29
¶ Ideꝫ ꝯcedit Ge.miſtro vt poſſit viſitare ⁊ corrigere frēs q moranṫ in obſequijs aliozuꝫ:ac alios eis ſubſtituere. 29
¶ Idē ꝯcedit i locꝫ frm̄ liberā eē ſepl'turā.136
¶ Ideꝫ ꝓ diuo cultu:victu:⁊ veſtitu:portionē canonicam non ſoluant fratres. 136
¶ Inno.8.ꝓhibet oibꝰ igſitoribꝰ ordis p̄dicatoꝝ ⁊ oiuꝫ mēdicātiū ⁊ clericoꝝ ſcl'ariū:ꝯ frēs minores ꝓcedere vel ſe itromittere:p̄textu cuiuſlibet prātis ſibi cōceſſe. 56
¶ Idē ꝓhibet frēs obſuātes p̄textu cruciate eligere ſibi ꝯfeſſorē ſine l'nia ſuoꝝ p̄latoꝝ. 141
¶ Tabula ſup 2° tractatu ſcōe ptis ſup ꝓuilegia triū ordi.p ꝯſuatorē eoꝝ auctēticata.
¶ Innoc.4.ꝯcedit.G.ordis vt poſſit viſitare corrigere ⁊ admonere ac alios eis ſubſtituere:frēs q moranṫ in alioꝝ obſequijs. 73
¶ Idē ꝯceſſit epos a fribꝰ regſitos teneri apoſtataſ orō.ōnūciar̄ ⁊ facē publicar̄ eoſ eē excōicatos.73.
¶ Idē ꝯcedit apoſtatas ⁊ inſolētes or.poſſe:excōicar̄:ligar̄:cape:icarcerar̄.74
¶ Idē epis ⁊ p̄latꝫ p̄cepit vt a fribꝰ regſiti habitū eoꝝ deferētem vel ꝯfiſem ad eum deponēdum cōpellāt:niſi fuerit eiuſdem ordis. 77
¶ Ideꝫ ꝙ frēs nō poſſint ꝯueniri p l'ras ap'licas:niſi faciāt mētōeꝫ ō hͦ idl'to ⁊ ſuo ordie.77
¶ Idē ꝙ miſtri ꝓuinciales pn̄t iſtituere p ſe vl' p alios ꝓcuratores:q res ꝯceſſas ordini auctē ap'lica vēdere ⁊ cōmutare ⁊ petere poſſint.78
¶ Innocē.4.ꝙ eccl'ie oēs vbi ꝯuētꝰ frm̄ exiſtūt ꝯuētuales vocenṫ:ꝯcedēs eis hic cimiterīa. 100
¶ Idē ꝯcedit ꝙ frēs i terra infideliū poſſint abſoluē xp̄ianos ibi exn̄tes ab excōe ꝯfiteri ſiue pn̄iaꝫ eis iniūgē ⁊ abſoluere. 108.
¶ Idē ꝯcedit ꝙ veniētes ad ordinē ⁊ poſt ingreſſū:a p̄latis ordis poſſint ab oibꝰ cenſuris ⁊ penis ſuſpēſiois iterdicti ⁊ excōis abſolui:ſatiſfaciēdo tm̄ vbi pp hec fuerunt ligati. 108
¶ Idē mādat p̄latis qbuſdā abſtinē a grauaminibꝰ frm̄ mi.⁊ ꝯfirmat ordinē ⁊ r'laꝫ approbatam ab Inno.Hono.Grego.⁊ executores ⁊ ōfenſores dat epos.Sic p Gregoriū.ix.⁊ Alex.

iiij.⁊ ſcribitur de exceſ.prela. 108
¶ Idē ꝯcedit ꝙ frēs nō teneant recipe execu/
tiōes cauſaꝝ ſeu ſniaꝝ ab aliquo:niſi i lrīs aplī/
cis fiat ſpecialis mentio de iſtis. 108
¶ Idē ꝯcedit ꝙ frēs poſſint cōmorari i terris
excōicatorum:⁊ qn̄ p ipſas trāſeunt petere vi/
te neceſſaria ⁊ recipere. 109
¶ Idē ꝯcedit.M.G.p totū ordinē ⁊ ꝓuicia/
les in ꝓuicijs frēs deputatos a ſe.apo.ad p̄di/
cādū crucē l'alia hꝰi negocia remouē:reuocar:
trāſferre:⁊ eis alios ſubſtituē ⁊ eos ſupſedē.109
¶ Idē mādat oibꝰ ecclīaꝝ p̄latis:vt benigne
recipiant frēs ad dina ⁊ ad p̄dicādū:eos pplīs
recōmēdēt:in necitatibꝰ aſſiſtāt:nec eis ꝯfiteri
volentes ipediant:pecuniā q̄rētes frēs vt falſa
rios capiant ⁊ condēnent. 109
¶ Idē ꝙ frēs nō poſſint cogi i ſuis p̄dicatiōi/
bꝰ ad collectionē pecuniaꝝ:lꝫ hēant lrās aplī/
cas:niſi ꝺ hac idulgētia plenā fecerit plenā mē
¶ Inno.4.ꝯcedit.G.⁊ p̄latis or/ (tiōeꝫ.109
dis abſoluēdi ab excōe ⁊ diſpēſandi i irregl'ari/
tate cū ſuis fribꝰ:ꝺ ꝯſilio frm̄ diſcretoꝝ lrātoꝝ
timētiū deum:niſi adeo graius ⁊c. 124
¶ Innocē.4.ꝙ frēs miores frēm ꝓfeſſū or.p̄/
dicatoꝝ non recipiant ſub pena excōis. 124
¶ Idē p̄lati ordis venientes ad ordinē ⁊ pro/
feſſos ab excōe abſoluāt:⁊ ab irregularitatibus
prehabita ſatiſfactiōe diſpenſent. 125.
¶ Innocē.8.roborat breue Sixti fr̄ de obſuā
tia de obia.V.G.vel ꝓuincialis:ſi ſine lnia ad
aliā obiam trāſit:eſt excōicatꝰ:ſilr eū recipiēs:
vltra pēas i bulla ꝯcordie Pauli.ij.ꝯtētas. 125
¶ Innoc.4.ꝯceſſit fribꝰ ex loca vl' ꝯuētū ſuū
exeūtibꝰ:i offō dino ſe alijs ꝯformare poſſe.127
¶ Joānes.xxij.ꝯ̄ fraticellos nouū ordinē iſti/
tuētes ꝓcedit:eos dānans. 123
¶ Idē declarat q̄ dicat atrox vel leuis iniuria
⁊ quō aggrauat:⁊ dicit non poſſe dari rl'a certa
ſed arbitrio ⁊ diſcretiōi p̄latoꝝ relingtur. 24
¶ Idē dānat ⁊ reprobat quoſdā articulos ſup
ꝯfeſſionibꝰ a fribꝰ fiendis:quos tenuerat gdam
Joānes de poliaco magr̄ Pariſien̄. 28
¶ Idē ꝯſeruatores ordis iſtituit ꝯtra eoꝝ mo
leſtatores ⁊ oppreſſores. 29
¶ Aucteticata per conſeruatorem.
¶ Joānes.xxij.cumulat ⁊ ꝯfirmat idulgētias
viſitātibus eccleſias frm̄ minorum:⁊ intereſſen/
tibus ſuis ſermonibus. 95
¶ Juliꝰ.ij.ꝯfirmat oia p̄uilegia or.mi.de obſ/
uātia:ꝯciliōꝝ.Eugenij.iiij.Pij.ij.⁊ Six.iiij.
⁊ Alex.vj.multa alia ꝯcedit ⁊ determiat ꝯ̄ ſcru
puloſas ꝯſcias frm̄ aliquoꝝ:⁊ idulgētias diuer
ſas ꝺclarat:vt ibi.ad ſupplicationē Regū Hi/
ſpanie p bullā ſingularē familie obſeruātie. 59
¶ Idē ꝓ ꝓuicia Turonie ⁊.S.Bonauēture
frē ⁊ ſorores ſan.Clare reformati nō trāſeāt ad
familiā:ſine lnia petita ⁊ iſcriptis obtēta ſui mi
niſtri cum executoribꝰ deſuper. 61
¶ Idē Juliꝰ ꝓceſſū i cena dn̄i corā pplo Ro.
⁊ cardinalibꝰ publicat more alioꝝ ſūmoꝝ pon/
tificū:⁊ caſus ſunt a qbꝰ non pōt qs abſoluere
citra Romanū pōtificē niſi i mortis articl'o.63
¶ Juliꝰ declarat p̄uilegia ꝯceſſa fribꝰ de obſer
uātia recipiēdi ꝯuētuales nō itelligunt ꝺ refor
matis:⁊ ꝯfirmās bullā ꝯcordie:ſtatuit nō ꝯuer
ſari cum fribꝰ de familia ⁊ obſeruātia neqꝫ inui
cem poſſe recipere. 142
¶ Tabula ex 2° tractatu ſcꝺe ptis ſup p̄uile
gia triū ordinū auctēticata p ꝯſuatorē eoꝝ.
¶ Julius.ij.idem ſua bulla cōmuniuit bullas
Sixti.4.⁊ Gregorij.xj.ꝺ ptāte ꝓtectoꝝ ordis:
⁊ penaꝝ idebite recurrētium ad eos vel grās
recipientium. 72
¶ Idē ꝯcedit fribꝰ i feſto.S.Bonauēture tpe
iterdicti celebrare dina officia ſic i feſto.b.F.95
¶ Julianꝰ ꝓtector ex pte Inno.8.formauit ꝓ/
ceſſum ꝯ̄ frēs de obſuātia ꝓuicie Aragonie:qꝫ
ſine lnia trāſierūt ad ꝯuētuales ꝯtra bullā Eu/
genij:Pij:Pauli ac Sixti. 129

M

Martinus qntꝰ approbauit ⁊ ꝯfir/
mauit lrās Mar.q̄rti:
de iſtituēdis ꝓcuratoribꝰ vel ſindicis pape vel
ecclīe Ro.i ordie mi.reuocās qcqd dixerit i ꝯ̄/
riū Joā.22.i ꝯſtōne p̄cipue q̄ icipit.Ad ꝯdito/
¶ Idē approbat ꝺcretū ꝯſtātien̄.de ſe/ (rē.25
paratione frm̄ a ꝯuētualibus. 31
¶ Idē ꝯfirmat ⁊ modificat ꝯſtōnes martinia
¶ Idē Marti.v.male iformatꝰ ꝯce/ (nas.32
dit.G.Mi.ſubrepticie aliq̄ p ꝓcuratores vice
Ro.ecclīe q̄ excedūt puritatē ſtatꝰ ⁊ ordinē re/
laxāt:ſub h̄ titulo ꝯ̄ ⁊ vltra al's ꝯceſſiōes ⁊ de/
claratōes ipſiꝰ Mar.q̄rti ⁊.v.Nico.iij.⁊ q̄rti ⁊
alioꝝ:⁊ p̄ſertiꝫ ꝯ̄ modernas ꝯſtōnes papales ꝺ
ꝓcuratoribꝰ pape ⁊ eccleſie Romane ꝓ ſingu/
lorum locoꝝ indigentia. 64

¶ Tabula ſcꝺi tractatꝰ ſcꝺe ptis ꝺ p̄uilegijs
triū ordinū p ꝯſeruatorē eoꝝ auctēticatis.
¶ Mar.v.ꝙ dn̄i cardiales l' p̄lati n̄ teneāt frēs
ꝓ capellanis:⁊ de ptāte miſtroꝝ ſup tales. 74
¶ Idē ibibꝫ ꝓmotōeꝫ frꝫ p ſaltū ad magiſte/
riū ⁊ bachalariatū:niſi pfecerit curſū:ſub penā
p̄uatiōis gradꝰ ⁊ honoꝛis ⁊ lecture tā i ꝯferēte
q̄ꝫ recipiente.Idē Eugeniꝰ.4.ꝯfirmat. 77
¶ Marti.4.ordiat ꝓcuratores frm̄ ꝓ ſingulo
rum locoꝝ idigentia:ſicut Nicolaus.4. 79

N

Nicolaus quartꝰ oēs cuſtodes ex ſe
debē ꝯſtituere vnuꝫ pro
ꝓuicia ad electionē.G.M.mittere ꝯcedit. 22
¶ Idē ꝓhibꝫ diſiōeꝫ ꝓuiciaꝝ abſqꝫ ſedis aplī/
¶ Iꝺ ꝯcedit exēptōeꝫ tota/ (ce lnia fieri.27
lē ordi mi.ipꝫ imediate ſedi apo.ſbmittēdo.28
¶ Nico.v.ſolēniter canōizat ⁊ aſcribit catha
logo ſcōꝝ.S.Bernar.ꝺ Senis q fuit ꝺ obſ.p̄/
mꝰ V.ge.ab Euge.⁊.G.ꝺ Caſali Mi.ge.ore/
tenꝰ iſtitutꝰ p biēniū vſqꝫ ad capl'ꝫ i Padua ce
lebratū:qn̄ fuit electꝰ.M.Antoniꝰ de Ruſco.
Mi.ge.⁊ vicarij gn̄ales poſtea ꝺ obſuātia per
Eugeniū p̄dictū citramōtes fuerūt ordiati.37
¶ Idē ꝯcedit frēs ſb obia vicarioꝝ ⁊ miſtroꝝ
petita lnia(⁊ ſi n̄ obtēta)ad alterā ptē vicarioꝝ
de obſuātia vel familia ſibi eligere ⁊ tenere. 38
¶ Idē Nico.4.ſtatuit ne.M.G.ꝺcedēte:nō
aſſūat.V.G.ordis abſqꝫ Ro.pō.⁊ ꝓtectoris aſ
¶ Tabl'a ex 2° tracta.2e ptꝫ ſup p̄ (ſēſu.137
uilegia triū ordi.auctēticata p ꝯſuatorē eoꝝ.
¶ Nicolaꝰ.3.rl'am frm̄ minoꝝ bulla muniuit
priꝰ p Innoc.q̄rtū ⁊ Hono.3.approbatā:⁊ eā
miſit ad diuerſas ꝓuincias ordinis. 72
¶ Nico.4.euntibꝰ fribꝰ ad alios ordies(petita
lnia vl' nō)i ordie ad quē trāſierūt:non poſſint
hr̄e p̄laturam vel admiſtrationem. 74
¶ Nico 5.conceſſit exēptionem frm̄ ab ordi/
narijs:⁊ de aucte Ge.miniſtri. 75
¶ Nico.4.ꝯceſſit lniaꝫ noiandi ꝓcuratorem
pape ⁊ eccleſie Ro.ꝓ ſinguloꝝ indigentia lo/
coꝝ:ſicut Martinus.4.⁊ aliqd copioſius. 78
¶ Nico.5.ꝯcedit ꝙ frēs de obſuātia ſub vica/
rijs audire poſſint i ꝯfeſſione vn̄cūqꝫ veniētes
extraneos:⁊ admiſtrar eucharīſtiā i ſuis locis:
excepto die reſurrectōis.Idē ꝯcedit Sixtꝰ.91
¶ Nic.3.ꝯfirmat teſtioniū Gre.9.ꝺ ſtigmati/
¶ Nico.5.ꝓhibꝫ ne iuicē ꝯuē/ (bꝰ bti.F. 92
tuales ⁊ obſuātes accipiant loca ⁊ monaſteria
monialiū ſan.Clare:ſicut Sixtꝰ ⁊ Alex.6. 103

P

Pius ij:Piana ſeu Eugeniana ſepans
obſuātes a ꝯuētualibꝰ:reuocans
totalr̄ Calixti bullas ⁊ oia in ꝯtrariū facta. 40
¶ Idē ꝯcedit ꝙ ꝯuētꝰ reformati ſub obia mi/
ſtroꝝ poſſint remanē:nō obſtāte Pio ⁊ Euge
¶ Idē ex p̄uilegijs carmelita/ (niovt.ꝺ.44
rū p bullā aureā ad frēs mi.extēſis ꝯcedit p̄latꝫ
or.facl'tas i'fōmādi ordieꝫ iux̄ rl'aꝫ ⁊ eiꝰ iſtitu.45
¶ Idē ꝯ̄ appellantes ad futuꝝ ꝯcilium:pene
talibus ⁊ notarijs imponuntur. 45
¶ Iꝺ ꝯcedit fribꝰ ꝺ obſ.Burgūdie ſb miſtrꝫ
ꝺgētibꝰ:ad obiaꝫ V.ge.veletibꝰ oēs idl'gētias
¶ Idē Piꝰ decl'at for/ (papales ꝯceſſas.46
mā ⁊ modū hn̄dū a fribꝰ miorıbꝰ de obſ.circa
obſuātiā iterdicti:oino vult obſuari ab eis ſi
emanat a ſede apo.ēt ſi ceteri religioſi vl' ſecl'ares
ſacerdotes nō ſuēt:qꝺ eſt magnū vinculū. 46
¶ Iꝺ ibibꝫ fribꝰ ꝺ obſ.recipe mōaſteria ꝯuē/
tualiū ſibi ſbiectaꝝ mōialiū ſb ġuiſſimis cēſu/
¶ Iꝺ Piꝰ ⁊ Eug.4.male ifor/ (rꝫ ⁊ pēis.47
mati mr̄a iptinētia ſbrepticie ꝯcedūt ꝯ̄ rl'e pu
ritatē ⁊ ꝯ̄ ꝯſtōnes Mar.v.⁊ alioꝝ p ꝓcurato.
locoꝝ:⁊ per ꝯſtōnes or.modernas oia iſta reuo
¶ Idē V.G.vltramōtano ingſi/ (cant.64
tionē ſuoꝝ frm̄ de fide vel hereſi cōmittit. 140
¶ Auctēticata per cōſeruatorem eoꝝ.
¶ Piꝰ.ij.ꝺcl'at gn̄ales q̄tuor ordinū mēdicā/
tiū hr̄e iuriſdictōeꝫ ſup ſbditos quoſcūqꝫ vni/
uerſitatꝫ p̄uilegio gaudētes:ꝯmittēs eis corre/
¶ Pau.ij.bl'la ꝯcōdie iter obſuā/ (ctōeꝫ.117
tes ⁊ ꝯuē.ne iuicē ꝯuētꝰ capiāt:ſb pēis ⁊ cēſu/
¶ Idē ꝯfirmauit oia p̄ui/ (ris ġuiſſimis.47
legia ordini minoꝝ conceſſa ab alijs. 49
¶ Piꝰ.ij.dedit ꝯſuatoriā ꝯſtōnū p ipꝫ ſcāꝝ ꝓ
fribꝰ ꝯuētualibꝰ ⁊ obſuātia ad oēs epos. 123.
¶ Piꝰ.ij.nl'lus fr̄ ꝺ obſ.vadat terrā ſcāꝫ hie/
ruſalē(ēt ſi obtiuerit lniaꝫ a ſe.apo.)ſine lnia ꝓ/
prij p̄lati i ſcriptis i q̄ fiat mētio ꝺ loco a quo ⁊
¶ Paulꝰ.ij.fecit ꝯſuatores ſu/ (ad quē.124
p bullā ꝯcordie q̄ſdā epos:ne ꝯuētua.capiāt lo
ca frm̄ de obſeruan.⁊ eꝯ̄.133.

S

Sixtus q̄rtꝰ ſcribit ad capl'm gn̄ale vl
tramōtanū familiaꝫ ꝯfortās ⁊
p breue approbat oia p̄uilegia ordi minoꝝ ꝯceſ
ſa:⁊ p̄cipue ꝯcordie Pauli ſecūdi. 49

¶ Idē declarauit oēs cēſuras ꝯtētas i ſtatutis
āti[illegible]s or. ⁊ oēs ꝯſtōnes ⁊ ꝯſuetudies q̄n tenēt ⁊
ſint pctm̄ mortalē: ⁊ dꝫ a prelatis penas ⁊ cen-
ſuras: in penas tpales mutari. 49
¶ Idē ꝯceſſit.G.U.ordis p̄dicatoꝝ in hiſpa-
nijs ⁊ in ei9 abſentia p̄ſidēte conuēt9.4.frēs ab
eis d̄putatos poſſe audire i ꝯfeſſiōe oēs forēſes:
⁊ i abſentia ordinarij abſoluē ēt a cēſuris: ⁊ illis
⁊ ibi habitātib9 miſtrare euchariſtiaꝫ: excepto
reſurrectiōis feſto: ⁊ aliq̄ vota cōmutare. 50
¶ Idē reuocauit bullā Calixti ſr ꝯſtōne Bo
nifacij icipiētē ſup cathedrā: p̄cipiētē portōeꝫ
canonicā ſolui: reuocatis ōꝛijs p̄uilegijs redu-
cit ad p̄ſtinū ſtatū: ſicut erāt an̄ Calixtū.3. 51
¶ Idē approbat mlta p̄uilegia carmelitarū ⁊
eos eximit a iuriſdictōe ig̃ſitoꝝ: ēt mēdicātiū:
⁊ ſolū cōparē corā ſūmo pōti. vl' eoꝝ ꝓtectori: ⁊
mādat cuicūqꝫ pochiano n̄ publicar̄ aliqd i ꝯ-
¶ Idē p breue d̄termiat altercatōeꝫ i- (riū.52
ter mēdicātes ⁊ cleꝝ natiōis germanice. 52
¶ Idē ꝯfirmat bullā Pau.ij.q̄ ꝯcōdia d̄ iter
ꝯuētua. ⁊ obſuātes d̄ poſita.ſ.47.p'la alia ad-
¶ Idē ſtatuit celebrari feſtū oiuꝫ ſcō- (dēs.52
rū cuꝫ octaua duplici miori: ⁊ ifra octauam de
nullo feſto fiat niſi de. ~~[illegible]~~ 54
¶ Idē ꝯceſſit frib9 or. p̄dicatoꝝ ⁊ frib9 ⁊ ſoro-
rib9 tertij or. eorūdē reformatis i regno caſtelle
ſb obia Ui.ge.dci or. q̄lꝫ āno i feſto ſci Dn̄ici ⁊
i mortꝫ articl'o pctōꝝ remiſſionē plēariā: ⁊ oēs
ſtatiōes Urbis Ro. ſic ordini mioꝝ ē ꝯceſſū.55
¶ Idē ſcribit p breue.C.G. Brixie celebrato
de canonizatione. S. Bonauēture. 55
¶ Itē ꝯfirmat r'las ⁊ ꝯſtōnes ſoroꝝ ſcē Clare
ſb reformatōe cuiuſdā ſororis colete: ⁊ reforma
tis frib9 dat idl'gētias ⁊ ſtatiōes: ⁊ n̄ nil'a alia.56
¶ Sixt9 male iformat9 i aliqb9 ſeq̄ndo relaxa-
torias Mar.5. Euge.4. ⁊ Pij.2. ⁊ eas ampliat
quoad ſucceſſiōes pentū frm̄ ⁊ h̄re frēs i cōi: ad
reparatiōes ꝯuētuū: ⁊ ſuſtētatiōeꝫ ſtudij: q̄ oia
reuocār̄ p ꝯſtōnes papales modernas: q: talib9
ſic vti n̄ licꝫ frib9 miorib9: ⁊ ip̄e ēt: Sixt9 d̄ ſuc-
ceſſiōe frꝫ mi. ac ſi i ſcl'o eēnt n̄ itelligi d̄ obſuā
tib9 ⁊ familia d̄cl'auit i bll'a q̄ icipit. Lꝫ nos du-
¶ Idē Six. p̄hibꝫ frēs ſb cura gn̄a- (dū.66.
lis Ui. vltramōtani a caſib9 miſtri poſſe abſol-
ui: niſi de licētia. U.G. ⁊ ꝓuincialiū. Nō obſtā
tib9 breuib9 ⁊ q̄buſcūqꝫ cōceſſiōib9 ap̄licis. 141
¶ Idē ꝯceſſit Ui. ciſmōtano q̄n dꝫ frēs ſuos

gratijs ⁊ facultatib9 abuti: tales gr̄as poſſe ſu-
ſpēſas tenere donec ꝯſulcet ſūmū pōtifice. 141
¶ Tabula ſcdi tractat9 ſcde ptis de priuile-
gijs auctenticatis a ꝯſeruatoribus.
¶ Sixt9 reformatis frib9 caſtelle ⁊ legiōis cō-
cedit poſſe ſacerdotib9 ſcl'arib9 ex̄ ꝯuētū ſuū in
neceſſitate vel in itinere confiteri. 80
¶ Idē ꝯfirmat oēs idulgētias eccl'iaꝝ carme
litaꝝ: q̄s Sixt9 ⁊ Alex.6. extēdit i bulla aurea
ſup: a.85. ad tres ordines. B.F. 87
¶ Idē Six.4. decl'at ⁊ determiat oēs bullas
licētiātes frēs minores ſuccedēdi parentib9 ēt
ab inteſtato: non intelligi de obſeruātibus. 89
¶ Idē ꝯcedit dicētib9 offm̄ nouū ꝯceptionis
btē Marie ⁊ q iterfuerint in offō eiuſdē feſti i-
dulgētias q̄ cōcedunt in feſto corpis xp̄i. 89
¶ Idē ꝯcedit frib9 d̄ obſ. ſub vicarijs audire i
ꝯfeſſiōe vn̄ūcūqꝫ venientes ex̄neos ⁊ cōicar̄ i locis
ſuis: excepto die reſurrectiōis. Idē ꝯcedit Ni-
¶ Idē approbauit modū recitā- (cola9.5. 91
di pſalteriū. b. Marie: dādo idl'gētias illō reci-
¶ Idē p̄cepit fieri feſtū. b. F. ſub ri- (tārib9.92
tu duplicis mioris: ⁊ ab oib9 obſuari: ⁊ idulgē
tiā dedit ānoꝝ.50. ⁊ totidē quadragenaꝝ. 92
¶ Six.4. ſuſpēdit cēſuras cuiuſdā breuis: ⁊ ꝓ
hibꝫ ſan. Catherinā pigi cū ſtigmatib9 ſb cēſu-
¶ Idē ꝯcedit feſtū ſan. mar- (rꝫ p̄cipiēdo.94
tyrum ordinis minoꝝ celebrare. 95
¶ Idē Six. d̄cl'at q ſuſpēſio p̄ulle. fcā: n̄ r̄uocat
idulgē. orō. ⁊ fāilie ꝯceſſa: vt aliq aſſerebāt. 95
¶ Idē ꝯcedit idulgē. celebrātib9 ⁊ itereſſētib9
diuo offō i feſto ſci Bona. ſic i feſtis ſcōꝝ or.95
¶ Idem conceſſit volentibus poſſe recitare
offm̄ ꝯceptiōis. F. B. de Buſtis per breue. 96
¶ Sixt9 approbauit bullā Pauli.ij. ſub pena
excōis: ne frēs ꝯuētuales loca frm̄ d̄ fāilia obſ.
ꝓcurēt ⁊ ecōuerſo. tā frm̄ q̄ꝫ monialiū ſan. Cla
re: ſil'r Alex.6.102. Calixt9.iij.103. ⁊ Nic.5. 100
¶ Idē ꝯcedit q ſepeliēdi i h̄itu frm̄ mi. patē
ter d̄ferār̄ ſine palio: p̄hibēs ſb pēa excōis: a q̄
n̄ poſſint niſi a Ro. pōti. abſolui niſi i morte: ne
¶ Idē allegās ſtigmata. b. F. (q̄s ipediat.118
nō picta l' p̄dicata niſi p̄uia approbōne ſe. apo.
p̄hibꝫ ſb grauiſſimis cēſuris ſan. Catherinā d̄
Senis: vel alios: ſine ſe. apo. lnia cū ſtigmatib9
pingē: ⁊ pōit excōeꝫ late ſnie: a q̄ n̄ poſſit abſol-
ui niſi a Ro. pōti. p̄dicatorib9 aſſerētib9 q. S.
p̄dcā h̄uerit ſtigmata: ⁊ picture h9i auferār̄: ⁊
vltra

vltra nō fiāt: donec a ſe. apo. h̄ ꝯceſſit ⁊ appro-
¶ Idē d̄ ꝯſilio cardinaliū ne pi- (bauerit.118.
gar̄. S. Catherina p̄dcā cū ſtigmatib9 vl' aliq̄s
ſcūs: p̄ter. b. F. ſub cēſuris p̄cipiēs imagies abo
leri ſcōꝝ vl' ſcāꝝ: taliū executores vbiqꝫ cōmit
¶ Idē p breue ꝯceſſit frib9 fāilie vl- (tēs.118.
tramōtane nō teneri niſi ad duo capl'a ꝓuicia-
lia i triēnio. Nō ob. bulla Euge. quarti. 126
¶ Sixt9 ꝯceſſit. U. G. vltramōtano vt poſſit
in manib9 dioceſanoꝝ dimittere loca iutilia ⁊
oneroſa n̄re obſuātie: ſup h̄ ꝯſciaꝫ onerās. 127
¶ Idē approbauit bullā Pauli.ij. de ꝯcordia
noiatam: cōmittens ꝓtectori vices ſuas vt fa-
ciat obſeruare. 128
¶ Tabula p̄uile. Maris magni Sixti.4.
¶ Sixt9.4. Mare magnū ab Alex.4. Hono-
rio.4. Boni.8. Clemēte.4. Euge.4. p̄deceſſo
rib9 ſuis ordinatū: ⁊ ſucceſſiue additū ⁊ ꝯfirma
tū: ſue bulle munimie coroborauit: ml'ta addē-
do: declarādo: ampliādo: penas ponēdo: ⁊ d̄ro
gatōes ꝯrioꝝ: ꝯcedēdo. Cōſeruatores ⁊ execu-
tores ⁊ iudices cū ptāte oimoda dando ꝓcedē
di ſimpl'r ⁊ de plano. car. 80
¶ Et q: in paucis cōplectunt̄ p̄uilegia: ideo
p articulos deſcribit̄ cōtinentia ⁊ Rubrica.
¶ Q: Miniſter. G. eo ipſo quo eligit̄ ꝯfirma-
tur: ⁊ p frēs pōt abſolui ⁊ āmoueri. §. j. car. 81.
¶ Q: tp̄s electōis a iure ſtatutū i el'one. M. n̄
currat: nec electores r'lis iurꝫ coarcēt̄. Ibi. §. 2.
¶ Q: cuſtodes ⁊ guar. curā h̄eant aiaꝝ ſubdi
¶ Lectoreſ iſtituti per ordinē: etiā (toꝝ. §. 3.
Theologiam in locis pn̄t legere: niſi in ſtudijs
gn̄alibus vbi ſolēniter incipitur. §. 4.
¶ Miniſtri ⁊ diffinitores pn̄t examinare ⁊ li-
centiare p̄dicatores in ſuis capl'is. §. 5
¶ Frēs pn̄t ordinādos: q̄buſcūqꝫ e p̄is pn̄tar̄:
⁊ ſine examinatiōe eoꝝ ordinari facere. §. 6
¶ Frēs vbi degūt pn̄t h̄re oratoria cum altari
portatili celebrare: ⁊ recipere ſacr'a. §. 7
¶ Frēs tp̄e gn̄alis iterdci i eccl'ijs ſuis ⁊ alijs
pn̄t celebrare ſubmiſſe: ianuis clauſis: nō pulſa
tis cāpanis: iterdictis excluſis: ⁊ ſacr'a recipe:
niſi cām iterdcō dederit: vl' ſpāl'r ſit eis ꝓhibi-
¶ Frēs morātib9 i obſeqis ſuis poſ- (tū. §. 8
ſunt miniſtrare ſacr'a: ⁊ eos ſepelire. §. 9
¶ In terris vl' pſonis iterdictis vl' excōicatis
gn̄al'r nō ligant̄ ſuiētes: frm̄ ꝓcuratores opa-
rij ꝯtinui: ⁊ pn̄t audire diuia apud fratres: ni-

ſi cauſam dederint ⁊c. §. 10
¶ Frēs pn̄t in terris excōicatorum morari: ⁊
tūc ⁊ q̄n p eos trāſeunt neccia recipere. §. 11
¶ Prelati or. ſib9 ſibi cōmiſſis ⁊ alijs ad ipos
declinātib9: a ſentētijs excōis ⁊ iterdicti gn̄al'r
ꝓmulgatis a iure vel iudice: ſiue an̄ ingreſſuꝫ:
ſiue poſt icurrerit: bn̄ficiū abſol'onis impēdere
⁊ diſpenſare cū talib9 ordinatis: vel q celebraue
rit in loco interdicto: poſſunt. §. 12
¶ Prelati ordinis pn̄t abſolui a ſuis ꝯfeſſioni
bus: ⁊ diſpēſari ſm formā p̄dictam. §. 13
¶ Intrātes ordinē a cēſurꝫ (obſuata forma ca
nonica) a p̄latis or. pn̄t abſolui ⁊ diſpēſare ſi ce-
lebrauerit in illis: vel in loco iterdicto vel ordi
nes recepint ſatiſfactio de debito: ſic tn̄ abſolu-
ti niſi mox ordinem itrauerit (ēt ſi data ſit licen
tia a p̄latis) ⁊ relabunt̄ in ſnias: euitetur ſcan-
dalum p̄latorum eccleſiaſticoꝝ. §. 14
¶ Q: frēs nō pn̄t citari ⁊ ꝯueniri p lr̄as pape
vel legatoꝝ. Nec cōpelli ad pecuniā colligēdā.
Nec ad correctionē: viſitatōeꝫ monaſterioꝝ: vl'
eccl'iaꝝ: cognitōes cāꝝ: vl' d̄nūciatōes cēſuraꝝ.
Nec ad recipiēdū curā monialiū vl' pſonaꝝ re
ligioſaꝝ: niſi i lr̄is ſpāl' mētio d̄ h̄ idl'co fiat. §. 15
¶ Q: frēs nō cōpellant̄ ad viſitāda mōaſteria
cuiuſcūqꝫ ordis vel ꝯfeſſiōes eaꝝ audire vel re
cipe cōmiſſiōes cāꝝ: vel ſniaꝝ executiones:
niſi fiat mentio in lr̄is vt ſupra. §. 16. carte. 82
¶ Q: frēs nō cōpellant̄ a p̄latis eccl'iaꝝ ad d̄-
ferēdū lr̄as: vel exequēdū: vel denūciādū ſnias
ꝯ p̄ncipes. Cōitates ⁊ ppl'os bn̄factores. Nec
q ſint aſſeſſores i cauſis: p legatū vel aliū: ſine
lnia pape ⁊ mentione de hoc. §. 17
¶ Prelati or. pn̄t corrigē frēs p ſe. apo. datos:
reuocare: ⁊ de alijs ꝓuidere: niſi lr̄e de idulto ⁊
ordine ⁊c. ⁊ honeſtati or. ⁊ ipſoruꝫ ſaluti expe-
¶ Legati niſi de latere p lr̄as pa- (diat. §. 18
pe de hoc mētionem fecerit: ad ſua negocia vel
ſecū manendū non cōpellāt: niſi quos p̄lati ip-
ſoꝝ aſſignauerit diſciplie orō. ſubijciēdos. §. 19
¶ Frēs p̄dicātes crucē vel ꝯ hereticos auctē
pape p p̄latos ſuos pn̄t āmoueri ⁊ alij ſbſtitui:
nō ob. lr̄is pape q̄ h̄oc n̄ fecerit mētiōeꝫ. §. 20
¶ Inhibet̄ ꝓfeſſis receſſus ab ordine ſine lnia
G. vel ꝓuincialis ſui. Et recedentes abſqꝫ lr̄is
pretextu priuilegij pape nullus retinere poſſit:
contrafacientes pn̄t miniſtri excōicare. §. 21
¶ Licētiati a papa vel miſtro ſi intra. 3. mēſes

bonā nō intrauerint religionez:pñt p̄lati eoꝝ
ꝓcedē ſicut ꝯtra apoſtatas. Silr ꝯ illos q poſt
ſuſceptionē habit⁹ alterius religionis infra tp̄s
ꝓbōnis facta in illa ꝓfeſſione reſilierint. §.22.

¶ Pñt p̄lati ⁊ frēs or. apoſtatas excōicare:ca/
pere:ligare:incarcerare in quocūqꝫ habitu:cū
inuocatione ⁊ auxilio brachij ſecularis. §.23

¶ Eiecti ab ordine a ſuis p̄latis vel ꝓꝓo mo/
tu egreſſi:p̄dicare:ꝯfeſſiōes audire vł docē nō
p̄ſumāt:niſi i alia religiōe de lnia pape ⁊ mini/
ſtroꝝ vbi hec pñt:alr̄s prelati p̄dicti infra fines
ſuos excōicare poſſunt. §.24

¶ Eiecti vel egreſſi ab ordie pñt a ſuis p̄latis
cuꝫ lr̄is ad alios licētiari religioſos(p̄ter ſancti
Aug.)inhibef ab alijs recipi ſine lr̄is pape mē
tionem de hoc facientibus. §.25

¶ Nullus in religiōis ordine vel ex̄ hitū frm̄
vel ſil'em dꝫ ferre ſine pape mādato:ad deponē
dum p epm̄ cōpellanf ſub pena excōis. §.26

¶ De hortis ⁊ ṽgultis ihibef exigi poſſe deci/(mas.§.27

¶ Prelati or. ea q̄ tenēf reſtitue/re intrātes:pñt in vſus pios conuertere:ſi ne/
ſciunf vel nō inueniunf hi qb⁹ tenentur. §.28.

¶ Sepultura libera p̄t eligi ab oib⁹ apō frēs:
niſi ab excōicatꝫ:interdcis ⁊ publicis vſurarijs
ſalua iuſtitia eccl'iaꝝ a qb⁹ ſumūf corpa. §.29

¶ Inhibef inuitis frib⁹ in cimiterijs ſuis de/
functos ſepelire:vel in ſuis eccleſijs miſſas ce/
lebrare vel exequias mortuoꝝ apud eos. §.30

¶ Inhibef fratrib⁹ niſi in neceſſitatib⁹ confi/
teri alijs q̄ꝫ ſacerdotibus ordinis. §.31

¶ Inhibef eccl'iaꝝ p̄latis inuitis frib⁹ ſuas cō
feſſiōes audire:ad ſynodos vocare:vel cuꝫ eis
ex̄ ciuitates ꝓceſſiōalr̄ exire:ſuis ꝯſtōnib⁹ ſub/
iacere:vel inqſitōes ⁊ capl'a de nobis facē:fide
litatē iuramēto firmatā:manualē obiam ab or.
p̄latis exigē:aut de ſtatutis ordinis ſe itromit/
tere:nec ꝓhibere ne accedatis ad ciuitates ad
villas a ꝓplis euocati:eccl'ias edificare:⁊ ꝯtra
conſtruentes excōicare p̄ſumant. §.32

¶ De oblatiōib⁹ ad cultū dinū ⁊ victū ⁊ do/
mib⁹ frm̄ ⁊ q̄ danf ꝓ hmōi emendis(dūmō in
alios vſqꝫ nō ꝯuertāf)ñ tenēf ad canonicā por
tionem:nec executores defunctoruꝫ aliqd exi/(gāt.§.33

¶ Frēs ſe traſferētes māꝫ(p̄ter ec/cleſias) pñt traſferre:ſilr̄ calices ⁊ libros ⁊ para
mētaꝝ edificia cū ſolo vēdē p ꝓcuratores:⁊ p̄/
cium in nec'ias res cōuertere:⁊ prohibetur ab
alijs occupare. §.34

¶ Cōcedif q̄ frēs ñ teneāf ad p̄ſtationē lega
toꝝ vel epoꝝ exactionū vel ſb'ſidioꝝ:ad ea ſol/
uenda p lr̄as apl'icas de hꝫ plene non exp̄men/(tes.§.35. car.83

¶ Cōcedif p Innoc.3.rō/ne delicti vel ꝯct⁹ ꝯ frēs corā ordinarijs nō cō/
ueniri:⁊ in hoc nō ꝯtrariaf libertatib⁹. §.36

¶ Irritanf ⁊ annullaf oēs pene ſuſpēſionis ⁊
excōis ſnie:ꝯ ꝯceſſiōes ꝯſtōnes ⁊ inhibitiōes
pape in frēs loca ⁊ bñfactores frm̄:vel executo
res aut heredes p̄dictoꝝ. Decernim⁹ ⁊c. §.37

¶ Sixt⁹ ꝯtinuādo ſuas lr̄as p̄dicta oia ⁊ alia
ſuoꝝ p̄deceſſoꝝ p̄uilegia motu ꝓꝓo approbat
⁊ ꝯfirmat:⁊ de nouo ſtatuit ⁊ idulget ſiue ꝯce/
dit:plura addēdo. Nos igitur. car. 83

¶ Extēdif illō de tpi iterdicti poſſe admitte/
re ad officia dina frēs ⁊ ſorores.3.ordis ⁊ ꝓcu/
ratores frm̄:⁊ cū altari portatili ēt extra orato/
ria frm̄. Item frēs pñt admittere moniales ſcē
Clare ⁊ eorum procuratores. §.38

¶ Declarat.4.caſus remittēdos ad papā a p̄/
latꝫ ordis.ſ.hereticos relapſos:ſciſmaticos:fal/
ſarios lr̄aꝝ apl'icaꝝ:⁊ ꝓhibita ad īfideles defe/
rētes:reliquos pñt abſoluē ēt ſymōaicos ſb'di/(tos ſuos.§.39.

¶ Declarat de ſepultura itel/ligere vt frēs(nulli⁹ petita lnia)ꝓochias cū cru
ce ꝓceſſiōalr̄ vbi forēt corpa igredi poſſint:⁊ ea
leuare ⁊ ad eoꝝ eccl'ias ꝺferre vbi fieri ꝯſueuit:
vł p̄ſbri id facē reqſiti recuſarēt. Nec cogi pñt
pri⁹ corpa ad ꝓochias deferre:vel inibi aliq̄ of
ficia vł miſſas añ vel poſt ſepulturā facē. §.40

¶ Declarat iuſtitiā eccl'iaꝝ in eo caſu liberaꝫ
eē:quo apō loca frm̄ corpa ſepeliūf. Nec alr̄s cū
alibi ſepeliunf canonica vł q̄rta portio def:nec
ꝺ hiꝫ q̄ ad ꝺteriatoꝫ vſus frib⁹ ł doib⁹ i gñe ł ſpē:
nec vbi p̄uilegia eximunf: vt Bñdicti.xj.iter
cūctas:nec ꝺ cādelis q̄ i manib⁹ frm̄ dāf. §.41

¶ Declarat quoad decimas ſi ꝯtigat p ſe.apo.
de pie legatis in gñe vel ſpē decima vel quotta
reqri:dom⁹ ⁊ legata frm̄ nō includunf:niſi de
frib⁹ ⁊ pñti decreto ſiat exp̄ſſa mētio. §.42.

¶ Declarat q̄ de decimis non ſoluēdis:ēt ad
papales ⁊ alia extenditur. §.43

¶ Decernit q̄ pretextu ꝯſtōnis Innoc.4.vel
alr̄s:nullo mō frēs pñt excōicari vel interdici p
p̄latos:nec ſupioritatem ſup eos aut loca eino
exēpta ſibi vendicare pñt.carte.84. §.44

¶ Decernit oēs excōes:penas:⁊ ꝓceſſus con
tra frēs

tra frēs vel loca eoꝝ exēptione vt notoria non
allegata:nullius eē roboris vel momēti. §.45

¶ Cōcedit q̄ frēs poſſint ſacr'a eucharistie ⁊
extreme vnctionis ſibi ꝯfitentib⁹ miſtrare:ne/
gātib⁹ rectorib⁹ ſine rōnabili cauſa. §.46

¶ Cōcedit q̄ bōa monaſterioꝝ a monialibus
ſcē Clare deſtitutoꝝ:applicari pñt vſib⁹ ꝯuen/
tuum frm̄ minoꝝ ꝓpinquorum. §.47

¶ Decernit q̄ nullus cū hitu frm̄ poſſit ex̄ ec
cleſias eoꝝ ſine licētia ipſoruꝫ frm̄ ſepeliri. Si/
militer cum habitu.3.ordinis. §.48

¶ Cōcedit q̄ rōne ꝓochialis eccl'ie apō q̄s lo
ca frm̄ ꝯſtructa vel ꝯſtruēda ſūt:nullā ſupiori/
tatē ſibi vēdicēt ſup eos ordinarij. Et q̄ frēs i
ſic ꝯceſſis vł ꝯcedēdis eccleſijs curatis poſſint
p capellanū curā h⁹i exercere:q ēt frm̄ liberta/
te ⁊ exēptiōe fruunf:⁊ eccleſie ⁊ illoꝝ bona ea
qua dom⁹ frm̄ prerogatiua letentur. §.49

¶ Cōcedit p̄latis ordis diſpēſationē ſup irre/
gularitatib⁹ ex defectu natalīū vel alr̄s:exceptis
homicidij volūtarij:bigamie:⁊ mutillatōiꝫ mē
broꝝ caſib⁹ poſt ꝓfeſſionē. Et q̄ ad ſocios ordi
nes ⁊ ordis officia tales ꝓmouē poſſint. §.50

¶ Decernit cū Jo.22.Eug.4.Nico.5.q̄ ꝯfeſ/
ſi frib⁹ legtie pñtatis:nūqꝫ teneanf iteꝝ ſuis cu
ratis eadē pctā ꝯfiteri:ꝯria dānādo ⁊ aſſerēdo
ēt tales correctōi iqſitoꝝ tāqꝫ hēticos ſb'ijciē/(do.§.51

¶ Cōcedit q̄ frēs p̄dicatores gau/deāt eiſdē p̄uilegijs qb⁹ minores:⁊ ecōuerſo:q̄
ſorores ſcē Clare priuilegijs ſoroꝝ p̄dicatoꝝ:⁊
ecōuerſo ⁊c. vt p̄dicti mutuis letenf ⁊ gaudeāt
priuilegijs ꝯceſſis ⁊ ꝯcedēdis i charitate. §.52.

¶ Ponit graues cēſuras ⁊ penas ipo fcō ꝯ p̄/
latos ⁊ alios turbatores ⁊ moleſtatores frm̄ ꝯ
p̄miſſa:⁊ alia oia a ſuis p̄deceſſorib⁹ cōceſſa vel
ordiata:⁊ ꝯ dātes ꝯſiliū:auxiliū vł fauorē. §.53

¶ Cōcedit executores iudices ⁊ cōſeruatores
frib⁹ ad publicādū ⁊ exequēduꝫ p̄dicta oia:⁊ ꝯ
moleſtātes defēdēdū ⁊ ad ꝓcedēdū in qbuſcū/
qꝫ cauſis ſuis cū clauſula:qten⁹ p ſe vł alios ⁊c.
mādādo cuilꝫ eoꝝ in ſolidum ⁊c. §.54

¶ Mādat q̄ p̄dicti ꝓcedāt ſūmarie ſimpl'r ⁊
ꝺ plano ſola vitate fci iſpecta ꝯ quoſcūqꝫ q̄cūqꝫ
dignitate vł exēptione munitos in oib⁹ cauſis
⁊ ꝯ eos quos pena incurriſſe:conſtiterit irre/
titos:excōicatos:interdictos ⁊c. §.55

¶ Ponit ꝺrogatōes latiſſimas q̄rūcūqꝫ i ꝯriū
ꝯceſſoꝝ:⁊ i poſteꝝ forte ꝯcedēdoꝝ.car.85. §.56

¶ Decernit q̄ traſumptis camere apl'ice ve
alicuius epiſcopi ſigillo munitis: fides vbiqꝫ
adhibeatur.carte.85. §.vlti.

¶ Tabula ꝯtētoꝝ i bulla aurea Sixti q̄rti
ꝓ fribus predicatorib⁹ ⁊ minorib⁹: ſororib⁹
ſancte Clare ⁊ tertij ordinis.

¶ Sixtus concedit ordinibus predicatorum
⁊ minorum: ⁊ ſororib⁹ ſcē Clare:⁊ frib⁹ ⁊ ſoro/
rib⁹.3.or.⁊ eoꝝ ꝓcuratorib⁹:famulis ⁊ eccl'ijs
pl'es gr̄as ⁊ exēptiones p̄uilegia ⁊ indulgētias
alioꝝ mēdicātiū:cui⁹ ꝯtinētia ł rubrice ſequūf.

¶ Approbat ⁊ de nouo ꝯcedit motu ꝓꝓo oēs
gratias:lr̄as:⁊ indulgentias ⁊ priuilegia predi
catorum ⁊ minoꝝ. §.1. car.85

¶ Approbat maximas indulgētias viſitātib⁹
eccleſias capellas frm̄ p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ⁊ ſo/
rorum ſancte Clare ⁊ tertij ordinis. §.2

¶ Addit in p̄dictis locis in feſtiuitatib⁹ dcoꝝ
ordinū factis ⁊ i futuro ꝯſtruēdis eccleſijs.50.
ānos ⁊ totidē q̄dragenas. In feſtis ſcoꝝ Dñici
⁊ Franciſci.100.ānos ⁊ totidē q̄dragenas. §.3.

¶ Concedit fribus ꝓfeſſis dictoꝝ ordinū ple
nariā abſolōnē ab oib⁹ reſ'uatiꝫ:⁊ plēariā pctō/
rū remiſſionē ſel'i vita ⁊ i mortis articl'o. §.4.

¶ Tollit ptātē abſoluēdi a caſib⁹ papalib⁹ per
Mare magnū ꝓuicialib⁹ ⁊ eoꝝ vicarijs ac cu
ſtodib⁹:niſi fuerint vicarij gñales aut eis a ge/
nerali predicto cōmittatur. §.5. carte.86

¶ Cōcedit q̄ ſoroꝛeꝫ ſcē Clare ⁊.S.Dñici ac
ꝓcuratores ⁊ ſindici ⁊ oblati. Et vtriuſqꝫ ſex⁹
tertij or. de pnia gaudeāt oib⁹ p̄uilegijs frm̄ p̄/
dicatoꝝ ⁊ minoꝝ:ac ꝓcuratoꝝ eorūdē ꝯceſſis
⁊ in poſteꝝ concedendis. §.6.

¶ Ordinarij ⁊ officiales ⁊ vicarij aut curati
ſuadentes vel p̄cipientes ſubditis ne fratribus
elemoſynas audeant erogare:ſuſpēdūf ab in/
greſſu ⁊ regimie ac admiſtratiōe ſuaꝝ eccl'iaꝝ.
Alij iſeriores excōicanf. Nec tenēf ſubditi obe
dire in hoc:nec ꝓpter hoc pñt excōicari. §.7.

¶ Concedit q̄ corpora eligentium ſepeliri in
habitu frm̄ poſſint deportari diſcopta ſine pa/
lio vel tegumento. §.8.

¶ Decernit q̄ bñficiati frēs nō pñt hie vocē
actiuam vel paſſiuaꝫ:nec priuilegijs gaudere:
niſi de licētia prelatoꝝ ordinis. §.9.

¶ Cōcedit q̄ magiſter p̄dicatoꝝ ⁊ miſter mi/
noꝝ poſſint examinare ⁊ corrigere iquiſitores
heretice prauitatis:⁊ inuicē nō ſe ipediāt. §.10

¶ Cōcedit ꝙ ordines frm̄ p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ gaudeant idulgētijs ⁊ priuilegijs oium alioꝝ mēdicātium ꝯiunctī vel diuiſī. Silr̄ ſorores ſcē Clare ⁊ vtriuſqꝫ ſexus.3.ordinis. §.11
¶ Ponit penas ⁊ cenſuras maxias ipſo facto quas incurrunt p̄lati ⁊ alij non obedientes ſeu aliquid in contrarium mandantes. §.12
¶ Ponit derogationes oiuꝫ ꝯtrarioꝝ: irritū decernēdo ſecus attentatum. §.13
¶ Cōcedit ꝙ trāſūptꝭ eaꝝ ſigillo auditorꝭ camere aplīce: vel alicui⁹ in dignitate eccleſiaſtica ꝯſtituti munitis: fides vbiqꝫ adhibeat̄. §.14
V
¶ Tabula p̄uile. p ꝯſuatorē auctēticatoꝝ.
Urbanus quart⁹ cōcedit ꝙ. M. G. poſſit deſtituere miſtros ꝓuinciales aucte apl̄ica ſuffultos. 75
¶ Idē Urban⁹.4. ꝯcedit frēs minores poſſe audire ꝯfeſſiōes ſuoꝝ familiarium: ⁊ aliaꝝ pſonaꝝ de licētia ſuoꝝ prelatorum. 91
¶ Tabula idulgē. ⁊ p̄uil. monia. ſcē Clare.
S. Clare eccl̄ias viſitātibus in feſtis S. Clare ⁊ ſcōꝝ or. mi. ⁊. xl. dāt̄ idulgē. ſic i ip̄oꝝ eccl̄. i 2ª pte p totū. 1. ⁊. 4.
¶ Moniales ſcē Cla. hn̄t idulgē. ple. eccl̄iaꝝ vrbis ro. ⁊ ſtationū. q̄ ibi ponūt̄: ⁊ i diuerſ feſt. anni: ſic frēs minores plenarie ꝯſequunt̄. 4
¶ Ad ſeruitiales ⁊ ꝓcuratores eaꝝ ſilr̄ extenduntur ipſe indulgentie. 4
¶ Alex. 4⁹ ſolēniter canonizauit. S. Cla. ⁊ in feſto ei⁹ dat idulgētiā viſitātib⁹ eccl̄iaꝫ eius ⁊ p octauam vnius anni ⁊. 40. dierum. 105
¶ Regula ſcē Clare p̄ma approbata ⁊ confirmata per Innocē. iij. in tertia parte. 265
¶ Rl̄a. S. C. 2ª appro ª p In. 4. j. i 3ª pte. 269
¶ Boniſa. 8. inouat lr̄as Inno. 4. de electiōe Abbatiſſe apd ꝯuētū libe ptinē. Et vt p̄la. or. mi. corrigāt ⁊ reformēt: ⁊ eccl̄iaſtica ſacr̄a miniſtrēt monialibus ſcē Clare in ſcda parte. 25
¶ Idē ꝯce. frēs a p̄latis ſuis iuitatos ex cāis i bulla ꝯtētꝭ poſſe cū eis itrar̄ mōaſt. mōialiū ſcē (Cla. 23
¶ Cle. 4. ꝯcedit p̄dcis monia. nō teneri ad ſubſidia vel legata: vel exactiōes qbuſcunqꝫ prelatis eccleſiarum ſoluenda. 21
¶ Nicolaus. 4. ꝯcedit eiſdē nō teneri ad exhibēdas ꝓcurationes: vel collectas: vel ſubſidia legatis: vel qbuſcūqꝫ pſonis. §. 35. car. 27
¶ Gre. ix. ꝯcedit cōpelli dēre mulieres portātes hitū ſcē Cla. de ipſo ordie nō exn̄tes: ⁊ deponēduꝫ mādat p dioceſanos p cēſuras. 12
¶ Euge. 4. mādat moniales p̄dcās. eē ſb̄ obia V. G. de obſuan. vel familia. Et diſpēſat multa circa precepta ſue regule: diſtinguēdo iter frēs de obſeruantia ⁊ conuentuales. 36
¶ Six. 4. approbat ꝯceſſiōes fcās p̄deceſſorib⁹ ſuis: mōialib⁹ p̄dcis d nō ſoluen̄. dcimis. 49
¶ Nico. v. cōcedit formā ſup receptiōe ⁊ cura monialiū ſcē Cla. earūqꝫ abbatiſſe electioneꝫ ⁊ diſpēſationeꝫ: ſingulares gr̄as de mulierib⁹ aut conuerſis obſequendis concedendo. 67
¶ Idem ꝯcedit bullā ꝓtectōis ⁊ ꝯſuatiōis ſoroꝝ prime rl̄e ſcē Clare mēdicātium. 69
¶ Alex. 6. ꝯcedit. G. ⁊ ꝓuincialib⁹ Vi. de fami. ⁊ obſeruātia ⁊ mōaſterijs ſcē Cla. deputatꝭ poſſe p rōnabilib⁹ cāis igredi eaꝝ monaſteria. 68.
¶ Idē ꝯcedit cū p̄dcis mōnialib⁹ circa ſcalā ⁊ (pōtā. 86
¶ Matthe⁹ cardial̄ ꝓtec. or. ꝯcedit formā circa curā monia. ſcē. C. hn̄dā. 137. 138
¶ Alex. 6 ꝯcedit moniales ſcē. C. ſb̄ditas Vicarijs ꝓuincialibus: ēt ſubijci Vi. gn̄ali eiuſdē familie ⁊ obſeruātie ſicut fratres. 142
¶ Auctēticata per ꝯſeruatorem eaꝝ.
¶ Greg. 9. dcernit excōeꝫ icurrere itrātes monaſteria ſcē. C. niſi i caſib⁹ in eaꝝ rl̄a ꝯtētis. 96
¶ Idem declarat ⁊ ponit caſus in qb⁹ licꝫ fribus minoribus igredi monaſteriū ſcē Cla. 96
¶ Boniſa. 8. moniales ſcē Clare nō teneri ad decimas de poſſeſſionib⁹ vel bonis: vel tribuēda ſubſidia legatis vel epis: vel abſoluēdas collectas: pedagia: thelonea: ⁊ alias exactioneꝫ regibus: vel alijs perſonis decl̄at ⁊ ꝯcedit. 96
¶ Eug. 4. ꝯcedit oimodā auctē. G. M. ꝓ reformatiōe mōaſterioꝝ ordis ſcē Clare. 96
¶ Idē ꝯcedit gn̄alē auctē miſtris ſup monaſteria p̄dicta de reformatiōe ⁊ regimie: arcēs igreſſuꝫ frib⁹ ⁊ alijs pſonis ſb̄ pena excōis. 96
¶ Idē ꝯcedit totalē exēptionē ſororib⁹ ſcē. C. ab oib⁹ legatis: ordiarijs: ⁊ dcimis ſb̄ijciēs eas imediate ſe. apo. ⁊ p̄latꝭ or. mi. ⁊ eoꝝ cure. 97
¶ Inno. 4. cōmittit curā monialiū ſcē Clare in regno Frācie. G. ⁊ ꝓuicialib⁹ miniſtris cum ꝓtāte oimoda corrigendi ⁊ miniſtrādi ſacr̄a: ⁊ qn̄ licet itrare predicta monaſteria. 109
¶ Six. reuocauit lniam viſitatorib⁹ monialiū ſcē Clare recipiendi frēs ꝓ eaꝝ regimine: ſine prelatoꝝ ſui ordinis minoꝝ licentia. 126

¶ Gr̄a ⁊ p̄uilegia ꝓ eiſdē i Mari magno.
¶ Ad mōaſteria viſitāda monialiū ſcē Clare: vel cōfeſſiones audire: vel cauſas eaꝝ: non pn̄t compelli fratres minores. car. 81. 82
¶ Tpe interdicti ad dina officia moniales ſcē Cla. pn̄t admitti: ſilr̄ ꝓcuratores eaꝝ. 83. §. 38
¶ Bona monialiū ſcē Cla. ꝯſtituta ab eis pn̄t applicari ꝯuētib⁹ frm̄ mi. ꝓpiquoꝝ. §. 47. 84
¶ Moniale ſcē Clare gaudent priuilegijs ſororum frm̄ ordinis predicatoꝝ. ⁊ ecōuerſo. ſorores fratrum predicatorum. §. 51. 84
¶ Gr̄e ex bulla aurea Sixti quarti.
¶ Cōfirmat oēs gr̄as: exēptiōes: p̄uilegia ⁊ idulgē. ordis ſcē Clare in eaꝝ eccl̄ijs. §. 1. 85
¶ Idem Six. ꝯcedit ꝙ ſorores ſcē Clare ⁊ ſci Dn̄ici: ꝓcuratores ⁊ ſindici ⁊ oblati gaudeant oib⁹ p̄uilegijs or. p̄dicatoꝝ ⁊ mi. ac ꝓcuratorib⁹ eoꝝ ꝯceſſis ⁊ in poſteꝝ ꝯcedēdis. ibi. §. 6.
¶ Idē ꝯcedit ꝙ p̄dicte ſorores gaudeāt p̄uilegijs oium ordinū mēdicantiū. ſ. frm̄ eremitarum ſci Aug. ⁊ ordis Carmelitarū. §. 11.
¶ Tabula idul. ⁊ p̄uilegioꝝ tertij. or. B. F.
¶ Indulgētie eccl̄iaꝝ frm̄ minoꝝ ⁊ ſcē Clare extēdunt̄ in eoꝝ eccleſijs. carte. 1
¶ Indulgētias ſilr̄ eccl̄iaꝝ vrbis Ro. ⁊ ſtationū: ⁊ in ſolēnitatib⁹ mltis (vt ſupra pꝫ) ⁊ plenarias ⁊ nō plenarias: frēs ⁊ ſorores. 3. ordis ꝯſequunt̄ ſicut frēs minores ⁊ ſorores ſcē Clare. 4
¶ Rl̄a ip̄oꝝ approbata p Nico. 4. i fine tertie ptꝭ pōit̄. Mod⁹ iduēdi ⁊ bn̄dicēdi. Ibi pōit̄.
¶ Grego. 9. mādat frēs ⁊ ſorores. 3. or. ab exactōib⁹ publicis: officijs vel iuramtis nō grauari p iudices ſcl̄ares: ⁊ ipſos nō teneri: i 2ª pte. 11
¶ Idē mādat epis ⁊ p̄latꝭ eccl̄iaꝝ eoſdē frēs d pnia i ſuis dioceſib⁹ cōmorātes iuramto vel alijs onerib⁹ nō ḡuari pmittāt p cēſurā eccl̄. Ibi. 12
¶ Idē ꝯceſſit ꝙ tpe iterdci p̄dci. 3. ordis poſſint audire dina: ⁊ eccl̄iaſticā ſepulturā hre. 13
¶ Sixt⁹. 4. ꝯcedit frēs ⁊ ſorores p̄dicti gaudere oib⁹ p̄uilegijs ꝯceſſis ordini frm̄ mi. mādās cōitatib⁹ ⁊ officialib⁹ ſcl̄arib⁹ ſub pena excōis late ſnie: ne aliq̄ grauamia ꝯ p̄uilegia p̄dicta iferāt: ⁊ ſint imunes tā ſori q̄ꝫ pſone ſicut alie pſone eccl̄iaſtice: dans eis ꝯſeruatores ⁊ defenſores contra eoꝝ pſecutores ⁊ moleſtatores. 54
¶ Juli⁹. ij. p breue ꝯfirmat (ad req̄ſtā frm̄ d familia bullā Inno. q̄rti ⁊ Sixti. 4. ⁊ alias) ſuperioritatē miſtrꝭ ⁊ Vicarijs ordis mi. ſup frēs ⁊ ſorores. 3. ordinis: reuocādo ꝯtraria. 62
¶ Auctēticata p ꝯſeruatorem eorum.
¶ Inno. 4. cōmiſit. G. ⁊ ꝓuicialib⁹ miſtris curā frm̄. 3. ordis in Italia ⁊ regno Sicilie. 98
¶ Mar. 5. mādat p̄dcōs ſb̄ijci p̄latꝭ or. mi. 98
¶ Nico. 4. ſtatuit ꝙ p̄fati eligāt viſitatorē de ordie frꝫ mi. pl̄a addēs ꝯ pſecutores hui⁹ or. 98
¶ Sixt⁹. 4. ꝯſtituit ⁊ declarauit ꝙ votū obedie pauptatis ⁊ caſtitatis emiſſuꝫ in. 3. ordine ſit ſolēne: ſicut votū aliaꝝ religionum. 99
¶ Idē ꝯfirmat Inno. 4 ſubmittēs ipꝫ ordieꝫ p̄latis or. mi. de fāilia obſuātie: extēdēs p totuꝫ orbē: cōmittēs eis reformationē: correctionē ⁊ viſitatorē: ⁊ miniſtrēt eis ſacr̄a eccleſiaſtica. 100
¶ Inno. 8. declarat ꝙ p̄dicti frēs ⁊ ſorores. 3. ordis nō includunt̄ in ꝯſtōne Joā. 22. S. Romana: ne quis modū nouum aſſumat. 99
¶ Alex. 6. ꝯcedit ꝙ Vicarius gn̄alis ⁊ ꝓuiciales poſſint deputare ꝯfeſſores ⁊ ſeculares ſacerdotes frib⁹ ⁊ ſororib⁹. 3. ordis ſibi ſubditis. 100
¶ Sixt⁹ i Mari magno frēs ⁊ ſorores p̄dcōs ⁊ ꝓcuratores tpe interdicti ꝯcedit admitti ad diuina officia. §. 38. carte. 82
¶ Idē Sixt⁹ i bulla aurea ꝯcedit p̄dcis. 3. ordinis frib⁹ gaudere oib⁹ p̄uilegijs oiuꝫ ordinū mendicantiū. ſ. eremitaꝝ. S. Augu. carmelitarum ⁊ frm̄ predicatorum. §. 11. car. 85

Tabula Tractatuuꝫ tertie ptis. ſ. Expoſitionū ⁊ Declarationum Regule ⁊ Gn̄alium ꝯſtitutionū ⁊ ordinationum fratrum Minorum.
¶ PrIª declaratio Greg. p̄p̄. ix. ſup rl̄aꝫ. car. 1.
¶ 2ª Declaratio Inno. 4. ſup dictā rl̄am. 2.
¶ 3ª Declaratio Greg. x. ſup eādem. car. 3.
¶ 4ª Declaratio Nicolai. iij. ſup eādem: poſita in libro. 6. Decretaliuꝫ: que incipit. Exijt qui ſeminat. de verb. ſig. car. 3.
¶ 5ª Declaratio Clemē. v. poſita in Clemētia Exiui de padiſo. ſup eādem rl̄aꝫ. de V. ſi. 7.
¶ 6ª Decl̄atio ſiue ꝯſtō Joā. 22. ſup eādē. 10.
¶ 7ª Declarationes ſiue ꝯſtitutiones gn̄ales Martini quinti. car. 2.
¶ 8ª Decl̄atio ſiue expō. iiij. magroꝝ. 15.
¶ 9ª Decl̄atio ſci Bonauen. ſeraphici Doc. ſup eādem rl̄am frm̄ Minoꝝ. 19.
¶ 10ª Expō notabilis eiuſdē rl̄e Hugonis de digna ordinis mi. doctoris famoſiſſimi. 32.
¶ 11ª Decl̄atio eiuſdeꝫ rl̄e magri Bartholo.

ꝯ Pſiſis authoꝛis Cõfoꝛmitatũ.b.Frã. 52.
Qualr̃ a xp̃o miracl̃oſe rl̃a eſt ꝯfirmata. 52.
Qualr̃ a xp̃o iſtituta ẽ ⁊ oꝛdinata. 53.
Qualiter eſt in ſcõ euãgl̃o ꝟbalr̃ fũdata. 53.
Qualiter eſt ab eccleſia ⁊ per ſũmos Pon/
tifices approbata. 55.
¶ 12a Expoſitio breuis ſup eãdem rl̃am a qui/
buſdam ſcis Patribus oꝛdinis edita. 68.
¶ 13a Expõ breuis p moduʒ epl̃e ſci Bernar/
dini ꝺ ſenis qñ erat. V.G.fami.ciſmon. 70.
¶ 14. Vtilis trac.qñ eſt p̃ceptũ in rl̃a p̃fata:⁊
qñ nõ: edit9 a fr̃e Gõſaluo p̃uicie ſci Ja. 70.
¶ 15a Declr̃atio ſup eãdẽ rl̃aʒ Joã. de pecano
archiepi Cãtuarieñ.lr̃atiſſimi doc.oꝛ.mi.q
⁊ ꝯpoſuit offi̅m. S.trini. Sedẽti ſr̃ ſoliũ. 72.
¶ 16a Epl̃a ſci Bonauẽture ꝯ̃ Magr̃ʒ inoia/
tum:eliminãs erroꝛẽ ꝯ̃ p̃fatam rl̃am. 77.
¶ 17a Epl̃a eiuſdẽ ſci Bonauẽ.qñ erat Mi/
niſter:mãdãs frib9 cauere a frequẽtia diſcur
ſuũ:ab ĩpoꝛtunitate q̃ſtuũ:a ſũptuoſitate edi
ficioꝝ:libroꝝ ⁊ veſtiũ:a p̃dicatoe ꝯ̃ p̃latos:⁊
litigioſa iuaſione ſepulturaꝝ ⁊ teſtõꝝ. 78.
¶ 17a Epl̃a eiuſdem ad Miniſtros de fr̃ibus
oꝛdinis refoꝛmandis 79.
¶ Determinatio.27. q̃õnũ ſup rl̃aʒ fr̃m mi.a
ſcõ Bonauẽ.ſeraphico fcã cũ tabula ſua. 79
¶ 19. Defenſoꝛiũ Veñ.magr̃i Guilelmi ochã
oꝛ.mi.de pauptate ⁊ ſtatu euangelico eoꝝ ꝯ̃
erroꝛes Jo.22 p modũ epl̃e ad oẽs fideles:i
ꝯ̃fenſionẽ oppſſe ꝟitatʒ catho.ꝯ̃ſcriptũ. 87.
¶ 20a Declaratio ſiue expõ rl̃e fr̃m mioꝝ Joã
nis Gualenſis doctoꝛis egregij. 98.
¶ 21. Tractatus ſiue expõ ſup eãdem rl̃aʒ ſm
diuinũ doctoꝛẽ fr̃em Petrũ Joan. 106.
¶ 22a Expoſitio q̃dam ⁊ veriſſima intẽtio rl̃e
predicte:edita a ſanctis p̃ribus oꝛdis. 114.
¶ 23a Tractatus de paupertate ⁊ vſu paupere
Petri Aureoli oꝛdinis minoꝛuʒ. 126.
¶ 24a Vtilis ⁊ breuis diſputatio iter Zelatoꝛẽ
pauptatis ⁊ ei9 inimicuʒ ꝺõeſticũ:edita a fr̃e
Hug.ꝺ digna:q p9 moꝛtẽ claruit miracl̃. 129
¶ 25: Tractatus ſup rl̃a fr̃m minoꝝ cũ multis
q̃õnib9 noiat9 Serena ꝯſcia:cũ tabl̃a ſua. 133
¶ 26. Querimonie facte in cõcilio Conſtan/
tieñ.ſuper regula fratrum minoꝛum. 151.
¶ 27a Declaratio pfecte obie p modũ dyalogi
ſci Bernardini de ſenis ex 3o ope ipſi9 ſci p
frib9 minoꝛib9 rl̃am euãgelicã p̃fitẽtib9. 158.
¶ 28. Caſus in q̃bus ſm. S. Bernardinum ⁊
alios:frater minoꝛ põt dici p̃pꝛietari9. 170.
¶ 29. Tractatus p modum q̃õnis Joãnis pe
rini oꝛdinis minoꝝ ſup diſpẽſatiõe pecunie
⁊ poſſeſſionũ ſiue reddituuʒ:ſi fr̃es poſſunt
regulam ſuam obſeruare. 171.
¶ 30. Tractatus vtilis. F. Joannis Philippi
V.G.in p̃tibus ciſmõtanis:de recurſu fr̃m
minoꝛum ad amicos ſpirituales. 179.
¶ 31. Mod9 recurrẽdi ad aicos ſp̃uales p fr̃m
mi.necitatib9 ceſſãtib9 el̃ys oblatʒ eiuſꝺ. 180
¶ 32. Cõpillatio breuis ⁊ vtilis circa foꝛmam
ſeruandam p fr̃es minoꝛes in pꝛocuratione
ſolutionum ſuaꝝ neceſſitatum:ſm declara/
tiones papales Nicolai ⁊ Clemẽtis. 182.
¶ 33. Minoꝛice Bartholi legum doctoꝛis fa
moſi:ſiue deciſiones:quid poſſunt ⁊ nõ p̃nt
recipere fr̃es minoꝛes in teſtamẽtis:legatis:
⁊ hereditatibus. car. 187.
¶ 34. Cõſtitutiones Bñdicti pape.xij.ſuper
regulã fratrum minoꝛum. 201.
¶ 35. Conſtõnes Guil.fari.M.G.ſup eãdẽ.ſʒ
ſũt a ſcõ Bonauẽtura oꝛdinate ꝟbalr̃. 221.
¶ 36. Cõſtõnes ſiue oꝛdinationes. B. Joan.
de Capiſtrano.V.G.familie ciſmõtane ſup
eãdeʒ rl̃am pꝛo fr̃ibus de obſeruãtia. 223.
¶ 37. Apologia ⁊ defenſoꝛiũ fr̃m mi.ꝺ obſer.
ſiue de familia cõpilata p Reuerẽ. P.F.Lu
douicũ de la Turre.V.G.digniſſimũ. 228.
¶ 38. Minoꝛica elucidatiua ſepatiõis fr̃m mi
noꝝ de obſeruãtia ab alijs fr̃ib9 eiuſdẽ oꝛdis.
Pꝛio Tractat9 ĩpugnatiu9 cuiuſdã epi. 245
2o Apologia ſiue reſponſio cuiuſdaʒ Zelato/
ris oꝛdinis minoꝛum. 249.
¶ 39. Tractatus ſup q̃buſdã articulis ad de/
fenſionẽ ſacre nr̃e obſeruãtie:ꝯ̃ quoſdã q ſb
vmbꝛa pfectionis a veritate declinauerũt:q
dr̃ Defenſoꝛiũ obſeruãtiuʒ ꝯ̃ deuiãtes. 257.
¶ 40. Regula p̃ma ſancte Clare confirmata
per Innocen.papam. 265.
¶ 41. Regula ſecunda ſancte Clare cõfirma/
ta per Innocen.quartum. 269.
¶ 42. Regula fratrum ⁊ ſoꝛoꝛuʒ de penitẽtia:
ſiue tertij oꝛdis. B. Frãciſci ꝯfirmata p Ni
colauʒ quartũ:⁊ a p̃lib9 ſũ.põtificib9. 274.
¶ Modus ⁊ oꝛdo induendi p̃dictos.iij.oꝛdĩs
⁊ de cerimonijs qñ faciunt pfeſſionẽ. 275.

¶ Explicit Tabula totius operis.

¶ Incipit pꝛima pars libꝛi firmamẽtum trium oꝛdi/
num beati Franciſci:ſiue Speculi Minoꝛum.
¶ Et pꝛimo ſeq̃tur breuis p̃logus in hãc p̃maʒ pteʒ.

D intẽtum ſubſequẽ/tis mãe in hãc pꝛima pte pleni9 ⁊ clarius capeſcẽdum aduertẽdum erit in p̃mis q lʒ nr̃e intẽtionis nõ ſit i hac p̃ma pte:nec ꝯſeq̃nter in totius huius operis decurſu vitam ⁊ actus ſingulares ⁊ ſin gula dicta ſeu documenta bea/tiſſimi Patris noſtri Franciſci ſocioꝝũq; eius ⁊ alio/rum oꝛdinis ſanctoꝛum ⁊ ſanctarum: necnon famo/ſoꝛum patrum ac fr̃m in eodem miris ꝟtutũ inſignijs refulgẽtiuʒ ſingillatim pſtringere:⁊ pſtringẽdo cũcta dilucidare:que reſpectiue tam p ſcm̃ Bonauẽturam in legẽda maioꝛi:⁊ p magr̃m Bartholomeũ de Pi/ſis in libꝛo ꝯfoꝛmitatũ:q̃ p diuerſas alias oꝛdis croni cas p̃lixe deſcribunt:ſed p̃ncipalr̃ illa trium oꝛdinuʒ rl̃aria inſtituta:declaratiões:defenſoꝛia:p̃uilegia:mu/nimẽta:atq; documẽta:ſuper que hmõi tres oꝛdines euãgelici tanq̃ ſupꝛa firmã petram xp̃m dñm nr̃m ⁊ ſcm̃ ipſius euãgeliuʒ:ab ipſo xp̃o ⁊ ſponſa ipſius ſan cta mr̃e Eccleſia firmant:⁊ cetera ex his reſultãtia:ni/hilominus(nõ ĩptinenter tñ)ad p̃ſens pꝛo libꝛi exoꝛ dio p̃clara q̃dam vite ipſius ſciſſimi patris opa:iuxta decem lr̃as ſui nois. ſ. Franciſcus:a deuoto ⁊ famoſo Doctoꝛe magr̃o Nicolao de lyra breuiter ⁊ ſuccincte ad laudem ⁊ honoꝛẽ ipſius Sci p moduʒ oꝛonis col lecta:cum nõnullis ipſius ſancti exhoꝛtationibus:atq; rl̃is ⁊ alijs ſupius annotatis:⁊ cũ breui memoꝛiali to/tius oꝛdinis ⁊ Gñaliuʒ Miniſtroꝝ aliquoꝝ rectoꝛuʒ eiuſdẽ oꝛdinis:necnõ ⁊ Vicarioꝝ gñaliuʒ vltramon/tanoꝝ cum ſuis obſeruãtie ꝯſtitutionibus:q vſq; in p̃/ſens claruerunt:cum nonnullis monitoꝛijs ⁊ deuotis ep̃lis quoꝛũdam feruidoꝝ ⁊ zelatoꝝ gñalium Mini/ſtroꝝ in hac p̃ma pte adducemus. Quibus oꝛdinis ipſius oꝛtus ⁊ pgreſſus vſq; in hodiernũ dieʒ(ceteris additis in ſcõa ⁊ tertia parte cõtentis)breuiſſime ⁊ ſũ/marie ꝯtinent. Igitur vt hẽant ſinguli ſanctiſſimi pa/tris noſtri Franciſci alũni:ipſiq; deuoti: vnde cõmo/dius laudare ſcm̃:eiq; ſeruire valeant:dictam oꝛatio/nem:⁊ vite ipſius contemplationem pꝛeponemus.

¶ Seq̃tur oꝛatio ſeu ꝯtemplatio deuota a magr̃o Ni colao de lyra oꝛdinis Minoꝝ:patris nr̃i Frãciſci de/uote cõpoſita ſub. x. añ. ⁊. p̃s. iuxta. x. litteras nois Franciſcus:circa geſta ⁊ acta ſue vite.

P Oſtq̃ʒ auxiliante dño ſcripſi q̃daʒ opa ſup vtrũq; teſtamẽtuʒ publice recitãda in ſcho lis:eodem ꝯfiſus auxilio volo ꝯuer terẽ calamũ ad ſcribẽdum q̃õdam opuſculũ magis recitãduʒ in ſecre/to ꝺuote oꝛonis. ¶ Hẽbit aũt hoc opus breue tres pticulas. ſ. p̃fationẽ ⁊ oꝛonẽ:⁊ oꝛa/tionis expoſitionẽ. ¶ Scõa pars cõmunis erit omni/bus Beato Franciſco deuotis. ¶ Pꝛima ꝟo ⁊ tertia magis cõuenient hoĩbus litteratis:qui non ſolum de/bent oꝛare:ſed etiam oꝛationis ſue ſenſus intelligere: vt deuotius pferatur. ¶ Incipit pꝛefatio.

v Oca ſi eſt qui tibi reſpondeat ⁊ ad aliquẽ ſanctoꝛum conuertere Job. v. ca. Deus oĩpotens miſericoꝛs ⁊ benignus ſemp eſt paratus exaudire oẽs ipſum inuocãtes debite pa/riter ac deuote. p̃s. cxliiij. Pꝛope eſt dñs oĩbus inuo cantibus eum in veritate:pꝛopter q̃õ cum dr̃ in verbo p̃poſito. Voca ſi eſt q tibi reſpõdeat. Hec coniunctio (ſi)pꝛo q: tenet:q: deus ſemp eſt paratus reſpõdere p exauditionis effectum oĩbus depꝛecãtibus ipm̃. Duʒ tñ oꝛatio ſua ſit pꝛo ſe pſeuerans:⁊ de ptinentibus ad ſalutem. Verũtamẽ q: ſanctoꝝ deo p̃ñtium oꝛationes ſunt magis efficaces ad impetrãdum: ideo bene ſub/ditur. Et ad aliquem ſcõꝝ ꝯuertere: ſcʒ p ſp̃alem de/uotionem:vt oꝛatio tua velocius apud deuʒ exaudiat p eius itercеſſionem. Igit ad beatum Frãciſcum xp̃i ſigniferum me ꝯuerto ſcribens ad ipſius laudẽ deceʒ antiphonas ſm numeꝝ litterarum in hoc noie Fran/ciſcus ꝯtentarum:⁊ per eaſdem lr̃as incipientes con/tinẽteſq; curſum ⁊ oꝛdinem vite ſue. ¶ Pꝛima eniʒ eſt de conuerſatione bt̃i Franciſci in habitu ſeculari. ¶ Scõa de cõuerſione eius pfecta ad deum ⁊ repara/tione trium eccleſiaꝝ. ¶ Tertia de appꝛobatione rl̃e. ¶ Quarta de efficacia pꝛedicãdi. ¶ Quinta de feruo re charitatis ⁊ deſiderio martyrij. ¶ Sexta de exceſ/ſu oꝛationis ⁊ ſp̃ũ pꝛophetie. ¶ Septima de obedien tia creaturaꝝ. ¶ Octaua de ſtigmatibus ſacris. ¶ No na de trãſitu ipſius. ¶ Decima de ſignis poſt ei9 moꝛ/tem oſtẽſis ⁊ ſancti canonizatione. Singulis aũt anti/phonis adiungunt ſinguli pſalmi p eaſdem lr̃as inci/pientes. Et ante pſalmuʒ ⁊ poſt tota dicat añа ſicut in feſtis duplicibus fieri conſueuit.

¶ Incipit oꝛatio.

¶ De ꝯuerſiõe beati Frãciſci in habitu ſeculari Añ. Franciſcus cũ iuuenibus:laſciuiam nõ ſeq̃tur. Mu/nera dat paupibus:ad maioꝛa diſponitur. p̃s. 85.

f Vndamẽta eius in montib9 ſanctis diligit dñs poꝛtas ſyon ſuper oĩa tabernacula Jacob. ¶ Glioſa dicta ſunt de te:ciuitas dei. ¶ Memoꝛ ero raab ⁊ babylo/nis ſciẽtium me. ¶ Ecce alienigene ⁊ tyrus ⁊ pp̃l̃s ethyopum:hi fuerunt illic. ¶ Nunq̃d ſyon dicet hõ ⁊ homo natus eſt in ea:⁊ ipſe fundauit eam altiſſimus. ¶ Dñs narrabit in ſcripturis pp̃l̃oꝝ:⁊ pꝛincipuʒ hoꝝ qui fuerũt in ea. ¶ Sicut letãtiuʒ oĩuʒ habitatio eſt in te. ¶ Glia. Sicut. ⁊ reſumatur tota añа.

¶ De pfecta eius conuerſione ad deuʒ ⁊ reparatione trium eccleſiarum. Añа. Relicto foꝛi ſtrepitu:oꝛans querit chꝛiſti vias:crucifixiq; monitu tres reparat ec/cleſias. De pſalmo. 118.

r Etribue ſeruo tuo viuifica me: ⁊ cu/ſtodiã ſmones tuos. ¶ Re/uela oculos meos ⁊ ꝯſiderabo mirabilia de le ge tua. ¶ Incola ego ſum in terra:nõ abſcõdas a me mãdata tua. ¶ Concupiuit aĩa mea deſiderare iuſtifi/cationes tuas:in oĩ tp̃e. ¶ Increpaſti ſupbos:male/

dicti q declinãt a mãdatis tuis. ¶ Aufer a me obpro/
briũ ⁊ ɔtẽptuz: qꝛ teſtimonia tua exqſiui. ¶ Eteniz
ſederũt pncipes: ⁊ aduerſum me loquebanť: ſeruꝰ aũt
tuus exercebať in iuſtificationibus tuis. ¶ Nã ⁊ teſti/
monia tua meditatio mea eſt: ⁊ ɔſiliũ meũ iuſtificatio/
nes tue. ¶ Glia. Sicut. Aña reſumať. tota vt ſupra.
¶ De approbatione rľe Aña. Antiſtes Innocẽtius
vidẽs creſcẽtem plãtulam: tẽplum cadẽs: attẽtius fra
trum approbat regulam. Pſalmus. 122.

a D te leuaui oculos meos q hitas in celis
¶ Ecce ſic oculi ſeruoꝝ: in manibꝰ
dñoꝝ ſuoꝝ. ¶ Sicut oculi ancille in manibꝰ
dñe ſue: ita oculi nři ad dñz deũ nřz donec miſeať nři
¶ Miſerere nři dñe miſerere nři: qꝛ multũ repleti ſu
mus deſpectione. ¶ Quia multuz repleta eſt aĩa nřa
obprobrium abũdantibꝰ ⁊ deſpectio ſupbis. ¶ Glia.
Sicut erat ⁊c. Et reſumatur antiphona.
¶ De efficacia predicandi antiphona. Nobilis predi
catio Franciſci quã preambula dirigit reuelatio ⁊ cõ/
firmant miracula. Pſalmus. 126.

n Iſi dñs edificauerit domũ in vanũ labora/
uerunt q edificant eam. ¶ Niſi dñs cu
ſtodierit ciuitatẽ: fruſtra vigilat q cuſtodit eã.
¶ Uanum eſt vobis ante lucẽ ſurgere: ſurgite poſtq̃
ſederitis qui mãducatis panẽ doloris. ¶ Cum dede/
rit dilectis ſuis ſõnum: ecce hereditas dñi filij merces
fructus vẽtris. ¶ Sicut ſagitte in manu potentis: ita
filij excuſſoꝝ. ¶ Beatus vir q ĩpleuit deſideriuz ſuũ
ex ipſis nõ ɔfundeť: cũ loqueť inimicis ſuis in porta.
¶ Glia. Sicut erat ⁊c. Et reſumatur aña tota.
¶ De prerogatiua ỽtutuz ⁊ deſiderio martyrij Aña.
Charitatis incẽdium: cum ceteris virtutibus. Incitat
ad martyriuz qõ querit totis viribus. Pſalmus. 115.

c Redidi propter qõ locutus ſum: ego
autez humiliatus ſum nimis.
¶ Ego dixi i exceſſu meo oĩs homo mẽdax.
¶ Quid retribuã dño pro oĩbus que retribuit mihi.
¶ Calicẽ ſalutaris accipiam: ⁊ nomen dñi inuocabo.
¶ Uota mea dño reddã coram pplo eius: precioſa in
ſpectu dñi mors ſcõꝝ eiꝰ. ¶ O dñe qꝛ ego ſeruꝰ tuus
⁊ filiꝰ ancille tue. ¶ Dirupiſti vincula mea tibi ſacrifi
cabo hoſtiam laudis: ⁊ nomẽ dñi inuocabo. ¶ Uota
mea dño reddam in conſpectu omnis populi eius: in
atrijs domus dñi in medio tui hieruſalem. ¶ Gloria
patri. Sicut erat ⁊c. Et reſumatur antiphona.
¶ De exceſſu orõnis ⁊ ſpiritu ꝓphetic Añ. In deuz
hunc oratio: ſurſum leuat extatica: quem dei radiatio
lucerep let prophetica. Pſalmus. 125.

i N ɔuertendo dñs captiuitatem ſyon: facti ſumus
ſicut cõſolati. ¶ Tunc repletuz eſt gaudio os
noſtrum: ⁊ lingua noſtra exultatione. ¶ Tunc dicẽt
inter gentes magnificauit dñs facere cum eis. ¶ Ma
gnificauit dñs facere nobiſcum: facti ſumus letantes.
¶ Conuertere dñe captiuitatem noſtrã ſicut torrẽs in
auſtro. ¶ Qui ſeminant in lachrymis: in exultatione
metent. ¶ Euntes ibant ⁊ flebãt mittẽtes ſemina ſua.
¶ Uenientes autem venient cũ exultatione portantes
manipulos ſuos. ¶ Gloria patri. Sicut erat in prĩn.
Et reſumatur Antiphona.
¶ De obedientia creaturarum ad ipſuz Añ. Seruo
ſui creatoris: creature deſeruiunt. Eius tanq̃ prece/
ptoris: demones verbo fugiũt. Pſalmus. 128.

ſ Epe expugnauerunt me a iuuentute mea
dicat nũc iſrael. ¶ Sepe expugna/
uerũt me a iuuẽtute mea: eteniz nõ potuerũt
mihi. ¶ Supra dorſuz meũ frabricauerũt peccatores
ꝓlongauerunt iniqtatem ſuam. ¶ Dñs iuſtus ɔcidet
ceruices pctõꝝ ɔfundanť ⁊ ɔuertantur retrorſum oẽs
qui oderant ſyon. ¶ Fiant ſicut fenũ tectoꝝ: qõ priuſ/
q̃ euellať exaruit. ¶ De quo nõ impleuit manũ ſuaz
qui metet: ⁊ ſinum ſuum q manipulos colliget. ¶ Et
nõ dixerũt q preteribãt bñdictio dñi ſup vos: bñdixi/
mus vobis in noĩe dñi. ¶ Gloria patri. Sicut erat.
Et reſumatur tota antiphona.
¶ De ſtigmatibus ſacris Aña. Chriſto iam cariſma/
tibus: confortatus interius. Paſſionis ſtigmatibus
conſignatur exterius. Pſalmus. 137.

c Onfitebor tibi domie in toto corde
meo: qñ audiſti verba
oris mei. ¶ In ɔſpectu angelloꝝ pſallam tibi
adorabo ad tẽplum ſanctum tuum ⁊ ɔfitebor nomini
tuo. ¶ Sup miſericordia tua ⁊ veritate tua: qñ ma/
gnificaſti ſup omne nomẽ ſcm̃ tuum. ¶ In quacũq̃
die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in anima
mea virtute. ¶ Confiteantur tibi dñe omnes reges
terre: quoniam audierunt verba oris mei. ¶ Et can/
tent in vijs domini: quoniã magna eſt gloria domini.
¶ Quoniam excelſus dominus: ⁊ humilia reſpicit: ⁊
alta a longe cognoſcit. ¶ Si ambulauero in medio
tribulationis viuificabis me; ⁊ ſuper iram inimicoꝝ
meorum extendiſti manum tuam: ⁊ ſaluum me fecit
dextera tua. ¶ Dominus retribuet ꝓ me: domine mi/
ſericordia tua in ſeculum opera manuum tuarum ne
deſpicias. ¶ Glia. Sicut. Et reſumať Aña.
¶ De ſacro tranſitu ipſius Aña. Uiſio ſtelle fulgide
ſtolam primam certificat. In morte carnis liuide: can
dor ſecundam indicat. Pſalmus. 141.

v Oce mea ad dominũ clamaui: voce
mea ad dñm deprecatus
ſuz. ¶ Effundo in ɔſpectu eius orationẽ meã
⁊ tribulationem meã ante ipſum ꝓnuncio. ¶ In de/
ficiendo ex me ſpiritum meũ: ⁊ tu cognouiſti ſemitas
meas. ¶ In via hac qua ambulabam abſconderũt la
queum mihi. ¶ Cõſiderabam ad dexterã: ⁊ videbã: ⁊
nõ erat q cognoſceret me. ¶ Perijt fuga a me: ⁊ nõ
eſt qui requrat aĩam meam. ¶ Clamaui ad te dñe: dixi
tu es ſpes mea: portio mea in terra viuẽtiuz. ¶ Intẽ/
de ad deprecationem meã: qꝛ humiliatus ſum nimis.
¶ Libera me a perſequentibus me: qꝛ cõfortati ſunt
ſup me. ¶ Educ de cuſtodia animam meam ad con/
fitendum nomini tuo me expectant iuſti: donec retri/
buas mihi. ¶ Gloria patri ⁊ filio: ⁊ ſpiritui ſancto.
Sicut erat ⁊c. Et reſumatur Aña.
¶ De canonizatiõe ipſiꝰ Aña. Signis mortẽ ſequen
tibus: panditur ſancti glia. Aſſcriptus celi ciuibus co/
litur in

litur in eccleſia. Pſalmus. 136.

ſ Uper flumina babylonis illic ſedimus
⁊ fleuimꝰ dum recordaremur tui
ſyon. ¶ In ſalicibꝰ in medio eius ſuſpẽdimꝰ
organa nřa. ¶ Qꝛ illic iterrogauerũt nos q captiuos
duxerũt nos ỽba cantionum. ¶ Et q abduxerũt nos
hymnum cãtate nobis de canticis ſyon. ¶ Quõ canta
bimus canticũ dñi in terra aliena. ¶ Si oblitus fuero
tui hieruſalẽ obliuioni deť dextera mea. ¶ Adhereat
lingua mea faucibꝰ meis ſi nõ meminero tui. ¶ Si nõ
ꝓpoſuero tui hirlm in pncipio leticie mee. ¶ Me/
mor eſto dñe filioꝝ edom in diem hieruſalez. ¶ Qui
dicũt exinanite exinanite vſq̃ in fundamẽtum in ea.
¶ Filia babylonis miſera: btũs q retribuet tibi retribu
tionem tuã quã retribuiſti nobis. ¶ Beatꝰ q tenebit ⁊
allidet paruulos ſuos ad petram. ¶ Glia pri. Sicut
erat. Et reſumatur Aña.
¶ Incipit orõnis expoſitio: circa quaz ſm q in anti/
phonaꝝ expõne ꝓpono premittere verba dñi fris Bo
nauẽture quondam Albanẽſis epi: que mihi vidẽtur
melliflua: qbꝰ viſis antiphonaꝝ ſnĩa legẽtibꝰ appebit.
In expõne ỽo pſalmoꝝ: nõ ſic pñt eiꝰ ỽba lr̃e pſalmo
rũ adaptari pp variũ modũ loq̃ndi ꝓpheticũ q ſm ta
ctũ ſpũs ſci de vna mã trãſit ad aliã. Applicabo tantũ
ipſis ſniaz legende bti. F. pro vt potero bono modo.

f Ranciſcus ⁊c. dicit aũt dñs Bona/
uentura caplo de ɔuer/
ſatione bti. F. in habitu ſeculari. Hic nimiruz
de vallis ſpolitane ptibꝰ ciuitate Aſſiſij trahens origi/
nem pmũq̃ Joãnes vocatꝰ a matre de hinc Frãciſcꝰ
a patre. Uocationis qdem pũne vocabulũ tenuit: ſed
⁊ rem materni nois nõ reliquit. Licz iter vanos fue/
rit hoĩum filios iuuenili etate nutritus in vanis: ⁊ poſt
aliqualẽ lraꝝ notitiã lucratiuis mercationũ deputatus
negocijs: ſupno tñ ſibi aſſiſtẽte pſidio nec iter laſciuos
iuuenes poſt carnis petulãtiam abijt: nec iter cupidos
mercatores ſpauit in pecunia ⁊ theſauris. In ipõ qp/
pe iuuẽtutis flore firma ſe dño ſponſione ɔſtringẽs: q
nunq̃ ſi poſſitas afforet petẽtibꝰ pro amore dñi ſe ne/
garet: dũ ꝓmiſſum tã nobile vſq̃ ad mortẽ ſeruare nõ
deſtitit ad copioſora in deum dilectiõis ⁊ grẽ icremẽta
ꝑuenit. Et hec in antiphona breuiter cõtinenť cum dĩ
Frãciſcus cum iuuenibꝰ laſciuiam non ſequiť: mune/
ra dat pauperibus ad maiora diſponitur.

f Undamenta ⁊c. Scõz vulgare di
ctũq̃ poeticũ. Dimi
diũ facti q bñ cepit hz. Btũs ỽo Frã. optie ce
pit a tpe iuuẽtutis: vt pz p pdicta: pp qõ de ipſo bñdi/
ciť (Fundamẽta eius). i. initia ſue ſcitatis (In mõtibꝰ
ſcis). i. in ỽtutibꝰ excelſis. Que ỽtutes fuerũt caſtitas:
inter laſciuos iuuenes. Et mĩe largitas: inter cupidos
mercatores. Sicut ⁊ ſci Loth excellens ſcitas notatur
a doctoribꝰ in hoc q iter peſſimos hoĩes ſancte vixit.
Geñ. xix. Et qꝛ ſcribiť libro de eccleſiaſticis dogma/
tibꝰ. Bonũ eſt facultates cũ diſpẽſatiõe paupibꝰ ero/
gare: ſz meliꝰ eſt itẽtione ſequẽdi xpm toti inſimul do
nare: ⁊ abſolutũ ſolicitudine cũ xpo egere. Qõ pfectiſ
ſime fecit btũs. F. iõ ſeqť (diligit dñs portas ſyõ). i. ag/
greſſuz vite ɔtẽplatiue (ſup oĩa tabernacula Jacob). i.
ſup exercitia vite actiue: q̃ p tabernacula Jacob deſi/
gnanť: eo q in ipſis q̃dam lucta ⁊ diſtractio mẽtis ad/
miſceť. Scõz q dicit dñs Luce. x. Martha Mar/
tha ſolicita es: ⁊ turbaris erga plurima: porro vnuz eſt
neceſſium: Maria optimã partez elegit: q̃ nõ auferet ab
ea. Et qm̃ de btõ. F. ⁊ ſcis fribꝰ ipm ɔtẽptu tpalium ⁊
appetitu celeſtium ſequẽtibꝰ multa digna laudibꝰ dcã
ſcriptaq̃ ſunt. Ideo ſeqť (Glioſa dicta ſunt de te ciui
tas dei) Ciuitas ãt eſt ciuiũ vnitas. Et iõ religio bti. F.
bñ deſignatur noĩe ciuitatis: eo q efficaciter iducit ad
vnitatẽ charitatis. Uñ dicit idẽ ſcũs in rľa ſua: ſi mř di
ligit ⁊ nutrit filiũ ſuũ carnalẽ: quãto qs dz diligentius
diligere ⁊ nutrire frẽm ſuum ſpũalem? Et qm̃ ỽbis ⁊
excẽplis bti. F. alioꝝq̃ fratruz bonoꝝ: reiecta ſeculari
põpa ciuitatẽ hanc dei ſunt ingreſſi de bono in melius
ꝓficientes: iõ ſubdiť in pſona dñi (memor ero raab ⁊
babylonis ſcientiũ me) Sicut dixi diffuſiꝰ ſup librum
pſalmoꝝ. Raab nõ eſt hic ꝓpriũ nomẽ mulieris q̃ re/
cepit exploratores hebreoꝝ Joſue ſcdo: ſed eſt nomẽ
cõe ſignificãs ſupbũ vel ſupbiã: que in oĩ mortali pctõ
includiť. Babylon ãt ɔfuſio iterptať. Dicit ergo dñs
(memor ero raab ⁊ babylonis). i. pctõꝝ ɔfuſiõe grãz
⁊ gliaz adducẽte. Eccliaſtici q̃rto q̃ pudor eſt de pctis
cõmiſſis? (ſcientium me) qꝛ talr ɔfuſi ꝓficiunt in noti/
tia dei ⁊ ſui: de qbus adhuc ſubdiť (Ecce alienigene ⁊
tyrus ⁊ ppľs ethyopũ hi fuerũt illic (Peccatores autẽ
añ pniam alienigene ſunt. i. ab alieno pře ſ. diabolo
geniti Joãnis. 8. vos ex pře diabolo eſtis. Tyrus autẽ
interptať anguſtia: q̃ frequẽter maior eſt in ꝑpetrãdis
pctis q̃ in opibꝰ meritorijs Sapieñ. 5. ca. Laſſati ſu/
mus in via iniqtatis ⁊ pditiõis: ambulauimꝰ vias diffi/
ciles ⁊c. (Et ppľs ethyopũ). i. hoĩes in fama denigrati
ante ſuã ɔuerſionẽ a ſuoꝝ turpitudine pctõꝝ (hi fuerũt
illic) nã pľes de pdictis pctõribꝰ veraciter penitẽtes re/
ligionẽ iſtã igreſſi ſunt: noĩe ſyon ſignificatã: in ea ɔſu/
mãtes laudabilr vitã ſuã. Dilatationez ỽo huiꝰ ordis
⁊ pfectũ btũs. F. ꝓphetice pdixit. Scõm q dicit dñs
Bonauẽtura de ipſo. Poſt hec ɔuerſus ad frẽs: con
fortamini (ait) ⁊ gaudete: nec qꝛ pauci eſtis efficiamini
triſtes: nec vos terreat mea vel veſtra ſimplicitas: qñ
ſicut mihi a dño in ỽitate oñſuz eſt: in magnã multitu
dinẽ faciet nos creſcẽ deꝰ: ſueq̃ bñdictiõis gĩa multi/
pliciter dilatabit. Et hoc eſt q ſubdiť (Mũqd ſyon di/
cet hõ) hic hõ eſt btũs. F. ad ſtatum innocẽtie reforma
tus: ꝓut iſra titulo de obia creaturaꝝ ad ipm pleniꝰ ap
parebit. Et ipſe dilatationẽ ſui ordis p ſyon ſignificati
pdixit (⁊ hõ natꝰ eſt in ea) nã reuocatio vite ſue p aſſum
ptionẽ pfectiõis euãgelice: quedã natiuitas dici poſſet:
ſm illud Jo. j. q nõ ex ſanguinibꝰ: neq̃ ex voluntate
carnis: neq̃ ex voluntate viri: ſed ex deo nati ſunt (Et
ipſe fũdauit eã altiſſimꝰ). i. ipſe xpς (q eſt altiſſimꝰ) fun
dauit hãc religionẽ ponẽs btm̃. F. pmariũ lapidẽ ap/
tũ ad ſuſtinẽdũ cuz dei adiutorio edificij ſupedificãdi
magnitudinẽ. Et qm̃ fcã notabilia hři debent in me/
moria: ſcripture vero deſeruiunt memorie: iõ ſequitur
(Dñs narrabit) ideſt narrari faciet (In ſcripturis po/
puloꝝ). i. in ſcripturis q ſũt libri laycoꝝ. In mulť. n.

eccleſijs ⁊ locis: facta bti. F. ad excitationeꝫ deuotiōis fideliū depingunt (Et ꝑncipū hoꝝ. i. in ſcripturis ꝑlatoꝝ ⁊ clericoꝝ q ꝑncipes ſunt q̄tū ad regimē aīaꝝ: ſꝫ illud pria Pe. 2. Uos eſtis genꝰ electuꝫ: regale ſacerdotiuꝫ. Et ꝑl̄es ō iſtis ꝑncipibꝰ ad laudē bti. F. plima ꝯſcripſerūt. Dn̄s eniꝫ Greg. papa. 9. fecit hymnum. Proles de celo ꝓdijt ⁊c. ⁊ antiphonā. Plāge turba paupcula. Et ꝓſam. Caput drachonis ⁊c. Dn̄s Thomas ꝑſbyter cardinalis de capua: fecit hymnū. In celeſti collegio ⁊c. ⁊ aīam. Salue ſcē pr̄ ⁊c. Dn̄s auteꝫ Reneriꝰ de Uiterbio cardinalis fecit hymnū. Plaude turba paupcula: ⁊ celoꝝ candor ſplēduit. Dn̄s aūt fr̄ Bonauētura de balneo regio eṕs albanēſis ſcripſit ſci legēdā. In q̄ de talibꝰ ſic loqͭ: titulo de ſtigmatibꝰ ſacris. Uiderūt ēt ex familiaritate quā cū viro ſcō hēbāt aliq cardiales laudes ſacroꝝ ſtigmatū ꝓſis ⁊ hymnis ac Antiphonis quas ad ipſiꝰ ediderūt honorē veraciter īſerētes: q tā v̄bo q̄ ſcripto ꝑhibuerūt veritati teſtimoniū: iō ſubdit (Sicut letātiū oīum habitatio in te) Nā frēs q erāt ⁊ q ſunt in hac religione ꝓfeſſione ⁊ habitu ⁊ venerabiles in ea dei viri ⁊ alij ꝯſiles q erāt ⁊ qui ſunt: deuotionis affectu de gloria dicti patris letabantur cōmuniter ⁊ letantur.

¶ De perfecta conuerſione eius ad chriſtum ⁊ reparatione trium eccleſiarum.

d **Dominus** Bonauētura. Extūc a publice negociatiōis tumultu ſe ſubtrahens ſolitaria loca q̄rebat amica meroribꝰ. In qbꝰ cū gemitibꝰ inenarrabilibꝰ inceſſanter īntēderet poſt lōgā precū īſtātiam qua ſibi ꝑfectiōis ſemitā a dn̄o poſtulabat oſtēdi: ad votū exaudiri ꝓmeruit. Deuotiōe quoqꝫ aſſiſtēte ſibi fideliū: qui ꝑclaraꝫ in viro dei iā ceperāt noſſe v̄tutē: nō ſolū ſci Damiani: verūetiā ꝑncipis apl̄oꝝ ac v̄gīs glioſe ruinoſas ac derelictas reſarcinit ecclīas: vt q̄ ꝑ eum dn̄s īpoſterum opari diſponeret: ſenſibili foris ope myſterialr̄ ꝑſignaret. Nā iſtar reparate triplicis fabrice: ipſiꝰ ſci viri ducatu ſm̄ datā formā ab eo rl̄am ⁊ doctrinā xp̄i triformiter reparāda erat eccl̄ia: ſicut ⁊ vox facta ad eum de cruce: tertio replicās: de domꝰ dei reparatiōe mādatuꝫ preambulū extiterat ſignū: ⁊ nūc in tribꝰ ab eo īſtitutis ordinibꝰ cernimꝰ eē cōpletum. Et hoc eſt q̄ dr̄ breuiter in antiphona. Relicto fori ſtrepitu: orās querit xp̄i vias: ⁊ crucifixi monitu: tres reparat eccleſias.

r **Etribue** ſeruo tuo ⁊c. Iſta p̄nt eē v̄ba poſt eiꝰ retractionē a tumultu negociationū ſecularium: qbꝰ orabat a dn̄o ſibi viā euāgelice ꝑfectiōis oſtēdi: q̄ſi dicēs. Tu q retributores bonoꝝ oīum (retribue mihi ſeruo tuo) pro carnalibꝰ relictis ſpūalia: ⁊ ꝓ trāſitorijs eterna ſic dixiſti Matth. 19. Dis q reliq̄rit domū: aut frēs: aut ſorores: aut patrem: aut mr̄em: cētuplū accipiet. i. ſpūalia bona q̄ merito ſui ad carnalia ſic ſe hn̄t: ac ſi centenariꝰ nūs paruo nūo cōparet: vt exponit btūs Hiero. ⁊ vitā eternā poſſidebit: iō ſubdit (viuifica me) vita grē in p̄nti ⁊ vita glie in futuro (vt cuſtodiā ſmones tuos) ſ. euāgelica ꝯſilia: q̄ ore tuo bn̄dicto ꝓtuliſti Hebreb. ſ. c. Multiphariam multiſqꝫ modis olim deꝰ loquēs pr̄ibꝰ in prophetis: nouiſſime diebꝰ iſtis locutꝰ eſt nobis in filio. i. ꝑ filium eiuſdē nūo nāe cū ipſo (Reuela oculos meos) radio lucis eterne (⁊ ꝯſiderabo mirabilia de lege tua). i. ꝓfunda myſteria ſacre ſcripture. Uñ dicit dn̄s Bonauētura. c. de itelligētia ſcripturarum. Ad tantā aūt mētis ſerenitatē īdefeſſuꝫ orōnis ſtudiū cum ꝯtinua exercitatiōe virtutū: virum dei ꝑduxerat: vt q̄uis nō habuerit ſacraꝝ lr̄aꝝ peritiaꝫ ꝑ doctrinam eterne tn̄ lucis irradiatus fulgoribꝰ: ſcripturaꝝ ꝓfūda miro itellectꝰ ſcrutaret acumine: penetrabat. n. ab oī labe puꝝ ingenium myſterioꝝ abſcondita: ⁊ vbi magiſtralis ſcia foris ſtat: affectꝰ itroibat amātis. Sꝫ q2 corpus qđ corrūpit: aggrauat aīaꝫ ⁊ deprimit ſenſuꝫ mlta cogitātē terrena inhabitatio: vt dr̄ Sapie. 9. Iō btūs Frā. adhuc in corpe corruptibili poſitꝰ orabat dicens (Incola ego ſuꝫ i terra nō abſcōdas a me mādata tua) ꝑꝑ grauedinē corpis: ſꝫ oſtēdas ea mihi v̄tute tue lucis: ⁊ ad hoc rōnē īducit dicēs (Cōcupiuit aīa mea deſiderare iuſtificatiōes tuas in oī tp̄e) Et de dn̄a ſapīa ſcribit Sapien̄. 6. Preoccupat aūt eos q ſe ꝯcupiſcunt: vt illis ſe prior oſtēdat. Et q̄ñ dīne ſapie myſteria abſcōdunt ſupbis: ſicut dicit dn̄s Matth. xj. Cōfitebor tibi pr̄ dn̄e celi ⁊ terre q̄ñ abſcōdiſti hec a ſapientibꝰ ⁊ prudētibus ⁊ reuelaſti ea paruulis: iō ſubdit (Increpaſti ſupbos) eis bn̄ficium tue illuſtratiōis denegādo. Et q̄ñ ſequit ad hoc mādatoꝝ dei trāſgreſſio: iō ſubditur (Maledicti q declināt a mādatis tuis) Audient. n. illud terribile verbū iudicis Mat. 25. Ite maledicti in ignē eternū: q paratus eſt diabolo ⁊ angelis eiꝰ. Angeli. n. ſathane nitunt acrius bonos ad malū impingere: vel ſaltem a melioribꝰ impedire: ſicut in collationibus parium ſcribit: de abbate Ioāne: q̄ ſemel īmoderato ieiunio fuit nimis afflictꝰ ⁊ ꝑ hoc a melioribꝰ impeditus: ꝑꝑ q̄ diabolus ad ipm̄ deridēdum apparuit dicēs. Ignoſce mihi pr̄: q2 ꝓcuraui tibi iſtud ieiuniū. Et eodeꝫ mō diabolus ſub ſpecie boni conatus voluit beatum. F. ab auſteritate vite impedire. Dicēs. Franciſce Frāciſce. Cui cum qd quereret reſpōdiſſet: nullus eſt in mūdo pctor: q ſi ꝯuerſus fuerit nō indulgeat deus: ſꝫ qcunqꝫ ſemetipm̄ pnīa dura necauerit: miſericordiam nō inueniet in eternū. Statim vir dei ꝑ reuelationē cognouit hoſtis fallaciam: q̄ño fuerit viſus ipſum ad tepida reuocare: ⁊ ſic poſſet eum ſicut abbateꝫ Ioāneꝫ deridere: ⁊ iō beatus Frāciſcus petebat a dn̄o (Aufer a me obprobrium ⁊ cōtēptum. ſ. demonum) mō dicto (Eteni ſederūt ꝑncipes ⁊ aduerſum me loquebant). i. demones a bonis opibꝰ impedire me q̄rētes: ſicut dicit apl̄s Ephe. 6. Non eſt nobis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē: ſed aduerſus ꝑncipes ⁊ ptātes mūdi rectores tenebraꝝ haruꝫ ꝯtra ſpiritalia neqtie qbꝰ reſiſtit ꝑ exercitium virtutis ꝑfecte: iō ſubditur (Seruus autē tuus exercebatur in iuſtificationibus tuis) Ad hoc aūt exercitium reqrit frequens meditatio legis diuine: ideo ſubdit (Naꝫ ⁊ teſtimonia tua meditatio mea eſt) Unde ō viro iuſto dr̄ pſo. 1. In lege domini volūtas eius ⁊ in lege eius meditabitur die ac nocte. Et quia qđ faciebat alijs facere conſulebat: iō ſubditur (Et conſilium meum iuſtificationes tue.

¶ De approbatione

¶ De approbatione regule.

Dominus Bonauentura. Innoteſcente apud multos ſublimi eius: ſcōqꝫ ꝓpoſito: tam ex doctrine ſimplicis veritate q̄ꝫ vite: ceperūt ipſius exēplo viri qdam ad pniam aīari: ⁊ eidem relictis oībus: habitu vitaqꝫ ꝯiungi: quos ⁊ frēs minores vir humilis cenſuit appellari. Paucis admodū elapſis diebus qbuſdaꝫ ſibi coherentibꝰ alijs cum iam ad duodenarium excreuiſſent numeruꝫ diſpoſuit dn̄i famulis cū illo ſimplicium cetu apl̄ice ſedis adire p̄n̄tiam vt ꝑoſtenſam ſibi a dn̄o normam viuēdi quā ⁊ breui ſermone ꝯſcripſerat ſuppliciter ⁊ inſtāter expoſceret eiuſdem ſacratiſſime ſedis auc̄te plenaria ꝯfirmari. Cuꝫ aūt ad Romanā curiaꝫ ꝑueniſſent ⁊ adducerent ante conſpectuꝫ ſūmi pontificis: eſſetqꝫ xp̄i vicarius in palatio Lateranenſi in loco q dr̄ ſpeculū deambulās altiſſimis meditationibꝰ occupatus: xp̄i famulum tanq̄ꝫ ignotū repulit indignāter quo humilr̄ foras egreſſo ſequēti nocte hmōi reuelatio facta eſt a deo ipſi ſūmo pōtifici. Uidebat nāqꝫ inter pedes ſuos palmā paulati ſuccreſcere: ⁊ in arborē pulcherrimā eleuari: ⁊ eo mirante: qd hec viſio vellet oſtēdere diuina lux ipreſſit menti ipſius xp̄i vicarij: q̄ hec palma hunc paupem quē in ꝑcedenti die repulerat deſignabat: ⁊ in mane ſequēti mādauit ꝑ ſuos famulos ꝑ vrbē dictū paupem queri quē inuentū iuxta lateranū in hoſpitali ſci Antonij ante ꝯſpectuꝫ ſuum celeriter iuſſit adduci. Sꝫ ⁊ viſionē quaꝫ tūc tp̄is ſomno ꝑceperat in hoc viro fore complendā ſpiritu diuino ſuggerente firmauit. Uidebat nāqꝫ in ſomnis (vt retulit) lateranenſem baſilicam fore ꝓximā iam ruine: quā qdam hō paupculus modicus ⁊ deſpectus proprio dorſo ſubmiſſo: ne caderet ſuſtētabat: vere igt ille eſt hic: qui ope ⁊ doctrina xp̄i ſuſtētabit eccleſiaꝫ. Inde ꝑcipua deuotione repletus petitioni eiꝰ ſe ꝑ oīa inclinauit: ac xp̄i famulum ſpāli ſemper amore dilexit. Proinde poſtulata conceſſit: ⁊ adhuc ꝯcedere plura ꝓmiſit. Approbauit regulam: dedit de pnīa ꝑdicanda mandatū: ⁊ laycis frībꝰ oībꝰ q ſeruū dei fuerāt comitati fecit coronas paruulas fieri: vt v̄bū dei libere ꝑdicarent. Et hoc eſt qđ dr̄ breuiter in antiphona. Antiſtes Innocentius videns creſcentem plautulā templumqꝫ cadens citius: fratrum approbat regulam. Pſalmus.

a **Ad te leuaui** oc̄los meos ⁊c. Iſte pſalmꝰ cōuenienter oratio bti Frāciſci dici pōt: dum pro approbatione ſue regule cuꝫ illo cetu ſimplicium adiret ſūmi pontificis ꝑſentiaꝫ: nō ꝯfidens de ſua ſapīa: aut eloquētia ſeu alio ſubſidio ſeculari: ſed de ſola benignitate dei mentē ſūmi pontificis inclinari ad ſue petitioni exauditionem dicēs (Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis) Et q̄ñ frēs exn̄tes in eius comitatu idem ſilr̄ flagitabāt: ſubdit (Ecce ſicut oculi ſeruoꝝ in manibꝰ dn̄oꝝ ſuoꝝ) a qbus ꝯfidenter expectant auxilium (ita oculi nr̄i). ſ. mei ⁊ frm̄ meoꝝ (ad dn̄m deuꝫ nr̄m donec miſereatur nr̄i) in exauditione nr̄e poſtulatiōis: ⁊ ſubditur ratio diuinaꝫ benignitatem inclinans ad hoc: cum dr̄ (Miſerere nr̄i dn̄e miſerere nr̄i: q2 multum repleti ſumus deſpectione) Propriū eniꝫ eſt benignitatis diuine deſpectos a mūdanis hoībꝰ reſpicere ſm̄ illud. ij. Machab. i. cōtentos ⁊ abominatos reſpice. Beatꝰ Frāciſcus ꝯtentus fuit ⁊ deſpectꝰ: etiam a ꝓprijs ciuibꝰ ⁊ amicis (ſꝫ qđ dicit dn̄s Bonauē.) Sciens aūt ex hoc aduerſum ſe pr̄is ꝯcitatum eſſe furoreꝫ: vt ire locum daret: diebꝰ aliqbus in quadā occulta fouea ieiunans ⁊ orans ⁊ lachrymans latuit: tandēqꝫ ſpūali quadam cōpletus leticia ⁊ virtute indutus ex alto exterius fiducialr̄ prodijt: ⁊ ciuitatē ꝯſtanter intrauit. Quē cum iuuenes cernerēt facie ſqualiduꝫ: ⁊ mente mutatum: ac ꝑ hoc alienatū putarent a ſenſu: lutoqꝫ plateaꝝ velut ſtultum impeterēt: ⁊ clamoroſis vocibꝰ inſultarent: famulus dn̄i nulla prorſus fractus aut mutatus iniuria: vt ſurdus in oībꝰ ꝑtranſibat. Pre oībus aūt pater ipſius furens ⁊ fremens tanq̄ꝫ nālis eſſet miſeratiōis oblitꝰ: ꝑtractum domi filium verberibꝰ ⁊ vinculis cepit augere: vt dum eius ꝑ moleſtias corpus attereret: ad mūdi blandimēta eius aīum inclinaret. Silr̄ ſocij beati Frāciſci ad diuerſas partes mundi ab eodē miſſi: pro ꝑdicatione verbi dei fuerunt: a ſupbis hoībus multiplr̄ ꝯtenti ⁊ deſpecti: de qbus dicit dn̄s Bonauētura. Multa qdem eis in diuerſis partibus orbis īferebant

conuitia:tanq̃z ꝑſonis deſpicabilibꝰ ⁊ ignotis:
ideo ſubdiſ.(Quia mlt̃ū repleta eſt aīa nr̃a ob/
probriuz habūdātibꝰ ⁊ deſpectio ſupbis)pp qđ
nunc glorificati ſunt in celis. Scđm illud Job.
xij.deridet iuſti ſimplicitas:lāpas ꝯtēpta apud
cogitationes diuitū parata ad tp̄s ſtatutum.
¶ De efficatia predicandi.

o **Ominus** Bonauē. Fretus
exinde gr̃a ſupna
Frāciſcus ſūmiqz auc̃re pontificis cuz
fiducia multa verſus vallem ſpoletanā iter arri
puit:vt ꝑfectionis euāgelice veritatē quā men
te ꝯceperat ⁊ ꝓfeſſione deuouerat facto ꝑficeret
⁊ verbo doceret. Factus igiſ euāgelicus preco
ciuitates circuibat ⁊ caſtra:nō in doctis huma
ne ſapie verbis:ſed in virtute ſpūs annūcians
verbū dei ⁊ regnū:dn̄o dirigente loquētem re/
uelationibꝰ preuijs:⁊ ſermonem ꝯfirmante fre
quentibus ſignis. Et hoc eſt qđ dicitur in An/
tiphona. Notanda predicatio Franciſci quam
preambula. Dirigit reuelatio confirmantqz mi
racula. Pſalmus.

n **Iſi domin**ꝰ edificauerit do
mū ⁊c̃. Tēpo/
ribus Innocētij pape.iij.plures nō ſo/
lum de ſimplicibꝰ clericis:ſz ēt de ſacerdotibus
eccleſie ac prelatis a ꝑfectione ꝓcedētium decli
nauerūt diuinuz offm̄:⁊ p ꝯn̄s aīarum ſalutem
neglexerūt:vt pz per decretalez ab eiſdē editā:
extra de celebratiōe miſſaꝝ. Dolētes referimꝰ:
pp hoc verifiſe eſt ꝙ eodē tpe beatus Frāciſcꝰ
cum ſua prole miſſus a deo fuerit : ad dicte ne/
gligentie ſupplemētum:⁊ hoc p exēpla ſancte
vite:⁊ verba ſane doctrine. Propter ꝙ pōt di/
ci(Niſi dn̄s edificauerit domū).ſ.eccleſie q̄ do/
mus dei dr̄ exēplis ⁊ doctrinis predicatoꝝ euā
gelice veritatis:de qbus fuit beatus Frāciſcus
⁊ frēs eius(in vanum laborauerunt q edificant
eam)nam plures eoꝝ q tenentur ex officio ec/
cleſiam edificare verbo ⁊ exemplo magis occu
panſ in vanis pp qđ adhuc ſubditur(Niſi dn̄s
cuſtodierit ciuitatem).i.eccleſiam de qua dicif
Apoc.21. Uidi ciuitatem ſanctā Hieruſalē no/
uam deſcendentem de celo a deo paratam ſicut
ſponſam ornatam viro ſuo(fruſtra vigilat q cu
ſtodit eam) Plures enim ex officio ad eius cu/
ſtodiam deputati:tm̄ de ſero vigilant in epulis
⁊ fabulis ꝙ impediuntur a diuino officio ⁊ ſa/
cre ſcripture ſtudio. Secūduz ꝙ dr̄ in decretali
preallegata. Dolentes referimus. Qꝛ nō ſolum
qdam minores clerici:verūetiam aliqui eccle/
ſiaꝝ prelati circa cōmeſſationes ſupfluas ⁊ fabu
lationes illicitas vt de alijs taceamus fere me/
dietatē noctis expendunt:⁊ ſomno reſiduū re/
linquentes. Uix ad diurnū ꝯcentū auium exci
tantur:trāſcurrēdo vndiqz ꝯtinua ſincopa ma
tutinū. Ad qđ euitāduz bene ſubditur(ſurgite
poſtq̃z ſederitis qui manducatis panem dolo/
ris).i.vos qui viuitis de oblatis a penitētibꝰ de
peccatis. Scđm qđ dr̄ Oſee.iiij. Ue ſacerdoti/
bus pctā populi cōmendent(ſurgite poſtq̃z ſe/
deritis)in mēſa cōpetenti refectione habita:ad
quā clerici viuentes in delicijs ⁊ honoribꝰ pu/
tant frēs paupes miſeros:eo ꝙ carent talibus;
pp hoc ad repellēdum hunc errorem ſubditur
(Cuz dederit).ſ.dn̄s(dilectis ſuis).i.paupibus
eius amore terrena ꝯtēnentibꝰ(ſomnū).ſ.mor/
tis(ecce hereditas dn̄i).i.gloria celeſtis pata eis
Matth.v.beati paupes ſpū qm̄ ipoꝝ eſt regnū
celoꝝ. Et in quo ꝯſiſtit hec gloria oſtēditur cū
ſubditur(filij merces).i.merces a filio dei data
ſuis dilectis ſupple eſt fructus ventris. Nā ipſe
met merces eſt eoꝝ qui fructꝰ eſt ventris virgi
nalis. Beati nāqz reficiuntur interius in aſpe/
ctu ſue deitatis:⁊ exterius in aſpectu ſue glorio
ſe humanitatis. Et qm̄ hec merces redditur p
edificatione eccleſie verbis ⁊ doctrinis:iō ſub/
ditur(Sicut ſagitte in manu potentis ita filij
excuſſorum) Beatus enim Frāciſcus ⁊ ſequa/
ces ſui bene dicunſ filij.ſ.dei p adoptionis gra/
tiam. Sunt etiā de numero excuſſoꝝ:nam pre
ceteris excuſſi ſunt a pondere terrenoruz:⁊ iſti
dicūſ. Sagitte:ſicut dr̄ Eſa.49.poſuit me qua/
ſi ſagittam electam. Dicunſ ēt ſagitte in manu
potentis.ſ.dei. Ex cuius virtute penetrāt vſqz
ad intima cordis:pp qđ de beato Frāciſco ſcri/
bitur. Erāt aūt ipſius eloqa non inania:nec ri/
ſu digna:ſz erāt virtute ſpūs ſcī plena:erāt me/
dullas cordis penetrātia:vt in vehemētem ſtu
porem audientes ꝯuerterent:⁊ obſtinatoꝝ mē
tes efficatia virtuoſa mollirent. Et idē pōt dici
de beato Antonio:⁊ alijs predicatoribus beati
Franciſci vitam imitantibꝰ ⁊ doctrinā. Et qm̄
viuente beato Frāciſco multiplicati fuerūt per
orbez ideo ſubditur(Beatus vir).ſ.ſanctꝰ Frā/
ciſcus(qui impleuit deſiderium ſuum ex ipſis)
Deſiderabat

Deſiderabat eniz ſūme ꝙ religio ſua tanq̃z dn̄i
pharetra ſagittis talibꝰ impleretur . Et qm̄ ex
hoc bono ⁊ alijs:ſecurus venit ad exitum vite
pn̄tis:ideo ſubdiſ(non ꝯfundetur cū loquetur
inimicis ſuis in porta).ſ.mortis. Sicut de bea/
to Martino legiſ ꝙ moriens ꝯſtanter diabolū
increpauit dicens. Quid hic aſtas cruenta be
ſtia? nihil in me funeſti reperies:Habrae me ſi/
nus excipiet. Lz aūt nō legaſ de btō Franciſco
ꝙ in morte ſic increpauerit diaboluz verbo:tn̄
ſcribitur eius ꝯſtantia ꝯtra demones facto. Nā
de ipſo moriēte dicit dn̄s Bonauētura. Ut aūt
veritatis exēplo mōſtraret:ꝙ nihil erat illi cō/
mune cū mūdo illa infirmitate tam graui:que
omni lāguori ꝯcluſit ſup nudā humū ſe totum
nudatū in ſpūs feruore ꝓſtrauit:q̃tenus hora il
la extrema in qua poterat adhuc hoſtis iraſci:
nudus luctaretur cuz nudo:⁊ ſic in porta mor/
tis nō fuit ꝯfuſus:ſed magis victor glorioſus.
¶ De feruore caritatis ⁊ deſiderio martyrij.

d **Ominus** Bonauē. Carita
tis quoqz ꝑfecte
feruorem:quo ſponſi amicus ferebatur
in deum:ex hoc potiſſimū qs valet aduertere:
ꝙ p martyrij palmā ſeipſum hoſtiaz purā dn̄o
optabat offerre. Tribꝰ nāqz vicibꝰ ob h̄ verſus
partes infideliuz iter aggreſſus:ſed bis diuina
diſpōne ꝓhibitus:tertia tandē vice poſt multa
opprobria vincula verbera ⁊ labores innumeros
ad ꝯſpectū ſoldani babilone dn̄o ducente pdu/
ctus:in tam efficaci oſtēſione ſpūs ⁊ v̓tutis euā
gelizauit Jeſum vt admiraretur ipſe ſoldanus:
⁊ nutu diuino in māſuetudinē verſus benignū
ei p̄beret auditū. Sicqz factuz eſt vt xp̄i amicꝰ
mortē pro ipſo totis viribus exqreret:⁊ tn̄ nul
latenus inuēniret:quo ⁊ merito nō careret op/
tati martyrij:⁊ iſigniendus ſeruaretur ipoſteꝝ
p̄uilegio ſingulari. Et h̄ eſt ꝙ dr̄ in antiphona.
Caritatis incendiū cū ceteris virtutibꝰ. Inci/
tat ad martyrium qđ q̄rit totis viribus. p̄s.

c **Redidi** pp qđ locutus ſuz ⁊c̃.
Propter feruorez ca/
ritatis ignee poterat btūs Fran.dicere
(Credidi)fide formata caritate feruenti(pp qđ
locutꝰ ſuz)nō ſolū mores fidelibꝰ p̄dicādo:ſz ēt
fidē ꝯſtanter ifidelibꝰ ꝓponēdo(ego aūt humi/
liatꝰ ſuz nimis).i.afflictꝰ valde:ſm illud p̄s.68.
humiliabā in ieiunio aīaz meā.i.ipſaz affligebā.
Sz ſi q̄raſ de quo erat btūs Frā.ſic afflictꝰ:bn̄
rn̄deſ:ꝙ erat cōpaſſione ad xp̄m paſſuz:cuius
plagas q̄ſi ꝯtinue mētis oculis ītuebaſ:ſicut dr̄
in legēda ſua. Una qppe dieꝝ:dū ſic ſeq̄ſtratus
oraret:apparuit ei xp̄s Jeſus veluti cruci affi/
xus:eidē tā efficaciter ingerēs euāgelicū illud.
Qui vult venire poſt me abneget ſemetip̄m ⁊
tollat crucē ſuā ⁊ ſequaſ me:vt mentē ſuā itrin
ſecus:⁊ icēdio dilectiōis adureret:⁊ abſinthio
cōpaſſiōis ipleret. Nā ⁊ ad p̄miſſe viſiōis ꝯtui/
tū liq̄facta eſt aīa eiꝰ:⁊ memoria paſſionis eius
xp̄i viſceribꝰ cordis ipſius adeo imp̄ſſa medulli
tus:vt ⁊ crucifixi dn̄i plagas oculis mētis inte
rius:q̄ſi iugiter cerneret:⁊ vix exteriꝰ a lachry/
moſis gemitibꝰ ꝯtinere valeret. Sed qm̄ valde
pauci faciunt debitū ſuū de cōpaſſione ad xp̄m
crucifixū:iō dr̄(Ego dixi i exceſſu meo oīs hō
mēdax)oī enim omiſſio debiti icludit mēdaciū
facti. Sed qm̄ aliq valde ꝑfecti ſuuz in hoc de/
bitum fecerūt:ſicut martyres mortez pro xp̄o
viriliter ſuſtinētes:iō bene ſubditur(in exceſſu
meo)nam tales ſunt excipiēdi a gn̄alitate men/
dacij. De quoꝝ nūero fuit beatus Fran.q fuit
martyr deſiderio ſicut p̄dictuz eſt. Et iō ſubdiſ
in perſona eius(Quid retribuā dn̄o ⁊c̃.)Et rn̄
det(calicē ſalutaris accipiā).i.amore dei marty
rium exq̄rā:qđ dr̄ calix ore dn̄i Matth.20. Po
teſtis bibere calicē quē ego bibiturus ſum ? Et
qꝛ hoc q̄rebat beatꝰ Frā.ꝯfidens de diuino au/
xilio:ideo ſubdiſ(⁊ nomen dn̄i inuocabo)orans
vt ſit mihi adiutor(vota mea dn̄o reddam co/
ram omni pplo eius).i.non ſolum coram pplo
xp̄iano:q ſuus eſt per fidē ⁊ deuotionē:ſed etiā
coram populo ſarracenico:q ſuus eſt p creatio/
nem ⁊ gubernationē:⁊ dicte redditionis ſub/
ditur ratio:cum ſubditur(Precioſa in ꝯſpectu
dn̄i mors ſanctoꝝ eius)qꝛ p̄cium huius mortis
eſt ille cuius bonitatis nō eſt finis(O domine
qꝛ ego ſeruus tuus)p̄mo in habitu ſeculari:vt
dictum eſt ſupra.c.i.⁊ ſcđo in habitu regulari:
ideo reperiſ(Ego ſeruꝰ tuus ⁊ filiꝰ ancille tue)
i.eccleſie Romane cui ꝓmiſi obedire:vt pz in
p̄ncipio regule ſue. Dr̄ autē hec eccleſia ſponſa
dei inq̃ztum ei coniungitur per fidem ⁊ deuo/
tionem:⁊ eius ancilla inq̃ztū exhibet ei debitū
famulatū:ſicut ⁊ beata virgo dicitur eius ma/
ter ⁊ ancilla(dirupiſti vincula mea)ſpūalia ⁊ cor
poralia. Spūalia p meoꝝ remiſſionē plenariaz

pctoꝝ:ſicut dr̄ in legēda. Sane iam frm̄ deo vo
cante ꝯſumato ſenario:cum pius eoꝝ pr̄ ⁊ pa
ſtor locum ſolitudinis nactus:in multa cordis
amaritudine vitā deploraret adoleſcētie nō ſi/
ne culpa trāſactam:ſibiq; ac ꝓli quā in xp̄o ge/
nuerat veniā poſtularet:⁊ grām:exceſſiua qdā
in eum ſupueniente letitia:certificat⁹ eſt remiſ/
ſione plenaria oīuꝫ delictoꝝ vſq;.vꝫ.ad qdran
tem nouiſſimū. Item vincula corꝑalia(dirupi/
ſti)qbus fuit ligatus anteq̄ꝫ ſoldanus ſibi paci/
ficum p̄beret audituꝫ:vt ſupradictū eſt eodem
capl̄o(Tibi ſacrificabo hoſtiam laudis)ex quo
tp̄s ⁊ locū nō inueni tibi martyrium offerēdi
hoſtiam mee carnis(Vota mea reddam in con
ſpectu oīs ppl̄i eius).i.ppl̄i xp̄iani qui ſuus eſt
ppl̄s:nō ſolū creatione ſed ⁊ fide:ex quo nō po
tui inter īfideles meuꝫ ꝓpoſitū adimplere(In
atriꝫ domus dn̄i ⁊c̄.).i.militantis eccleſie:que
domus dei dicitur:⁊ etiam hieruſaleꝫ nomina/
tur Apo.21. Vidi ciuitatem ſanctam Hieruſalē
nouam deſcendentem de celo ⁊c̄.

¶ De exceſſu orationis ⁊ ſpiritu prophetie.

o **Ominus** Bonauē. Sētiens igiṫ xp̄i ſeruus cor/
pore ſe peregrinū a dn̄o:cuꝫ ad terrena
foris deſideria ꝑ xp̄i amore tot⁹ inſenſibilis eſſet
effect⁹:ne foret abſq; ꝯſolatione dilecti ſine in/
termiſſione orando ſpm̄ deo ꝯtendebat exhibe
re p̄ntem:nā ambulās ⁊ ſedens intus ⁊ foris la
borans ⁊ vacās adeo erat orōni vi mētis inten
tus:vt illi videreṫ qcqd erat in eo nō ſolū cor/
dis ⁊ corꝑis:veꝝ ēt opis ⁊ tp̄is dedicaſſe. Su/
ſpendebaṫ multotiens:tante deuotionis exceſ/
ſu:vt ſupra ſemetip̄m raptus ⁊ vltra humanuꝫ
ſenſum aliqd ſentiens:qd circa ſe agereṫ exte/
rius oīno neſciret. Ibidē viſus eſt nocte orans
manib⁹ ⁊ brachijs extēſis ad modū crucis toto
corꝑe ſubleuatus a terra:⁊ nubecula qdam ful/
gente circūdatus:vt illuſtratiōis mirabilis vl/
tra mētem mira circa corpus cuꝫ eleuatione fa/
cta ꝑluſtratio teſtis eſſet. Prophetaꝝ etiā ſpūs
multiplex in tam multiformis plenitudine grē
requeuit in eo:vt ip̄i⁹ virtute mirifica:ſe vir dei
p̄ntem aliqn̄ exhiberet abſentib⁹:no titiāq; cer
tam hr̄et lōge diſtātium:ſecreta quoq; ꝓſpice/
ret cordiū:necnō ⁊ futuroꝝ p̄nūciaret euētus:
ſicut multiplicium exēploꝝ euidētia cōprobat:
ex qb⁹ aliq̄ ſubſcribunṫ:ſꝫ hic pp breuitatē opis
omittunṫ:p̄dicta v̄o ꝯtinenṫ in āṫiphōa cū dr̄.

¶ In deum hūc oratio ſurſum leuat extatica.
Quē dei radiatio replet luce prophetica. ps.

i **N ꝯuertendo** dn̄s capti uitatē ⁊c̄.
Rōnalis aīa eo ꝙ eſt ad imaginem dei
facta capax eſt ip̄i⁹ ꝑ cognitionē ⁊ amoreꝫ:⁊ in
h̄ ꝯſiſtit ipſius vera libertas:de quo tropologi/
ce dici pōt illud apl̄i.gal̄.4. Illa que ſurſum eſt
hieruſalē libera eſt. Nā fidelis aīa ſurſum eleua
ta:ꝑ dei cognitionē ⁊ amorē:eſt vere libera:ſed
qn̄ ꝑ corpus qꝺ corrūpiṫ ⁊ aggrauat aīaꝫ trahiṫ
ad meditationē ⁊ amorem cupiditatū carnaliū
⁊ terrenaꝝ captiuaṫ:a qua captiuitate Paulus
apl̄s pſonā infirmoꝝ aſſumēs liberari petit di/
cens Ro.7. Infelix ego hō qs me liberabit de
corꝑe mortis huius:⁊ rn̄det dicēs:grā dn̄i nr̄i
Jeſu xp̄i. Nā cū ꝑ eius grām hō a cupiditatib⁹
terrenis ⁊ carnalib⁹ ſegregat⁹ a dicta captiuitate
liberaṫ. Beat⁹ v̄o Frāciſcus ⁊ eius ſocij ſaltem
plurimi fuerunt tal̄r liberati:pp qꝺ poterāt di
cere(In ꝯuertendo dn̄s captiuitatē ſyon).i.fra
ternitatis ⁊ ꝯgregatiōis nr̄e noīe ſyon deſigna
te:ſicut ſupra dictū eſt.c.i.(facti ſumus ſicut ꝯſo
lati) Dr̄ aūt ſicut ꝯſolati ⁊ non ſimpl̄r:nā in vi
ta p̄nti ꝑfecta ꝯſolatio nō hr̄:ſꝫ in celeſtib⁹ expe
ctaṫ(Tūc repletū eſt gaudio os nr̄m)reddēdo
deo grates debitas de bn̄ficijs iaꝫ acceptis:⁊ ēt
de ꝓmiſſis(⁊ lingua nr̄a exultatione) Dr̄ autē
exultatio q̄ſi extra ſaltatio:qꝺ hūane lingue cō/
uenit:qn̄ ꝑ cognitionē ꝓpheticaꝫ trāſcēdentia
nālem cognitionē p̄nunciat ⁊ p̄dicit. Qꝺ fuit
in btō Frā. ⁊ alijs plurib⁹ ſocijs ei⁹. Et qm̄ hoc
nō ſolū fuit notū frib⁹:ſꝫ etiā mltis alijs pſonis
ex h̄ deū laudantib⁹:iō ſubdiṫ(Tūc dicēt iter
gentes magnificauit dn̄s facere cum eis).i.ma/
gnificauit dona grē q̄ ꝯceſſit frib⁹ iſtis. Et qm̄
ſacr̄a dei reuelare honorificuꝫ eſt:vt dr̄ Thobie
12.iō beat⁹ Frā. ⁊ frēs alij donis p̄dictis dotati
poterant dicere (Magnificauit dn̄s facere no/
biſcū)ſua nobis bn̄ficia miſericorditer ꝯferēdo
(Facti ſumus letātes)non ſolū interius mente:
ſed etiā exterius in corꝑe:ſm̄ illud p̄s.83. Cor
meum ⁊ caro mea exultauerūt in deum viuuꝫ.
Et qm̄ a tp̄e bti Frāciſci fuerunt in ordine aliq
frēs defectuoſi ⁊ ꝑ ꝯn̄s in captiuitate predicta
detenti:iō pro liberatione talium orabāt beat⁹
Frāciſcus ⁊ eius ſocij dicentes(Conuertere dn̄e
captiuitatem

captiuitatem ſyon:ſicut torrens in auſtro)flan/
te nāq; vento aqlonari qui ſiccus eſt torrentes
deſiccanṫ flante v̄o auſtrali vento q pluuioſus
eſt torrētes:iteꝝ aquis replenṫ:ſic flante diabo
lo q vent⁹ aqlonaris:dici pōt ſꝫ illud Hiere.j.
(Ab aqlone pandeṫ oē malū)mentes hoīuꝫ hu
more grē deſiccantur:ſꝫ ex oppoſito flante ſpū
ſcō:aquis grē replenṫ ⁊ incipiunt fluere aquis
ꝯtritionis ⁊ deuotionis:que final̄r ꝑducunt ad
gaudium ſupne ciuitatis:ideo ſubdiṫ (Qui ſe/
minant in lachrymis in exultatione metent)⁊
ſubditur modus ꝑfectionis cum dr̄(euntes)per
viam hui⁹ vite ad patriam(ibant)de virtute in
virtutē(⁊ flebāt)ꝓpria pctā deflentes ⁊ aliena
(mittētes ſemina ſua).i.exhortatiōes ad bonuꝫ
ꝑ exēpla ſcā ⁊ verba:ſm̄ illud Luce.viij. Se/
men eſt v̄bū dei(venientes aūt venient cū exul
tatione)ad brauium celeſtis patrie(portantes
manipulos ſuos).i.fructus ſeminis ſui:qui ſūt
manipuli gratioſi.

¶ De obedientia creaturarum ad ipſum.

d **Ominus** Bonauē. O vere preclarū ⁊ admira
bilem virū:cui ſuus ignis ardorem ꝯtē
perat:aqua ſaporē cōmutat abūdans poculum
petra ꝓpinat:inaīata deſeruiunt māſueſcūt imi
tia ⁊ irrōnabilia ſtudioſe intēdunt. Ipſe quoq;
dn̄s oīum ſua benignitate obedit ad votū duꝫ
⁊ liberalitate:p̄parat cibuꝫ lucis p̄bet claritate
ducatum:vt ſic ei tanq̄ꝫ viro ſctitatis eximie:⁊
oīs creatura ſubſeruiat ⁊ ipſe creator oīum ꝯde
ſcēdat. Nō ſolum aūt creatura corꝑalis obedie/
bat ſibi:ſed ēt ſpūalis. Nam orōnis ſue virtute
demones fulgiebant:ſicut dr̄ in legēda ſua. Ut
aūt qetius ſpūalium imiſſiones ſuſciperet:ad ſoli
tudines ⁊ eccleſias relictas oraturus nocte per/
gebat q̄ꝫuis ⁊ ibi pugnas demonuꝫ horribiles
ſenſerit:q ſecū ꝯfligentes:q̄ſi manu ad manum
nitebantur ip̄m ad orōnis ſtudio ꝑturbare. Ve
rum illis p̄cum feruētium īfatigabili virtute fu
gatis vir dei ſolitarius remanens ⁊ pacat⁹:ne/
mora replebat gemitib⁹:loca ſpargebat lachry/
mis:pectora manu tondebat:⁊ q̄ſi occultius ſe
cretarium nact⁹:nūc rn̄debat iudici:nunc ſup
plicabat prī:nūc colludebat ſponſo:nūc colloq̄
batur amico. Nō ſoluꝫ aūt ꝑ ſeip̄m:ſꝫ ēt ꝑ iter/
nūcium demones effugabat:ſicut dr̄ in legenda
ſua. Cōtigit ip̄m aliqn̄ Arecium deuenire cum
tota ciuitas inteſtino bello q̄ſſata ꝓpinquū ſui
minabaṫ exidiuꝫ. Hoſpitat⁹ v̄o in ſuburbio vi
dit ſup ciuitatē exultātes demones:ac ꝑturba/
tos ciues ad cedē mutuā ſuccēdētes:vt aūt ſe/
ditioſas illas effugaret aereas ptātes frēm ſilue
ſtrū colūbine ſimplicitatis virū:q̄ſi p̄conē p̄mi
ſit dicēs. Vade ad portam ciuitatis: ⁊ ex parte
dei oīpotentis demonib⁹ in virtute obie p̄cipe:
vt exiant feſtināter. Accelerat verus obediens
prīs iuſſa ꝑficere:⁊ p̄occupans in laudib⁹ faciēꝫ
dn̄i:ante portā ciuitatis cepit clamare valēter.
Ex parte oīpotētis dei ⁊ iuſſu ſerui eius Fran/
ciſci ꝓcul hinc diſcedite demōes vniuerſi. Re/
dit ad pacē ꝯtinuo ciuitas:⁊ ciuilitatis in ſe iu
ra ciues oēs cum magna trāqllitate reformant.
Et hoc eſt ꝙ diciṫ breuiter in antiphona. Ser
uo ſui creatoris creature obediunt. Eius tanq̄ꝫ
preceptoris demones effugiunt. Pſalmus.

ſ **Epe** expugnauerūt me ⁊c̄. Beat⁹ Frāciſcus ſedatis paſſionib⁹
⁊ ad ꝯtēplatiōis altitudinē eleuat⁹:cō/
uenieter pōt iſrael noīari igiṫ(dicat nūc iſrl̄).i.
Frā.(Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea)
ſ.corꝑales paſſiones q̄ ſunt ꝯcupiſcentia carnis
⁊ ꝯcupiſcētia oculoꝝ. Nā iter vanos fuit hoīuꝫ
filios iuuenili etate nutritus in vanis ⁊ poſt ali
qualē lr̄aꝝ notitiaꝫ lucratiuis mercationū de/
putatus negocijs:qr tn̄ ei nō p̄ualuerunt:ſꝫ ma
gis ecōuerſo:iō ſubditur(⁊ eni nō potuerūt mi
hi)aſſiſtente ſibi ſupno p̄ſidio:nec iter laſciuos
iuuenes poſt carnis petulātiam abijt:nec inter
cupidos mercatores ſperauit in pecunia ⁊ the/
ſauris:ſicut dictū fuit.c.j. Et qm̄ a quo qs ſupe
ratus eſt ei⁹ ſeruus effect⁹ eſt:iō merito creatu/
re corꝑales ei ſubiecte ſeruiebāt. Et qr nō ſoluꝫ
eas:ſꝫ ēt malignos ſpūs ſupauit:iō ſubdiṫ (Su
pra dorſum meū fabricauerūt pctōres).i.demo/
nes mecū manu ad manū ꝯfligētes:vt p̄dictū
ē(ꝓlōgauerūt iniqtatē ſuā)qr a p̄ncipio mūdi
ad malū fideliū machinari nō ceſſauerūt(Dn̄s
iuſtus ꝯcidet ceruices pctōꝝ).i.demonū. Naꝫ
ex bti Frā.ꝯſtātia ⁊ diuina iuſtitia repellebanṫ:
pp qꝺ ſubdiṫ(Cōfundanṫ ⁊ ꝯuertanṫ retrorſuꝫ
oēs q oderūt ſyon).i.bti Frā.ꝯgregationē noīe
ſyon deſignatā:vt ſupra dictū eſt.c.j.(fiāt ſicut
fenū tectoꝝ qꝺ p̄uſq̄ꝫ euellatur exaruit)demo/
nes eniꝫ ſunt ſtipula gehēne incendio p̄parata
(De quo nō impleuit manuꝫ ſuam q meter)in

finali nāqꝫ iudicio meſſores erūt angeli ſancti. Scdm qd dr Matth.xiij. Ipſi vero nō colligēt demones ad ſuum ꝯſortiū:ſꝫ eos magis ipellēt ad gehēne incēdium. Et qm̄ ꝑ dei ſniam diffinitiuā ſunt dānati ſubdit[ꝛ nō dixerūt q ꝑteribāt]ꝑ viā hui⁹ vite[bn̄dictio dn̄i ſuꝑ vos ꝛc.] q꞉ pro dānatis nullus debet orare.

¶ De ſtigmatibus ſacris.

d Dominus Bonauē. Fidelis reuera famulus ꝛ miniſter xp̄i Frā. Biennio anteq̄ꝫ ſpiritum redderet celo:cū in loco excelſo ſurſuꝫ q mons aluerne dr q̄dragenariuꝫ ad honorē Michaelis archangeli ieiunium inchoaſſet:ſuꝑne ꝯtēplationis dulcedine habūdātius ſolito ſuꝑfuſus:ac celeſtium deſiderioꝝ ardentiori flāma ſuccēſus ſuꝑnarum cepit imiſſionum cumulatius dona ſentire. Dum igit ſeraphicis deſiderioꝝ ardorib⁹ ſurſum ageret in deum:ꝛ affect⁹ cōpaſſiua teneritudine in eum trāſformaretur: cui ex caritate nimia crucifigi cōplacuit: quodā mane circa feſtū exaltationis ſancte Crucis in latere montis orans:vidit q̄ſi ſpēm vnius ſeraph:ſex alaꝝ tam fulgidas q̄ꝫ ignitas hn̄tes:d celoꝝ ſublimitate dſcēdere:q volatu celerrimo ad aeris locū viro dei ꝓpinquū ꝑueniens:non ſolū alatus:ſꝫ ꝛ crucifixus apparuit:man⁹ qdeꝫ ꝛ pedes hn̄s extēſos ꝛ cruci affixos. Alas vero ſic miro mō hinc inde diſpoſitas:vt duas ſupra caput erigeret:duas ad volādū extēderet:duabus vo reliqs totum corpus circūplectēdo velaret. Hoc vidēs vehemēter obſtupuit:mixtūqꝫ dolori gaudium mens eius incurrit dū ꝛ in tam gratioſo xp̄i aſpectu ſibi tā mirabilr apparentis exceſſiuam quādā ꝯcipiebat letitiam: ꝛ dira ꝯſpecta crucis affictio:ipſius aiam cōpaſſiui doloris glagio ꝑtranſibat. Intellexit qdeꝫ illo docēte interius:q ꝛ apparebat exterius:ꝙ lꝫ cōpaſſionis infirmitas cū imortalitate ſpūs ſeraphici nullatenus ꝯueniret:ideo tn̄ hmōi viſio ſuis fuerat p̄ſentata ꝯſpectib⁹ vt amicus xp̄i ꝓnoſceret ſe nō ꝑ martyrium carnis:ſꝫ ꝑ incēdium mētis totū in xp̄i Jeſu crucifixi exp̄ſſam ſilitudinē trāſformādum. Diſparens igit viſio poſt archanū:ac familiare collogum mentē ipſius ſeraphico interius inflāmauit ardore:carnem vo crucifixo ꝯformi exterius inſigniuit effigie:tanq̄ꝫ ſi ad ignis liq̄factiuam virtutē preambulaꝫ ſigillatiua q̄dā eſſet impreſſio ſubſecuta. Statim nāqꝫ in manib⁹ eius ꝛ pedib⁹ apparere ceperūt ſigna clauoꝝ ipſoꝝ capitib⁹ in interiora parte manuum ꝛ ſuꝑiori pedū apparētib⁹ ꝛ eoꝝ acuminib⁹ exiſtētib⁹ ex aduerſo. Erantqꝫ clauoꝝ capita in manib⁹ ꝛ pedib⁹ rotunda ꝛ nigra. Ipſa vero acumina oblōga retorta ꝛ repercuſſa q̄ de ipſa carne ſurgētia carnem reliquam excedebāt. Sigdē reꝑcuſſio ipſa clauoꝝ ſub pedibus adeo ꝓminens erat ꝛ extra ꝓtenſa:vt nō ſolū plātas ſolo libere applicari nō ſineret:veꝝ etiam iter curationē arcualē ipſoꝝ acuminum facilr imitti valeret digit⁹ manus:ſicut ꝛ ab eis ipſe accepi:q oculis ꝓprijs ꝯſpexerūt. Dextrū quoqꝫ latus q̄ſi lancea tranſfixum rubra cicatrice obductum erat qd ſepe ſacrū ſanguinem:effundens:tunicam ꝛ femoralia in tāta copia reſpergebat vt poſtmodū frēs ſocij ea lauātes ꝑ tpe indubitanter aduerterēt:ꝙ ſicut in manibus ꝛ in pedib⁹:ſic ꝛ in latere famulus dn̄i expreſſe hret impreſſam ſilitudinem crucifixi. Et hoc eſt ꝙ dr in Antiphona xp̄o iam cariſmatibus ꝯformatus interius:paſſionis ſtigmatibus conſignatur exterius.

Pſalmus.

c Confitebor tibi domie ꝛc. Beat⁹ Frāciſc⁹ imp̄ſſionis ſacroꝝ ſtigmatū tpe ferue nter orans in latere montis aluerne potuit dicere cōpetenrer[cōfitebor tibi dn̄e]ꝯfeſſione laudis[in toto corde meo]naꝫ tūc in deum ſurſuꝫ ſeraphicis ardorib⁹ agebatur[qm̄ audiſti verba oris mei].i.verba orōnis mee:hoc.n.ꝑcepit: ꝑ hoc ꝙ tunc dono gr̄e habūdantius ſolito ſuꝑfuſus:cepit ſuꝑnarum imiſſionū cumulati⁹ dona ſentire vt p̄dictum eſt:angeli vero ſancti iuſtis orationib⁹ aſſiſtūt:ꝛ coram deo p̄ces eorum offerūt:ſicut dr Thob.xij.ca. Qn̄ orabas cū lachrymis ꝛc.ego orōnē tuam obtuli:qd eſt v̄bū angeli Raphaelis:iō ſubdit[In ꝯſpectu angelorum pſallā tibi]ꝛ ſubdit modus orādi:cuꝫ dr[adorabo ad tēplum ſcm̄ tuum]Tēpore namqꝫ veteris teſtamēti iudei in exiliū deportati adorabant verſa facie ad hieruſaleꝫ rōne tēpli:ſicut dr.iij.Regū.viij.ꝛ Daniel.vj. Uetus aūt teſtamentum fuit figura noui:ꝛ ideo xp̄iani exiſtentes in exilio huius mundi debent adorare verſa facie mētis ad celeſtem hieruſalem in qua eſt templū ſanctum glorie dei:de quo dicit ps.28.

In templo

In templo eius oēs dicent gloriam. Sic auteꝫ orabat beatus Fran.ꝓpter qd dicere poterat. (Adorabo ad templū ſcm̄ tuuꝫ ꝛ confitebor nomini tuo)ꝯfeſſione laudis gr̄as agēdo de beneficijs ei collatis:ideo ſubdicit[ſupra miſericordia].ſ.in remiſſione totali pctōꝝ meoꝝ: vt dictum eſt ſupra[Et veritate tua]in ſalutari donatione tuorum cariſmatū ꝛ donoꝝ[Qm̄ magnificaſti ſuꝑ omne nomen ſcm̄ tuum]Jungat ſic lr̄a. Qm̄ magnificaſti nomē ſcm̄ tuum.ſcꝫ in me:q꞉ deus in ſe nō magnificat cuꝫ ſit infinit⁹. Et hec magnificatio fuit ſacroꝝ ſtigmatuꝫ impreſſio:que fuit occaſio fidelibus magnificandi nomē dn̄i deuote. Sed quia hoc eſt priuilegiuꝫ ſingulariter beato Frāciſco ꝯceſſum:ideo dicit[ſuper omne].ſ.collegium iuſtoꝝ ſicut de quolibet ſancto ꝯfeſſore canit eccleſia:nō eſt inuent⁹ ſimilis illi pro aliqua eius ſingulari gr̄a ſine p̄iudicio alioꝝ ſanctoꝝ. Et qm̄ conformitas eſt cā dilectionis:ꝛ ꝑ ꝯſequens exauditionis:ideo beatus Frāciſcus xp̄o interius ꝛ exterius conformatus poterat dicere[In quacūqꝫ die inuocauero te exaudies]tua benignitate. Tanta eni nouitas in beati Franciſci corpore ſignum fuit notabilis augmenti gratie in eius mente:ideo ſubdit[Multiplicabis in anima mea virtuteꝫ] ꝛ quoniam dn̄s Gregorius papa nonus:ꝛ cardinales plurimi ad quos regimen eccleſie ꝑtinebat:ꝓpter qd regeſ dici poterāt:ſacra ſtigmata verbo ꝛ ſcripto cōfeſſione laudis ꝯfeſſi ſunt. vt ſupra dictū eſt.ca.j.ideo ſubdit[Confitebuntur tibi dn̄e omnes reges terre quoniaꝫ audierunt omnia verba oris tui].i.cognouerunt facta tua mirabilia in corpore beati Franciſci. Oꝫ autem factum aliquādo nominet verbū pꝫ.ij. Regum.j.qd eſt verbum qd factum eſt: ꝛ hoc maxime cōpetit verbo dei:cuius dicere eſt facere.p̄s.cxlviij. Ipſe dixit ꝛ facta ſunt. Et cantēt in vijs dn̄i.i.cantari faciāt in eccleſijs dei in qbus conuenit populus xp̄ianus ad audienduꝫ diuinum officium[Qm̄ magna eſt gloria dn̄i] in impreſſiōe ſacroꝝ ſtigmatū in corpore ſancti Frāciſci. Hoc eniꝫ cantari fecerūt in ꝓſis hymnis ꝛ antiphonis q̄ ad dei gloriam ꝛ bti Franciſci honorē ediderūt. Et ſubdit dicte glorie rōcum dr[Qm̄ excelſus dn̄s ꝛ humilia reſpicit] vt attollat[ꝛ alta].i.ſuꝑba[a lōge cognoſcit]vt dſpiciat:vt exponit Aug. hoc aūt impletū fuit in beato Franciſco quem propter humilitateꝫ ſuam ad illam celſitudineꝫ erexit de qua ſuperbum demonē eiecit:ſm ꝙ vni ſancto fratri diuinitus oſtēſum fuit. De quo dr in legēda. Cū enim eſſet in comitatu viri dei ꝛ vna cum ipſo in quadam eccleſia deſerta feruenti oraret affectu in extaſi factus vidit inter multas in celo ſedes vnam ceteris digniorem precioſis ornatā lapidibus ꝛ omni gloria refulgētem. Miratus intra ſe p̄celſi refulgentiam throni:anxia cepit cogitatione ꝑquirere:quis ad illam deberet aſſumi. Audiuit inter hec vocem dicentem ſibi. Sedes iſta vnius de ruentibus fuit ꝛ nunc humili ſeruat Franciſco. Reuerſus demum frater ad ſe ab orationis exceſſu virum beatum exterius prodeuntem ſolito more fuit ſecut⁹. Cūqꝫ incedentes per viam de deo inuicem loquerentur frater:ille viſionis ſue non imemor ſolerter queſiuit:quid de ſeipſo ſentiret ab eo. Ad queꝫ humilis xp̄i ſeruus. Uideor mihi maxim⁹ peccator. Cui cuꝫ frater diceret ex aduerſo:ꝙ hoc non poſſet ſana ꝯſcientia dicere:nec ſentire:adiunxit. Si quēcūqꝫ ſceleratū hoiem tanta fuiſſet xp̄s miſericordia ꝓſecutus:arbitror ſane:ꝙ multo q̄ꝫ ego deo gratior eſſet. Cōfirmatus fuit frater ex tam admirabilis humilitatis auditu de veritate viſionis oſtēſe[euāgelio ſacro teſtante]cognoſcēs:ꝙ ad excellētiam gl̄ie de qua ſuꝑb⁹ eijcit vere humilis exaltet. Et qm̄ poſt ſtigmatū imp̄ſſioneꝫ beat⁹ Frāciſcus fuit interius ꝛ exteri⁹ armis xp̄i munit⁹ potuit dicere[ſi ambulauero in medio tribulatiōis viuificabis me ꝛ ſuꝑ iram inimicoꝝ meoꝝ].i.demonū[extēdiſti manū tuam]eos repellendo ad p̄cem meam [ꝛ ſaluū me fecit dextera tua]me ab eoꝝ impugnatiōe maligna liberādo. Sꝫ qm̄ merita beati Franciſci nō valuerūt ſibi:ſed ēt in filijs ſuis remunerant:iō ſubditur[Dn̄s retribuet pro me] quaſi dicat pro meritis meis de⁹ retribuet bona filijs meis ipſos ꝯſeruando. Hāc aūt ꝯſeruationeꝫ deſiderabat btūs Franciſcus ꝯtinuari:propter ꝙ orabat dicens[Dn̄e miſericordia tua in ſeculū]ſupple ſit ſuper filios quos dediſti mihi pp qd ſubditur[opera manuum tuarū].i.filios meos[ne deſpicias]eos deſerendo:ſꝫ magis eos honores ꝯtinue gubernādo ꝛ in hoc exaudit⁹ fuit a dn̄o:ſicut dicitur in legenda. Cum aūt ſemel malis turbat⁹ exēplis anxio ſpiritu miſeri

coꝛdie patreʒ pꝛecaretur pꝛo filijs rñſum hmői
repoꝛtauit a dño. Cur tu paup homőcio ptur/
baris. An ego te ſup religioné meaʒ: ſic paſtoꝛé
ꝯſtitui vt me ꝓncipaleʒ neſcias eſſe patronum.
Hoiem ſimplicem ad hoc te cőſtitui: vt ꝗ in te
fecero nő humane iduſtrie: ſed ſupne gr̃e aſſcri
banꝭ. Ego vocaui ſeruabo ⁊ paſcaʒ ⁊ alijs exci/
dētibus alios ſubrogabo vt ſi nati nő fuerit: fa/
ciam illos naſci. Et quātiſcunqʒ fuerit impulſi/
bus paupercula hec concuſſa religio: ſalua ſem
per meo munere permanebit.

⁋ De ſacro tranſitu beati Franciſci.

d **Dominus** Bonauen. Ipſe vo tranſitum ſuű longe ante pſciuit. Dieqʒ obitus iminēte di/
xit fr̃ibus ſui coꝛpis tabernaculű deponēduʒ in
ꝓximo: quēadmodű fuerat ſibi demőſtratum a
xp̃o. Biēnio itaqʒ ab impſſione ſacroꝝ ſtigma/
tű anno. vʒ. a ſua ꝯuerſione. xxij. ad ſanctā Ma
riam de poꝛtiuncula ſe deferri popoſcit: vt vbi
ꝑ virginē Matrē dei ſpm̃ ꝯceperat pfectionis
⁊ gr̃e: ibidē moꝛtis ſoluto debito: ad bꝛauiuʒ p/
ueniret retributionis eterne. Poſt hoc euāge/
lium ſm Ioānem ab illo loco ante diem feſtuʒ
paſche ſibi legi popoſcit vt in eo voceʒ dilecti
pulſantis audiret: a quo ſolus eű iam carnis pa
ries diſiungebat. Ipſe vero ꝓut potuit in huiꝰ
pſalmi vocē erupit (voce mea ad dñʒ clamaui:
voce mea dñm depꝛecatus ſum) ⁊ ad fineʒ vſqʒ
cőpleuit (me ingt expectauit iuſti donec retri/
buas mihi) Tandē in eum cűctis cőpletis my/
ſterijs: aia illa ſanctiſſima carne ſoluta ⁊ in abiſ/
ſuʒ diuine claritatis abſoꝛpta: beatus vir obdoꝛ
miuit in dño. Unus aűt ex fratribꝰ ⁊ diſcipulis
eius vidit animam illam beatam: ſub ſpecie ſtel
le pſulgide: a candida ſubuectam nubecula ſup
aquas multas in celű tramite recto ſurſum fer/
ri: tanꝗ̃ ſublimis ſanctitatis candoꝛe pnitidaʒ
⁊ celeſtis ſapientie: ſimul ⁊ gratie vbertate re/
pletā: gbus vir ſanctus pꝛomeruit itroire locű
lucis ⁊ pacis vbi cuʒ xp̃o ſine fine quieſcit. Ca
ro vero ipſius que pꝛius tam infirmitate ꝗ̃ ex
natura ad nigredinem declinabat candoꝛe ni/
mio reniteſcens: illius ſecunde ſtole pulchꝛitu/
dinē ptendebat. Et hoc eſt qꝺ dicitur in anti/
phona. Viſio ſtelle ſplendide ſtolam pꝛimā cer
tificat: carniſqʒ pꝛius liuide candoꝛ ſecundam
indicat. ſ. eam pꝛefigurando.   Pſalmus.

v **Voce mea** ad dominű clama/ ui ⁊c̃. Sicut pʒ ex
pꝛedictis) iſte pſalmus fuit oꝛatio beati
Fran. moꝛientis (voce mea ad dñm depꝛecatus
ſum) Et dr̃ hic bis (voce mea) pp vocem mētis
⁊ coꝛpoꝛis. Nam in huius pſalmi vocē erupit:
ꝓut poterat illa hoꝛa: vt pdictum eſt (Effundo
in ꝯſpectu meo oꝛőnem meam ⁊ tribulationeʒ
meaʒ ante ipm ꝓnuncio) vt eni moꝛiendo xp̃o
ꝯfoꝛmaretur eius iminente moꝛte grauibꝰ fuit
afflictus doloꝛibꝰ: ſicut dr̃ in legēda. Ut aűt vi/
ro dei cumulus meritoꝛum accreſceret que oia
vere in patientia ꝯſumanꝭ cepit infirmitatibus
varijs laboꝛare taʒ grauiter vt doloꝛoſis paſſio/
nű moleſtijs ꝑ ſingula mēbꝛa diffuſis ꝯſűptiſqʒ
iaʒ carnibꝰ: ꝗ̃ſi ſola cutis oſſibꝰ cohereret. Cűqʒ
duris coꝛpoꝛis angereꝭ doloꝛibus: penales illas
anguſtias nő penas: ſʒ ſoꝛoꝛes ſuas eſſe dicebat:
tantaſqʒ in ipſaꝝ tollerantia leta dño laudes ⁊
gratias referebat: vt videreꝭ ſibi aſſiſtentibꝰ fra/
tribꝰ: ꝙ pꝛo gloꝛiatione iocűda ⁊ humili: quaſi
Paulum aſpicerent: ⁊ ꝓ vigoꝛatione imptur/
babilis animi alteꝝ Iob viderent (In deficien/
do ex me ſpm̃ meum) videbat enim ſpűs vita/
les coꝛpoꝛis oino deficere: ⁊ ꝑ ꝯñs ſpm̃ rőnaleʒ
ſtatim a coꝛpe ſeparāduʒ: ideo ſubdiꝭ [Et tu co/
gnouiſti ſemitas meas] ac ſi diceret cű xp̃o mo/
riente: pater in manus tuas cőmendo ſpirituʒ
meum: dirige eum ad te per rectā ſemitaʒ dedu
cendo. Sed qm̃ maligni ſpűs iſidianꝭ iuſtis in
moꝛte: ſicut legiꝭ de beato Martino. Et idem
veriſile eſt de btő Frā. ideo ſubdiꝭ [In via hac
qua ambulabam abſcőderűt ſupbi laqueum mi
hi]. i. demones. Ut auteʒ pfectius xp̃o moꝛienti
qui dixit in cruce: deus deus meꝰ quare me de/
reliquiſti: ꝯfoꝛmaretur: ideo dixit [Cőſiderabaʒ
ad dexteram ⁊ videbam ⁊ non erat qui cogno/
ſceret me] [Perijt fuga a me ⁊ non eſt qui reg
rat aiam meam] licʒ enim humanitas chꝛiſti in
qua patiebatur in ſuppoſito verbi eſſet ꝯiuncta
diuinitati: tamen dicebat ſe a patre derelictum
in manibus iudeoꝝ: Ita beatus Frāciſcus mo/
riens quāuis eſſet deo mente coniunctus ꝑ fer
uentiſſimam caritatem: ⁊ etiā quodāmodo coꝛ
poꝛe ꝓpter impꝛeſſoꝝ ſacroꝛuʒ ſtigmatum ſimi
litudinem: tamen dicebat ſe incognituʒ ⁊ irre/
queſitum quātum ad moꝛtis coꝛpoꝛalis euaſio/
nem: quā tamen veraciter acceptabat: eo ꝙ per
ipſam

ipſam ſe venire ad gloꝛiaʒ pꝛeuidebat: ꝓpter ꝙ
dicebat [Clamaui ad te domine dixi tu es ſpes
mea poꝛtio mea in terra viuentium intende ad
depcationem meam] me tranſferēdo ad gloꝛiaʒ
[quia humiliatus ſum nimis]. i. valde afflictus
ex doloꝛibus moꝛtis [libera me a pſequentibus
me]. i. a demonibus qui maxime iuſtis inſidian
tur in moꝛte: vt ſupꝛa dictum eſt: ⁊ quia tűc fa/
ciunt vltimuʒ de potētia ſcientes: ꝙ nocere nő
poterunt eis vltra: ideo ſubditur [quia confoꝛ/
tati ſunt ſuper me] licet defraudentur a ſua in/
tentione: ideo ſubditur [Educ de cuſtodia ani/
mā meam]. i. de coꝛpoꝛe moꝛtali: qꝺ eſt quaſi car
cer anime: ꝓpter quod dicebat Apl̃s. Ro. vij.
Infelix homo qs me liberabit de coꝛpoꝛe moꝛ/
tis huius [ad confitendum nomini tuo] confeſ
ſione laudis perfecte. Nam anima coꝛpoꝛe moꝛ
tali detenta: non poteſt in deum ferri libere: qꝛ
coꝛpus quod coꝛrűpitur aggrauat animam: vt
dicitur Sap. x. [Me expectāt iuſti] qui ſunt in
gloꝛia celeſti [donec retribuas mihi]. ſ. gloꝛiam
anime quā ſtatim habuit exiens de coꝛpoꝛe: ꝓ/
pter ꝙ ſub ſpecie ſtelle ſplendide viſa eſt in celű
recto tramite ꝯſcendere: vt ſuperius eſt expꝛeſ/
ſum: ⁊ in generali reſurrectione gloꝛiam coꝛpo/
ris quod fuit pſiguratű in candoꝛe nimio moꝛ/
tue carnis: que tamen pꝛius taʒ ex natura ꝗ̃ ex
infirmitate ad nigredinem declinabat.

⁋ De miraculis ſci Frāciſci ⁊ eiꝰ canonizatőe.

d **Dominus** Bonauen. Cepit autem vir beatus cőtinuo diuine faciei ſuper irradiante
reſpectu magnis ⁊ multis coꝛuſcare miraculis:
vt ſublimitas ſanctitatis eiꝰ que ipſo viuēte in
carne ad moꝛum directionem per exēpla perfe
cte iuſtitie inotuerat mundo: illo iam regnante
cum xp̃o ad omnem fidei firmitatem per mira
cula diuine potentie compꝛobareꝭ a celo. Cűqʒ
in diuerſis oꝛbis partibꝰ gloꝛioſa eius miracula
largaqʒ per ipm impetrata beneficia plurimos
ad xp̃i deuotionem accēderent: ⁊ ad ipſius ſan/
cti reuerētiam incitarent: acclamātibꝰ tam lin/
guis ſermonum ꝗ̃ operum ad aures ſűmi pon
tificis dñi Gregoꝛij noni: que per ſeruuʒ ſuum
Frāciſcum deus opabaꝭ magnalia ꝑuenerunt.
Sane cű ideʒ paſtoꝛ eccleſie nő ſolű ex miracu/
lis auditis poſt moꝛtē: verűetiam experimētis
in vita ipſius oculis viſis ⁊ manibꝰ ꝯtractis ſan
ctitatem eius mirabilem plena fide certificatus
agnoſceret: ⁊ ꝑ hoc in celis gloꝛificatum a dño
nullatenus dubitaret: vt xp̃o cuius erat vica/
rius ꝯcoꝛditer ageret: hűc in terris reddere ce/
lebꝛem tanꝗ̃ omni veneratione digniſſimum
pia ꝯſideratione diſpoſuit. Ad oēm quoqʒ certi
tudinē faciendā oꝛbi terraꝝ de gloꝛificatiőe vi/
ri ſciſſimi inuenta miracula ⁊ cőſcripta ⁊ teſti/
bus idoneis appꝛobata: examinari fecit ꝑ illos
q minus inter cardinales fauoꝛabiles negocio
videbanꝭ. Quibꝰ diligenter diſcuſſis ⁊ ab oibꝰ
appꝛobatis de fratrum ſuoꝝ: ⁊ oium platoꝛum
qui tunc in curia erāt ꝯcoꝛdi ꝯſilio ⁊ aſſenſu ca
nonizādum decreuit. Ueniens itaqʒ pſonaliter
ad ciuitateʒ Aſſiſij. Anno dñice incarnationis
M. ccxxviij. xvij. kal̃. Auguſti die dñico cű ma
ximis que longum foꝛet enarrare ſolēnijs: beatű
Patrē cathalogo ſanctoꝝ aſcripſit. Et hoc eſt
ꝙ dr̃ in antiphona. Signis moꝛtem ſequentibꝰ
pandiꝭ ſancti gloꝛia: aſcriptus celi ciuibus co/
litur in eccleſia.   Pſalmus.

f **Super** flumina babylonis illic ſe/ dimus ⁊ fleuimus ⁊c̃. Co/
gitāti mihi de ꝓſperitate noſtri ſtatus
circa tpa canonizationis beati Franciſci patris
noſtri: ⁊ de aduerſitate quā nunc patitur in di/
uerſis partibꝰ műdi: magis flere libet ꝗ̃ aliqd
dicere. Cuius enim vel ſaxeum pectus lachꝛy/
me frm̃ in diuerſis mundi partibꝰ afflictoꝝ ad
cőpatienduʒ non emolliant: ꝓpter hoc igitur
dicamus [Sup flumina babylonis]. i. impetus
multiplices tribulationis cőfuſibilis [ſedimus]
ideſt māſimus ſicut dr̃ Deut. j. Sediſtis in ca/
des multo tpe ⁊ nos diutius manſimus in tri/
bulatione: ideo ſubdiꝭ cauſa fletus dicēs recoꝛ/
damur ſyon]. i. religionis nr̃e nomine ſyon de/
ſignate: vt ſupꝛa dictum eſt capl̃o pmo. Que q/
dem recoꝛdatio fit referendo tēpoꝛa pterita ad
moderna. Nam pꝛimis tpibus ſűmi pontifices
nobis ad nutum gratias ⁊ pꝛiuilegia ꝯferebāt:
pꝛelati ⁊ clerici nos elemoſynaruʒ ſubſidijs nu
triebant: poſtea vo a tpe Bonifacij pape octa/
ui noſtra pꝛiuilegia in pluribus ſunt reſtricta: ⁊
aliqua reuocata. Clerus etiaʒ pꝛo parte magna
ab elemoſynarum collatione manum retraxit:
⁊ qꝺ grauius eſt quartaʒ poꝛtionē vltra modű
debituʒ exigendo: ⁊ alicubi recipiendo multi/
pliciter nos affligit [in ſalicibus in medio eius

ſuſpendimus organa nr̄a]p ſalices.n.ꝯuenieter
pn̄t itelligi feſtiui dies:eo ꝙ filij iſrael i feſto ta/
bernaculoꝝ accipiebāt ſalices de torrēte i ſignū
letitie:nos aūt iterdicti tpe ſolebam⁹ diuinū of/
ficiuꝫ ſolēniter celebrare:ſꝫ nūc opꝫ nos cū alijs
organa nr̄a ſuſpēdere. Quā q̄dē reſtrictionē ali
qui clerici impropant ⁊ iproperauerūt durius in
huius reſtrictionis nouitate:pp qḋ poſſum⁹ di
cere[q: illic iterrogauerūt nos q captiuos duxe
rūt nos]dictā reſtrictionem ipetrātes[v̄ba can
tionū]dicētes nobis d̄riſorie tpe iterdicti[Can
tate]cantate ſicut ſolebatis q̄ſi dicerēt irriſorie:
mō nō poteſtis[Et q abduxerūt nos ſuis impe
trationib⁹ ad hāc reſtrictionē[hymnū cantate
nobis de canticis ſyon].i.religionis veſtre : q̄ſi
dicāt deriſorie. Nūc vos opꝫ nobis ceſſantibus
ꝯformare qb⁹ debem⁹ humil̄r rn̄dere[Quō can
tabim⁹ canticum dn̄i in terra aliena].i.in terra
iterdicto ſuppoſita:h̄ eſt dictu:nō poſſum⁹ : q:
volum⁹ mādatis aplicis obedire. Sꝫ qm̄ multi
pp aſflictiōes ſupradictas reputāt nos corā deo
datos obliuioni:q tn̄ poſt tēpeſtatem trāqllū fa/
cit:⁊ poſt lachrymationē ⁊ fletū gaudiū ⁊ exul
tationē infundit:iō ſubdit in pſona ei⁹[Si obli
tus fuero tui hieruſalē]p hieruſalē q̄ interp̄tat
pacifica ꝯuenienter itelligit religio nr̄a:q: bea/
tus Frā. dicit in regula. Cōſulo moneo ⁊ exhor
tor frēs meos in dn̄o Jeſu xp̄o. Ut qn̄ vadūt p
mūdū nō litigent:neqꝫ ꝯtendāt v̄bis:nec alios
iudicēt:ſꝫ ſint mites pacifici modeſti māſueti ⁊
humiles honeſte loq̄ntes oib⁹:ſicut decet. Di/
cit igit dn̄s hāc religionē ꝯſolando[Si oblitus
fuero tui hieruſalē obliuioni det dextera mea]
que pōt ſupbos deijcere ⁊ hūiles ⁊ aſflictos re/
leuare[Adhereat lingua mea faucib⁹ meis]me/
taphorica eſt locutio:q̄ de deo loqtur more hu
mano. Sicut.n.p manū diuinā itelligit virtus
ei⁹ opatiua:ſic p linguā virt⁹ ei⁹ exp̄ſſiua[Si nō
meminero tui]in bonū. Sic.n. pmiſit dn̄s btō
Frā. dicēs q̄tuſcūqꝫ ipulſib⁹ ꝯculcata fuerit hec
paupcula religio:tn̄ meo munere pmanebit:ſi/
cut ſupius allegatū eſt. cap̄. 8.[Si nō pppoſuero
tui hieruſalē in pn̄⁰ letitie mee]reducendo reli
gionē iſtā ad pſperitatē p̄ſtinā:quā habuit tpi/
b⁹ ppinqs canonizationis bti Frā. vt dictū eſt
in pn̄⁰ huius pſalmi. Et ego q ſupiora deſcripſi
anno mei nouiciat⁹ audiui a quodā frē ātiquo:
q ordinē itrauerat ppe tpa bti fanciſci ꝙ beat⁹
Frā. adhuc viuens dixerat. Frēs mei erūt pn̄o
poma dulcia:⁊ poſtea inſipida:⁊ poſtea acerba:
⁊ vltio ad p̄ſtinā dulcedinē reuertent. Tria aūt
p̄ᵃ vident iā eſſe ipleta. Nā a canonizatiōe ſan/
cti Frāciſci p plēs annos frēs fuerūt p̄latis pn/
cipib⁹ clericis ⁊ laycis gratioſi:poſtea v̄o grōſi/
tas hec fuit diminuta. Et poſtea a tpe Boniſa/
cij pape. 8. vr̄ q̄tū ad multos in ꝯriū v̄ſa:maxi
me q̄tū ad cleꝝ q multipl̄r in diuerſis ptibus
orbis frēs tanq̄ꝫ odibiles pſeqtur ⁊ aſfligit qḋ
nos debem⁹ nō ſolū hūane malitie:ſꝫ nr̄is d̄me
ritis iputare. Et qm̄ ſicut dicit btūs Greg. euā
gelioꝝ omelia pma p̄teritaꝝ reꝝ exhibitio cer/
titudo eſt futuroꝝ. Jō ex trib⁹ iā ipletis ſperare
debem⁹:ꝙ q̄rtū adimplebit dn̄o ꝯcedēte. Sed
qm̄ frēs nō ſolū debēt orare p ſuis bn̄factorib⁹:
ſꝫ ēt p ſuis pſecutorib⁹:ſicut d: in rl̄a ꝙ d̄bem⁹
diligere eos q nos pſequunt:⁊ rep̄hēdunt ⁊ ar
guūt:q: dicit dn̄s:diligite inimicos vr̄os ⁊ ora/
te p pſequētib⁹ ⁊ calūniantib⁹ vos:iō ſubdit in
pſona frm̄ adiplētiū v̄bū xp̄i[Memor eſto dn̄e
filioꝝ Edon]in bonū ipſoꝝ. Eſau v̄o alio noie
fuit vocatus Edon Gen̄. xxv. Jpſe v̄o pſecutor
fuit fris ſui Jacob ſimplicis:⁊ iō filij Edon cō/
petenter dici pn̄t pſecutores hui⁹ paupcule rl̄e:
ſiue religiōis. Pro qb⁹ tn̄ debem⁹ orare:vt reſi
liant a ſua puerſitate:⁊ ſic fiāt nobis occaſio le/
titie:iō ſubdit[in diē hieruſalē].i.ad ꝯſolonem
nr̄am. Sicut.n. tribulatio frequēter vocat nox
in ſacra ſcriptura:ſic ꝯſolō dies:⁊ cū h̄ dn̄o ꝯce
dēte fuerit ipletū:poterim⁹ cuꝫ aplō dicē. Nox
p̄ceſſit:dies aūt appropinq̄uit. Sꝫ q: nōduꝫ eſt
h̄ ipletū ſubdit adhuc de pſecutorib⁹ nr̄is q di/
cūt[Exinanite exinanite vſqꝫ ad fundamētuꝫ
in ea] Aliq nāqꝫ de pſecutorib⁹ nr̄is falſe diſſe/
minauerūt ꝙ nr̄a religio eēt penit⁹ deſtruēda:
colligatio v̄o taliū detractoꝝ pōt ꝯuenienter di
ci[filia babylonis].i. digna ꝯfuſione:ſicut filius
mortis dr̄ hō dign⁹ morte. ij. Re. xij. Jō ſubdit
[filia babylonis miſera]rōne culpe[beat⁹ q re/
tribuet retributionē tibi quā retribuiſti nobis]
retribuendo tibi bona p malis. Et hoc faciunt
pſecti frēs orādo p pſecutoribus ſuis. Sed qm̄
multi nō ſunt:ita pſecti qn inſurgāt aliq mot⁹
iraſcibilis ad vindictā:iō ſubditur[Beat⁹ qui
tenebit] id eſt retinebit freno rōnis[paruulos
ſuos]ideſt motus iraſcibilis:ne creſcāt vſqꝫ ad
malum ꝯſenſus ⁊ opationis[Et allidet eos ad
petram

petram:ideſt chriſtū. Quod faciunt illi que re/
mittunt omnem iniuriaꝫ amore chriſti. Et hoc
modo beatus Hiero. in epiſtola ad Euſtochiū
exponit verſum iſtum dicens. Jlle laudatur il/
le predicatur:beatus qui cum ceperit cogitare
interficit cogitatus:⁊ allidit eos ad petrā. Pe/
tra autem eſt Chriſtus : cui ſit laus ⁊ gloria in
ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Explicit oratio deuota ſiue contemplatio:
cum ipſius expoſitione ad beatum Franciſcuꝫ
ſuper vita ⁊ geſtis ipſius ſancti: A Reuerēdo ſa
cre theologie magiſtro fratre Nicolao de lyra
ordinis minorum prouincie Francie conuent⁹
Uernolienſ. cuſtodie normānie edita.

Epytaphium

dicti Eximij vtri/
uſqꝫ teſtamēti in/
terpretis fratris Nicolai de lyra ordinis mino/
rum ſacre theologie doctoris. Cuius venerabi/
le corpus requieſcit in capitulo almi cōuentus
Pariſien̄. eiuſdē ordinis prouincie Francie.

Me meme ignores:pperans:dū plima luſtras.
Qui ſuꝫ ex his noſces que pede buſta teris.
Lyra breuis vicus normāna in gēte celebris.
Prima mihi vite ianua ſorſqꝫ fuit.
Nulla diu mundi tenuit veſania natum.
Protenus euaſi religione minor.
Uernolium admiſit currētē ad ſacra tyronem.
Et xp̄i docuit me domitare iugo.
Ut tamen ad mores legis doctrina beate.
Addita planaret ſimplicitatis iter.
Artibus ipſe pijs ⁊ chriſti dogmate fretus.
Pariſij excepi ſacra magiſterij.
Et mox queque vetus ⁊ queque recētior affert
Pagina xp̄icolis ſplendidiora dedi.
Littera nempe nimis que quondam obſcu/
ra iacebat.
Omnis per partes clara labore meo eſt.
Et quos ſepe locos occidens littera tradit.
Hos typice humanis actibus exhibui.
Extat in hebreos ſanctiſſima condita turris.
Noſtruꝫ opus]haud nullis cōienda petris.
Jnſuper ⁊ noſtri releguntur ſepe libelli.
Quos in ſenſa petri quatuor arte tuli.
Eſt quoqꝫ quolibetis non irrita gloria noſtris.
Jn que tu iuſtus arbiter eſſe potes.
Non tulit hec vltra vitem proferre merendo.
Omnipotēs dn̄s quo ſumus ⁊ morimur.
A cruce tu cuius numeres ſi mille tricentos.
Adiungens vna quatuor ⁊ decades.
Jlle me rapuit mors omnibus emula ſiclo.
Cum micat octobris terna vigena dies.
Jam quo tendis Nicolai illectus amore.
Quo doctorem tibi lex reſerata patet.

Jn eodem quoqꝫ con-

uentu Pariſien̄. circa capellam ſancti Franci/
ſci eſt ſepultus reuerendus ⁊ nominatiſſimus
doctor irrefragabilis magiſter Alexāder de ha/
lis. Sup cuius ſepulchrū ſequētes v̄ſus habet.

Qui tibi maiorum repetis monumēta p orbē.
Patris Alexandri geſta viator habe.
Hic placito ſuperum pnatus gēte britāna.
Protenus a puero flexit ad aſtra gradum.
Non gaze meminit:nec auoꝝ rura licetur.
Pectore in eximio ſola minerua ſedet.
Ergo freta emenſus amnes ⁊ vaſtos equoris
amnes.
Se totum ad ſtudium pariense tulit.
Quo vel ſocraticos vl̄ ſūmos quoſqꝫ platones.
Jngenio facile dexteriore preit.
Jnde polum ⁊ celos ⁊ que ſup aſtra geruntur.
Rimatus didicit abdita fata dei.
Sic tandem ⁊ meritis ⁊ digna laude pbatus.
Doctrine ⁊ verbi fit ſator atqꝫ pater.
Aſt vbi theologis pugnax ſn̄ia venit.
Acciperet minor ſigna magiſterij.
Nullus enim ſacri doctoris ſigna ferentem.
Ex grege Frāciſci viderat orbis adhuc.
Magnus Alexāder cui mens per ſctā fuiſſet.
Ac deuota diu ⁊ religioſa deo.
Jpſe ego mox inquit certamina litis inique.
Cōpeſcam nec erit cui ſuus obſtet amor.
Jt vir ⁊ induitur palla vilente minorum.
Quiqꝫ magiſter erat fit pius ecce minor.
Nos quid obeſt dixit humilē geſtare togellaꝫ.
Qui pariter gerimus nomē onuſqꝫ patris.
Quid ꝯtra impediat ſublimi in nomine mētē.
Cordigeros fratres continuiſſe piam.
Diſcipulos xp̄i:qbus eſt luſtrare popellos.
Quis ferat ignaros iuſſa docere dei.
Non tumet irrigua celeſti flumine virtus.
Nec ſeſe extollit cui deus auctor adeſt.
Mens humilis:purgata dolo ꝯſerua deorum.
Nec fama augeſcit nec iacet ima colens.
Jam primum poſt hac doctor fraterculus ibo.
Ueſte ſub hac minim⁹ parta trophea gerēs.

Dixerat: hinc patuit Franciſci ſemp alūnus.
Laurea doctorum qui tot vt aſtra micant.
Tum demū ex ſupis captū geminare talētum.
Nec torperet iners prouidus inſtituit.
Ad ſchola ſacrorum q: nil ſatis ordine norat:
Cuncta qdem incertis ſparſa fuere locis.
Hic prudens opifex multa celeberrimus arte.
Compage ⁊ neruis conſolidauit opus.
Primus in articulos diuina volumina duxit
Artis ⁊ in morem retulit acta ſenum.
Quo duce pmonitus in prelia diuus aquinas.
Quotquot ⁊ vſqȝ legis fortius arma gerūt.
Nec qſqȝ adueniet q̄ȝuis ars creſcit in horas.
Tam mente integra q ſenis orſa latret.
Hauriet hinc potius veluti defonte liquorem.
Et tanq̄ȝ exemplar preferet vſqȝ virum.
¶ Hec breuib⁹ dixi: que cetera multa ſupſunt.
Non vacat vt noris qui citus ire paras.
Clauditur hoc ſaxo famam ſortitus abunde.
Doctor Alexander iunctus in axe deo.
Si quis honos meritis: ſi qui virtute coluntˀ.
Hunc animo prefer: hūc venerare piem.
Ne ſorde ⁊ culpa pigritere per ocia deſes.
Nanciſci ſtudio: que minor iſte refert.

In circūferentia

tumbe monimenti ſui ad murū erecte: ne ꝯculcātes tāte rei memoriā aboleant: habentˀ ſequentes verſus inſculpti.
¶ Gloria doctoꝝ decus ⁊ flos philoſophorū.
Auctor ſcriptorum vir Alexander variorū.
Norma modernoꝝ: fons veri: lux aliorum.
Inclitus angelorum archileuita: ſed horuȝ
Spretor cunctoꝝ: fratrum collega minoꝝ.
Factus egenoꝝ: fit primus doctor eoꝝ.
¶ Obijt aūt āno icarnatiōis dn̄ice. M. ccxlv. xij. kal. ſeptēbris. Sepultus inter crucifixuȝ nauis eccleſie ⁊ chorum in ꝯuentu Pariſieñ. dicti ordinis prope ſacellum diui Franciſci.

Incipit prima

regula quaȝ fecit beat⁹ Franciſcus ⁊ dominus papa Innocentius tertius confirmauit eam ſibi ſine bulla: que tamen a beato Frāciſco dimiſſa fuit ⁊ in melius ordiata poſtmodum ſpiritu ſancto ordinante ⁊ inſpirante.
In noie patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti.

h **Ec eſt** vita quā frater Franciſc⁹ petijt ſibi cōcedi ⁊ ꝯfirmari a domino papa Innocentio: ⁊ cōceſſit ⁊ ꝯfirmauit eam ſibi ⁊ ſuis fratribus habitis ⁊ futuris frater Franciſcus ⁊ quicuncqȝ erit caput iſtius religionis: promittit obediētiaȝ ⁊ reuerentia domino Innocentio pape: ⁊ eius ſucceſſoribus obedire.

¶ Qꝛ fratres debent viuere in obedientia ſine proprio ⁊ in caſtitate. Cap. I.

r **Egula ⁊ vita** iſtorum fratrū hec eſt: ſcilicet viuere in obedientia ⁊ in caſtitate: ⁊ ſine proprio: ⁊ domini noſtri Jeſu chriſti doctrinam ⁊ veſtigia ſequi: qui dicit. Si vis pfectus eſſe: vade ⁊ vende omnia ⁊ da pauperibus ⁊ hēbis theſaurum in celo ⁊ veni ⁊ ſequere me. Et ſi quis vult poſt me venire: abneget ſemetipſum ⁊ tollat crucem ſuam ⁊ ſequatˀ me. Item ſi quis vult venire poſt me: ⁊ non odit patrem ſuum ⁊ vxoreȝ ⁊ filios ⁊ fratres ⁊ ſorores: adhuc autem ⁊ animam ſuam nō poteſt eē meus diſcipulus. Et omnis qui reliquerit patrem: aut matreȝ: fratres aut ſorores: vxorē aut filios: domos aut agros propter me: centupluȝ accipiet: ⁊ vitam eternam poſſidebit.

¶ De receptione ⁊ veſtitu fratrum.
Capitulum ſecundum.

ſ **I quis diuina iſpi**ratione volens accipere hanc vitam: venerit ad noſtros fratres: benigne recipiatur ab eis: qui ſi fuerit firmus accipere vitam noſtram: multuȝ caueant fratres ſibi ne de ſuis tēporalibus negocijs ſe intromittant: ſed ad ſuuȝ miniſtrum: q̄ȝ citius poterunt eum repreſentent. Miniſter vero benigne recipiat ipſum ⁊ confortet: ⁊ vite noſtre tenorem ei diligenter exponat. Quo facto predictus ſi vult ⁊ poteſt ſpiritualiter: ⁊ ſine impedimento vendat omnia ſua: ⁊ ſtudeat pauperibus erogare. Caueant autem fratres ⁊ miniſtri fratrum: qꝫ de negocijs ſuis nullo modo ſe intromitāt. Nec accipiant aliquam pecuniam: nec per ſe: nec p interpoſitam perſonā. Si tamē indiguerint: alia neceſſaria corporis preter pecuniā recipere poſſunt fratres cauſa neceſſitatis: ſicut alij pauperes. Et cum reuerſus fuerit: miſter concedat ei pānos ꝓbatiōis vſqȝ ad annū. ſ. duas tunicas: ſine captio ⁊ cigulū ⁊ brachas ⁊ caparonē vſqȝ ad cingulū. Finito vͦo āno ⁊ termino ꝓbōnis recipiatˀ

recipiatur ad obedientiam. Poſtea non licebit ei ad aliam religionē accedere: nec extra obiam euagari: iuxta mandatū dn̄i pape. Si aūt aliqs venerit q ſua dare non pōt ſine impedimēto: ⁊ hȝ ſpūalem volūtatem: relinquat illa ⁊ ſufficit ei. Nullus recipiatˀ ꝯtra formā ⁊ inſtitutionem ſcē eccleſie: alij vͦo q ꝓmiſerūt obiaȝ hēant vnicam tunicā cum caputio: ⁊ aliaȝ ſine caputio ſi neceſſe fuerit ⁊ cingulū ⁊ brachas. Et oēs frēs vilibus veſtib⁹ induantˀ: ⁊ poſſint eas repeciare de ſaccis ⁊ alijs pecijs cū bn̄dictiōe dei: q: dn̄s dicit in euāgelio qui in veſte pcioſa ſūt ⁊ in delicijs: ⁊ qui mollib⁹ veſtiuntur in domib⁹ regū ſunt. Et lȝ dicantˀ hypocrite: non tn̄ ceſſent benefacere: nec querāt caras veſtes in hoc ſeculo: vt poſſint hēe veſtimentum in regno celorum.

¶ De diuino officio ⁊ ieiunio. Cap. III.

d **Icit dn̄s.** Hoc genus demoniorum non pōt exire niſi in ieiunio ⁊ orone. Et iteꝝ. Cuȝ ieiunatis nolite fieri ſicut hypocrite triſtes. Propter hͦ oēs frēs ſiue clerici ſiue laici faciant diuinum offm̄ laudes ⁊ orones ſm qͦ debent facere. Clerici faciant offm̄: ⁊ dicant p viuis ⁊ pro mortuis ſm ꝯſuetudinem clericoꝝ: pro defectu aūt ⁊ negligētia frm̄ oi die dicāt. Miſerere mei deus. cum Pater nr̄: ⁊ pro frib⁹ defunctis dicant. De profundis. cum Pr̄ nr̄. Et libros neceſſarios ad implēdum eoꝝ offm̄ poſſint hēe: ⁊ laicis ſcientib⁹ legere pſalteriū: liceat illud hēe. Alijs vͦo neſcientib⁹ lr̄as: librum hēe nō liceat. Laici vͦo dicāt. Credo in deuȝ ⁊. xxiiij. Pr̄ nr̄. cum Gloria pr̄i pro matutino. pro laudibus vͦo qnqȝ. Pro pma. Credo in deum ⁊. vij. Pr̄ nr̄. cū Gloria pr̄i. Pro. iij. vj. ix. pro q̄libȝ iſtaꝝ. vij. Pater nr̄. cuȝ Gloria patri. Pro veſperis aūt xij. Pro completorio. vij. ⁊ Credo in deum. cū Gloria patri. Pro mortuis ſeptem Pater nr̄. cum Requiem eternā: ⁊ pro defectu ⁊ negligētia frm̄ tria Pater nr̄ die quolibet. Et ſilr̄ oēs frēs ieiunent a feſto oium ſanctoꝝ vſqȝ ad natale: ⁊ ab epyphania qn̄ dn̄s nr̄ ieſus xp̄s incepit ieiunare vſqȝ ad paſcha. Alijs aūt tpibus non teneantˀ ſm hanc vitā niſi ſexta feria ieiunare. Et liceat eis mādūcare de oibus cibis q apponuntˀ eis ſm ſanctum euangelium.

¶ De miniſtris ⁊ alijs fratribus qualiter ordinentur. Capm. IIII.

i **N nomine** dn̄i. Oēs frēs q ꝯſtituuntˀ miniſtri ⁊ ſerui alioꝝ fratrū: in locis in qb⁹ fuerunt collocent ſuos frēs quos ſepeviſitent ⁊ ſpūaliter moneant ⁊ cōfortēt: ⁊ oēs alij fratres mei bn̄dicti diligenter obediant eis in his que ſpectāt ad ſalutē aie: ⁊ nō ſunt ꝯria vite nr̄e: ⁊ faciāt iter ſe ſicut dicit dn̄s. Quecūqȝ vultis vt faciant vobis hoies: ⁊ vos facite illis: ⁊ qͦ tibi nō vis fieri: nō facias alteri. Et recordentˀ miniſtri ⁊ ſerui qͦ dicit dn̄s. Nō veni miniſtrari: ſȝ miniſtrare. Et qꝫ cōmiſſa eſt eis cura aiarū fratrū: de quibus ſi aliqd pderetˀ pp eoꝝ culpā: ⁊ malū exēplū: in die iudicij oportebit eos reddere rationem coram dn̄o ieſu chriſto.

¶ De correctiōe fratrū in offenſione. Cap. V.

i **Beoqȝ aias** vr̄as ⁊ fratrū veſtroꝝ cuſtodite: q: horrendū eſt icidere in manus dei viuentis. Si qs aūt miniſtroꝝ alicui fratrū aliqd ꝯ vitam noſtrā preceperit vel cōtra aiam ſuā: nō tenetˀ ei obedire: q: illa obediētia nō eſt in qua delictum vel peccatū cōmittitˀ. Uerūtn̄ oēs frēs q ſunt ſub miniſtris ⁊ ſeruis fratrū minoꝝ ⁊ ſeruoꝝ: cōſiderent rōnabilr̄ ⁊ diligēter: ⁊ ſi viderint aliquē eoꝝ carnalr̄ ⁊ nō ſpūaliter ambulare pro rectitudine vite nr̄e poſt tertiam admonitionē ſi nō ſe emendauerit: in capitulo penthecoſtes renūcient miniſtro ⁊ ſeruo toti⁹ fraternitatis nulla ꝯdictione impediēte. Si vͦo inter frēs vbicūqȝ ſint: fuerit aliqs frater volēs carnalr̄ ⁊ nō ſpūalr̄ ambulare: fratres cū qbus eſt moneāt eū ⁊ inſtruāt ⁊ corripiāt humiliter ⁊ diligenter. Qꝛ ſi ille poſt tertiā admonitionē noluerit ſe emendare q̄ȝ citius poſſint mittant eū vel ſignificent ſuo miniſtro ⁊ ſeruo: qui miniſter ⁊ ſeruus de eo faciat: ſicut ſibi ſȝ deū melius videbitˀ expedire. Et caueant oēs frēs tam miniſtri ⁊ ſerui q̄ȝ alij: qꝫ pp peccatum alterius vel malū exēplū nō turbentˀ ⁊ iraſcantˀ: q: dyabolus ꝓpter delictū vnius vult multos corrūpere: ſed ſpūaliter ſicut pn̄t adiuuent eū q peccauit: q: nō eſt ſanis opus medicus: ſȝ male habentibus. Silr̄ oēs frēs nō habeant ptātem vel dominationē: maxime inter ſe. Sicut eniȝ dn̄s dicit in euāgelio. Principes gētiū dn̄antˀ eoꝝ: ⁊ qui maiores ſunt: ptātem exercēt in eos. Nō ſic erit inter frēs: ſed quicūqȝ voluerit iter eos

maior fieri:ſit eoꝝ miniſter ⁊ ſeruus:⁊ qui maior eſt inter eos:fiat ſicut minor. Nec aliqs frater malum faciat vel malũ dicat alteri:imo magis per caritatẽ ſpũs volũtarie ſeruiant ⁊ obediant inuicem:⁊ hec eſt ſancta ⁊ vera obedientia dñi noſtri Jeſu xp̃i. Et omnes fratres quõcũqꝫ declinauerint a mãdatis dñi ⁊ extra obedientiam euagauerit:ſicut dicit ꝓpheta:ſciant ſe eſſe maledictos extra obedientiã quouſqꝫ ſteterint in tali pctõ ſcienter. Et qñ pſeuerant in mandatis domini que ꝓmiſerunt per ſanctum euangelium ⁊ vitam ipſorum ſciant ſe in vera obedientia ſtare:⁊ benedicti ſint a domino.

¶ De recurſu fratrum ad miniſtrum:⁊ ꝙ aliquis frater non vocetur prior. Cap. VI.

f **Ratres in** quibuſcũqꝫ locis ſunt:ſi non poſſunt vitam nr̃am obſeruare:q̃ꝫ citius poſſunt recurrant ad ſuum miniſtrum hoc ipſi ſignificantes. Miniſter vero taliter ſtudeat eis prouidere:ſicut vellet ſibi fieri ſi in ꝯſimili caſu eſſet. Et nullus vocetur prior:ſed generaliter omnes vocentur fratres minores:⁊ alter alterius lauet pedes.

¶ De mõ ſeruiendi ⁊ laborãdi. Cap. VII.

o **Mnes frẽs** in qbuſcũqꝫ locis fuerit apõ aliquos ad ſeruiendum vel ad laborandum non ſint camerarijs:nec cellarij:nec p̃ſint in omnib⁹ eoꝝ qbus ſeruiunt:nec recipiant aliquod officium qð ſcandalum generet:vel anime ſue faciat detrimentũ:ſꝫ ſint minores ⁊ ſubditi oĩbus qui in eadem domo ſunt. Et fratres qui ſciunt laborare laborent:⁊ eandẽ artẽ exerceant quã nouerint ſi nõ ſit ꝯtra ſaluteꝫ aĩe ſue:⁊ honeſte poterint operari. Nã ait ꝓpheta. Labores manuum tuaꝝ q: manducabis:beat⁹ eſt ⁊ bene tibi erit. Et Ap̃ls. Qui nõ vult laborare:non mãducet. Et vnuſquiſqꝫ in eadem arte ⁊ officio in quo vocatus eſt ꝑmaneat:⁊ poſſint pro labore accipere oĩa neceſſaria preter pecuniam. Et cum neceſſe fuerit vadant pro elemoſynis:ſicut alij paupes. Et liceat eis hr̃e ferramenta ⁊ inſtrumẽta ſuis artib⁹ neceſſaria. Oẽs fratres ſtudeant bonis opibus inſudare:q: ſcriptum eſt. Semp facito aliqd boni:vt te diabolus inueniat occupatum. Et iterum. Ocioſitas eſt aĩe inimica. Jdcirco ſerui dei ſemper orationi vel alicui bone operationi inſiſtere debent. Caueant ſibi fratres vbicunqꝫ fuerint in heremis vel in alijs locis:ꝙ nullum locum ſibi appropꝛient:nec alicui defendant. Et qcunqꝫ ad eos venerint:amic⁹ vel aduerſarius fur vel latro benigne recipiatur. Ubicũqꝫ ſunt fratres:⁊ in quocũqꝫ loco ſe inuenerint:ſpũaliter ⁊ diligenter debeãt ſe reuidere ⁊ honorare adinuicẽ:ſine murmuratione. Et caueant ſibi ꝙ nõ oſtendant ſe triſtes extrinſecus nubiloſos ⁊ hypocritas:ſed oſtendant ſe gaudentes in domino:hylares ⁊ conuenienter gratioſos.

¶ Qꝫ fratres nõ recipiant pecuniã. Ca. VIII.

d **Ominus** precepit in euãgelio. Uidete ⁊ cauete ab omni malitia ⁊ auaritia ⁊ attẽdite vobis a ſollicitudinib⁹ huius ſẽculi ⁊ a curis huius vite. Unde nullus fratrum vbicũqꝫ ſit:⁊ quocũqꝫ vadit:aliquo mõ tollat:nec recipiat nec recipi faciat pecuniaꝫ aut denarios:nec occaſione veſtimentoꝝ:nec libroꝝ:nec pro precio alicuius laboris:imo nulla occaſione:niſi ꝓpter manifeſtam neceſſitatem infirmoꝝ fratrum:q: non debemus maiorem vtilitatẽ hr̃e ⁊ reputare in pecunia ⁊ denarijs q̃ꝫ in lapidibus. Et illos vult diabolus obcecare qui eam appetunt vel reputant lapidib⁹ meliorem. Caueamus ergo quia omnia reliquimus:nec pro tam modico regnum celoꝝ ꝑdamus. Et ſi in aliquo loco inuenerim⁹ denarios de his nõ curemus tanq̃ꝫ de puluere queꝫ pedibus calcamus:q: vanitas vanitatũ ⁊ oĩa vanitas. Et ſi forte (qð abſit) aliquem fratrem ꝯtigerit pecuniam vel denarios colligere vel habere excepta ſolũmodo p̃dicta infirmoꝝ neceſſitate:omnes fratres teneant eũ pro falſo fratre ⁊ fure ⁊ latrone ⁊ loculos habẽte:niſi vere penituerit. Et nullo mõ fratres recipiant:nec recipi faciant:nec querant:nec q̃ri faciant pecuniã vel elemoſynam:nec denarios pro aliquibus domibus vel locis:nec cum pſona pro talibus locis pecuniã vel denarios querente vadant. Alia autem ſeruitia que non ſunt ꝯtraria vite noſtre:pñt fratres in talibus locis facere cum benedictione dei. Fratres tñ in manifeſta neceſſitate leproſoꝝ poſſunt pro eis querere elemoſynã. Caueant tñ multuꝫ a pecunia. Simil'r caueant omnes fratres:ne pro aliquo turpi lucro terras circumeant.

¶ De petẽda

¶ De petenda elemoſyna. Cap. IX.

o **Mnes frẽs** ſtudeãt ſeq humilitatẽ ⁊ paupertatẽ dñi noſtri Jeſu xp̃i ⁊ recordentur ꝙ nihil aliud oportet nos hr̃e de toto mundo:niſi ſicut dicit Apoſtolus. Habẽtes alimẽta ⁊ qbus tegamur:his cõtenti ſimus. Et debent gaudere quãdo cõuerſantur iter viles ⁊ deſpectas pſonas inter pauperes ⁊ debiles:infirmos ⁊ leproſos:⁊ iuxta viam mendicantes. Et cum neceſſe fuerit vadant pro elemoſynis ⁊ non verecundentur ⁊ magis recordentur:quia dominus noſter Jeſus xp̃s filius dei viui omnipotẽtis poſuit faciem ſuam vt petram duriſſimam:nec verecundatus eſt:⁊ fuit pauper ⁊ hoſpes:⁊ vixit de elemoſynis ipſe ⁊ beata virgo ⁊ diſcipuli eius. Quando facerent eis homines verecundiam ⁊ nollent eis dare elemoſynam:referant inde gratias deo:quia de verecũdijs recipient magnum honoreꝫ ante tribunal domini noſtri Jeſu xp̃i:⁊ ſciant ꝙ verecũdia nõ patientibus:ſed inferentib⁹ imputatur:⁊ elemoſyna eſt hereditas ⁊ iuſtitia que debetur pauperib⁹ quam nobis acqſiuit dñs noſter Jeſus xp̃s. Et fratres qui eam acqrendo laborant magnã mercedem habebũt ⁊ faciunt lucrari ⁊ acqrere tribuentes:q: omnia que homines faciũt in hoc mundo peribũt:ſed de caritate:de elemoſynis quas fecerint habebunt p̃mium a dño. Et ſecure manifeſtet vnus alteri neceſſitatem ſuam vt ſibi neceſſaria inueniat ⁊ miniſtret. Et quilibet diligat ⁊ nutriat fratrem ſuum:ſicut mater diligit ⁊ nutrit filium ſuum:in qbus deus eis gratiam largietur. Et q non mãducat mãducantẽ nõ ſpernat:⁊ q manducat:non manducantem non iudicet. Et qñ neceſſitas ſupuenerit:liceat vniuerſis fratribus vbicũqꝫ fuerint vti omnibus cibis quos poſſunt hoĩes mãducare:ſicut dñs nr̃ dicit de Dauid:qui comedit panes ꝓpoſitionis quos nõ licebat comedere:niſi ſacerdotibus. Et recordent ꝙ dicit dñs. Attendite vobis ne forte grauentur corda veſtra in crapula ⁊ ebrietate:⁊ ſupueniet vobis repentina dies illa tanq̃ꝫ laqueus:laqueus enim ſupueniet ſup omnes qui ſedent ſup faciem orbis terre. Simil'r tpe manifeſte neceſſitatis faciant omnes de eorum neceſſarijs:ſicut eis dominus gratiaꝫ largietur:quia neceſſitas non habet legem.

¶ De infirmis fratribus. Cap. X.

ſ **J quis** fratrum in iſirmitatem ceciderit vbicũqꝫ fuerint alij fratres nõ dimittant eum:niſi ꝯſtituat vnus de frib⁹ vel plures ſi neceſſe fuerit:q ſeruiant ei:ſicut vellent ſibi ſeruiri. Sꝫ in maxima neceſſitate poſſunt ipſuꝫ dimittere alicui perſone que debeat ſue ſatiſfacere infirmitati. Et rogo fratrem infirmum vt referat de omnibus gratias creatori ⁊ qualem vult euꝫ dominus talem ſe eſſe deſideret:ſiue ſanum:ſiue iſirmum:quia omnes quos deus ad vitam preordinauit eternam:flagellorum atqꝫ infirmitatũ ſtimulis ⁊ compunctionis ſpiritu erudit:ſicut dicitur in apocalipſi. Ego quos amo corrigo ⁊ caſtigo. Si autem turbabitur:ſiue iraſcetur cõtra deum:ſiue contra fratres vel ſi forte ſollicite poſtulauerit medicinas nimis deſiderans liberare carnem cito morituram:que eſt anime inimica a malo ſibi euenit ⁊ carnalis eſt ⁊ non videtur eſſe de fratribus quia plus dirigit corpus q̃ꝫ animam.

¶ Qð fratres non blaſphemẽt nec detrahãt:ſed diligant ſe inuicem. Cap. XI.

e **T omnes** fratres caueant ſibi vt non calũnientur aliquem:nec contendant verbis:ſed ſtudeant retinere ſilentium quãdocunqꝫ eis dominus gratiam largietur:nec litigent inter ſe:nec cum alijs:ſed p̃mo curent humil'r reſpondere dicentes. Serui inutiles ſum⁹. Et non iraſcant:q: omnis qui iraſcitur fratri ſuo reus erit iudicio:qui autẽ dixerit fratri ſuo racha reus erit gehẽne ignis. Et diligant ſe iuicẽ:ſicut dominus dicit. Hoc eſt preceptũ meũ vt diligatis inuicem:ſicut dilexi vos. Et oſtendant ex operibus dilectionem quaꝫ habent ad inuicem:ſicut dicit Ap̃ls. Nõ diligam⁹ verbo nec lingua:ſed opere ⁊ veritate. Neminẽ blaſphement:nec murmurent:nec detrahant alijs quia ſcriptũ eſt. Suſurrones ⁊ detractores ſũt deo odibiles. Et ſint modeſti oẽs mõſtrãtes mãſuetudinẽ ad oẽs hoĩes:nec iudicẽt nec ꝯdemnẽt. Et ſicut dicit dñs:nõ ꝯſiderẽt mĩma pctã alioꝝ:imo magis ſua recogitẽt in amaritudine aĩe ſue. Et ꝯtendãt itrare ꝑ anguſtã portã:quia dicit dñs. Anguſta porta ⁊ arcta via eſt:q̃ ducit ad vitam ⁊ pauci ſunt qui inueniunt eam.

De malo viſu ⁊ frequentia mulierum vitanda. Capl̄m. XII.

o OMnes fratres vbicūq; ſunt vel vadūt caueant ſibi a malo viſu ⁊ frequētia mulierum. Et nullus cum eis ꝯſilief ſolus. Sacerdos honeſte loquaf cum eis dando pniam vel aliud ſpūale cōſiliuz. Et nulla penitus mulier ab aliquo fratre recipiatur ad obiam: ſed dando ſibi ꝯſilium ſpirituale vbi voluerit agat pniam ⁊ multum oēs nos cuſtodiamus: ⁊ oia mēbra nr̄a teneam⁹: q: dicit dn̄s. Ois q viderit mulierē ad ꝯcupiſcendū eam: iam mecharus eſt cum ea in corde ſuo.

De p̄ſumptione fornicationis. Cap. XIII.

ſ SI quis fratrū diabolo inſtigante fornicaref habitum quez ex ſua turpitudine amiſit: ex toto deponat ⁊ a noſtra religione penitus expellaf: ⁊ poſtea penitentiam faciat de peccatis.

Quomodo fratres debeant ire per mundū.

q QUando fratres vadunt ꝑ mundum nihil portent per viam: nec ſacculum: nec peram: nec panem: nec pecuniam: nec virgam. Et in quācūq; domum intrauerint dicāt primū. Pax huic domui. Et in eadē domo manentes edant ⁊ bibant que apud illos ſunt. Nō reſiſtant malo: ſ; ſi quis eos in maxillam ꝑcuſſerit: p̄beant ei ⁊ alteram. Et qui auferret eis veſtimētuz ⁊ tunicā non prohibeant. Omni petenti ſe tribuant: ſ; ſi quis auferret que ſua ſunt non repetant.

Ꝙ frēs nō teneāt beſtiā nec eqtēt. Ca. XV.

i INiungo oibus fratrib⁹ meis tam clericis q̄; laicis euntib⁹ ꝑ mūduz l; morātibus in locis: ꝙ nullo mō apud ſe: nec apud alium: ⁊ aliquo mō beſtiaz aliquā hēant: nec eis liceat equitare: niſi īfirmitate: vel magna nec̄itate cogant.

De euntibus inter ſarracenos ⁊ alios infideles. Capl̄m. XVI.

o DIrit dn̄s. Ecce ego mitto vos ſicut oues i medio lupoꝝ. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices: ſicut colūbe. Vn̄ qcūq; fratrum diuina inſpiratione voluerint ire iter ſarracenos: ⁊ alios infideles vadant ⁊ lnia ſui miniſtri ⁊ ſerui. Miniſter vo det eis lniam ⁊ non ꝯtradicat ſi viderit eos eſſe idoneos ad mittendum. Nā tenebif dn̄o reddere rōnem ſi in hoc vel in alijs ꝓceſſerit indiſcrete. Frēs vero qui vadunt: pn̄t duob⁹ modis inter eos ſpūalr̄ cōuerſari. Unus modus eſt ꝙ nō faciant lites nec ꝯtentiōes: ſ; ſint ſubditi omni humane creature ꝑꝑ deuz: ⁊ ꝯfiteanf ſe eſſe xp̄ianos. Alius modus eſt ꝙ cum viderint placere deo: annūcient verbum dei: vt credant in deum oipotentē patrem ⁊ fi. ⁊ ſſ. creatorem oium: redēptorē ⁊ ſaluatorem filiuz: vt baptizenf ⁊ xp̄iani efficianf: q: niſi qs renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpū ſcō: non pōt intrare in regnuz dei. Hec ⁊ alia q̄ placuerint dn̄o: ipſis ⁊ alijs dicere pn̄t: q: dicit dn̄s in euāgelio. Ois q ꝯfitebif me coram hoibus: cōfitebor ⁊ ego eum corā patre meo q eſt in celis. Et q erubuerit me ⁊ meos ſermones: hūc fili⁹ hois erubeſcet: cum venerit in maieſtate ſua ⁊ patris ⁊ ſanctoꝝ angeloꝝ. Et oēs frēs vbicūq; ſunt: recordenf ꝙ dederunt ſe: ⁊ reliquerūt ſua corpora dn̄o nr̄o Ieſu xp̄o: ⁊ ꝑ ei⁹ amore debēt ſe exponere inimicis tam viſibilibus q̄; inuiſibilibus: q: dicit dn̄s. Qui ꝑdiderit aīam ſuam ꝑꝑ me: ſaluam faciet eam in vitam eternā. Beati qui ꝑſecutionē patiunf ꝑꝑ iuſtitiam: qm̄ ipſorum eſt regnum celoꝝ. Si me ꝑſecuti ſunt: ⁊ vos ꝑſequenf. Si aūt ꝑſequunf vos in vna ciuitate: fugite ad aliam. Beati eſtis cū vos oderint hoies: ⁊ maledixerint vos: ⁊ exprobauerit ⁊ eiecerint nomen veſtrū tanq̄; malum ⁊ cum dixerint omne malum aduerſum vos mētientes ꝓpter me: gaudete in illa die ⁊ exultate: qm̄ merces veſtra multa eſt in celis. Dico autez vobis amicis meis nolite timere eos qui occidūt corpus: ⁊ poſt hec nō hn̄t amplius qd faciant. Uidete ne terreamini. In patientia veſtra poſſidebitis aias veſtras. Qui autem perſeuerauerit vſq; in finem: hic ſaluus erit.

De predicatoribus. Capl̄m. XVII.

n NUllus fratrū predicet contra formaz ⁊ inſtitutionē ſancte eccleſie: niſi ꝯceſſuz fuerit ſibi a ſuo miniſtro. Caueat ergo ſibi miniſter: ne alicui indiſcrete ꝯcedat. Omnes tn̄ frēs opibus p̄dicent. Et nullus miniſter vel p̄dicator appropriet ſibi miniſtrū vel offm̄ p̄dicationis: ſed quacūq; hora ei iniunctū fuerit: ſine ol ꝯtradictione dimittat ſuum offm̄. Vn̄ depcor in caritate (que deus eſt) oēs frēs meos predicatores oratores ⁊ laboratores tam clericos q̄; laicos: vt ſtudeant ſe humiliare in oib⁹: nō gloriari: nec in ſe gaudere: nec itrinſecus ſe exaltare de bonis verbis ⁊ opib⁹: imo de nullo bono qđ dicit vel facit deus ⁊ opaf in eis aliqn̄ ⁊ per ipſos: ſm̄ qđ ipſe dn̄s dicit. Uerūtn̄ in hoc nolite gaudere: q: ſpūs ſubijciunf vobis. Et firmiter ſciamus ꝙ non ꝑtinent ad nos niſi vitia ⁊ pctā. Et magis debem⁹ gaudere cū in tētationes varias inciderimus: ⁊ cum ſuſtinemus q̄ſcūq; aie vel corporis anguſtias: aut tribulationes in hoc mūdo: ꝑꝑ vitam eternā. Oēs ergo frēs caueamus ab oi ſupbia et vanagloria. Cuſtodiamus nos a ſapia hui⁹ mūdi ⁊ a prudentia carnis. Spūs. n. carnis vult ⁊ ſtudet multum ad verba hn̄da: ſ; paꝝ ad opationē ⁊ querit nō religionē ⁊ ſanctitatē ſpūs: ſed vult ⁊ deſiderat religionē ⁊ ſcitatem foris apparētem hoibus: ⁊ iſti ſunt de qb⁹ dicit dn̄s. Amen dico vobis receperūt mercedē ſuā. Spūs aūt dn̄i vult mortificatam ⁊ deſpectā vilem ⁊ abiectam ⁊ obprobrioſam eſſe carnē: ⁊ ſtudet ad humilitatē ⁊ patientiam ⁊ purā ſimplicitatē ⁊ verā pacē ſpūs: ⁊ ſup oia deſiderat diuinū timorem ⁊ diuinam ſapiam ⁊ diuinuz amorem pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Et oia bona deo altiſſimo ⁊ ſummo reddamus: ⁊ oia bona ipſius eſſe recognoſcam⁹: ⁊ de oib⁹ eis gr̄as referamus a quo bona cuncta ꝓcedunt ⁊ ipſe altiſſimus ⁊ ſūmus ſolus ⁊ verus deus hēat: ⁊ ei reddanf: ⁊ ipſe recipiat oēs honores ⁊ reuerētias: ⁊ oēs laudes ⁊ bn̄dictiones ⁊ oēs gr̄as ⁊ oēm gloriā cuius eſt oē bonū q ſolus eſt bonus. Et qn̄ videmus vel audim⁹ malum dici vel fieri: vel blaſphemari deū nos bn̄dicam⁹: ⁊ bn̄ faciamus: ⁊ laudemus deum: q eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Qualr̄ miſtri ꝯueniāt adinicē. Ca. XVIII.

q QUolibet anno vnuſqſq; miniſter cuz frib⁹ ſuis poſſit ꝯuenire vbicūq; placuerit eis in feſto ſci Michaelis archāgeli: de his q̄ ad deum pertinent tractaturus. Oēs. n. miniſtri q ſunt in vltramarinis ⁊ vltramontanis partibus ſemel in tribus ānis: ⁊ alij miniſtri ſemel in āno veniant ad capl̄m in feſto penthecoſtes apud ſanctā Mariā de portiuncula: niſi a miniſtro ⁊ ſeruo toti⁹ fraternitatis alr̄ fuerit ordinatum.

Ꝙ oēs fratres viuāt catholice. Ca. XIX.

o OMnes fratres ſint catholici: viuant ⁊ loquanf catholice. Si quis vero errauerit a fide ⁊ vita catholica in dicto vel facto: ⁊ non ſe emēdauerit: a nr̄a fraternitate penitus expellatur. Et oēs clericos ⁊ oēs religioſos habeam⁹ ꝓ dn̄is: in his que ſpectāt ad laudē aie: ⁊ a nr̄a religione non deuiant: ⁊ ordinē ⁊ officium eoꝝ ⁊ adminiſtrationem in domino veneremur.

De ꝯfeſſione fratrum ⁊ ꝑceptione corporis ⁊ ſanguinis dn̄i nr̄i Ieſu xp̄i. Cap. XX.

f FRatres bn̄dicti tam clerici q̄; layci ꝯfiteanf pctā ſua ſacerdotib⁹ nr̄e religiōis. Et ſi nō pn̄t: ꝯfiteantur alijs diſcretis ⁊ catholicis ſacerdotibus ſcientes firmiter ⁊ attēdentes: ꝙ a qbuſcūq; ſacerdotib⁹ acceperint pniam ⁊ abſolutionem abſoluti erūt ꝓculdubio ab illis peccatis ſi pniam ſibi iniunctam ꝓcurauerint humilr̄ ⁊ fidelr̄ obſeruare. Si vo tunc ſacerdotē hr̄e non poterint: ꝯfiteantur fratri ſuo: ſicut dicit Apl̄s Iacobus. Confitemini alterutrum pctā veſtra. Nō tn̄ ob hoc dimittant recurrere ad ſacerdotes: q: ptās ligandi atq; ſoluendi ſolis ſacerdotibus eſt ꝯceſſa: ⁊ ſic ꝯtriti ⁊ ꝯfeſſi ſumant corpus ⁊ ſanguinem dn̄i nr̄i Ieſu xp̄i cuz magna humilitate ⁊ veneratione attēdētes ꝙ ipſe dn̄s dicit. Qui manducat meam carnē ⁊ bibit meū ſanguinem: habet vitam eternam: ⁊ hoc facite in meam cōmemorationem.

De laude ⁊ exhortatione quā poſſunt facere omnes fratres. Cap. XXI.

e ET hanc talem exhortationem ⁊ laudem oēs fratres mei qn̄cūq; placuerit eis ānūciare pn̄t ⁊ inter quoſcūq; hoies cū bn̄dictione dei. Timete ⁊ honorate laudate ⁊ bn̄dicite. Gr̄as agite ⁊ adorate dn̄m deum oipotentem in trinitate ⁊ vnitate prēm ⁊ filium ⁊ ſpm̄ ſcm̄ creatorez oium: facite pniam: agite dignos fructus pnie: q: ſcitote ꝙ cito moriemur. Date: ⁊ dabitur vobis. Dimitte ⁊ dimittef vobis: ⁊ ſi non dimiſeritis: dn̄s nō dimittet vobis pctā veſtra. Beati qui moriunf in pnia: quia erunt in regno celorum. Ve illis qui non moriuntur in pnia: quia erunt filij diaboli cuius opera faciunt: ⁊ ibunt in ignem eternuz. Cauete ⁊ abſtinete ab omni malo ⁊ perſeuerate vſq; in finem in bono.

¶ De admonitione fratrum. Cap. XXII.

a Ttendamus oés frés qa dicit domi/
nus. Diligite inimicos vr̃os: bñfacite
his q oderũt vos. Nã ⁊ dñs nr̃ Jeſus xp̃s cuiꝰ
veſtigia ſequi debemꝰ: traditorem ſuũ vocauit
amicũ crucifixoribꝰ ſuis ſponte ſe obtulit. Ami
ci nr̃i ergo ſunt oés illi q iniuſte nobis inferũt
tribulatiões: anguſtias: verecũdias: ⁊ iniurias:
dolores: ⁊ tormenta: martyrium ⁊ morté: quos
multum diligere debemus: qꝛ ex hoc qd nobis
inferunt: hémus vitam eternã. Et odio habea
mus corpus nr̃m cũ ſuis vitijs ⁊ pctis: qꝛ car/
naliter viuendo vult nobis auferre amoré dñi
nr̃i Jeſu xp̃i ⁊ vitam eternã: ⁊ ſeip̃m cum oibꝰ
perdere in iſernum. Quia nos pp culpã ſumus
fetidi: miſeri ⁊ bono ɔ̃rij: ad mala aũt prompti
⁊ voluntarij: qꝛ ſicut dicit dñs in euãgelio. De
corde hoium ꝓcedunt ⁊ exeunt cogitationes
male: adulteria: fornicatiões: homicidia: furta:
⁊ auaritia: neqtia: dolus falſa teſtimóia: blaſphe
mia: ſupbia: ſtultitia. Hec oia mala ab intus de
corde hois ꝓcedunt: ⁊ hec ſunt que coingnãt
aiam. Nũc aũt poſtq̃ dimiſimus mũdum: nil
aliud habemus facere: niſi vt ſolliciti ſimus vo
luntatem dñi ſeq: ⁊ placere ipſi. Multũ cauea/
mus ne ſimus terra ſecus viam: vel petroſa vel
ſpinoſa ſm qd dicit dñs in euãgelio. Semé eſt
verbum dei. Qd aũt ſecus viam cecidit ⁊ ɔcul
catum eſt: hi ſunt q audiunt verbũ dei ⁊ non
intelligũt ⁊ ɔfeſtim venit diabolus ⁊ rapit qd
ſeminatum eſt in cordibꝰ eoꝝ: ne credentes ſal/
ui fiant. Qd aũt ſup terram cecidit: hi ſunt qui
cum audierint verbum: ſtatim cum gaudio ſu
ſcipiunt illud: facta aũt tribulatione ⁊ perſecu
tione: ꝑpter verbum: ɔtinuo ſcandalizanť ⁊ hi
radicem in ſe non hñt: ſed tꝑales ſunt: quia ad
tp̃s credunt ⁊ in tpe tentationis recedũt. Qd
aũt in ſpinis cecidit hi ſunt q verbum dei au/
diunt: ⁊ ſollicitudo ⁊ erũne iſtius ſeculi ⁊ falla/
tia diuitiaꝝ: ⁊ circa reliqua ɔcupiſcentie intro/
euntes ſuffocant verbũ: ⁊ ſine fructu efficiun/
tur. Qd aũt in terram bonã ſeminatum eſt: hi
ſunt q in corde bono ⁊ optimo audientes ver/
bum itelligũt ⁊ retinent ⁊ fructũ afferũt in pa
tientia. Et ꝓpterea nos frés ſicut dicit dñs: di/
mittamus mortuos ſepelire mortuos ſuos. Et
multũ caueamus a malitia ⁊ ſubtilitate ſatha/
ne qui vult ne homo mentem ſuam ⁊ cor héat
ad dñm deum: ⁊ circuiens deſiderat cor homis
ſub ſpecie alicuiꝰ mercedis vel adiutorij tollere
⁊ ſuffocare v̾bũ ⁊ p̃cepta dñi a memoria ⁊ vult
cor hois ꝑ ſecularia negocia ⁊ curam excecare
⁊ ibi habitare: ſicut dicit dñs. Cum imundus
ſpũs exit ab hoie ambulat ꝑ loca arida ⁊ iaquo
ſa q̃rens requiẽ ⁊ nõ inueniens dicit. Reuertar
in domũ meã: vñ exiui. Et veniens inuenit eã
ſcopis mũdatã ⁊ ornatam. Tũc vadit ⁊ aſſumit
alios ſeptem ſpũs neqores ſe ⁊ ingreſſi habitãt
ibi ⁊ fiũt nouiſſima hois illius peiora priorib꞉.
Unde nos frés cuſtodiamꝰ nos multũ: ne ſub
ſpecie alicuius mercedis vel adiutorij vel opis
ꝑdamus aut tollamꝰ mentem nr̃am a dño. Sꝫ
in ſancta caritate que deus eſt rogo oés frés taꝫ
miniſtros q̃ꝫ alios vt omni impediméto remo
to: ⁊ oi cura ⁊ ſollicitudine poſtpoſita quocũqꝫ
modo melius pñt debeant ſeruire amare ⁊ ho/
norare dñm deũ mũdo corde ⁊ pura méte qd
ipſe ſup oia querit: ⁊ ſemp faciamꝰ in nobis ha/
bitaculum ⁊ maſioné ipſi q eſt dñs deus oipo/
tens pr̃ ⁊ filius ⁊ ſpũs ſanctus q dicit. Uigilate
itaqꝫ omni tpe orantes vt digni habeamini fu/
gere oia mala q̃ ventura ſunt ⁊ ſtare ante filiũ
hois. Et cum ſtatis ad orãdũ dicite: Pr̃ nr̃ q
es in celis. Et adoremꝰ eum puro corde. Opꝫ
enim ſemp orare ⁊ nõ deficere: nam pater tales
querit adoratores. Spũs eſt deus: ⁊ eos q ado/
rant eum in ſpũ ⁊ veritate opꝫ adorare. Et ad
ip̃m recurramꝰ tanq̃ꝫ ad p̃rem ⁊ ep̃m aiaꝝ no/
ſtraꝝ qui dicit. Ego ſum paſtor bonus q paſco
oues meas: ⁊ aiam meam pono pro ouibꝰ meis.
Oés. n. vos frés eſtis: patreꝫ nolite vocare vo/
bis ſup terrã. Unus. n. eſt pr̃ veſter q in celis é.
Nec vocemini magiſtri. Unus eſt. n. magiſter
veſter q in celis eſt. Si mãſeritis in me: ⁊ verba
mea in vobis mãſerint: qdcũqꝫ volueritis pe/
tetis ⁊ fiet vobis. Ubicunqꝫ ſunt duo vel tres
congregati in noie meo: ibi ſum in medio eoꝝ.
Ecce ego vobiſcũ ſum vſqꝫ ad ɔſumationé ſe/
culi. Uerba que locutus ſuꝫ vobis ſpũs ⁊ vita
ſunt. Ego ſum via veritas ⁊ vita. Teneamꝰ er/
go veram vitam ⁊ doctrinam ⁊ ſanctum eius
euangelium qui dignatus eſt pro nobis patreꝫ
ſuum ⁊ nomen eius nobis manifeſtare dicens.
Pater manifeſtaui nomen tuum hoibus quos
d̾diſti mihi: qꝛ v̾ba que dediſti mihi dedi eis: ⁊
ipſi

ipſi acceperũt ⁊ cognouerũt vere: qꝛ a te exiui:
⁊ crediderũt qꝛ tu me miſiſti. Ego ꝓ eis rogo
nõ ꝓ mũdo: ſed pro his quos dediſti mihi. Pr̃
ſancte ſerua eos quos dediſti mihi in noie tuo:
vt ſint vnũ ſicut ⁊ nos. Hec loquor in mũdo vt
héant gaudiũ in ſemetipſis. Ego dedi eis ſmo
né tuũ ⁊ mũdꝰ eos odio habuit: qꝛ nõ ſũt d̾ mũ
do ſicͭ ⁊ ego nõ ſuꝫ de mũdo. Nõ rogo vt tollas
eos d̾ mũdo: ſꝫ vt ſues eos a malo. Scifica eos
in v̾itate. Sermo tuꝰ veritas é. Sicut tu me mi
ſiſti in mũdum ⁊ ego miſi eos in mũdum ⁊ pro
eis ſanctifico meipſuꝫ vt ſint ipſi ſcificati in ve/
ritate. Nõ enim pro eis rogo tãtum: ſed pro eis
q credituri ſunt ꝓpter verba eoꝝ in me: vt ſint
ɔiuncti in vnum: ⁊ cognoſcat mũdus qꝛ tu me
miſiſti: ⁊ dilexiſti eos: ſicut me dilexiſti. Et no/
tum faciam eis nomen tuuꝫ: vt dilectio qua di/
lexiſti me in ipſis ſit: ⁊ ego in ipſis. Pater quos
dediſti mihi volo: vt vbi ego ſum ⁊ illi ſint me/
cum: ⁊ videant claritatem tuam in regno tuo.

¶ Oratio ad deum: ſiue gr̃arum actio: atqꝫ ad
fratres exhortatio. Cap. XXIII.

o Mnipotens ſciſſime altiſ ſime: ⁊ ſũme
deus pr̃ ſancte ⁊ iuſte dñe rex celi ⁊ ter/
re ꝓpter temetipſum gr̃as agimus tibi: qꝛ per
ſanctã volũtatem tuam ⁊ ꝑ vnicũ filium tuum
⁊ ſpm̃ ſcm̃ creaſti oia ſpũalia ⁊ corporalia ⁊ nos
ad imaginem tuam ⁊ ſĩlitudiné factos in para/
diſo poſuiſti: ⁊ ꝑ culpam nr̃am cecidimꝰ ⁊ gra/
tias agimus tibi: quia ſicut per filium tuuꝫ nos
creaſti: ſic per iſtam dilectionem tuam qua dile/
xiſti nos: ipſum veꝝ deum: ⁊ veꝝ hoiem ex glo
rioſa ſemp virgine beatiſſima ſancta Maria na
ſci feciſti: ⁊ per crucem ⁊ ſanguinem ⁊ mortem
ipſiꝰ nos captiuos redimere voluiſti: ⁊ gratias
agimus tibi: quia ipſe filius tuus iterum ventu
rus eſt in gloria maieſtatis ſue: mittere maledi/
ctos qui pniam non egerũt ⁊ te non cognoue/
runt in ignem eternũ. Et dicere omnibus qui
te cognouerunt ⁊ adorauerunt: ⁊ tibi ſeruierũt
in penitentia. Uenite benedicti patris mei: ꝑci
pite regnum qd vobis paratum eſt ab origine
mundi. Et qꝛ oés nos miſeri ⁊ pctóres non ſu/
mus digni noiare te ſuppliciter exoramꝰ: vt do
minus noſter Jeſus xp̃s filius tuus dilectus in
quo tibi bene cõplacuit: vna cuꝫ ſpiritu ſancto
paraclito gratias agat tibi: ſicut tibi ⁊ ipſis pla/
cet pro oibus qui tibi ſemp ſufficit ad omnia: ꝑ
quem tanta nobis feciſti Alleluya. Et glorioſaꝫ
matrem beatiſſimam Mariam ſemper virginé
beatum Michaelem: Gabrieleꝫ: Raphaelem:
⁊ omnes choros beatoꝝ ſpirituuꝫ: Seraphin:
Cherubin: Thronoꝝ: dominationum: princi/
patuum: ⁊ poteſtatuum: virtutum: angeloruꝫ:
archangeloꝝ: beatum Joãnem baptiſtã Joan/
nem euãgeliſtam Petrum Paulum: ⁊ beatos
Patriarchas: ⁊ prophetas: Innocétes: ap̃los:
euãgeliſtas: diſcipulos: martyres: confeſſores:
Uirgines: beatos Helyas ⁊ Enoch: ⁊ omnes
ſanctos qui fuerũt ⁊ erũt ⁊ ſunt. Et ꝓpter tuuꝫ
amoré humil̃r deprecamur: vt ſicut tibi placet:
pro his tibi gr̃as referant ſũmo deo v̾o eterno ⁊
viuo cũ filio tuo btĩſſimo domino noſtro Jeſu
chriſto ⁊ ſpiritu ſancto paraclito in ſecula ſecu/
lorum. Amen. All̃a. Et domino deo vniuerſos
intra ſanctam eccleſiam catholicã ⁊ ap̃licaꝫ ſer/
uire volentes: ⁊ omnes ſequétes ordines: ſacer
dotes: dyaconos: ſubdyaconos: acolitos: ⁊ exor
ciſtas: lectores ⁊ oſtiarios: ⁊ oés clericos: vni/
uerſos religioſos: ⁊ vniuerſas religioſas. Om/
nes pueros ⁊ paruulos: pauperes ⁊ egenos: re/
ges ⁊ p̃ncipes: laboratores ⁊ agricolaſ: ſeruos ⁊
dños. Omnes virgines ɔtinentes ⁊ maritatas
laicos: maſculos ⁊ feminas: oés infantes adole/
ſcentes: iuuenes ⁊ ſenes: ſanos ⁊ infirmos: oés
puſillos ⁊ magnos: ⁊ omnes ppl̃os: tribꝰ ⁊ lin/
guas: ⁊ oés nationes: ⁊ oés hoies vbiqꝫ terraꝝ
q ſunt ⁊ erunt: humil̃r rogamꝰ ⁊ ſupplicamus:
nos oés frés minores ſerui iutiles: vt oés in ve
ra fide ⁊ pnia pſeueremꝰ: qꝛ aliter nullus ſalua/
ri põt. Omnes diligamꝰ ex toto corde: ex tota
aia: ex tota mente ⁊ fortitudine: ex toto intelle/
ctu: ⁊ ex oibus viribꝰ toto viſu: toto affectu to/
tis viſceribus: totis deſiderijs ⁊ voluntatibus
dñm deum: qui totũ corpus: totam aiam: totaꝫ
vitam dedit ⁊ dat oibus nobis: q nos creauit ⁊
redemit: ⁊ ſola ſua miſericordia ſaluauit. Qui
nobis miſerabilibus ⁊ miſeris putridis ⁊ feti/
dis ingratis ignaris: ⁊ malis omnia bona fe/
cit ⁊ facit. Nihil ergo aliud deſideremus: nihil
aliud velimus: nihil aliud placeat: ⁊ delectet
nos: niſi creator ⁊ redemptor ⁊ ſaluator noſter
ſolus ⁊ verus deus: qui eſt plenum bonum om
ne bonum totum bonũ: verum ⁊ ſũmuꝫ bonũ:
qui ſolus eſt bonus: pius ⁊ mitis ſuauis ⁊ dul

cis. Qui ſolus eſt ſanctꝰ:iuſtus:verus : ꝛ rectꝰ:
qui ſolus eſt benignus:inocẽs:mũdus. A quo
ꝛ ꝑ quez ꝛ in quo eſt oīs venia:oīs grã:oīs glo
ria oium penitẽtium ꝛ iuſtoꝝ:oium beatoꝝ in
celis ꝯgaudẽtium. Nihil ergo ipediat:nihil ſe/
paret:nihil iterpolet vbiqꝫ nos oẽs omni loco
omni hora ꝛ oi tp̃e quotidie ꝛ ꝯtinue credamꝰ
veraciter ꝛ humilr̃:ꝛ in corde teneamꝰ ꝛ ame/
mus:honoremus:adoremus: ſeruiamꝰ : laude/
mus:ꝛ bñdicamus:glorificemꝰ:ꝛ ſuperexaltemꝰ:
magnificemus:ꝛ grãs agamus altiſſimo ꝛ ſum
mo deo eterno ꝛ trinitati ꝛ vnitati patri ꝛ filio
ꝛ ſpũi ſancto creatori oium in ſe credentium ꝛ
ſperãtium ꝛ diligẽtium eum q ſine initio ꝛ ſine
ſine imutabilis:ꝛ iuiſibilis:inenarrabilis:inef/
fabilis: incõprehẽſibilis:iuueſtigabilis. Bñdi/
ctus laudabilis glorioſus ſuperexaltatus:ſubli
mis : excelſus:ſuauis:amabilis:delectabilis : ꝛ
totus ſemper ſuper omnia deſiderabilis in ſe/
cula ſeculorum. Amen.

i **In nomine** dei oipotẽtis ro
go oẽs frẽs vt
addiſcãt tenorem ꝛ ſenſum eoꝝ que in
iſta vita ad ſalutẽ aie nr̃e ſcripta ſunt:ꝛ iſta fre/
quenter ad memoriam reducãt:ꝛ exoro deum
vt ipſe q eſt oipotens trinus ꝛ vnꝰ bñdicat oẽs
docẽtes:addiſcẽtes:recordantes ꝛ oꝑantes iſta
quotiens repetunt:que ibi ad ſalutẽ nr̃am ſcri
pta ſunt. Et deprecor oẽs cum oſculo pedum:
vt multũ diligant:cuſtodiant ꝛ reponant:ꝛ ex
parte dei oipotentis ꝛ dñi pape ꝛ ꝑ obiaꝫ. Ego
Frãciſcus firmiter p̃cipio ꝛ iniungo vt ex his
que in iſta vita ſcripta ſunt:nullus minuat:vel
in ipſa ſcriptum aliquod deſuꝑ addat:nec aliaꝫ
regulaꝫ fratres habeant. ¶ Gloria patri ꝛ filio
ꝛ ſpiritui ſancto. Sicut erat in principio ꝛ nũc
ꝛ ſemper ꝛ in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Qualiter alia regula minoꝝ fratrum quam
tenẽt ꝛ ſeruare tenẽtur diuinitꝰ reuelata facta
ꝛ a chriſto in monte promulgata fuit:ꝛ a beato
Franciſco tradita.

p **Poſt dictam** primam regu/
laꝫ beatꝰ Frã/
ciſcus iterum aliam in melius aptauit
ꝛ fecit:que nec miſtris aliqbꝰ:nec fratribꝰ plu/
ribus tãq̃ꝫ nimis arcta placuit:ꝛ ideo ab ipſis
miniſtris vel eius vicario deſtructa ſeu per in/
curiam perdita fuit:ꝓut recitat ſanctꝰ Bona/
ventura:ꝛ ꝓut plenius in cronicis habet. Tan
dem beatus pater ipſam adhuc tertio in meliꝰ
reparare ꝛ ordinare cupiens(vt in cronicis ordi/
nis legitur)aſcẽdit in quẽdam montẽ cum fra
tre Leone de aſſiſio ꝛ frẽ Boniſio ꝺ Bononia
vt faceret aliam regulã firmiſſimã:quã ex tunc
ſemꝑ tenuit ꝛ tenet ordo. Quã poſt multas ad
deum p̃ces ꝛ lachrymas tandeꝫ ſpũ ſcõ ſugge/
rente ꝛ xp̃o dictante eam ſcribi fecit. Cõgrega/
ti aũt ſimul plures miniſtri ad frẽm helyam q
erat vicarius beati Frã. dixerũt ſibi. Audiuimꝰ
ꝙ iſte frater Frã. fecit vnaꝫ nouã regulã:time/
mus aũt ꝙ faciat eam nimis aſperã adeo ꝙ nõ
poſſumus eam obſeruare. Volumꝰ ergo vt va/
das ad eum ꝛ dicas ſibi ꝙ nolumꝰ eſſe obligati
ad illam regulã. Faciat illã pro ſe ꝛ nõ ꝓ nobis.
Quibꝰ frater Helyas rñdit ꝙ nolebat ſine ip/
ſis ire. Et tunc oẽs ſimul iuerunt. Cumqꝫ eſſet
frater Helyas ꝓpe locũ vbi ſtabat beatꝰ Fran.
vocauit eum frater helyas. Quo rñdente ꝛ vi/
dente miſtros p̃dictos dixit beatꝰ Fran. Quid
volunt iſti fratres. Et frater helyas ait. Iſti ſũt
miniſtri qui audientes ꝙ tu facis regulam no
uam:ꝛ timentes ꝙ tu facis eaꝫ nimis aſperam
dicunt ꝛ ꝓteſtantur ꝙ nolunt eſſe obligati ad
illam. Facias eam pro te ꝛ non pro illis. Tunc
beatꝰ Fran. vertit facieꝫ ſuã ad celũ ꝛ loq̄batur
xp̃o ſic. Dñe nõne bñ dixi tibi ꝙ ipſi nõ crede/
rent mihi. Tũc audierũt oẽs vocem xp̃i rñdẽ/
tis in aere. Frater Frãciſce nihil eſt in regula ꝺ
tuo:ſꝫ meũ eſt qcq̄d eſt ibi. Et volo ꝙ regula
ſic obſeruet ad lr̃am ad litteram ad lr̃am : ſine
gloſa ſine gloſa ſine gloſa. Et addidit. Ego ſcio
q̃ꝫtũ põt humana ifirmitas ꝛ q̃ꝫtũ volo iuuare
eos. Qui ergo nolunt ſeruare eaꝫ exeant de or/
dine. Tunc beatus Franciſcus vertit ſe ad illos
fratres ꝛ dixit eis. Audiſtis. Audiſtis. Vultis
ꝙ iterum faciam vobis dici. Tũc miniſtri ſeip/
ſos intuentes confuſi ꝛ territi receſſerunt.

a **Auertẽdum** aũt ꝓ ſimpli/
cibus ꝙ iſta
que ibi dicunt de regula ſeruanda ſine
gloſa ad lr̃am ſm ſanctos pr̃es ꝛ regule expoſi/
tores ſane accipienda ſunt ꝛ recte:ac ſm verita
tem que nõ fallit:nec fallitur. vꝫ. de gloſa regu/
le formã vel perfectionẽ minuente:vel alteran/
te:aut diſtrahente:vel relaxãte:ſeu diſpẽſante:
ꝛ non de neceſſarijs vtilibus ꝛ ſanctis ꝛ cũ tan
tis laboribus

tis laboribus ſanctoꝝ patrũ ordinis acq̄ſitis et
factis declarationibꝰ et expoſitionibꝰ rl̃e paſſus
obſcuros et dubios ꝓ ſerenitate et pace ꝯſciaꝝ
frm̃ elucidãtibꝰ et diffinientibꝰ et potius rl̃e au
ctoritati et ꝑfectioni addẽtibꝰ q̃ꝫ minuentibus.
Nã in ordine nõ defuerũt:nec adhuc de p̃ſenti
deſunt multi q alr̃ q̃ꝫ opꝫ p̃dicta accipiẽtes et
pluſq̃ꝫ opꝫ ſaꝑe volẽtes et ordinẽ tm̃ in p̃ſtinis
dubijs et obſcuritatibꝰ fruſtra reducere volen/
tes in maximũ tanti ordis diſpẽdiũ et timidaꝝ
ꝯſciaꝝ frm̃ piculũ ſanctas et nec̃ias:ac veras et
aplĩcas rl̃e declaratiões reſpuunt et ꝯtẽnunt et
ſequaces eaꝝ. Et ſibi ipſis ad votũ declaratiões
inſuꝑuenientibus dubijs ſine auc̃te fabricãt et
veꝝ ſenſum rl̃e non ſm intẽtionẽ btiſſimi pr̃is
nr̃i et Franciſci et ſũmoꝝ pontificũ rl̃e expoſi/
toꝝ:ſꝫ iuxta affectũ vel zelum ſuũ forte inordi/
natum vel alr̃s accipiunt et accipi volũt p̃dicta
male intelligẽtes et peius allegãtes et aſſumen
tes:et ſeipſos q̃ſi iuſtificãdo alios in his ꝯdem/
nant:cũ tñ veniant ipſi ꝯdẽnandi:nõ illi quia
obiam et volũtatem ſũmoꝝ pontificũ et rl̃e:ac
ordis p̃latoꝝ in his ꝯtemnentes gloſas ſibi ad
nutũ in rl̃am ipſam ſi nõ ſcripto ſalteꝫ facto ſua
auc̃te mittũt et faciunt. Ubi alij quos ꝯtẽnunt
mlr̃to meliꝰ ſecuriꝰ et puriꝰ iuxta hmõi aplĩcas
et ordis approbatas declarationes:et ſine gloſa
diſtrahẽte:aut alterãte vel relaxãte vel alr̃s fru/
ſtra addente ad lr̃am ſeruãt melius et ꝯformiꝰ
ad volũtatem dicti ſanctiſſimi pr̃is nr̃is Fran
ciſci rl̃e ipſiꝰ iſtitutoris vel potiꝰ ꝓmulgatoris.
¶ Qualis et quãte ꝑfectionis et firmitatis ſit
regula fratrum minoꝝ et a q̃ꝫtis approbata.

f **Summa ꝑfectio** iſtius ſe
quentis
regule fratrum minoꝝ eſt in ſex alis ſe/
raphicis. Videlicet.

In omnimoda obedientia
Paupertate euangelica
Caſtitate immaculata
Humilitate profundiſſima
Simplicitate pacifica
Caritate ſeraphica

b **Hec autem** regula ẽ tota euã
gelica i ſacro euã
gelio ac xp̃i et aplĩoꝝ eiꝰ vita et doctri/
na fundata et ꝑ ſacroꝝ ſtigmatũ xp̃i ip̃reſſionẽ
mirificã in corpe ipſiꝰ iſtitutoris q̃ſi ſigillo ꝛ bul
la ſup̃mi eccleſie capitis ꝛ ſponſi:atqꝫ põtificis
xp̃i roborata. Et ita velut talis ꝛ tanq̃ꝫ legitia
rõnabilis humane fragilitati ꝓportiõata ꝛ ob/
ſeruabilis a ſcã ſede aplĩca multiplr̃ approbata
ꝛ ordo ipſe approbatꝰ extitit:p̃ſertiꝫ ab Hono.
iij. Greg. ix. Inno. iiij. Nico. iij. ꝛ Alex. iiij. ꝓut
diuerſe lr̃e aplĩce deſuꝑ ſub plumbo teſtant : ꝛ
ꝓut aptius declarat ꝛ exprimit in decretalibus
titu. de exceſſi. p̃la. c. Nimis iniq. ꝛ in. 6. de ver/
boꝝ ſigni. c. Exijt q ſeminat. Et q̄ talr̃ ſuꝑ irre
fragabili verbo veritatis ꝛ euãgelio ſacro:ac vi
ta xp̃i ꝛ aplĩoꝝ eius:ac in fide eccleſie ſcẽ ꝛ ipſiꝰ
munimine tanq̃ꝫ ſupra firmã petraꝫ fundata ꝛ
ſtabilita:ac roborata extitit:ideo vſqꝫ in finem
mundi nec̃io in ſua ꝑfectione in aliqbus ipſius
veris obſeruatoribꝰ ꝛ defenſoribꝰ eius etiaꝫ ſub
regulari ꝛ ꝑfecta ipſius obie ꝛ paupertatis for/
ma ꝑſeuerabit. Dicente xp̃o Matth. 24. Mar.
xiij. ꝛ Luce. xxj. Celum ꝛ terra trãſibũt:verba
aũt mea non p̃teribunt. Et ad hoc ſilitudinem
adducente de ſtabilitate domus fundate ſupra
firmam petrã ꝯtra tẽpeſtates irruentes ꝛ flumi
na ꝛc̃. Matth. vij. Itẽ Luce. xxij. Rogaui ꝓ te
vt nõ deficiat fides tua. Et ꝓut iam a p̃ncipio
ordis vſqꝫ nũc(vbi iam fluxerũt fere trecẽti an/
ni)experientia certa notorie palaꝫ ꝛ publice ꝓ/
bauit ꝛ ꝓbat:q̄ nunq̃ꝫ deſeruit nec deſeret deꝰ
plebẽ ſuaꝫ qn ſemꝑ ꝓuiderit ꝛ ꝓuidere debeat
de aliqbus veris ipſius obſeruatoribꝰ:zelatori/
bus ꝛ defenſoribꝰ qbꝰ ſemꝑ firma ſtare poſſit in
aliqbus ꝛ in multis:non obſtãtibus tempeſta/
tibus moleſtationum aliquoꝝ maloꝝ p̃latoruꝫ
ꝛ frm̃ ꝛ alioꝝ diuerſoꝝ ꝛ diuerſi ſtatꝰ ꝑſecutorũ
ꝛ detractoꝝ:ꝛ fluminibꝰ relaxationũ:ꝛ diſpen/
ſationum aliquoꝝ:ac pluuijs carnalium:gluto/
num:negligẽtium:mũdanoꝝ:ſupboꝝ: tepido/
rum:aridorum:atqꝫ relaxatoꝝ frm̃. Et ideo cõ
formiter ad hec refert ſcũs Bonauẽtura in le/
genda maiori. Q̄ cuꝫ beatꝰ pr̃ Frãciſcus ſemel
malis turbatus exẽplis aliquoꝝ fratrum anxio
ſpiritu miſericordẽ p̃rem p̃caretur pro filijs re/
ſponſum hmõi reportauit a dño. Cur tu pauꝑ
homũcio ꝯturbaris? An ego te ſuper religionẽ
meam ſic paſtorem inſtitui vt me p̃ncipaleꝫ ne/
ſcias eſſe patronum. Hominẽ ſimpliceꝫ ad hoc
te conſtitui vt que in te fecero nõ humane idu/
ſtrie:ſed ſuperne gr̃e aſcribant. Ego vocaui ſer/
uabo ꝛ paſcam:ꝛ alijs excidentibꝰ alios ſubro/

gabo:ita vt ſi nati non fuerint faciam illos na/
ſci.Et quantiſcunqꝫ fuerit impulſib⁹ pauꝑcula
hec ꝯcuſſa religio:ſalua ſemꝑ meo munere per
manebit:hec vbi ſupra.Jtez ſunt in hac regula
ꝑfectiſſima capl'a duodeci:ſicut xp̄s habuit.xij.
Apl'os.Jtē ſunt in ea v̄ſus ſeptuaginta duo ſm̄
numerū ſeptuaginta duoꝝ diſcipuloꝝ chriſti.
¶ Sequitur breuis ⁊ vtilis regule expoſitio/
nes quaſi per modum prologi.

c **Ertum eſt** autem fratres ca
riſſimi ⁊ in chri
ſto Jeſu dilectiſſimi:ꝙ hāc ſanctiſſimā
regulam totaz ſeruare promiſimus.Uerūtamē
non oia que in regula ponunꝭ ſunt obligatoria
ad mortale ſm̄ apoſtolicas declarationes ⁊ de/
terminationes.Sed ſolum illa ſunt obligatoria
que ponuntur in regula p̄ceptorie vel inhibito
rie:⁊ quedam equipollentia p̄ceptis : ⁊ q̄dam
vim precepti habentia:que per Clementez.v.
Martinum.v.⁊ modernas ordis ꝯſtitutiones
⁊ declarationes expreſſa ſunt.Si eniz oia cade/
rent ſub precepto ⁊ obligatiōe mortalis pecca/
ti tranſgreſſio oium eſſet periculoſa dānabilis
⁊ mortalis ⁊ durum eſſet talem regulaz taliter
promittere ⁊ vouere que tal'r vix ab aliquo poſ
ſet ſeruari.Sed ipſaz vouemus ſeruare ⁊ ſerua/
mus ſm̄ intentionē beati Franciſci inſtitutoris
eius ⁊ ſūmorum pontificum in regula ipſa ⁊ di
ctis declarationibus apoſtolicis expreſſaz.Qui
ſanctus pater diſtinxit ⁊ ſub certis v̄bis ⁊ mo/
dis loquendi oſtendit que voluit eſſe obligato
ria ⁊ que non. Ad quos modos ⁊ diſtinctiōes
oia ſunt reducibilia que ſunt ſcripta in eadem.
Et ſunt ſeptē.Nam in ipſa regula noſtra ſunt
quedam que vocanꝭ ſub nole precepti eminen
tia:quedaz que vocantur preceptis equipollen
tia:quedam que vocanꝭ vim precepti habētia.
Et iſta oia ſolum obligant ad mortale. Quedā
vero dicunꝭ admonitiones que docēt bonum
facere:q̄dā exhortationes q̄ docēt malū fugere:
quedā que vocanꝭ libertates regule: q̄dam v̄o
que vocanꝭ ꝯditiones volētium ordinem itra/
re.Et iſta nō obligant ad mortale:niſi inq̄ztum
lege diuina vel eccleſie ſancte obligant vel niſi
vbi ꝯtrariū fieret ex notabili ⁊ maliuolo ꝯtētu.
Et iſtis ſeptē modis tota r'la ꝑficiꝭ ⁊ declaraꝭ.

Sequitur regula fratrum minoꝝ ab Honorio papa tertio con
firmata que nunc ab oibus fratribus minorib⁹
voueꝭ ⁊ obſeruari debet precepta.ſ.vt precepta
conſilia vt ꝯſilia ⁊c̄.ſm̄ papales declaratiōes:q̄
gdem ſequēs regula ſollicite fuit correcta nulla
immutata ſyllaba:ſuꝑ originali bulla Rome cō
ſeruata.Capl'oruz quotationibus dūtaxat exce
ptis que hoc in loco ꝓpter legendi ad mēſam
ꝯſuetudinem apponūtur vltra ipſius bulle cō/
tinentia:in qua tamen bulla ſingulorum capi/
tulorum annotationes cum l'ra capitali:ſingu/
la capitula inijciant ⁊ eadem proſequuntur.

H Onorius ep̄s ſeruus ſeruoꝝ dei.
Dilectis filijs fratri Frācifco ⁊
alijs fratribus de ordine fratruz
minorum Salutē ⁊ apl'icam be
nedictionez. Solet annuere ſe/
des apoſtolica pijs votis ⁊ honeſtis petentiuz
deſiderijs fauorez beniuolū impartiri. Ea pro/
pter dilecti in domino filij veſtris pijs p̄cibus
inclinati:ordinis veſtri regulam a bone memo
rie Jnnocētio papa predeceſſore noſtro appro/
batam:annotatam preſentibus:auctoritate vo/
bis apoſtolica confirmamus:⁊ preſentis ſcripti
patrocinio cōmunimus.Que talis eſt.

¶ Jn nomine domini:icipit regula ⁊ vita mi
norum fratrum. Cap̄. I.

r **Egula ⁊ vita** minorū frm̄ hec eſt.ſ.do/
mini noſtri Jeſu chriſti ſanctum euan/
geliuz obſeruare:viuendo in obediētia:ſine ꝓ/
prio:⁊ in caſtitate.Frater Franciſcus promittit
obedientiaz ⁊ reuerentiā domino pape Hono/
rio ac ſucceſſoribus eius canonice intrātibus:
⁊ eccleſie Romane.Et alij fratres teneanꝭ fra/
tri Franciſco ⁊ eius ſucceſſoribus obedire.

¶ De his qui volunt vitam iſtam accipere:⁊
qualiter recipi debeant. Cap̄. II.

ſ **J qui voluerint** hāc vi tā acci
pere ⁊ venerint ad fratres noſtros:mit
tant eos ad ſuos miniſtros ꝓuinciales:quibus
ſolummodo ⁊ non alijs recipiendi fratres licē
tia concedatur.Miniſtri vero diligēter exami
nent eos de fide catholica ⁊ eccleſiaſticis ſacra/
mentis.Et ſi hec omnia credant:⁊ velint ea fi/
deliter confiteri:⁊ vſqꝫ in finem firmiter obſer
uare:⁊ vxores non habent:vel ſi habent:⁊ iam
monaſterium

monaſterium intrauerint vxores:vel licentiaz
eis dederint auctoritate dioceſani epiſcopi vo/
to continentie iaz emiſſo:⁊ illi⁹ ſint etatis vxo
res:ꝙ non poſſit de eis oriri ſuſpitio:dicant il/
lis verbum ſancti euāgelij:ꝙ vadant ⁊ vendāt
omnia ſua:⁊ ea ſtudeant pauperibus erogare.
Qꝫ ſi facere non potuerint:ſufficit eis bona vo
luntas.Et caueant fratres ⁊ eorum miniſtri ne
ſolliciti ſint de rebus ſuis temporalibus:vt libe
re faciant de rebus ſuis:quicquid dominus in/
ſpirauerit eis. Si tamen conſilium requiratur
licentiam habeant miniſtri mittendi eos ad ali
quos deum timentes:quorum cōſilio bona ſua
pauperibus erogentur . Poſtea concedant eis
pannos probationis:videlicet duas tunicas ſi/
ne caputio ⁊ cingulum ⁊ brachas ⁊ caparonez
vſqꝫ ad cingulum : niſi eiſdem miniſtris aliud
ſm̄ deum aliquando videatur.Finito vero an/
no probationis recipianꝭ ad obedientiam pro/
mittentes vitam iſtam ſemper ⁊ regulaz obſer/
uare.Et nullo modo licebit eis de iſta religiōe
exire iuxta mādatum domini pape:q꞉ ſm̄ ſan/
ctum euangelium:nemo mittens manum ad
aratrū ⁊ aſpiciens retroaptus eſt regno dei.Et
illi qui iam ꝓmiſerunt obedientiam : habeant
vnam tunicam cum caputio:⁊ aliam ſine capu
tio qui voluerint habere.Et qui neceſſitate co
guntur:poſſint portare calciamēta. Et fratres
omnes veſtimentis vilibus induanꝭ:⁊ poſſint
ea repetiare de ſaccis ⁊ alijs petijs:cuz benedi/
ctione dei.Quos moneo ⁊ exhortor : ne deſpi/
ciant neqꝫ iudicent homines quos vident mol
libus veſtimentis ⁊ coloratis indutos vti cibis
⁊ potibus delicatis:ſed magis vnuſquiſqꝫ iudi
cet ⁊ deſpiciat ſemetipſum.

¶ De diuino officio ⁊ ieiunio:⁊ q̄uo frēs de/
beant ire per mundum. Cap̄. III.

c **Lerici faciant** diuinum officium
ſm̄ ordinē ſancte Romane eccleſie ex/
cepto pſalterio:ex quo habere poterūt breuia/
ria.Layci vero dicāt viginti q̄ttuor Pater nr̄
pro matutino:pro laudib⁹ qnqꝫ:ꝓ p̄ma:tertia:
ſexta:⁊ nona:pro qualibet iſtaꝝ ſeptem:pro ve/
ſperis aūt duodecim:pro completorio ſeptem:
⁊ orent pro defunctis. Et ieiunent a feſto om/
nium ſanctorum vſqꝫ ad natiuitatem dn̄i.San
ctam vero quadrageſimaz que incipit ab epy/
phania vſqꝫ ad ꝯtinuos quadraginta dies:quā
dominus ſuo ſancto ieiunio conſecrauit:q vo/
luntarie eaz ieiunant benedicti ſint a domino:
⁊ qui nolunt non ſint aſtricti:ſed aliaz vſqꝫ ad
reſurrectionem domini ieiunent. Alijs autem
temporibus non teneanꝭ:niſi ſexta feria ieiuna
re.Tempore vero manifeſte neceſſitatis nō te/
neantur fratres ieiunio corporali. Conſulo ve/
ro moneo ⁊ exhortor fratres meos in domino
Jeſu xp̄o:vt quādo vadunt per mundum nō
litigēt:neqꝫ ꝯtendāt verbis:nec alios iudicēt:
ſed ſint mites:pacifici ⁊ modeſti:māſueti ⁊ hu
miles:honeſte loquentes oibus ſicut decet. Et
non debeant equitare:niſi manifeſta neceſſitate
vel infirmitate cogantur.Jn quācūqꝫ domum
intrauerint:primuz dicant: Pax huic domui.
Et ſm̄ ſanctum euangelium de omnib⁹ cibis q
apponuntur eis liceat manducare.

¶ Qꝫ fratres nō recipiant pecuniā. Ca.IIII.

p **Recipio** firmiter fratrib⁹ vni/
uerſis ⁊ nullo modo
denarios vel pecuniaz recipiant:per ſe
vel per interpoſitam pſonaz.Tamen pro neceſ/
ſitatibus infirmoꝝ ⁊ alijs fratribus iduendis:
per amicos ſpūales miniſtri tātum ⁊ cuſtodes
ſollicitam curam gerant ſm̄ loca ⁊ tpa ⁊ frigi/
das regiones:ſicut neceſſitati viderint expedi/
re.Eo ſemꝑ ſaluo:vt ſicut dictum eſt:denarios
vel pecuniam non recipiant.

¶ De modo laborandi. Cap̄. V.

f **Ratres** illi quibus gratiaz de/
dit dn̄s laborandi la/
borent fideliter ⁊ deuote:ita ꝙ excluſo
ocio anime inimico:ſancte orationis ⁊ deuotio
nis ſpm̄ non extingant:cui debent cetera tem/
poralia deſeruire.De mercede vero laboris pro
ſe ⁊ ſuis fratribus corporis neceſſaria recipiant
preter denarios vel pecuniam.Et hoc humili/
ter:ſicut decet ſeruos dei:⁊ paupertatis ſanctiſ/
ſime ſectatores.

¶ Qꝫ fratres nihil ſibi approprient ⁊ de elemo
ſyna petenda:⁊ de fratribus infirmis. Ca.VI.

f **Ratres** nihil ſibi approprient:
nec domum:nec locū:
nec aliquā rem.Et tanq̄z ꝑegrini ⁊ ad/
uene in hoc ſeculo in paupertate ⁊ humilitate
domino famulantes:vadant pro elemoſyna cō
fidenter.Nec opz eos verecundari:q꞉ domin⁹

pro nobis ſe fecit pauperem in hoc mũdo.Hec
eſt illa celſitudo altiſſime pauptatis que vos ca
riſſimos fratres meos heredes ⁊ reges regni ce
lorum inſtituit:pauperes rebus fecit:virtutib⁹
ſublimauit.Hec ſit portio veſtra : que perducit
in terram viuentiuꝫ.Cui dilectiſſimi frẽs tota/
liter inherentes:nihil aliud pro noie dñi noſtri
Jeſu xp̄i in ꝑpetuuꝫ ſub celo habere velitis.Et
vbicūqꝫ ſunt ⁊ ſe inuenerint fratres:oſtendant
ſe domeſticos inuicem inter ſe:⁊ ſecure maniſe
ſtet vnus alteri neceſſitatem ſuaꝫ. Quaſi mater
nutrit ⁊ diligit filium ſuum carnaleꝫ:quãto di/
ligentius debet quis diligere ⁊ nutrire fratrem
ſuum ſpiritualem.Et ſi quis eoruꝫ in īfirmita/
te ceciderit : alij fratres debent ei ſeruire : ſicut
vellent ſibi ſeruiri.

¶ De penitentia fratribus peccantibus impo
nenda. Cap̄. VII.

ſ **J qui fratrum** inſtigan te inimi
co mortaliter peccauerint:pro illis pec
catis de qbus ordinatum fuerit īter fratres: vt
recurrãt ad ſolos miniſtros ꝓuinciales:tenean
tur p̄dicti fratres ad eos recurrere q̃ꝫ citius po
terint ſine mora. Ipſi vero miniſtri ſi p̄ſbyteri
ſunt cum miſericordia iniungant illis peniten/
tiam. Si vero p̄ſbyteri non ſunt:iniungi faciãt
per alios ſacerdotes ordinis:ſicut eis ſm̄ deum
melius videbit expedire. Et cauere debent ne
iraſcantur ⁊ ↄturbentur:ꝓpter peccatuꝫ alicu
ius:quia ira ⁊ conturbatio in ſe ⁊ in alijs impe
diunt caritatem.

¶ De electione generalis miniſtri hui⁹ frater/
nitatis ⁊ de capitulo pẽthecoſtes. Ca. VIII.

v **Niuerſi fratres** vnum de fra/
trib⁹ iſtius religionis teneant ſemp hr̄e
gñalem miniſtrū ⁊ ſeruū totius fraternitatis ⁊
ei teneant firmiter obedire.Quo decedẽte ele/
ctio ſucceſſoris fiat a miſtris ꝓuicialib⁹ ⁊ cuſto
dibus in capl̄o penthecoſtes in quo ꝓuinciales
miniſtri teneant ſemp inſimul ↄuenire:vbicū/
qꝫ a generali miniſtro fuerit ↄſtitutum.Et hoc
ſemel in tribus annis vel ad aliuꝫ terminū ma/
iorem vel minorem:ſicut a p̄dicto miniſtro fue
rit ordinatum.Et ſi aliquo tempore appareret
vniuerſitati miniſtroꝝ ꝓuincialium ⁊ cuſtodū
predictum miniſtrum non eſſe ſufficientem ad
ſeruitium ⁊ cõmunem vtilitateꝫ fratrū teneant
predicti fratres qbus electio data eſt in nomine
domini alium ſibi eligere in cuſtodem. Poſt ca
pituluꝫ vero penthecoſtes miniſtri ⁊ cuſtodes
poſſint ſinguli ſi voluerit ⁊ eis expedire vide/
bitur eodẽ anno in ſuis cuſtodijs ſemel fratres
ſuos ad capitulum conuocare.

¶ De predicatoribus. Cap̄. IX.

f **Ratres non** predicent in ep̄atu alicu/
ius ep̄i cū ab eo illis fuerit ↄtradictuꝫ.
Et nullus fratrum populo penitus audeat p̄/
dicare:niſi a miniſtro gñali huius fraternitatis
fuerit examinatus ⁊ approbat⁹:⁊ ab eo officiuꝫ
ſibi predicationis ↄceſſuꝫ.Moneo quoqꝫ ⁊ ex/
hortor eoſdem frẽs:vt in predicatione quaꝫ fa/
ciũt ſint examinata ⁊ caſta eoꝝ eloquia ad vtili
tatem ⁊ edificationem populi:annūciando eis
vitia ⁊ virtutes:penam ⁊ gloriam cuꝫ breuita/
te ſermonis:quia verbum abbreuiatū fecit do/
minus ſuper terram.

¶ De admonitione ⁊ correctione frm̄. Ca.X.

f **Ratres qui** ſūt miniſtri ⁊ ſerui aliorum
fratrū:viſitent ⁊ moneant fratres ſuos
⁊ humiliter ⁊ caritatiue corrigant eos:nõ preci
pientes eis aliquid:qd̄ ſit contra aiam ſuã ⁊ re/
gulam noſtram.Fratres vero qui ſunt ſubditi:
recordent q̄ ꝓpter deum abnegauerūt ꝓprias
voluntates.Unde firmiter precipio eis:vt obe
diant ſuis miniſtris in oibus que promiſerunt
dño obſeruare:⁊ non ſunt cõtraria aie ⁊ regule
noſtre.Et vbicūqꝫ ſunt fratres qui ſcirent ⁊ co
gnoſcerent ſe nõ poſſe regulam ſpūaliter obſer/
uare:ad ſuos miſtros debeant ⁊ poſſint recur/
rere.Miniſtri vero caritatiue ⁊ benigne eos re
cipiant ⁊ tantã familiaritatẽ habeant circa ip/
ſos:vt dicere poſſint eis ⁊ facere : ſicut dñi ſer/
uis ſuis.Nã ita dꝫ eſſe q̄ miſtri ſint ſerui oium
frm̄.Moneo vero ⁊ exhortor in dño Jeſu xp̄o:
vt caueant Frẽs ab omni ſupbia : vanagloria:
inuidia:auaricia:cura:⁊ ſollicitudine huius ſe/
culi:detractione ⁊ murmuratione.Et nõ curẽt
neſcientes litteras diſcere:ſed attẽdãt q̄ ſuper
oia deſiderare debent hr̄e ſpm̄ dñi ⁊ ſanctaꝫ ei⁹
opationẽ:orare ſemp ad eum puro corde:⁊ hr̄e
humilitatem ⁊ patientiam in pſecutione ⁊ in/
firmitate:⁊ diligere eos q nos pſequunt ⁊ rep̄/
hendunt

hendunt ⁊ arguunt:q: dicit dñs. Diligite ini/
micos veſtros:⁊ orate pro pſequentib⁹ ⁊ calūni
antibus vos.Beati q pſecutionem patiuntur:
ꝓpter iuſtitiam:qm̄ ipſoꝝ eſt regnum celoruꝫ.
Qui aūt pſeuerauerit vſqꝫ in finẽ:hic ſalu⁹erit.

¶ Q: fratres non ingrediant monaſteria mo/
nacharum. Cap̄. XI.

p **Recipio** firmiter fratrib⁹ vni uerſis ne habeãt ſu
ſpecta ↄſortia vel ↄſilia mulieꝝ:⁊ ne in/
grediantur monaſteria monachaꝝ:preter illos
qbus a ſede apl̄ica cõceſſa eſt licentia ſpecialis.
Nec fiant compatres virorum vel mulierū:ne
hac occaſione inter fratres vel de fratrib⁹ ſcan/
dalum oriatur.

¶ De euntibus inter ſarracenos ⁊ alios infi/
deles. Cap̄. XII.

q **Uicunqꝫ** fratrum diuina īſpi/ ratione voluerit ire
inter ſarracenos ⁊ alios infideles:petãt
inde lniam a ſuis miniſtris ꝓuincialib⁹.Mini
ſtri v̄o nullis eundi lniaꝫ tribuãt:niſi eis quos
viderint eſſe idoneos ad mittenduꝫ. Ad hec p
obedientiaꝫ iniungo miniſtris:vt petant a dño
papa vnuꝫ de ſancte Romane eccleſie cardina/
libus:q ſit gubernator ꝓtector ⁊ corrector iſti⁹
fraternitatis:vt ſemp ſubditi ⁊ ſubiecti pedib⁹
eiuſdem ſancte eccleſie:ſtabiles in fide catholi/
ca:paupertatem ⁊ humilitatem ⁊ ſcm̄ euange/
lium domini noſtri Jeſu chriſti:qd̄ firmiter ꝓ/
miſimus obſeruemus. Nulli ergo omnino ho/
minum liceat hanc paginam noſtre confirma/
tionis īfringere:vel ei auſu temerario ↄtraire.
Si quis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit:indigna
tionem omnipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊
Pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū.
Datum Laterani.iij.kalendas decẽbris.Pon/
tificatus noſtri anno octauo.

¶ Explicit regula fratrum minorum.

¶ Incipit teſtamentum beatiſſimi patris no/
ſtri Franciſci.

D **Ominus** dedit mihi fratri Frãci
ſco ita īcipere facere penitẽtiaꝫ:
quia cum eſſem in peccatis ni/
mis mihi videbatur amarū vi/
dero leproſos.Et ipſe dñs con/
duxit me inter illos:⁊ feci miaꝫ cū illis:⁊ rece/
dente me ab ipſis:id qd̄ videbat mihi amaruꝫ
ↄuerſum fuit mihi in dulcedinem aie ⁊ corpo/
ris.Et poſtea paꝝ ſteti:⁊ exiui de ſeculo.Et do
minus dedit mihi fidẽ talem in eccleſijs:vt ita
ſimpl̄r adorarẽ ⁊ dicerẽ.Adoramus te ſanctiſſi/
me dñe Jeſu xp̄e hic ⁊ ad oẽs eccleſias tuas q̃
ſunt in toto mundo ⁊ bñdicim⁹ tibi:q: per ſan
ctam crucem tuam redemiſti mūdū.Et poſtea
dedit mihi dñs ⁊ dat tantã fidem in ſacerdoti/
bus qui viuunt ſm̄ formã ſcẽ Romane eccleſie
pp ordineꝫ ipſoꝝ q̄ ſi facerent mihi pſecutionẽ
volo recurrere ad ipſos.Et ſi haberem tantam
ſapiam quãtã Salomõ habuit:⁊ inuenirẽ pau/
perculos ſacerdotes huius ſeculi in parochijs
in qbus morant:nolo p̄dicare ↄtra volūtatem
ipſoꝝ. Et ipſos ⁊ oẽs alios volo timere amare
⁊ honorare:ſicut meos dños.Et nolo i ipſis ↄſi
derare pctm̄:q: filiū dei diſcerno in ipſis:⁊ dñi
mei ſunt.Hec pp hoc facio:q: nihil video cor/
poraliter in hoc ſeculo de ipſo altiſſimo filio dei
niſi ſanctiſſimū corpus ⁊ ſanguinẽ ſuuꝫ qd̄ ipſi
recipiunt:⁊ ipſi ſoli alijs miſtrãt. Et hec ſciſſi/
ma myſteria volo ſup oia honorari ⁊ venerari:
⁊ in locis p̄cioſis collocari.Sanctiſſima noia ⁊
verba eius ſcripta vbicunqꝫ inuenero in locis
illicitis volo colligere:⁊ rogo q̄ colligant:⁊ in
loco honeſto collocent . Et oẽs theologos ⁊ q
miniſtrãt nobis ſciſſima verba diuina debem⁹
venerari:ſicut qui miniſtrant nobis ſpm̄ ⁊ vi/
tam.Et poſtq̃ꝫ dñs dedit mihi de fribus nemo
oſtendebat mihi qd deberem facere:ſed ipſe al/
tiſſimus reuelauit mihi:q̃ꝫ ego debereꝫ viuere
ſm̄ formam ſci euãgelij . Et ego paucis verbis
⁊ ſimpl̄r feci ſcribi:⁊ dñs papa ↄfirmauit mihi.
Et illi q veniebant ad recipiendum vitaꝫ iſtã:
oia que hr̄e poterãt dabant pauperib⁹. Et erãt
ↄtenti tunica vna:intus ⁊ foris repetiata q vo/
lebant cū cingulo ⁊ brachis ⁊ nolebamus plus
hr̄e.Officiū dicebam⁹ clerici ſm̄ alios clericos:
Layci dicebãt Pr̄ nr̄.Et ſatis libenter mane/
bamus in eccleſijs paupculis ⁊ d̄relictis ⁊ era/
mus idiote ⁊ ſubditi oib⁹.Et ego manib⁹ meis
laborabam ⁊ volo laborare:⁊ oẽs alij frẽs firmi
ter volo q̄ laborent : de laboritio qd̄ ptinet ad
honeſtatem.Et qui neſciunt addiſcant:nec pp
cupiditatem recipiendi precium laboris:ſed pp
bonum exemplum:⁊ ad repellendum ocioſita/
tem.Et quando non daret nobis p̄cium labo/

rſs:recurramus ad menſam dn̄i:petēdo elemo/
ſynā hoſtiatim. Salutationē hāc reuelauit mihi
dn̄s:vt dicerem⁹. dn̄s det tibi pacē. Caueant ſi/
bi frēs vt eccleſias ꝛ habitacula: ꝛ oīa alia q̄ ꝓ
ipſis ꝯſtruunt penitus nō recipiant:niſi eſſent
ſicut decet ſm ſanctam pauptatē quā in regula
ꝓmiſimus:ſemp ibi hoſpitātes ſicut aduene ꝛ
ꝑegrini. Precipio firmiter ꝑ obiam frib⁹ vni/
uerſis:ꝙ vbicūqꝫ ſunt nō audeant petere aliq̄ꝫ
lr̄am in curia Romana ꝑ ſe:nec ꝑ iterpoſitam
ꝑſonam:neqꝫ pro eccleſia:neqꝫ ꝓ alio loco:neqꝫ
ſub ſpē p̄dicationis:neqꝫ pro ꝑſecutione ſuoꝝ
corpoꝝ:ſed vbicūqꝫ nō fuerint recepti fugiant
in alienā terram ad faciendū pniam cum bn̄di
ctione dei. Et firmiter volo obedire gn̄ali mi/
niſtro huius fraternitatis ꝛ illi guardiano:quē
ſibi placuerit mihi dare:ꝛ ita volo eſſe capt⁹ in
manib⁹ ſuis vt nō poſſim ire vel facere ꝯtra vo
luntatem ſuam:q2 dn̄s meus eſt. Et q̄ꝫuis ſim/
plex ꝛ infirmus tn̄ ſemper volo hr̄e clericum q
mihi faciat offm̄:ſicut in regula ꝯtinet. Et oēs
alij frēs ita teneantur firmiter obedire guardia
nis ſuis:ꝛ facere offm̄ ſuum ſm regulam. Et ſi
aliq inuenti eſſent q nō facerent officiū ſm re/
gulam ꝛ vellent alio mō variare:aut nō eſſent
catholici:oēs frēs vbicūqꝫ ſūt ꝑ obiaꝫ teneant
vbicūqꝫ iuenerit aliquē ipoꝝ ꝓximiori cuſtodi
illius loci vbi ip̄m inuenerint d̄beant p̄ſentare.
Et cuſtos teneat ꝑ obiam ipſum firmiter cuſto
dire:ſicut hoīeꝫ in vinculis die noctuqꝫ:ita ꝙ
non poſſit eripi de manib⁹ eius:donec in ꝓpria
ſua ꝑſona ip̄m rep̄ſentet in manib⁹ ſui miniſtri.
Et miniſter teneat firmiter per obiam mittere
ipſuꝫ per tales frēs qui die noctuqꝫ cuſtodiant
ipſum ſicut hoīem in vinculis donec rep̄ſentēt
ipſum coram dn̄o oſtienſi:qui eſt dn̄s ꝓtector ꝛ
correctoꝛ iſtius fraternitatis. Et nō dicant frēs
hec eſt alia regula:q2 hec eſt recordatio:admo/
nitio ꝛ exhortatio ꝛ meum teſtamētuꝫ:qđ ego
frater Franciſcus paruulus veſter facio vobis
fribus meis bn̄dictis:ꝓpter hoc vt regulā quā
dn̄o ꝓmiſimus melius catholice obſeruemus.
Et generalis miniſter ꝛ oēs alij miſtri ꝛ cuſto/
des:per obedientiam teneantur in iſtis verbis
non addere vel minuere. Et ſemp hoc ſcriptuꝫ
habeant ſecum iuxta regulam:ꝛ in oībus capi/
tulis que faciunt qn̄ legunt regulā legant ꝛ iſta
verba. Et oīb⁹ fribus meis clericis ꝛ laycis p̄ci
pio firmiter per obedientiam:vt non mittant
gloſas in regula:nec in iſtis verbis dicendo ita
volūt intelligi:ſed ſicut dedit mihi dn̄s ſimpli/
citer ꝛ pure dicere ꝛ ſcribere regulam ꝛ iſta ver
ba:ita ſimpliciter ꝛ pure ſine gloſa intelligatis:
ꝛ cum ſancta opatione obſeruetis vſqꝫ in finē.
Et qcunqꝫ hec obſeruauerit in celo repleatur
bn̄dictiōe altiſſimi patris celeſtis:ꝛ in terra re/
pleatur bn̄dictione dilecti filij ſui cum ſanctiſſi
mo ſpiritu paraclyto:ꝛ oībus virtutib⁹ celoꝝ
ꝛ oībus ſanctis. Et ego frater Frāciſcus paruu
lus veſter ꝛ ſeruus:quātūqꝫ poſſum confirmo
vobis intus ꝛ foris iſtam ſanctiſſimam bene/
dictionem. Amen.

¶ Explicit teſtamentū btiſſimi pr̄is nr̄i Frā.

¶ Verba beatiſſimi patris nr̄i Franciſci.

B**Eatiſſimus** Pr̄ nr̄ Franci
ſcus hec que ſequunt fratribus
dicere ſolitus erat. O dilectiſſi
mi frēs ꝛ in eternuꝫ benedicti
filij audite me:audite voceꝫ pa
tris veſtri: Magna ꝓmiſimus:maiora ꝓmiſſa
ſunt nobis. Seruemus hec:ſuſpiremus ad illa.
Voluptas breuis:pena ꝑpetua:modica paſſio:
gloria infinita:multorum vocatio:paucoꝝ ele/
ctio:omnium retributio. Amen.

¶ Laudes regule fratrum minorum a beato
Franciſco prolate.

b **Eatus** Frāciſcus cōmunem ꝓ/
feſſionē ꝛ regulam ardē/
tiſſime zelans volebat:ꝙ ſemp apud ſe
frēs hr̄ent regulam ꝛ q circa illa erant zelotes:
ſingulari benedictione eos bn̄dicebat. Hāc eni
ſingulariter ſuis fribus dicebat eſſe libꝛuꝫ vite:
ſpecie ſalutis:medullam euāgelij:viaꝫ ꝑfectio/
nis clauem paradiſi:pactū eterni federis. Hāc
volebat ab oīb⁹ ſciri:ꝛ in alleuiatiōe tedij ꝛ me/
moria preſtiti iuramenti cum interiori hoīe cō/
fabulari. Docuit eam ſemp cū intentione agen
de vite portari pre oculis:ꝛ quod plus eſt cum
ipſa debere mori.

¶ Laudes teſtamēti beatiſſimi pr̄is nr̄i Fran.

o **Teſtamentum** pacis:te
ſtamen/
tuꝫ nulla obliuione delendū:nulla de/
dignatione ſpernendum:nulla ſupoꝛdinatione
ꝯtraria mutandum. Teſtamentum inquā non
morte teſtatoris:ſed imortalis vite ꝯdonatione
ſan citū. Beatus q non ſpernit vel abijcit cari/
tatis incorruptibile teſtamētum:fertile humili
tatis feudum:deſiderabile paupertatis theſau/
rum tanti patris ſibi traditione legatum.

¶ De ſeueritate ſancti ꝯtra relaxatores regule
ꝛ ꝯtra ſcandaloſos frēs:ꝛ gaudio ipſius ꝛ amo/
re erga bonos:qbus benedicebat ꝛc̄.

p **Reterea pater** ſanctiſſi/
mus cō/
tra eos qui in hoc ordine ſuo aliquā ꝓ/
prietatem vel pecunie receptioneꝫ ſeu aliud cō
tra regule puritatem inducūt:ꝛ q hunc ordinē
quē p̄cipue decorat pauptatis ꝓfeſſio:terrena/
rum rerū puluere p̄ſumpſerint maculare:ꝛ ma
xime qui alios ſuis malis exēplis ſcandalizāt ꝛ
ordinem relaxant:maledictionē dei ꝛ ſuam ter
ribiliter imprecando aliqn̄ dicebat. A te inquit
ſanctiſſime pr̄ ꝛ a tota celeſti curia ꝛ a me paup
culo ſint maledicti q ſuo malo exēplo ꝯfundūt
ꝛ deſtruunt qđ per ſanctos fratres huius ordis
edificaſti:ꝛ edificare nō ceſſas. ¶ Cum aiaruꝫ
ſaluteꝫ feruidaꝝ emulatiōe zelaret:ſuauiſſimis
dicebat ſe repleri odorib⁹:ꝛ quaſi vnguēto pre/
cioſo liniri:cum ſanctoꝝ fratrum ꝑ orbem di/
ſtantium odorifera fama multos audiret ad vi
tam veritatis induci. Et ex taliuꝫ auditu exul/
tabat in ſpiritu:ac bn̄dictiōib⁹ omni acceptio/
ne digniſſimis fratres illos accumulans q ver/
bo ꝛ opere ad chriſti amoreꝫ inducerent pecca/
tores. ¶ Fratres ētiā hortans. His verbis vte/
bat. Iſti inqt frēs mei hac hora nouiſſima mū/
di dati ſunt mundo:vt in eis hoīes impleant:
vnde in proximo iudicio a ſupremo iudice cō/
mendent:audientes illud xp̄i ſuauiſſimū ver/
bum. Qđ viri ex his fratribus meis feciſtis mi
hi feciſtis. Ite inqt dulcis pr̄ ad filios. Annun/
ciate hoībus pacem:p̄dicate pniaꝫ in remiſſio/
nem pctōrum. Eſtote in tribulationib⁹ patien/
tes:in orationib⁹ vigiles in laborib⁹ ſtrēnui in
ſermonibus modeſti:in moribus graues:in be
neficijs grati:q2 pro his oībus regnū vobis p̄/
paratur eternum. Qđ nobis ꝯcedat ille qui vi/
uit ꝛ regnat trinus ꝛ vnus. Amen.

¶ Sex rōnes notabiles ad qđ frēs minores vo/
cati ꝛ dati ſunt huic mundo a dn̄o.

f **Ratres** minores dati ſūt ꝛ vo
cati a deo precipue vt
repreſentent chriſtum Jeſum dominuꝫ noſtrū
mundo ꝛ tanta ipſius beneficia tunc a mundo
quaſi oblita ꝛ contenta vel neglecta. Et ꝓpter
hec ab ipſo filio domino noſtro Jeſu chriſto po
ſtulati fuiſſe leguntur a deo patre ſuo.

Et primo vt verbo ꝛ facto ſint teſtes
ꝛ imitatores precipui ſue
altiſſime paupertatis per omnimodam abdica
tionem proprietatis ꝛ indebite affectionis: ac
pauperem ꝛ humilem vſum rerum omniuꝫ tē
poralium que ſancte paupertatis virtus ꝛ affe/
ctus:quaſi ab omnib⁹ vbiqꝫ deſerta ꝛ repudia/
ta:ac contenta videbatur adeo ꝙ amplius nō
inueniebat vbi perfecte ꝛ integre requieſceret
pes eius donec beatus Franciſcus eam rece/
pit: ꝛ ſibi ac ſuis diſponſauit tam fratribus q̄ꝫ
ſororibus.

Secundo vt verbo ꝛ facto ſint teſtes
ꝛ imitatores ſue excellen/
tiſſime ꝛ perfectiſſime obedientie qui non ſo/
lum deo patri ſuo obediens factus eſt pro no/
bis vſqꝫ ad mortem crucis:ꝛ etiam parentibus
ſuis ſibi quantum ad diuinitateꝫ inferioribus:
videlicet ſacratiſſime virgini matri ſue ꝛ beato
Joſeph patri putatiuo ſubditus eſſe voluit: ſꝫ
quod magis eſt:malis etiam principibus ꝛ ſa/
cerdotibus obedire voluit ꝛ docuit: cum cen/
ſuꝫ Ceſari reddidit ꝛ reddendum docuit:ꝛ cū
de ſcribis ꝛ phariſeis malis populum regenti/
bus dixit. Quecūqꝫ dixerunt vobis facite:ſm
opera autem eorum nolite facere ꝛc̄. quia iuxta
Ber. quanto contēptibilior preſidet tanto ma/
gis obedientia ſubditi placet ꝛ obediens mere
retur:maxime ſi talis obediens nō ſit cauſa pro
motionis nec continuationis talis mali ꝛ in/
ſufficientis prelati. Et perfectiſſimus ac euāge/
licus obediēdi modus ꝛ gradus eſt obedire ꝓ/
pter deum talibus ꝛ alijs non ſolum in his que
quis promiſit ex regula obſeruare:ſed etiam in
omnibus que non ſunt cōtraria anime ꝛ regu/
le ſue:ſine alia limitatione:vel repreſſione facul
tatis:aut iuriſditionis vel obedientie regula/
rium prelatorum ſuorum.

Tertio vt ſint teſtes ꝛ imitatores ſui di
ſpectus ꝛ humilitatis per con/
tentum oīum honoruꝫ ꝛ promotionū:ac vani/
tatum mundi ꝛ per veraꝫ abiectionē mortifica
tionem:ꝛ ꝯtentum ſui ipſius ꝛ ſuoꝝ ꝑꝑ deum.

Quarto vt ſint teſtes ⁊ ſequaces ver bo ⁊ ope ſue tante caritatis ⁊ affectionis ad ſalutem omnium animarũ per mundum diſcurrẽdo: ac verbo ⁊ exemplo pre dicando ad animas ipſius chriſti precioſo ſan guine redemptas ad ipſum verum creatoreꝫ ⁊ paſtorem: ac redemptorem aiaruꝫ reducendo: ꝓut etiã beate Clare ⁊ ſuis virginibus ⁊ beato fratri Silueſtro domini voluntatem ſuper hoc ad inſtantiam beati Franciſci inſtãtiſſime req rentibus diuinitus reuelatum fuiſſe legitur.

Quinto vt ſint teſtes ⁊ imitatoreꝫ ſue ſobrietatis pnie mititatis cõ deſcentie ⁊ miſericordie: atqꝫ puritatis per mo deratam abſtinẽtiam ⁊ ieiunia: ac labores ⁊ per piam ⁊ caritatiuam ꝯdeſcentionem ⁊ ſubleua tionem afflictoꝝ ⁊ receptionem: ac ſanationem infirmorum peccatorum: ac corporis ⁊ aie niti ditatem ⁊ puritatem.

Sexto vt ſint teſtes ⁊ ſpeciales contem platores ⁊ imitatores: ac predica tores ſue tante paſſionis ⁊ mortis ⁊ beneficio rum tantaꝝ ſue benedicte incarnationis vite ⁊ mortis ipſius ⁊ tante noſtre redemptionis non ſolum per iugem ⁊ frequẽtem meditationeꝫ ⁊ recordationem tantoꝝ doloꝝ interioꝝ ⁊ exte teriorum ipſius ⁊ piiſſime matris eius: ſꝫ etiaꝫ veram ⁊ ſpontaneam tollerantiam oium ꝯtra rietatum ⁊ tribulationuꝫ interioꝝ ⁊ exterioꝝ: atqꝫ vilipenſionem ⁊ doloꝝ pro noie ſctõ eius. Et ꝯſequenter per deuotam ⁊ feruenteꝫ p̃dica tionem ipſius. Nam paulo ante tpa beati Fran ciſci tanta ipſius xp̃i beneficia: ⁊ maxime tante paſſionis ⁊ mortis ſue videbant: quaſi in mun do oblita. Ideoqꝫ voluit xp̃s ꝑ ip̃m ſcm̃ ⁊ frẽs eius quodãmõ ea in mundo ⁊ mentib[9] hoium renouari. Et ꝓpterea ipſius ordinis primariuꝫ lapidẽ btm̃ Franciſcũ voluit priuilegio taꝫ ſin gulari ⁊ excellenti. vꝫ. paſſiõis ſue ſacris ſtigma tibus inſigniri: ſub cuius vexillo militarẽt oẽs veri minores ⁊ xp̃i imitatores ꝑ iugem recorda tionem ⁊ recollectionẽ tãte ſue paſſionis ⁊ mor tis ⁊ vite ⁊ ꝯtẽplationis ipſius ⁊ pie ſue mr̃is. Que etiam legit ꝓpterea ⁊ ad hec ſpãliter vna cũ filio ſuo dño nr̃o Jeſu xp̃o ordinẽ iſtũ ⁊ ordi nẽ ſcẽ Clare a deo pr̃e poſtulaſſe ⁊ obtinuiſſe.

Beati igitur fratres illi ⁊ ſorores taꝫ mi nores ⁊ ſctẽ Clare qꝫ tertiarij de pnia qui qꝫtum in ſe erit in his ſequent ipſum plagiferum ⁊ vexilliferꝝ patrem nr̃m btm̃ Frã ciſcum: imo verius ipſum Jeſuꝫ xp̃m dominũ nr̃m ⁊ ſacratiſſimã matreꝫ eius in hac vita: qꝛ in morte ⁊ in iudicio cuꝫ ipſo capitaneo ſuo in acie ⁊ ſocietate veroꝝ xp̃i militũ ⁊ ſpecialium imitatoꝝ eius glorioſiores oibus mũdi nationi bus ⁊ tribub[9] merito apparebunt ⁊ xp̃o ⁊ apo ſtolis eius ꝓpinquiores erunt: imo ⁊ ſedebunt ſup ſedes iudicantes alios cum xp̃o ⁊ apoſtolis eius. i. ſniaꝫ iudicis approbãtes iuxta illud ver bum xp̃i. Amen dico vobis ꝙ vos qui reliqui ſtis oia: ⁊ ſecuti eſtis me in regeneratione cum ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſue ſe debitis ⁊ vos ſuper ſedes. xij. iudicãtes duode cim tribus iſrael ⁊c̃.

Igitur fratres in xp̃o dilectiſſimi ⁊ deſi deratiſſimi: pp deũ videte ⁊ in telligite vocationẽ veſtram: ⁊ q̃re minores eſtis vocati: qꝛ non vt maiores: ſed humiliores ⁊ ab iectiores oibus: atqꝫ inferiores pp deum eſſe cõ tendatis in preſenti: vt hic in gratia ⁊ in futuro in gloria maiores eſſe poſſitis. Et domino deo nr̃o ꝗ tam benigne ſine veſtris meritis ad tãta ⁊ tam ſublimia vos elegit et vocauit grati eſto te: et ꝯtẽdite ambulare ea vocatiõe qua vocati eſtis: nõ retroaſpiciendo: ſꝫ de virtute in virtu tẽ ꝓficiendo: indubitãter tenẽdo ꝙ ſi hec ſecu ti fueritis ⁊ xp̃i paſſionũ ⁊ ſocij ꝯtẽplatores fue ritis: eritis et ꝯſolationũ et ꝓ momẽtaneo labo re pñtis vite p̃miuꝫ certũ ⁊ ineſtimabile tandẽ cuꝫ xp̃o et beato Patre nr̃o Franciſco recipie tis. Qd̃ dominus ipſe pius meritis ſue ſacratiſ ſime paſſionis mortis et glorificationis: ac iter ceſſionibus ſue ſacratiſſime Matris et ſanctiſſi mi pr̃is nr̃i Franciſci et ſcẽ Clare et oiuꝫ ſcõꝝ et ſanctaꝝ miſericorditer concedat. Amen.

¶ Singularia priuilegia ipetrata a xp̃o ꝑ bea tum Frãciſcum et eidẽ pro ordine ſuo et euꝫ di ligentibus a domino deo collata.

r **Efert** dñs Greg. papa. ix. ſe audi uiſſe a btõ Frã. dum viue ret ip̃m Fran. a domino tria priuilegia obtinuiſſe. ¶ Primũ ꝙ quãto frẽs eſſent in or dine et eoꝝ nũerus auget tãto melius et abun dantius eis ꝓuideret. ¶ Scõm ꝙ nullus in habitu poſſet male mori. ¶ Tertium ꝙ ꝗſqꝫ ordinem ſuum perſequeret grauiter a domino punire tur:

punire tur: ⁊ dies ſuos in breui ⁊ male finiret.

Item dicit beatus Franciſcus tria inter alia ſe habuiſſe priuilegia a ſeraph ſibi apparente. ¶ Primum ꝙ profeſſio fratrũ ſuoꝝ ſiue ordo ſuus durabit vſqꝫ ad diem iudi cij. ¶ Scõm eſt ꝙ nullus volẽs in ordine ma le viuere poterit ibi diu ꝑſeuerare vl̃ ꝑmanere. ¶ Tertium ꝙ ꝗcunqꝫ ex corde diliget ordinẽ ſuum quantũcũqꝫ ſit peccator miſericordiam a domino ꝯſequetur penitendo.

¶ Conformiter ad huiuſmodi priuilegia diui nitus ordini collata ſequũtur hec metra.

¶ Franciſco fundente preces: vt tpe multo
Mos inoleuit ei: celeſtis nuncius ipſum
Exultare iubet: annũcio quatuor inquit
Dona ſupna tibi: ſtabit tuus ordo per euum
Nullus ibi frater cui ſit peruerſa voluntas
Stare diu poterit: vix ordinis hoſtib[9] ãnos
Viuere dimidios preſtabitur: eius amici.
Viuent: ⁊ vitam fine concludent beato.

¶ Incipit oratio ſeu expoſitio btiſſimi patris noſtri Franciſci ſuper Pr̃ nr̃.

Sanctiſſime pater no ſter: crea tor: redemptor nr̃: Saluator nr̃ ꝯſolator nr̃. Qui es in celis: in angelis i ſcis illuminãs eos ad tui cognitionẽ: qꝛ tu es dñe lux inflãmans eos ad amorem tuũ diuinum: qꝛ tu dñe amor es inhabitans ⁊ implens eos ad bea titudinem: qꝛ tu dñe ſũmum bonum es ⁊ eter num bonũ: a quo oia bona: ⁊ ſine quo nullũ bo num. ¶ Sanctificetur nomẽ tuum. Clarificet in nobis notitia tua vt cognoſcamus que ſit la titudo bñficioꝝ tuoꝝ: longitudo ꝓmiſſorum: ſublimitas maieſtatis ⁊ profundum iudicium. ¶ Adueniat regnum tuum. Vt regnes in no bis ꝑ gr̃am tuam ⁊ facias nos venire ad regnũ tuũ vbi ẽ tui viſio mãifeſta: tui dilectio ꝑfecta: tui ſocietas btã: tui fruitio ſempiterna. ¶ Fiat volũtas tua: ſicut in celo ⁊ in terra. Vt amem[9] te ex toto corde: te ſemper cogitãdo: ex tota aia te ſemꝑ deſiderãdo: ex tota mente oẽs intẽtio nes nr̃as ad te dirigẽdo: ⁊ honorẽ tuum in oi bus querẽdo ⁊ ex oibus viribus nr̃is oẽs vireſ ſenſus aie ⁊ corpis in obſequm tui amoris ⁊ nõ in alio exponẽdo: ⁊ ꝓximos nr̃os amem[9] ſicut noſipſos: oẽs ad amorem tuuꝫ pro virib[9] trahẽ do de bonis alioꝝ: ſicut de noſtris gaudẽdo: in malis cõpatiendo: ⁊ nemini vllaꝫ offenſam fa ciendo. ¶ Panem nr̃m quotidianũ da nobis hodie. Dilectũ filium tuum dñm nr̃m Jeſum xp̃m da nobis hodie in memoria in itelligẽtia ⁊ reuerentia amoris quẽ ad nos habuit: ⁊ eorũ que pro nobis fecit dixit ⁊ ſuſtinuit. ¶ Et di mitte nobis debita nr̃a. Per tuã miam ⁊ ineſ fabilem paſſionem dilecti filij tui dñi nr̃i Jeſu xp̃i virtutẽ ⁊ beatiſſime Marie virginis ⁊ om nium electoꝝ tuorum merita ⁊ interceſſiones. ¶ Sicut ⁊ nos dimittimus debitoribus nr̃is. Et qꝛ nõ plene dimittimus tu dñe fac plene di mittere vt inimicos pp te diligamus ⁊ pro eis apud te deuote intercedamus nulli maluꝫ pro malo reddamus ⁊ oibus in te prodeſſe ſtudea mus. ¶ Et ne nos inducas in tentationẽ: oc cultam ſiue manifeſtam ſubitã vel iportunam. ¶ Sed libera nos a malo. Preterito p̃ſenti ⁊ futuro. ¶ Amen ſpontanee ⁊ gratis.

¶ Supradicto modo dicebat beat[9] Pater nr̃ ad oẽs horas. Deide dicebat. Sanctus: Scũs: Scũs. Dñs deus nr̃ oipotens ꝗ eſt ⁊ ꝗ erat ⁊ ꝗ venturus eſt. Dignus es dñe deus nr̃ accipere laudem ⁊ gloriam ⁊ honoreꝫ ⁊ bñdictionẽ. Di gnus eſt agnus ꝗ occiſus eſt accipere virtuteꝫ ⁊ diuinitatem ⁊ ſapiam ⁊ fortitudinem ⁊ hono rem ⁊ gloriam ⁊ bñdictionẽ. ℣. Benedicamus patrem ⁊ filium cũ ſancto ſpũ. ℟. Laudemus ⁊ ſuperaltemus eum in ſecula. ℣. Laudẽ dicite deo oẽs ſerui eius ⁊ qui timetis deum puſilli ⁊ magni. ℟. Superaltate ⁊ laudate eum in ſecu la. ℣. Laudent eum glorioſum celi ⁊ terra. ℟. Et ſuperaltent ⁊ laudent eum in ſecula. ℣. Et ois creatura que in celo eſt ⁊ ſup terrã ⁊ ſubtuſ terram mare ⁊ terra ⁊ que in eis ſunt. ℟. Lau dent ⁊ ſuperaltent eum in ſecula. ℣. Gloria pa tri ⁊ filio ⁊ ſpũiſctõ. ℟. Laudemus ⁊ ſuperal. eum in ſecula. ℣. Sicut erat in p̃ncipio ⁊ nunc ⁊ ſemꝑ ⁊ in ſecula ſeculoꝝ. Amẽ. ℟. Laudem[9] ⁊ ſuperex. eum in ſecula.

Oremus.

o **Omnipotens** ſctiſſime al tiſſime deuſ omne bonum ⁊ ſũmum bonum qui ſo lus es bonus tibi reddamus omnem laudem: omnem gratiam: omnem gloriam: omnem ho norem: omnem benedictionem: ⁊ omnia bona tibi referamus ſemper. Amen.

¶ Laꝰ dñi dĩ altiſſimi quã cõpoſuit btũs Frã.

Tu es dñs deꝰ. Tu es deꝰ deorum: q ſolus facis mirabilia. Tu es fortis. Tu es magnꝰ. Tu es altiſſimꝰ. Tu es pr̃ ſanctꝰ rex celi ⁊ terre. Tu es trinꝰ: ⁊ vnus deꝰ. Tu es bonꝰ: oẽ bonũ: ſũmũ bonũ dñe deus vnꝰ ⁊ verꝰ. Tu es amor ⁊ caritas. Tu es ſapia. Tu es hũilitas. Tu es patientia. Tu es pulchritudo. Tu es ſecuritas. Tu es qes. Tu es gaudiuꝫ. Tu es ſpes nr̃a ⁊ letitia. Tu es iuſtitia ⁊ temperãtia. Tu es fortitudo ⁊ prudentia. Tu es oẽs diuitie ad ſufficientiam. Tu es mãſuetudo. Tu es ptector. Tu es cuſtos ⁊ defenſor. Tu es refugiuꝫ nr̃m ⁊ virtus. Tu es fides ſpes ⁊ caritas nr̃a. Tu es magna dulcedo nr̃a. Tu es bonitas infinita magnus ⁊ admirabilis dominus deus meus omnipotens pius ⁊ miſericors ſaluator.

Oratio.

Omnipotens eterne iuſte ⁊ miſericors deꝰ da nobis miſeris pp temetipꝫ facere qḋ ſcimꝰ te velle: ⁊ ſemp velle: qḋ tibi placet: ⁊ interius mundatiterius illuminari: vt igne ſci ſpũs accenſi poſſimꝰ ſeq veſtigia tui dilectiſſimi filij dñi nr̃i Jeſu xp̃i: ⁊ ad te altiſſimũ ſola tua gr̃a puenire: q in trinitate pfecta ⁊ vnitate ſimplici viuis ⁊ regnas ⁊ gloriaris deus oipotẽs in ſecula ſeculoꝝ. Amẽ.

¶ Oratio ad virginẽ Mariã.

Sancta dei genitrix dulcis ⁊ decora regeꝫ morti traditũ filium tuũ dulciſſimũ dñm nr̃m Jeſuꝫ xp̃m p nobis exora: vt ipſe p ſuã pijſſimã m̃iaꝫ ⁊ clemẽtiam ⁊ virtutẽ ſanctiſſime incarnationis ⁊ mortis ipſius acerbiſſime nobis idulgeat peccata noſtra. Amen.

¶ Alia oỏ eiuſdẽ ad btiſſimã ṽgineꝫ Mariã.

Sancta Maria virgo non eſt tibi ſil'is nata in mũdo in mulieribꝰ: filia ⁊ ancilla altiſſimi regis pr̃is celeſtis: mr̃ ſanctiſſima dñi nr̃i Jeſu xp̃i: ſponſa ſpũs ſci. Ora p nobis cũ ſcõ Michaele archãgelo ⁊ oibꝰ virtutibꝰ celoꝝ ⁊ oibꝰ ſanctis tuum ſciſſimũ filiuꝫ dilectiſſimũ dñm nr̃m ⁊ magiſtrum. Amen.

¶ Incipiunt verba ſacre admonitionis ſciſſimi pr̃is nr̃i Frãciſci ad omnes fratres.

Dixit dñs diſcipulis ſuis. Ego ſuꝫ via veritas ⁊ vita. Nemo venit ad patrẽ niſi p me. Si cognouiſſetis me: ⁊ patrẽ meum vtiqꝫ cognouiſſetis. Et ammõ ꝯgnoſcetis euꝫ ⁊ vidiſtis eũ. Dixit ei Philippus. Dñe oſtẽde nobis pr̃eꝫ ⁊ ſufficit nobis. Dixit ei Jeſus. Tãto tpe vobiſcũ ſũ ⁊ nõ cognouiſtꝫ me. Philippe qppe q videt me videt ⁊ pr̃eꝫ meũ. Pr̃ lucẽ habitat iacceſſabilẽ: ſpũſſcũs eſt deus: ⁊ deũ nemo vidit vnqꝫ. Jdeo nõ niſi in ſpũ videri põt. Quia ſpũs eſt q viuificat: caro aũt nõ pdeſt quotqꝫ. Sꝫ nec filiꝰ in eo ꝙ eq̃lis ẽ pr̃i videt ab aliquo alr̃ qꝫ pr̃ alr̃ qꝫ ſpũſſcũs. Vñ oẽs q viderũt dñm Jeſuꝫ ſm humanitatẽ: ⁊ nõ viderũt neqꝫ crediderũt ſm ſpm̃ ⁊ diuinitatẽ ipm eẽ veꝝ filiuꝫ dei dãnati ſũt. Jta ⁊ mõ q: oẽs q vident ſacr̃m qḋ ſcificat p verba dñi ſup altare p manꝰ ſacerdotis i forma panis ⁊ vini ⁊ nõ vidẽt ⁊ nõ credũt ſꝫ ſpm̃ ⁊ dignitatẽ ꝙ ſit veraciter ſciſſimũ corpꝰ ⁊ ſanguis dñi nr̃i Jeſu xp̃i dãnati ſũt ipſo altiſſimo atteſtãte q ait. Hoc eſt corpꝰ meũ ⁊ ſanguis noui teſtamẽti. Et q mãducat carnẽ meaꝫ ⁊ bibit ſanguinẽ meum hꝫ vitã eternã. Vñ ſpũs dñi q habitat in fidelibꝰ ſuis ille eſt q recipit ſciſſimũ corpꝰ ⁊ ſanguinẽ dñi. Oẽs alij q nõ hñt de ſpũ eodẽ ⁊ p̃ſumũt recipe eũ: iudiciũ ſibi mãducãt ⁊ bibũt. Vñ filij hoium vſqꝫquo graui corde vt qd diligatis vanitatẽ ⁊ q̃ritis mẽdatiũ? Vt qd nõ cognoſcitis dñi veritatẽ ⁊ creditis in filium dñi? Ecce quotidie humiliat ſe ſicut qñ a regalibꝰ ſedibus venit in vteꝝ ṽgis. Quotidie venit ad nos ipſe humilis apparẽs. Quotidie deſcendit de ſinu ſũmi pr̃is ſup altare in manibꝰ ſacerdotis: ⁊ ſicut ſcis apl'is apparuit in ṽa carne: ita ⁊ mõ ſe nobis oñdit in ſacro pane. Sic̃ ipſi itui tu carnis ſue tm̃ eiꝰ carnẽ videbãt: ſꝫ ipm dñm deũ eẽ credebãt oculis ſpũalibꝰ ꝯtẽplãtes: ſic ⁊ nos panẽ ⁊ vinũ oculis corporeis videamus ⁊ credamꝰ firmiter ſciſſimũ eius corpus ⁊ ſanguinem viuũ eſſe ⁊ veraꝫ. Et tali mõ ſemp eſt dñs cũ fidelibꝰ ſuis: ſicut ipſe dixit. Ecce ego vobiſcum ſum vſqꝫ ad ꝯſumationem ſeculi.

¶ De malo proprie voluntatis.

Dixit dñs ad adam. De oi ligno paradiſi comede. De ligno auteꝫ ſcie boni ⁊ mali ne comedas. De oi ligno paradiſi comedere poterat Adam: q: dum nõ venit ꝯtra obiam nõ peccauit. Jlle eni comedit ḋ ligno ſcie boni ⁊ mali q ſibi ſuã volũtatem appropriat ⁊ ſe exaltat de bonis q̃ dñs dedit ⁊ opat in ipo: ⁊ ſic per ſuggeſtionem

ſuggeſtionẽ diaboli ⁊ trãſgreſſionẽ mãdati fcm̃ eſt ei pomũ ſcie mali. Vñ opꝫ ꝙ ſuſtineat penã.

¶ De perfecta obedientia.

Dicit dñs in euãgelio. Qui non renũciauerit oibꝰ q̃ poſſidet nõ põt meꝰ eẽ diſcipulus. Et q voluerit aiam ſuã ſaluã facẽ pdet ea. Jlle hõ renũciat oibus q̃ poſſidet ⁊ pdit corpꝰ ſuũ q ſeipꝫ totũ p̃bet ad obiaꝫ i mãibꝰ ſui p̃lati: ⁊ qcqd facit aut dicit qḋ ipe ſciat ꝙ nõ ſit ꝯ volũtatẽ eiꝰ (dũ bonũ ſit qḋ facit) ṽa obia eſt. Et qñ ſubditus viderit meliora ⁊ vtilia aie ſue qꝫ ea q̃ ſuꝰ p̃laꝰ p̃cipiat ſuã voluntatẽ ſacrificet dño: q̃ aũt ſunt p̃lati opa ſtudeat adiplere. Nã hec ẽ caritatiua obia: q: deo ⁊ pximo ſacrificiũ ſeipm facit. Si ṽo p̃latus p̃cipiat aliqd ſubdito ꝯtra aiaꝫ ſuã: lꝫ ei nõ obediat: tñ ipm nõ dimittat. Et ſi ab aliqbꝰ pſecutionem ide ſuſtinuerit magis illos diligat pp deũ. Nã q potius pſecutionẽ ſuſtinet qꝫ velit a ſuis fribꝰ ſepari ṽe pmanet i pfecta obia: q: ponit aiam ſuã p fribꝰ ſuis. Sũt.n. multi religioſi q ſub ſpẽ vidẽdi meliora qꝫ q̃ ſui p̃lati p̃cipiũt aſpiciũt retro: ⁊ ad vomitũ p̃pe volũtatis redeũt. Hi homicide ſũt ⁊ pp mala exẽpla ſua multas aias pdere faciunt.

¶ Qꝫ nullus ſibi appropriet p̃lationem.

Non veni miſtrari: ſꝫ miſtrare dicit dñs. Jlli q ſunt ſup alios ꝯſtituti tm̃ de illa p̃latiõe gl̃ient qꝫtũ ſi eẽnt in abluendis pedibꝰ frm̃ deputati. Et qꝫto magis turbant de ablata ſibi p̃latione qꝫ de pedũ offõ tãto magis ſibi loculos ⁊ piculũ aie cõponunt.

¶ Qꝫ nemo ſupbiat ſꝫ glorieт in cruce dñi.

Attende o hõ in qꝫta excellentia poſuerit te dñs. Qui creauit ⁊ formauit te ad imaginẽ dilectiſſimi filij ſui ſꝫ corpꝰ ⁊ ad ſilitudinẽ ſuã ſm ſpm̃. Et oẽs creature q̃ ſub celo ſũt ſm ſe ſeruiũt cognoſcũt ⁊ obediunt creatori ſuo meliꝰ qꝫ tu. Et ẽt demones nõ crucifixerũt eũ: ſꝫ tu cũ ipſis crucifixiſti euꝫ ⁊ adhuc crucifigis delectãdo in vicijs ⁊ pctis. Vñ potes gloriari? Nã ſi ita eſſes ſubtilis ⁊ ſapiens: ꝙ oẽm ſciam hẽes: ⁊ ſcires interp̃tari oia gñia linguaꝝ: ⁊ ſubtilr̃ de celeſtibꝰ rebꝰ pſcrutari in oibꝰ his nõ potes gl'iari: q: vnꝰ demõ ſciuit de celeſtibꝰ: magis ⁊ ſcit de terrenis pluſqꝫ oẽs hoies: lꝫ aliqs fuerit q ſũme ſapie cognitionẽ a dño recepit ſpãlem. Silr̃ ſi eſſes pulchrior ⁊ ditior oibus: ⁊ ẽt ſi faceres mirabilia vt demones effugares: oia iſta tibi ſunt ꝯ̃ria ⁊ nihil ad te ptinent. Jn his nihil potes gloriari: ſꝫ in hoc poſſumus gloriari in infirmitatibus nr̃is ⁊ baiulare quotidie ſanctam crucem dñi nr̃i Jeſu xp̃i.

¶ De imitatione domini nr̃i Jeſu xp̃i.

Attendamus frẽs oẽs bonuꝫ paſtorẽ q p ouibꝰ ſuis ſaluãdis crucis ſuſtinuit paſſionẽ. Oues dñi ſecute fuerũt eũ cũ tribulatiõe ⁊ pſecutiõe ṽecũdia ⁊ fame: ifirmitate ⁊ tẽtatione ⁊ ceteris alijs: ⁊ de his receperũt a domino vitã ſempiternaꝫ. Unde magna verecũdia eſt ſeruis dei ꝙ ſancti faciant opera ⁊ nos recitando ea volumus recipere gloriam ⁊ honorem.

¶ Ut bona opera ſequantur ſcientiam.

Dicit autẽ apl's. Lr̃a occidit: ſpiritꝰ autem viuificat. Jlli ſunt mortui ad lr̃am qui tm̃ verba ſola cupiunt ſcire: vt ſapientiores teneant iter alios: vt poſſint acqrere magnas diuitias dantes ꝯſanguineis ⁊ amicis. Et illi religioſi mortui ſunt ad lr̃am q ſpm̃ nolũt diuine lr̃e ſeq: ſed ſola verba magis cupiunt ſcire ⁊ alijs iterpretari. Et illi ſunt viuificati a ſpũ diuine lr̃e qui oẽm ſciam ⁊ litterã quam ſciunt ⁊ cupiunt ſcire (non autem viuũt corpore: ſed verbo ⁊ exẽplo) reddunt eam altiſſimo domino cuius eſt omne bonum.

¶ De peccato inuidie vitando.

Ut ait Apl's. Nemo põt dicere dominꝰ Jeſus niſi in ſpũſcõ: ⁊ non eſt q faciat bonũ nõ eſt vſqꝫ ad vnũ. Quicũqꝫ ergo inuidet fr̃i ſuo de bono qḋ deus dicit ⁊ facit in ipſo ptinet ad pctm̃ blaſphemie: q: ipſi altiſſimo inuidet qui dicit: ⁊ facit omne bonum.

¶ De dilectione.

Dicit dñs in euangelio. Diligite inimicos vr̃os bñfacite his q oderũt vos ⁊ orate p pſequẽtibꝰ ⁊c̃. Jlle veraciter diligit inimicũ ſuũ q nõ dolet ḋ iniuria quã ſibi fecit: ſed de pctõ aie ſue vritur: pp amorem dei ⁊ oſtendit ei ex operibus dilectionem.

¶ De caſtigatione corporis.

Multi ſunt qui dum peccant vel iniurias recipiunt ſepe inculpãt inimicũ vel pximũ. Sꝫ non eſt ita q: vnuſqſqꝫ hꝫ in ptãte ſua inimicũ ſuum. vꝫ. corpus p qḋ peccat. Unde beatꝰ ille ſeruꝰ q talẽ inimicũ traditũ in ſua poteſtate ſemp captuꝫ tenuerit ⁊ ſapien/

ter ſe ab eo cuſtodierit: quia dū hoc fecerit nullus alius inimicus viſibilis ei nocere poteſt.

¶ Qꝛ nemo coꝛrūpatur a zelo malo alterius.

Seruo dei nulla res dꝫ diſplicere ꝑter pctm̄. Et quocunqꝫ mō aliqua ꝑſona peccaret: ⁊ pp hoc ſeruus dei: niſi in caritate turbaretur: aut iraſceretur theſaurizat ſibi iram ⁊ culpam. Ille eſt ſeruus dei qui nō iraſcitur: neqꝫ turbatur pꝛo aliquo. Recte viuit: ⁊ ſine ꝓpꝛio ⁊ beatus eſt: qꝛ non remanet ſibi aliqd reddēs q̄ ſunt ceſaris ceſari ⁊ que ſunt dei deo.

¶ De cognoſcendo ſpiritum dei.

Sic pōt cognoſci ſeruus dei ſi hꝫ ſpūm dn̄i cum dn̄s operaꝛ per ipſuꝫ aliqd boni: ſi caro eius neqꝫ mens exinde ſe exaltat: quia ſemp ꝯtraria eſt omni bono. Sꝫ ſi magis ante oculos ſuos ſe hēre viliorē ⁊ i oībꝰ alijs hominibus ſe minoꝛem exiſtimaret.

¶ De patientia in aduerſis.

Sanctus dei non pōt cognoſci q̄ztaꝫ hꝫ patientiam ⁊ humilitatem in ſe dum ſatiſfactum eſt ſibi. Cum aūt venerit tp̄s in quo illi qui deberēt ſatiſfacere ei faciunt ſibi ꝯtrarium quātam hꝫ patientiam ibi ⁊ humilitatem tantam habet ⁊ non plus.

¶ De paupertate ſpiritus.

Beati pauperes ſpū qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ multi ſunt qui oꝛonibus ⁊ officijs inſiſtētes multas abſtinētiaꝫ ⁊ afflictiones in ſuis coꝛpibꝰ faciunt: ſed de ſolo vno v̄bo qd̄ viderint iniuriā eſſe ſuoꝝ coꝛpoꝝ vel de aliqua re que ſibi aufertur ſcandalizati ꝯtinuo ꝑturbantur. Hi non ſunt vere pauperes ſpiritu. Quia qui vere pauper eſt ſpiritu ſeipſum odit ⁊ alios diligit qui ipſum ꝑcutiunt in maxillaꝫ.

¶ De pace.

Beati pacifici qm̄ filij dei vocabunꝛ. Illi ſunt vere pacifici qui in oībꝰ q̄ in hoc ſeculo patiuntur: ꝓpter amoꝛeꝫ dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i in animo ⁊ coꝛpoꝛe pacem ſeruant.

¶ De munditia coꝛdis.

Beati mundo coꝛde qm̄ ipſi deū videbūt. Vere mūdo coꝛde ſunt qui terrena deſpiciunt ⁊ celeſtia q̄runt ⁊ ſemp adorare ⁊ videre dn̄m deuꝫ viuū ⁊ veꝝ mūdo coꝛde ⁊ aīo nō deſiſtūt.

¶ De humili ſeruo dei.

Beatus ille ſeruus q non magis exaltat ſe de bono qd̄ dn̄s dicit ⁊ operatur per ipſuꝫ q̄ꝫ qd̄ dicit ⁊ operaꝛ ꝑ aliū: peccat enim homo qui magis vult recipe a ꝓximo ſuo q̄ꝫ vult dare de ſe domino deo.

¶ De compaſſione pꝛoximi.

Beatus homo qui ſuſtinet ꝓximū ſuū ſm̄ ſuam fragilitateꝫ in eo qd̄ vellet ſuſtineri ab ipſo ſi in conſimili caſu eſſet. Beatꝰ ſeruus q oīa bona reddit ⁊ attribuit domino deo. Quia q ſibi aliqd retinuerit abſcondet pecuniam dn̄i dei ſui ⁊ qd̄ putat hr̄e auferetur ab eo.

¶ De humili ſeruo dei.

Beatus ille ſeruus q nō tenet ſe meliorem qn̄ magnificaꝛ ⁊ exaltaꝛ ab hoībꝰ: ſicut qn̄ tenetur vilis ſimplex ⁊ d̄ſpectus. Quia quātuꝫ eſt homo coꝛaꝫ deo tātū eſt ⁊ non plus. Ve illi religioſo q ab alijs poſitꝰ eſt in alto ⁊ per ſuam voluntatem nō vult deſcendere. Et beatus ille ſeruus qui nō per ſuam voluntatem ponitur in alto ⁊ ſemp deſiderat eſſe ſub pedibus alioꝛum.

¶ De bono ⁊ vano religioſo.

Beatus ille religioſus q non hꝫ iocunditatem ⁊ letitiam: niſi in ſanctiſſimis eloquijs ⁊ opibus dei: ⁊ cū his perducit hoīes ad amoꝛē dei i gaudio ⁊ letitia ⁊ exultatione. Et ve illi religioſo q delectat ſe in v̄bis ocioſis ⁊ vanis: ⁊ cū his ꝑducit hoīes ad riſuꝫ.

¶ De inani ⁊ loquaci religioſo.

Beatus ille ſeruus qui nō loqtur ſub ſpe mercedis: ⁊ omnia ſua nō manifeſtat ⁊ nō eſt velox ad loquēdum: ſed ſapienter ꝓuidet que ſibi dn̄s oſtēdit nō retinet in coꝛde: ſed ⁊ alijs non oſtēdit per opationem: ſed ſub ſpe mercedis magis hominibus verbis cupit oſtendere q̄ꝫ deo. Ipſe enim recepit mercedem ſuā: ⁊ audientes paruū fructū repoꝛtāt.

¶ De coꝛrectione.

Beatus ſeruus q diſciplinam accuſationem ⁊ rep̄henſionē ab aliquo ita patiēter ſuſtinet: ſicut a ſemetipſo. Beatus ſeruus q benigne rep̄henſus acqeſcit: verecunde obtemperat humilr̄ ꝯfitetur ⁊ libenter ſatiſfacit. Beatus ſeruus qui nō eſt velox ad ſe excuſandum ⁊ humilr̄ ſuſtinet verecūdiā ⁊ rep̄hēſionem de peccato vbi nō cōmiſit culpā.

¶ De humilitate.

Beatus ſeruus qui ita inuētus eſt humilis inter ſubditos fratres ſuos: ſicut

ſuos ſicut quādo eſſet inter dominos ſuos. Fidelis ſeruus ⁊ pꝛudens eſt qui in oībꝰ ſuis offenſis non tardat iterius punire ꝑ ꝯtritionē ⁊ exterius per ꝯfeſſionem ⁊ operis ſatiſfactionem.

¶ De vera dilectione.

Beatus ſeruus qui tantuꝫ diligit fratrem ſuum qn̄ eſt infirmus ꝙ non poteſt ei ſatiſfacere: quātuꝫ qn̄ eſt ſanus ꝙ pōt ei ſatiſfacere.

¶ Itē de eodem.

Beatus ſeruus qui tātum diligit fratrem ſuum eſt longe ab ipſo ſicut quando eſt cum eo. Et non diceret aliqd poſt ip̄ꝫ qd̄ cū caritate nō poſſet dicere coꝛā eo.

¶ Qꝛ ſerui dei honoꝛent clericos.

Beatus ſeruus q poꝛtat fidem in clericis qui viuunt recte ſm̄ foꝛmam ſancte Romane eccleſie: ⁊ ve illis qui ipſos deſpiciunt. Licet eniꝫ ſint peccatoꝛes: tamē nullus debet eos iudicare. Quia ipſe ſolus dominus reſeruat ſibi ad eos iudicandum. Nam quanto maioꝛ eſt omnibus adminiſtratio eoꝛū quam habent de ſanctiſſimo coꝛpoꝛe ⁊ ſanctiſſimo ſanguine dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i qd̄ ipſi recipiunt ⁊ alijs miſtrāt: tāto plus pctm̄ hn̄t q peccāt in ipſis q̄ꝫ in oībus alijs hoībus iſtius mundi.

¶ De virtute effugante vitium.

Ubi eſt caritas ⁊ ſapientia: ibi nec timoꝛ nec ignoꝛantia. Ubi eſt patiētia ⁊ humilitas: ibi nec ira nec perturbatio. Ubi eſt paupertas cuꝫ letitia: ibi nec cupiditas nec auaritia. Ubi eſt quies ⁊ meditatio: ibi nec ſollicitudo nec vagatio. Ubi eſt timoꝛ domini ad atrium ſuum cuſtodiendum: ibi inimicus non poteſt habere locum ad ingrediendum. Ubi eſt miſericoꝛdia ⁊ diſcretio: ibi nec ſuperfluitas nec induratio.

¶ De abſcondendo bonum ne perdatur.

Beatus ſeruus qui theſaurizat in celo bona que ſibi dominus oſtendit ⁊ ſub ſpe mercedis nō cupit manifeſtare hominibus: quia ipſe altiſſimus manifeſtabit opera eius quibuſcunqꝫ placuerit. Beatus ſeruus q ſecreta domini obſeruat in coꝛde ſuo. ¶ Hec igitur ſunt verba vite ⁊ ſalutis qui ſi quis elegerit ⁊ fecerit inueniet vitam ⁊ hauriet ſaluteꝫ a domino. Amen.

¶ Expliciunt exhoꝛtationes ſeraphici patris noſtri Franciſci Jeſu chꝛiſti vexilliferi.

¶ Sequuntur ꝑfectiones ſancti Frāciſci quaꝫ reliquiſſe dicitur fratri Junipero.

PRima ꝑfectio erat ꝙ toto conamine ⁊ totiꝫ viribꝰ nitebatur ad dolēdū ꝓ pctis ⁊ libēter ꝯfitebaꝛ ea: ⁊ ſine moꝛa ⁊ poſtea cauebat ꝓpoſſe ne incideret. ¶ Scd̄a erat ꝙ oēꝫ creaturā ſupꝛa ſe ponebat ⁊ ſe ſubtus. Et hec erat rō qꝛ offenderat illum magnū dn̄m q fecerat oēm creaturam: ⁊ q tm̄ honoꝛauit: nos ꝙ amoꝛe nr̄i aſſūpſerat carnem humanā qua aſſumpta participauit omni creature. Ob hoc erat obediens bono coꝛde ⁊ bona voluntate oībus non tm̄ maioꝛi ſocio: vl̄ pari: vel minoꝛi: ſed ēt omni creature ſm̄ ꝙ licebat ſibi. ¶ Tertia erat ꝙ coꝛ ſuuꝫ ab omni mūdana ⁊ humana creatura eradicabat: nec inueniebat fundamētum nec radicem: niſi in illo q fecit ſibi coꝛ. Ob hoc ꝯſueuerat coꝛ ſuo ꝓijcere in xp̄m q fecerat coꝛ. Et ait coꝛ ſuum excitauerat de illo qui fecit coꝛ: qd̄ ſine pena qn̄cūqꝫ volebat reuertebaꝛ cogitādo ⁊ afficiendo ad illuꝫ q fecit hoī coꝛ. Un̄ erat ſemp deo intentꝰ in omni loco ⁊ i omni tp̄e: excepto qn̄ doꝛmiebat. In oꝛone aūt dicēdo culpā de malis ꝑpetratis: aut deſiderādo bona que ei deficiebant: aut reddendo gr̄as de bonis ſibi collatis: aut de malis ⁊ d̄ tribulationibꝰ que ſibi eueniebant: qꝛ benignuſ deus vt credebat pp caſtigationē ſuaꝫ illa ſuſtinebat ſibi euenire. ¶ Quarta erat ꝙ erat tāte patientie: ꝙ illum q ſibi malū faciebat vel dicebat conabaꝛ eum plus diligere ⁊ amare ⁊ ex toto coꝛde ⁊ ex bona voluntate ei libentius ſeruire ſine omni maritudine coꝛdis: qꝛ ſicut deꝰ ex vera liberalitate oīa bona ſibi tribuat: ita omnia mala ſibi vt credebat ſuſtinebat euenire vt oſtenderet ſibi pctā ⁊ ipſe ea cognoſceret ⁊ aduerteret vt in ꝑſenti eum puniret. Illuꝫ igiꝛ q ſibi malum faciebat vel de ipſo malū aliqd dicebat multū diligebat: qꝛ mediāte illo tanq̄ꝫ nūcio deꝰ magnū bonū ſibi ꝯferebat: ⁊ tanq̄ꝫ mēbꝛuꝫ ⁊ retinaculū quo mediante deus eū tergebat: ⁊ tanq̄ꝫ inſtr̄m ⁊ dolabꝛum quo deus eum dolabat. ¶ Quita erat ꝙ diligebat oēs bonos ⁊ oībus malis cōpatiebaꝛ: ac honoꝛabat omnes ⁊ ſe vilioꝛem oībus reputabat etiam peſſimis. Et hoc quia neſciebat vtruꝫ bonum quod ipſe faciebat deo placeret: aut vtrum in eo perſeue-

raret:nec ſilr̃ ſciebat finem ad quez alius deue/
niret. Ob hoc nullum in corde ſuo iudicabat:
nec de oꝛe ſuo maluz de altero ꝓferebat. Et qñ
maluz alicuius audiebat ab aliquo vel ipm̃ ex/
cuſabat:vel q: triſtem ſeipm̃ audiendo oſtẽdẽs
tacebat:vel verba dicentis ſagaciter in aliã ma
teriam vertebat. ¶ Sexta erat ꝙ multũ ama/
bat repꝛ̃henſionem ⁊ illum qui eum repꝛehẽde/
bat. Et ſi aliquod malum de eo diceret̃ illud cõ
cedebat:ſi vero bonũ in illo eſſet ſe excuſabat ⁊
dicebat ꝙ nihil boni faciebat in mente tenens
ꝙ deus omne bonum facit:⁊ dat etiã volũtatẽ
faciendi. ¶ Septima erat ꝙ oibus libẽter ſer/
uiebat ⁊ vix ab aliquo ſibi ſeruiri acqeſcebat re/
putans ſe indignũ omni ſeruitio. Dicebat eniz
ꝙ xp̃s non venerat miniſtrari : ſed miniſtrare.
Si ergo aliqs ſeruiebat ei in aliqua neceſſitate
in corde ſuo gr̃as agebat deo ꝗ illi dederat vo/
luntatem ſeruiendi ⁊ poſſe. ¶ Octaua erat ꝙ
ſtudebat recogitare oia beneficia ſui ⁊ alioꝛuz ⁊
aialium ⁊ aliaꝝ creaturaꝝ ⁊ ꝓ oibus gr̃as refe/
rebat deo:⁊ poſt humiliabat ſe dicẽdo : qs ſum
ego qui pꝛo alijs gr̃as refero:cum non ſoſficiaz
referre eas pꝛo minima parte boni qđ mihi deꝰ
fecit:⁊ maxime cum ſim taz pꝛaua creatura. Et
ſic annihilabat ſe. ¶ Nona erat cuſtodia ligue
que cõplementuz erat oium bonoꝝ:⁊ ſine qua
ꝑditur omne bonum:q: linguam ſuã cuſtodie/
bat non tm̃ a verbis malis ſiue nociuis falſis ⁊
inhoneſtis:ſed etiam a ſupfluis ⁊ vanis q̃ deuo
tionem cordis euacuant. Sup oia igit̃ ſibi caue
bat:vt in omni verbo eius eẽt veritas bonitas
⁊ humilitas:q: verbũ hois dz incipe a veritate
ꝓficere in bonitate terminari in humilitate ⁊
menſura eius bꝛeuitas idem dz mẽſurari bꝛeui/
tate:q: verbũ abbꝛeuiatũ fecit dñs ſup terram.

¶ Expliciunt Deo gratias.

¶ Si ergo o aia carnẽ diligis:nullam carnem
niſi xp̃i ames. Hec eni ꝓ tua ⁊ ꝓ totius huma/
ni generis ſalute eſt ſup araz crucis oblata cuiꝰ
paſſionẽ in corde rumines quotidie. Huiꝰ aũt
paſſionis meditatio ꝯtinua mentẽ eleuabit qđ
agẽdum:qđ meditandũ q̄cqđ faciendũ ſit idi/
cabit. Te demũ ad ardua inflãmabit:te vilifica
ri ⁊ affligi faciet ⁊ affectare te in cogitatione lo
cutione ⁊ operatione regulabit. O paſſio mira
bilis que ſuum meditatoꝛem eleuat:⁊ non ſolũ
reddit angelicum:ſed diuinum.

¶ Incipit littera eiuſdem beatiſſimi Patris
noſtri Franci. ad ſacerdotes oꝛdinis ſui.

In nomine ſcẽ trinitatis ⁊ ſũme vnitatis
pr̃is ⁊ filij ⁊ ſpũſſci Amẽ. Reuerẽdis ⁊
multũ diligẽdis fr̃ibus vniuerſis gñali miſtro
oꝛđ. mi. dño ſuo ⁊ ceteris miſtris gñalibꝰ q̄ poſt
eũ erũt ⁊ oibus miſtris ⁊ cuſtodibꝰ ⁊ ſacerdoti/
bus fraternitatis eiuſdẽ in xp̃o humilibꝰ ⁊ oibꝰ
ſimplicibꝰ ⁊ obedientibꝰ p̃mis ⁊ nouiſſimis fra
ter Frã. hõ vilis ⁊ caducus veſter paruꝰ ſeruꝰ.
Salutẽ in eo qui redemit ⁊ lauit nos i ſangui/
ne ſuo. Cuius nomẽ audientes adoꝛate eũ cũ ti
moꝛe ⁊ reuerentia ꝓni in terra Dñs Jeſus xp̃s
altiſſimꝰ filius nomẽ illi q̄ eſt bñdictus in ſecu/
la Amen. Audite dñi filij ⁊ fr̃es mei:auribꝰ ꝑci/
pite v̾ba mea. Inclinate aures cordis vr̃i ⁊ obe
dite voci filij dei. Seruate in toto corde veſtro
mãdata eiꝰ:⁊ ꝯſilia eiꝰ ꝑfecta mẽte iplete. Cõfi/
temini ei qm̃ bonꝰ ⁊ exaltate eũ in opibꝰ vr̃is.
Qm̃ iđ miſit vos deus in vniuerſo mundo vt
verbo ⁊ ope detis teſtimoniũ voci eiꝰ ⁊ faciatis
ſcire oẽs qm̃ nõ eſt opꝰs p̃ter eũ. In diſciplina ⁊
obia ꝑſuadete ⁊ q̃ ꝓmiſiſtis ei bono aio ⁊ firmo
ꝓpoſito adimplete. Tanq̃z filijs ſe offert nobis
dñs deꝰ. Depꝛcoꝛ itaqz oẽs fr̃es cũ oſculo peduz
⁊ cũ caritate qua poſſum: vt oẽm reuerentiã ⁊
oẽm honoꝛẽ q̃ztũcũqz poteritis exhibeatis coꝛ
poꝛi ⁊ ſanguini dñi nr̃i Jeſu xp̃i in quo q̃ in ce
lis ⁊ q̃ in terris ſunt pacificata ⁊ recõciliata oi/
potenti deo. Rogo ẽt in dño oẽs fr̃es meos ſa/
cerdotes q̄ ſunt ⁊ erũt ⁊ eſſe cupiũt altiſſimi:ꝙ
qñcũqz voluerit miſſam celebꝛare pure faciant
cũ reuerẽtia veꝝ ſacrificiũ ſciſſimi coꝛpis ⁊ ſan
guinis dñi nr̃i Jeſu xp̃i ſcã intẽtiõe ⁊ mũda:nõ
ꝓ vlla terrena re neqz timoꝛe vel amoꝛe alicuiꝰ
hois q̃ſi placẽtes hoibꝰ. Sz ois volũtas q̃ztum
adiuuat gr̃a oipotẽtis ad euz dirigat̃:⁊ ſoli ipſi
deo ſũmo tm̃ placere ꝺſideretis. Ipſe ſolus ipſi
opat̃:ſicut ſibi placet. Qm̃ ſicut ipſe dñs dicit.
Hoc facite in meaz cõmemoꝛationẽ:ſi qs alr̃ fe
cerit iudas traditoꝛ efficit̃. Recoꝛdamini fr̃es
ſacerdotes qm̃ ſcriptũ eſt i lege Moyſi qm̃ traſ
gredientes in coꝛpalibꝰ:ſine vlla miſeratione ꝑ
ſniam dñi moꝛiebant̃. Quanto maioꝛa ⁊ peioꝛa
meret̃ pati ſupplicia q̄ filium dei ꝯculcauerit ⁊
ſanguinem teſtamẽti pollutum duxerit in quo
ſanctificatꝰ eſt ⁊ ſpũi gr̃e ꝯtumeliaz fecerit. De/
ſpicit

ſpicit enim homo pollutus ⁊ ꝯculcat agnũ dei:
qm̃ ſicut dicit Apl̃s nõ dijudicãs ⁊ diſcernens
ſcm̃ panem xp̃m ab alijs cibarijs vel opibꝰ idi/
gnis indignꝰ mãducat (cũ dñs ꝑ ꝓphetam di/
cat) Maledictꝰ hõ q̄ opus dei facit negligẽter
vel fraudulẽter. Et ꝑꝑ ſacerdotes q̄ nolunt po
nere ſup coꝛ in veritate ꝯdẽnat nos dicẽs. Ma
ledicaz bñdictionibꝰ veſtris. Audite fr̃es mei.
Si beata virgo Maria honoꝛat̃ (vt dignũ eſt)
q: ipm̃ poꝛtauit in ſciſſimo vtero ſuo ſi beatus
Joãnes baptiſta ꝯtremuit ⁊ non audiebat tan
gere dñi verticẽ:ſi ſepulchꝛũ in quo ꝑ aliqđ tp̃s
iacuit ſic veneratur:q̃ztũ dz eſſe ſcũs ⁊ iuſtus ⁊
dignus q̄ nõ iam moꝛituꝝ:ſz in eternũ victuꝝ
⁊ gloꝛificatũ in quẽ deſiderant angeli ꝓſpicere
ꝯtrectat manibꝰ corde ⁊ oꝛe ſumit ⁊ alijs ad ſu
mẽdum p̃bet? Uidete dignitatez vr̃am fr̃es ſa/
cerdotes ⁊ eſtote ſci:q: ip̃e ſcũs eſt. Et ſicut ſup
oẽs ꝑꝑ hoc miniſteriuz honoꝛauit vos dñs deꝰ
ita ⁊ vos ſup oẽs ꝑꝑ hoc miſterium diligite eũ
reueremini ⁊ honoꝛate. Magna miſeria ⁊ miſe
randa ifirmitas qñ ipm̃ ſic p̃ſentem hẽtis:⁊ ali
qđ aliud in toto mundo curatis. Totus hõ pa
ueat totus mũdus ꝯtremiſcat ⁊ celum exultet:
qñ ſup altare in manibꝰ ſacerdotis eſt xp̃s filius
dei viui. O admiranda altitudo. O ſtupẽda di
gnatio. O ſublimitas humilis ꝙ dñs vniuerſi/
tatis deus ⁊ dei filius:ſic ſe humiliat vt ꝓ nr̃a
ſalute ſub modica panis foꝛmula ſe abſcondat.
Uidete fr̃es humilitatẽ dei ⁊ effundite coꝛaz il
lo coꝛda veſtra ⁊ humiliamini vt ⁊ vos exalte/
mini ab eo. Nihil ergo de vobis retineatis vo
bis vt totos vos recipiat q̄ ſe vobis exhibet to
tuz. ¶ Moneo p̃terea ⁊ exhoꝛtoꝛ in dño vt in
locis in q̄bꝰ moꝛant̃ fr̃es vna tm̃ celebꝛet̃ miſſa
in die ſm̃ foꝛmã ſcẽ Romane eccleſie. Si vero
in loco plures fuerint ſacerdotes:ſic ſit ꝑ amo/
rem caritatis alter ꝯtentus audita celebꝛatione
ſacerdotis alteriꝰ:q: abſentes ⁊ p̃ñtes replet q̄
eo digni ſunt dñs nr̃ Jeſus xp̃s. Qui lz in plu/
ribus videat̃ eſſe locis tamen indiuiſibilis ma/
net ⁊ aliqua determinata non nouit:ſz vnꝰ ve/
rus:ſicut ei placet operatur cum domino deo
patre ⁊ ſpiritu ſancto paraclyto in ſecula ſecu/
loꝛum. Amen.

¶ Explicit ep̃la ſeraphici patris noſtri Fran.

¶ Qualiter beatus Franciſcus ponebat ⁊ po
ni volebat veram letitiam ſolum in deum ⁊ in
his que perfectionis ſunt ⁊ ꝑfectius ad deũ du
cunt:⁊ maxime in vera ſuijpſius dñatiõe ⁊ ab/
negatione:atqz patientia ꝓpter deuz:que iuxta
Apoſtolum opus perfectum habet.

Sanctus Frãciſcus dixit fratri Leoni. Quãuis fr̃es
minoꝛes in omni terra debet exẽplum
magne ſcitatis ⁊ honeſtatis ⁊ edificationis:ibi
tñ non eſt ꝑfecta letitia. Et q̃zuis frater minoꝛ
illuminet cecos ꝯctos extẽdat:⁊ demones pel/
lat ſurdis auditum:claudis greſſuz:mutis ver
bũ reſtituat:⁊ ꝙ plus eſt q̃triduanuz reſuſcitet
moꝛtuum:ibi non eſt ꝑfecta letitia. Et ſi frater
minoꝛ ſciret oiuz linguas ſciẽtias ⁊ ſcripturas:
ita vt ſciret ꝓphetare ⁊ reuelare non ſolũ futu/
ra:ſed etiam ꝯſcias alioꝝ:ibi nõ eſt ꝑfecta leti/
tia. Et ſi frater minoꝛ loquat̃ lingua angelica ⁊
ſciat ſtellaꝝ curſus ⁊ virtutes herbaꝝ:⁊ ſint ei
releuati oẽs theſauri terraꝝ:⁊ ſi cognoſceret ꝓ/
pꝛietates auium piſcium aialium hoiuz ⁊ radi/
cum lapidũ arboꝝ ⁊ aquaꝝ:ibi nõ eſt ꝑfecta le/
titia. Et ſi ſciret tam ſolẽniter p̃dicare ꝙ ꝯuer/
teret oẽs infideles ad fidem:ibi nõ eſt ꝑfecta le
titia. Et cũ q̃reret frater Leo:⁊ peteret ab ipſo
vbi eſſet perfecta letitia rñdit dicens. Qñ veni
mus ad ſcãz Mariã de angelis:ſic balneati plu
uia atqz frigoꝛe cõgelati ⁊ luto deturpati:ac fa/
me afflicti ⁊ ad poꝛtã loci pulſabimus ⁊ veniet
poꝛtarius iratus di. qui eſtis vos ⁊ nos dicemꝰ
ſumus duo de fratribus veſtris ⁊ ille ecõtrario
dicit:imo eſtis duo ribaldi q̄ itis circũquaqz ꝑ
munduz paupeꝝ elemoſynas rapiendo:⁊ non
aperiet nobis:ſz faciet nos ſtare ad niuẽ ⁊ aquã
infrigoꝛe ⁊ fame vſqz ad noctez:tunc ſi nos tot
impulſus tot iniurias:ſine turbatiõe ⁊ murmu
ratione tolerabimus patienter ⁊ cogitauerimꝰ
humiliter ⁊ caritatiue ꝙ ille poꝛtarius veraci/
ter nos cognoſcit ⁊ ꝙ deus linguã eius exercet
ꝯtra nos. O frater Leo ſcribe:quia ibi eſt perfe
cta letitia. Et ſi perſeuerabimus in pulſando ⁊
ille poꝛtarius tanq̃z contra impoꝛtunos exeat
contra nos ⁊ duriſſime nos afficiat alapis di.
Recedite hinc pultrones viliſſimi:⁊ ite ad ho
ſpitale:qui eſtis vos:penitus non manducabi
tis:⁊ ſi nos patienter poꝛtabimus et iniurianti
cum amoꝛe pepercerimus toto corde. Scribe
frater Leo : ꝙ ibi eſt perfecta letitia. Et ſi exi
ens cũ vno fuſte verberat nos ⁊ trahit per ca

pucia ⁊ plagis nos implebit. Et ſi hec cuꝫ gau
dio toleramus cogitantes ꝙ penas xp̄i bn̄di/
cti nos tolerare ⁊ portare debemꝰ. Scribe fra/
ter Leo ꝙ ibi eſt ꝑfecta letitia. Et addidit. In/
ter oia cariſmata ſpūſſancti que cūctis amicis.
ſuis ꝯceſſit xp̄s p̄cipuum eſt vincere ſeip̄m ⁊ li
benter pp deum ⁊ caritatē dei obprobria ſuſti/
nere. Nā in oibꝰ mirabilibꝰ p̄dictis nō poſſumꝰ
gloriari: qꝛ nō ſunt nr̄a ſed dei: ſed in cruce tri/
bulationis ⁊ afflictionis poſſumus gloriari: qꝛ
illud eſt nr̄m: iō dicit Apl's. Mihi aūt abſit glo
riari niſi in cruce dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i in quo eſt ſa/
lus ⁊c̄. Vn̄ dictus beatus Frā. in ſuis admoni/
tionibus de patientia. Beatꝰ ſeruus q rep̄hen
ſus benigne acqeſcit verecunde obtēperat hu/
militer ꝯfitetur ⁊ libenter ſatiſfacit. Beatꝰ qui
non eſt velox ad ſe excuſandum ⁊ humil'r ſuſti
net verecūdiam ⁊ rep̄henſionē de peccato: vbi
non cōmiſit culpā. Unde dicebat cum p̄s. Ego
in flagellis paratus ſum.

¶ Uerba beatiſſimi patris noſtri Franciſci ad
humilitatem obedientiam deuotionem ⁊ pa/
tientiam inducentia.

Beatus ſeruus qui non tenet ſe melioreꝫ qn̄
magnificatur ⁊ exaltat̄ ab hoibus: ſicuti qn̄ te/
netur vilis ſimplex ⁊ abiectus ⁊ deſpectꝰ: quia
quātū eſt hō corā deo tm̄ eſt ⁊ non plus. ¶ Ue
illi religioſo q ab alijs poſitꝰ eſt in alto ⁊ ꝑ ſuam
volūtatē nō vult deſcēdere. ¶ Et beatꝰ ille ſer
uus q nō ꝑ ſuaꝫ volūtatē ponit̄ in alto ⁊ ſemꝑ
deſiderat ſubeſſe pedibꝰ alioꝝ. ¶ Beatꝰ ille re/
ligioſus q nō hꝫ iocūditatē ⁊ letitiaꝫ niſi in ſan
ctiſſimis eloquijs ⁊ i opibꝰ dn̄i ⁊ cū his ꝑducit
hoies ad amoreꝫ dei in gaudio ⁊ letitia. ¶ Ue
illi religioſo q delectat̄ in v̄bis ocioſis ⁊ vanis
⁊ in his ꝑducit hoies ad riſuꝫ. ¶ Beatꝰ ſeruꝰ
q diſciplinā accuſationē ⁊ rep̄henſioneꝫ: ita pa
tienter ab aliquo ſuſtinet: ſicut a ſemetipſo.

¶ Beatꝰ ſeruus q rep̄hēſus benigne acqeſcit
verecūde obtēperat humil'r ꝯfitet̄ libēter ſatiſ/
facit. ¶ Beatꝰ ſeruus q nō eſt velox ad ſe excu
ſandū ⁊ humil'r ſuſtinet verecūdiam ⁊ rep̄hen
ſionem de peccato vbi non cōmiſit culpam.

¶ De p̄mo capl'o gn̄ali qđ dꝛ capl'm ſcoriorꝫ
apud ſanctam Mariam de angelis celebratuꝫ.

Cum ſanctus Franciſcus eſſet in capitulo gn̄ali apđ
ſanctā Mariam de portiuncula: qđ dictum eſt
capl'm ſcorioꝝ: qꝛ non erant ibi habitacula: niſi
ſcorijs: ⁊ fuerūt ibi quinqꝫ milia frm̄: qꝫ plures
frēs ſapientes ⁊ ſcientifici iuerunt ad dominuꝫ
Hoſtien̄. q erat ibidē ⁊ dixerūt: dn̄e rogamꝰ: vt
ſuadeatis fri Frāciſco ꝙ ſequat̄ ꝯſilium frm̄ ſa/
pientuꝫ: ⁊ vt ꝑmittat ſe interdū duci ab eis. Et
allegabāt regulā ſancti Bn̄dicti ⁊ ſci Bernar
di q̄ docēt ſic ⁊ ſic viuere ordinate. Que oia cū
retuliſſet dn̄s Hoſtien̄. btō Frā. per modū ad/
monitionis beatꝰ Frā. nihil rn̄dēs: cepit eum ꝑ
manū ⁊ duxit eum ad frēs ꝯgregatos in capl'o.
Et ſic locutꝰ eſt fribus in feruore ⁊ virtute ſpūs
ſancti. Frēs mei Frēs mei dn̄s vocauit me per
viaꝫ humilitatis ⁊ ſimplicitatis: ⁊ hāc viā oſtē/
dit mihi in veritate ꝓ me ⁊ ꝓ illis q volūt mi/
hi credere ⁊ me imitari. Et iō volo ꝙ nō noie/
tis mihi aliquā regulā: neqꝫ ſcti Bn̄dicti: neqꝫ
ſci Auguſtini vel Bernardi: neqꝫ aliquā viam
⁊ formā viuendi p̄ter illam que mihi a dn̄o eſt
oſtenſa miſericorditer ⁊ donata. Et dixit mihi
dn̄s ꝙ volebat inire mecum nouellū pactuꝫ in
hoc mūdo ⁊ noluit nos ducere ꝑ aliam ſciam.
Sꝫ ꝑ veſtrā ſciam ⁊ ſapiam deus nos ꝯfundet.
Et ego ꝯfido in caſtalis dn̄i. i. in demonibꝰ ꝙ ꝑ
ip̄os puniet vos. ¶ Et adhuc redibitis ad ve
ſtrū ſtatū cū vituperio v̄ro velitis nolitis. Tūc
cardinalis obſtipuit valde ⁊ nihil reſpōdit. Et
oēs fratres timuerūt valde. Sūmum ⁊ p̄cipuū
ſtudium habuit beatus Pater nr̄ Franciſcus:
vt magis operibus q̄ꝫ verbis doceret qđ habe
rent vel vitare vel facere fratres.

¶ Sequunt̄ q̄daꝫ notabiles epiſtole diuerſoꝝ
antiquoꝝ feruentium ⁊ zelatoꝝ gn̄alium ordis
miniſtroꝝ ꝓ v̄a ſtatꝰ obſeruātia ⁊ defectuū ſuꝑ/
ueniētiū debita emēdatiōe ⁊ correctiōe. Et pᵒ.

¶ Epiſtola ſci Bonauēture directa toti ordi/
ni tp̄e ſui generalatus: qui fuit nonus gn̄alis in
ordine vel decimus ſm̄ aliquos.

IN chriſto ſibi cariſſimis mini/
ſtris ⁊ cuſtodibꝰ ordinis minoꝝ
frater Bonauētura ordis eiuſ/
dem gn̄alis miſter. Salutē ⁊ pa
cem in dn̄o. Licet inſufficientiā
meam ad ferēdum onus ipoſituꝫ cognoſcerem
manifeſte pp debilitatem ⁊ iperfectionē mētis
⁊ inexperientiaꝫ actionis: ⁊ propter repugnā/
tiam

tiam voluntatis: qꝛ tn̄ dux eſt tāte ꝯgregatio/
nis: ac ſupremi pontificis: ac ꝑ hoc altiſſimi dei
volūtati ꝑtinaciter reſiſtere ſarcine graui: ⁊ q̈ſi
importabili humeros ſuppoſui imbecilles ſpe/
rans de adiutorio virtutis omnipotētis ⁊ cōfi/
dens de adminiculo veſtre ſollicitudis etiam ſi
ſit hoi iportabilis quātūcūqꝫ induſtrio ⁊ exꝑto
tanti ordinis ſarcinā ſuis humeris baiulare. Si
tn̄ diuiſa in ꝑtes humeris ipoſita diuerſoꝝ vi/
riliter a quolꝫ cōportet̄: non eſt q̈ꝫtūcūqꝫ debili
capiti horrere. Qm̄ igitur de veſtra p̄ſumo idu
ſtria ſollicitudine ad extirpāda mala: ꝓmouen
da bona refouēda debilia ⁊ fortia ꝯfortanda vi/
dens me ſpeculatorem domui iſrael: ne ſanguis
aiaꝝ de manu mea reqrat̄ cogitaui vobis q̄daꝫ
ſcribere q̄ ſi in gn̄ali capl'o fuiſſem libētius an/
notaſſem. Nūc aūt qꝛ tēpoꝝ pericula vigent ⁊
leſiones ꝯſciaꝝ: ac ſcādala mundanoꝝ: ꝙ dū or/
do deberet eſſe ſcitatis ſpeculū in diuerſis in te/
dium vertit̄ ⁊ ꝯtentuꝫ: q̄ mihi de diuerſoꝝ ꝯſi/
lio viſa ſunt corrigēda: nec penitꝰ tacēs: nec oi/
no exprimēs: nec noua ſtatuens: nec vincula ſu
perinducēs: nec onera grauia iponens: ſꝫ veri/
tatis annūciator breuiter expono vidēs illa nō
reticenda. ¶ Sane ꝑquirenti mihi cauſas cur
ſplēdor nr̄i ordis quodāmō offuſcat̄ ⁊ exterius
inficit̄ ⁊ nitor ꝯſciaꝝ intus fedat̄. Occurrit ne/
gocioꝝ m'ltiplicitas. Pecunia nr̄i ordis pauꝑ/
tati ſuꝑ oia inimica incaute recipit̄ ⁊ incautius
ꝯtrectat̄. ¶ Occurrit frm̄ ocioſitas: q̄ꝫ plurimi
ꝯſopiti mōſtruoſum ſtatū inter ꝯtēplatiuam ⁊
actiuā vitam erigētes: carnal'r ⁊ crudel'r cōme/
dūt ſanguinē aiaꝝ. ¶ Occurrit euagatio plu/
rimoꝝ q pp ſolatium corpoꝝ grauādo eos per
quos trāſeūt poſt ſe ſcandala relinquūt. ¶ Oc
currit iportuna petitio: pp quā oēs adeo abhor
rent frm̄ occurſum: vt eis timeant q̈ſi p̄donibꝰ
obuiare. ¶ Occurrit edificioꝝ conſtructio cu
rioſa q̄ paceꝫ frm̄ ingetat: amicos grauat: ⁊ ho
minū ꝑuerſis iudicijs nos exponit. ¶ Occur
rit multiplicatio familiaritatū ex qua ſuſpitio/
nes infamatiōes ⁊ ſcandala plurima oriuntur.
¶ Occurrit improuida cōmiſſio officioꝝ: qm̄
fribꝰ nōdū vſqꝫquaqꝫ ꝓbatis: nec ſpū roboratis
iponunt̄ officia vix portāda. ¶ Occurrit mu/
tatio locoꝝ frequēs: cū q̈dā violētia ⁊ ꝑturba/
tiōe terraꝝ. ¶ Occurrit tandē ſūptuoſitas ex/
penſaꝝ. ¶ Nā cū frēs nolint eſſe ꝯtēti paucis
⁊ caritas hoiuꝫ refriguerit: facti ſumꝰ oibꝰ one/
roſi: ⁊ maxie fiemꝰ in poſteꝝ: niſi remediū cele/
riter apponat̄. Licet aūt plurimi reperiant̄ nō
culpabiles in aliquo p̄dictoꝝ: tn̄ oēs inuoluit
maledictio: niſi his q faciūt reſiſtat̄: cū luce cla/
rius oia p̄dicta in maximū vergūt nr̄i ordinis
d̄trimētū: vt nll'o mō diſſimulādū ſit: lꝫ tepidis
⁊ ideuotis ꝯſiderātibꝰ ꝯſuetudinē ⁊ allegātibꝰ
multitudineꝫ: q̈ſi facilia ⁊ excuſabilia videant̄.
Excitet̄ vr̄i cordis deuotio ⁊ feruor ad celū: ⁊
electis negotiationibꝰ frēs oēs ad orōnis ⁊ de/
uotionis ſpm̄ accēdatis. Reſtrigatis receptio/
nē multitudis inutiliuꝫ: qꝛ oibꝰ modis volo ꝙ
ꝯſtitutio de receptiōe ſeruet̄. Prauas ꝯſuetudi/
nes p̄dictas reſecetis: qꝛ lꝫ videat̄ graue regrit
tn̄ l͛ ꝑfectio ꝓfeſſiōis nr̄e tribulatiōis icurſus:
clamor bti Fran. ⁊ ſanguis aſꝑſus. Ocioſos ſti/
muletis ab laborē. Diſcant ēt frēs modicis eſſe
ꝯtēti: qꝛ vt a ſapientibꝰ rōnabil'r formidat̄ opor
tebit eos modicis eē ꝯtētos velint nolint. Da/
tum Pariſius. Anno dn̄i. M.cclvij. In die ſci
Georgij martyris. Orate ꝓ me frēs. Hāc autē
l'raꝫ legi in ſingulis ꝯuētibꝰ v̄re ꝓuicie faciatis.

¶ Alique alie eiuſdem tēporis ⁊ tenoris ad ali
os miniſtros date: hn̄t. Dataꝫ feria tertia poſt.
Quaſi modo ipſo anno ⁊c̄.

¶ Item alia epl'a eiuſdem directa ſingulis mi/
niſtris prouincialibus ordinis.

i **N chriſto** ſibi cariſſimo fra/
tri. N. ꝓuicie. N.
miſtro frater Bonauētura or. frm̄. mi.
miſter gn̄alis ⁊ ſeruꝰ. Salutē ⁊ pacē in dn̄o ſem
piternā. Qm̄ ad l͛ potiſſimū iuigilare dꝫ ſollici
ta cura rectoris vt in cōmiſſo ſibi grege meritū
virtutis accreſcat: claudat̄ via vicijs ⁊ det̄ mo/
ribꝰ diſciplina diligēti deliberatiōe p̄habita vi/
ſum ē tā mihi q̄ꝫ diffinitoribꝰ ca. gn̄alis: vt mi/
ſtris ſingul'r aliq̄ ibidē examiata ⁊ diſcuſſa d̄libe
ratorie demādarē ipſoſqꝫ ſollicitos redderē ad
eos potiſſimū abuſus tollendos de medio qbꝰ
ſinceritas religiōis ificit̄ ꝑfectiōis celſitudo de
p̄mit̄ ⁊ ſcitatis claritas obfuſcat̄. Sane cū euā
gelici culmis obſ̄uata ꝑfectio hactenꝰ ſpectabi/
les ⁊ amabiles nos mūdo reddiderit oiqꝫ fauor̄
⁊ reuerētia dignos: ecce iā m'ltitudie in ꝓcliua
tēdēte ⁊ remiſſius agētibꝰ his q p̄ſunt vicioruꝫ
q̄dā ſegetes cernunt̄ ſuccreſcere: q̄ dū ſacrum l͛
venerādūqꝫ collegium deſpicabile ⁊ oneroſum